

# КЛАСИФИКАЦИЈА ДЕЛАТНОСТИ 2025 (КД 2025)

## Описи делатности

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### СЕКТОР А – ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО

Овај сектор обухвата експлоатацију биљних и животињских природних ресурса, укључујући делатности гајења биљних производа, гајења и узгоја животиња, искоришћавање шума и осталих биљака и производњу животињских производа на газдинству или у природној средини.

Овај сектор такође обухвата органску пољопривредну производњу, аквакултуру (гајење водених организама), гајење генетски модификованих биљних производа и узгој генетски модификованих животиња.

Овај сектор не обухвата делатности производње недиференцираних добара у домаћинствима за сопствене потребе, које су класификоване у групу 98.10.

#### 01 Биљна и сточарска производња, лов и повезане услужне делатности

Ова област обухвата две основне делатности – производњу биљних производа и производњу животињских производа.

Мешовита пољопривредна производња (грана 01.5) одступа од општег правила за одређивање претежне делатности. Прихваћена је чињеница да многе пољопривредне јединице имају подједнако заступљену производњу биљака и животиња и да би се ова газдинства могла произвољно разврстати у једну или другу категорију.

Ова област обухвата култивацију биљака без земље, као што је коришћење хидропонских и аквапонских метода.

#### ПРАВИЛО ПРИМЕНЕ:

У пољопривреди, честа ситуација у којој рашчлањивање додате вредности представља тешкоћу јесте када јединица производи производ из сопственог пољопривредног аутопута. На пример, када јединица производи вино од грожђа из сопствене производње, или производи уље од маслина из сопствене производње. У тим случајевима, најпогоднија заменска варијабла је број часова рада / радних сати. Примена заменске варијабле на ове вертикално интегрисане делатности генерално ће водити класификовању јединица у пољопривреду. Исти је случај и са осталим пољопривредним производима: јединице ће се класификовати у пољопривреду према истом правилу, како би се обезбедио хармонизован третман.

Ова област такође обухвата услужне делатности повезане са пољопривредом, као и лов, траперство и с њима повезане делатности.

Пољопривредне делатности не обухватају даљу прераду пољопривредних производа (класификовану у области 10, 11 и 12), осим оне која је потребна за њихову припрему за примарно тржиште. Овде је обухваћена припрема производа за примарно тржиште.

Ова област не обухвата изградњу на пољопривредним површинама (нпр. изградњу тераса на пољопривредном земљишту, дренажу, исушивање земљишта, припрему пиринчаних поља), који се класификују у сектор F, као ни удружене купце и пољопривредне задруге ангажоване у пласману пољопривредних производа на тржиште, класификоване у сектор G. Нису обухваћене ни услужне делатности одржавања пејзажа (одржавање паркова, вртова, украсних површина итд.), класификоване у групу 81.30.

#### 01.1 Гајење једногодишњих и двогодишњих биљака

Ова грана обухвата гајење биљака чији вегетативни период није дужи од две сезоне. Даље, обухваћено је гајење ових биљака за производњу семена.

#### 01.11 Гајење житарица (осим пиринча), махунарки и уљарица

Ова група обухвата све облике гајења житарица, махунарки и уљарица. Даље, обухваћено је гајење ових биљака ради производње семена. Гајење ових биљака често се комбинује са гајењем других култура.

Ова група обухвата:

- гајење житарица, нпр.:

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- пшенице
  - кукуруза у зрну
  - сирка
  - јечма
  - овса
  - ражи
  - проса
  - псеудожитарица, односно воћа или семена које се користи као житарица, нпр.:
    - киное
    - амаранта
    - чије
  - гајење махунарки, нпр.:
    - пасуља
    - боба
    - леблебија
    - крављег грашка
    - сочива
    - лупине
    - грашка
    - кајана, голубијег грашка
  - гајење уљаног семена, нпр.:
    - семена соје
    - семена кикирикија
    - семена рицинуса
    - семена лана
    - семена слачице
    - нигер семена
    - семена уљане репице
    - семена шафрана
    - семена сусама
    - семена сунцокрета
- Ова група не обухвата:
- гајење пиринча, видети 01.12
  - гајење кукуруза шећерца, видети 01.13
  - гајење кукуруза, лупине, сточног кеља, видети 01.19
  - гајење уљаних плодова, видети 01.26

#### **01.12 Гајење пиринча**

- Ова група обухвата:
- гајење пиринча

#### **01.13 Гајење поврћа, бостана, коренастих и кртоластих биљака**

- Ова група обухвата:
- гајење лиснатог поврћа или поврћа са стабљиком, нпр.:
    - артичоке
    - шпаргле
    - купуса
    - карфиола и броколија

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- зелене салате и цикорије
  - спанаћа
  - гајење поврћа с плодовима, нпр.:
  - краставаца и корнишона
  - патлиџана
  - парадајза
  - лубеница
  - гајење коренастог, луковичастог или кртоластог поврћа, нпр.:
  - шаргарепе
  - репе
  - белог лука
  - црног лука (укључујући црвени)
  - празилука и сродног поврћа
  - гајење печурака и тартуфа
  - гајење семена поврћа, укључујући семе шећерне репе, искључујући семе осталих врста репе
  - гајење шећерне репе
  - гајење љутих папричица (*Capsicum spp.*)
  - гајење корена и кртоле, нпр.:
  - кромпира
  - слатког кромпира
  - касаве
  - јама (тропског корења)
  - осталог коренастог биља
- Ова група такође обухвата:
- гајење кукуруза шећерца
- Ова група не обухвата:
- гајење зачинског и ароматичног, лековитог и фармацеутског биља, видети 01.28
  - гајење мицелијума за печурке, видети 01.30

#### 01.14 Гајење шећерне трске

- Ова група не обухвата:
- гајење шећерне репе, видети 01.13

#### 01.15 Гајење дувана

- Ова група обухвата:
- гајење сировог, непрерађеног дувана
- Ова група такође обухвата:
- претходну прераду дувана када је повезана са гајењем дувана
- Ова група не обухвата:
- припрему лишћа дувана (нпр. сушење на сунцу) од стране трећег лица, видети 01.63
  - производњу дуванских производа, видети 12.00

#### 01.16 Гајење биљака за производњу влакана

- Ова група обухвата гајење влакнастог биља, нпр.:
- гајење памука
  - гајење јуте, лана, конопље и осталих биљака за добијање текстилних ликастих влакана
  - гајење сизала и осталих текстилних влакана рода агаве
  - гајење абакe, рамије и осталих биљака за добијање текстилних влакана

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 01.19 Гајење осталих једногодишњих и двогодишњих биљака

Ова група обухвата гајење свег осталог једногодишњег и двогодишњег биља, нпр.:

- гајење детелине, луцерке, еспарзете (слатка детелина), кукуруза за исхрану стоке, лупине, осталих трава, сточног кеља и сличних крмних култура
- гајење семена репе и семена сточне биљне хране
- гајење цвећа
- резање цвећа и цветних пупољака
- гајење семена за цвеће

Ова група такође обухвата:

- гајење вишегодишњег цвећа и других украсних биљака

Ова група не обухвата:

- гајење семена шећерне репе, видети 01.13
- гајење зачина и ароматичног, лековитог и фармацеутског биља, видети 01.28

#### 01.2 Гајење вишегодишњих биљака

Ова грана обухвата гајење вишегодишњег биља, односно биља чији вегетативни период траје дуже од две родне сезоне, било да њихови надземни делови одумиру крајем сваке сезоне или да непрекидно расту. Даље, обухваћено је гајење ових биљака ради производње семена.

Ова грана не обухвата:

- гајење вишегодишњег цвећа и других украсних биљака, видети 01.19

#### 01.21 Гајење грожђа

Ова група обухвата:

- гајење грожђа за јело или за производњу вина, сока, сирћета и сушеног воћа (нпр. сувог грожђа, сувих брусница или султанија грожђа)

Ова група не обухвата:

- производњу сокова, видети 10.32
- производњу вина, видети 11.02

#### 01.22 Гајење тропског и суптропског воћа

Ова група обухвата:

- гајење тропског и суптропског воћа, нпр.:
  - авокада
  - банана
  - урми
  - смокава
  - манга
  - папаја
  - ананаса
  - рамбутана
  - личија

#### 01.23 Гајење цитруса

Ова група обухвата:

- гајење цитруса, агрума, нпр.:
  - грејпфрута и помела
  - лимуна и лимете (зеленог лимуна)
  - поморанџи
  - мандарина, танџерина и клементина

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**01.24 Гајење јабучастог и коштичавог воћа**

Ова група обухвата:

- гајење јабучастог и коштичавог воћа, нпр.:

- јабука
- кајсија
- трешања и вишања
- бресака и нектарина
- крушака и дуња
- шљива

Ова група не обухвата:

- гајење манга, рамбутана и личија, видети 01.22
- гајење маслина, видети 01.26

**01.25 Гајење осталог дрвеног и жбунастог воћа и орашастих плодова**

Ова група обухвата:

- гајење бобичастог воћа, нпр.:

- боровница
- свежих рибизли
- огрозда
- кивија
- малина
- јагода
- морског бучка (вучјег трна)

- гајење семена воћа

- гајење јестивих орашастих плодова, нпр.:

- бадема
- индијских ораха
- кестена
- лешника
- пистаћа
- ораха
- пињола

- гајење другог дрвеног и жбунастог воћа, нпр.:

- махуна рогача

Ова група не обухвата:

- гајење кокоса, видети 01.26

**01.26 Гајење уљаних плодова**

Ова група обухвата:

- гајење уљаних плодова, нпр.:

- кокоса
- маслина
- уљаних палми

Ова група не обухвата:

- гајење соје, кикирикија и осталог уљног семења, видети 01.11
- гајење орашастих плодова за добијање уља (нпр.: ораха, бадема, лешника, пињола или пистаћа), видети 01.25

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**01.27 Гајење биљака за припремање напитака**

Ова група обухвата:

- гајење биљака за припремање напитака, нпр.:

- кафе
- чаја
- мате чаја
- какаоа

Ова група не обухвата:

- гајење грожђа, видети 01.21
- гајење хмеља, видети 01.28

**01.28 Гајење зачинског, ароматичног и лековитог биља**

Ова група обухвата:

- гајење вишегодишњег и једногодишњег ароматичног и зачинског биља:

- бибера (*Piper spp.*)
- мускатних орашчића, мациса и кардамома
- аниса, звездастог аниса и коморача
- цимета (*Canella*)
- каранфилића
- ђумбира
- ваниле
- хмеља
- карија

- гајење биља за добијање лекова и наркотика

Ова група такође обухвата:

- сушење зачина и ароматичног, лековитог и фармацеутског биља на сунцу када је повезано са гајењем биља

Ова група не обухвата:

- сушење зачина и ароматичног, лековитог и фармацеутског биља од стране трећих лица, видети 01.63

**01.29 Гајење осталих вишегодишњих биљака**

Ова група обухвата:

- гајење каучуковог дрвећа за добијање латекса
- гајење новогодишњих јелки
- гајење дрвета за добијање биљног сока
- гајење биљака које се примарно користе за плетење

Ова група не обухвата:

- гајење цвећа, резање цветних пупољака и гајење семена за цвеће, видети 01.19
- сакупљање биљних сокова дрвета или друге каучукове смоле у дивљини, видети 02.30

**01.3 Гајење садног материјала**

**01.30 Гајење садног материјала**

Ова група обухвата производњу свег вегетативног садног материјала, укључујући резнице, калеме и саднице, за директно размножавање или подлоге за калемљење.

Ова група обухвата:

- гајење садног материјала
- гајење украсних биљака, укључујући биљке с бусеном

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- гајење биљака за луковице, гомоље и корење, калема и пелцера, гајење мицелијума за печурке</li> <li>- пословање расадника, осим расадника шумског дрвећа</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- гајење биљака за потребе производње семена, видети 01.1, 01.2</li> <li>- пословање шумских расадника, видети 02.10</li> </ul>
	<b>01.4</b>		<p><b>Узгој животиња</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- узгој и размножавање свих животиња, осим водених животиња</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- смештај и чување домаћих животиња, видети 01.62</li> <li>- производњу кожа пореклом из кланица, видети 10.11</li> </ul>
		<b>01.41</b>	<p><b>Узгој музних крава</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- узгој и размножавање млечних раса говеда и бивола</li> <li>- производњу сировог крављег и бивољег млека</li> <li>- производњу семена за расплод говеда и бивола млечних раса</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- прераду млека, видети 10.51</li> </ul>
		<b>01.42</b>	<p><b>Узгој осталих говеда и бивола</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- узгој и размножавање говеда и бивола ради производње меса</li> <li>- производњу семена за расплод говеда и бивола месних раса</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- узгој и размножавање говеда и бивола за вучу</li> <li>- узгој и размножавање бикова за борбу</li> </ul>
		<b>01.43</b>	<p><b>Узгој коња и осталих копитара</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- узгој и размножавање коња, магараца, мула или мазги, без обзира на намену</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање штала за тркачке и јахаће коње (уколико се не баве делатностима узгоја), видети 93.19</li> </ul>
		<b>01.44</b>	<p><b>Узгој камила и лама</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- узгој и размножавање камила и других животиња из рода камила</li> </ul>
		<b>01.45</b>	<p><b>Узгој оваца и коза</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- узгој и размножавање оваца и коза</li> <li>- производњу сировог овчијег и козјег млека</li> <li>- производњу сирове вуне</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- шишање оваца уз накнаду или на основу уговора, видети 01.62</li> <li>- производњу чупане вуне, видети 10.11</li> <li>- прераду млека, видети 10.51</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>01.46</b>	<b>Узгој свиња</b> Ова група обухвата: - узгој и размножавање свиња
		<b>01.47</b>	<b>Узгој живине</b> Ова група обухвата: - узгој и размножавање живине, нпр.: • кокошака, ћурака, патака, гусака, препелица, нојева или бисерки - производњу живинских јаја - пословање инкубаторских станица - аутоматизовано излегање живинских јаја  Ова група не обухвата: - производњу перја и паперја, видети 10.12
		<b>01.48</b>	<b>Узгој осталих животиња</b> Ова група обухвата: - узгој и размножавање полуприпитомљених или других животиња, нпр.: • птица (осим живине и нојева) • инсеката • зечева и других крзнашица • јелена - производњу кожа од птица или рептила (нпр. змија и корњача) из узгоја - узгој и размножавање рептила, осим крокодила - пословање фарми кишних глиста, пужева голаћа, копнених пужева итд. - узгој свилених буба, производњу чаура свилених буба - пчеларство; производњу нуспроизвода пчела (нпр. меда, пчелињег воска, прополиса, пчелињег отрова или саћа); размножавање пчела ради продаје - узгој и размножавање кућних љубимаца (осим риба), нпр.: • паса и мачака • птица (нпр. папагаја) • хрчака  Ова група не обухвата: - производњу животињске коже добијене ловом и траперством, видети 01.70 - гајење живе украсне рибе, видети 03.2 - пословање фарми жаба, фарми крокодила, фарми морских црва, видети 03.21, 03.22 - пословање рибњака, видети 03.21, 03.22 - држање, чување ни дресуру кућних љубимаца, видети 96.99 - пословање склоништа за напуштене кућне љубимце, видети 96.99
		<b>01.5</b>	<b>Мешовита пољопривредна производња</b>
		<b>01.50</b>	<b>Мешовита пољопривредна производња</b> Ова група обухвата: - комбиновану производњу биљака и животиња без специјализоване производње једног или другог.  ПРАВИЛО ПРИМЕНЕ: Обим целокупне пољопривредне производње није одређујући фактор за одређивање врсте делатности. Уколико биљна производња или сточарска производња у датој јединици износи 66%



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

или више од стандардног аупута, онда мешовите делатности које обавља газдинство не треба обухватити овде, већ треба разврстати као биљну или сточарску пољопривредну производњу.

Ова група не обухвата:

- мешовито гајење биљака, видети 01.1, 01.2
- мешовити узгој животиња, видети 01.4

#### **01.6 Делатности подршке пољопривреди и делатности после жетве**

Ова грана обухвата делатности које се односе на пољопривредну производњу и делатности сличне пољопривреди које се не спроводе у производне сврхе (у смислу бербе/жетве пољопривредних производа), које се обично раде уз накнаду или на основу уговора.

Такође су обухваћене делатности после жетве, у циљу припреме пољопривредних производа за примарно тржиште.

##### **01.61 Делатности подршке биљној производњи**

Ова група обухвата:

- делатности биљне производње уз накнаду или на основу уговора:
  - припрему земљишта
  - сетву и подизање биљних засада
  - негу биљних засада
  - запрашивање усева и засада, укључујући запрашивање из ваздуха
  - резивање стабала воћа и винове лозе
  - пресађивање пиринча; проређивање репе
  - жетву
  - контролу штеточина (укључујући зечеве) у вези са пољопривредом
- пословање система и опреме за наводњавање

Ова група такође обухвата:

- обезбеђивање пољопривредних машина са оператерима и посадом
- одржавање сопствене земље или земље узете у најам у добром стању и без пољопривредне производње

Ова група не обухвата:

- делатности биљне производње после жетве, видети 01.63
- дренажу пољопривредног земљишта, 43.12
- пејзажну архитектуру, видети 71.11
- делатности агронома и агроекономиста, видети 74.99
- пејзажно баштованство; садњу, видети 81.30
- организовање пољопривредних скупова и сајмова, видети 82.30

##### **01.62 Делатности подршке сточарској производњи**

Ова група обухвата:

- делатности сточарске производње уз накнаду или на основу уговора:
  - делатности за унапређење приплода, раста и производа сточарства
  - услуге испитивања стада/крда, услуге превоза и чувања стада/крда, услуге изнајмљивања поља за испашу, стерилизацију (копунирање) живине, чишћење кавеза итд.
  - делатности повезане са вештачком оплодњом
- припуст стоке
- шишање оваца
- смештај и чување домаћих животиња

Ова група такође обухвата:

- делатности поткивача

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- обезбеђивање простора искључиво за смештај животиња, видети 68.20
- делатности истраживања у пољопривреди, видети 72.10
- ветеринарске делатности, видети 75.00
- вакцинацију животиња, видети 75.00
- изнајмљивање животиња (нпр. стада, тркачких коња), видети 77.39
- чување кућних љубимаца, видети 96.99

#### **01.63 Делатности после жетве и дорада семена**

Ова група обухвата делатности после жетве уз накнаду или на основу уговора:

- припрему биљака за примарна тржишта (нпр. чишћење, резивање, сортирање или дезинфекцију)
- чишћење памука, уклањање семена памука
- припрему лишћа дувана (нпр. сушење на сунцу)
- припрему зрна какаоа (нпр. љушћење)
- премазивање воћа смолом
- сушење воћа, поврћа, трава, зачина, лековитог биља и дувана
- сортирање, чишћење и резање/сечење лековитог биља
- сушење зрневља
- делатности после жетве у циљу побољшања квалитета семенског материјала (нпр. уклањањем примеса или оштећеног или незрелог семена или смањењем влажности семена на нивоу безбедан за складиштење)
- потапање биљака које имају биљна текстилна влакна (као што су јута, лан или кокос), које није повезано са гајењем биљних текстилних влакана
- вештачко дозревање воћа као услуга (нпр. дозревање банана)

Ова група такође обухвата:

- сушење, чишћење, сортирање и третман семена до пласмана на тржиште
- третман генетски модификованог семена

Ова група не обухвата:

- припрему пољопривредних производа од стране произвођача, видети одговарајуће групе у гранама 01.1, 01.2, 01.3
- гајење семена, видети 01.1, 01.2
- прераду семена ради добијања уља, видети 10.41
- сечење и поновно сушење дувана, видети 12.00
- делатности маркетинга комисионих трговаца и кооперативних удружења, видети област 46
- трговину на велико пољопривредним сировинама, видети 46.2
- истраживања у циљу развоја или модификовања нових врста семена, видети 72.10

#### **01.7 Лов, траперство и повезане услужне делатности**

##### **01.70 Лов, траперство и повезане услужне делатности**

Ова група обухвата:

- лов и траперство на комерцијалној основи
- хватање дивљих животиња (живих или мртвих) за исхрану, крзно или кожу, за коришћење у истраживањима и чување у зоолошким вртovima или као кућних љубимаца
- производњу крзених кожа и кожа рептила или птица из делатности лова или траперства
- хватање жаба и сакупљање пужева у дивљини

Ова група такође обухвата:

- хватање морских сисара са обале (нпр. моржева или фока)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- лов лисица, куна или вукова ради заштите стоке
- лов ради контроле популације животиња

Ова група не обухвата:

- узгој дивљачи на фармама, видети 01.4
- производњу кожа од птица или рептила (нпр. змија и корњача) из узгоја, видети 01.48
- контролу штеточина (укључујући зечеве) у вези са пољопривредом, видети 01.61
- лов на китове, видети 03.11
- производњу кожа које потичу из кланица, видети 10.11
- лов као спорт или рекреацију нити с њим повезане услужне делатности, видети 93.19
- услужне делатности у циљу промовисања лова ни траперство, видети 94.99

02

### **Шумарство и сеча дрвећа**

Ова област обухвата гајење шума и производњу облог дрвета, као и вађење и сакупљање других дивљих шумских плодова. Поред производње дрвене грађе, делатности шумарства имају за резултат производе који подлежу малој преради, нпр. дрво за ложење, дрвени угаљ или обловина, који се користе у непрерађеном облику (као што је рудничко дрво, јамска грађа или целулозно дрво). Ове делатности се могу обављати у природним, полуприродним или засађеним шумама.

Није обухваћена даља прерада дрвета, почевши од тестерисања и рендисања, видети област 16.

#### **02.1 Гајење шума и остале шумарске делатности**

##### **02.10 Гајење шума и остале шумарске делатности**

Ова група обухвата:

- гајење стабала дрвећа: садњу, расађивање, пресађивање, проређивање и заштиту шума и шумског појаса
- узгој ниског растиња, целулозног и огревног дрвета
- пословање шумских расадника
- гајење тополе и врбе

Ове делатности се могу обављати у природним, полуприродним или засађеним шумама.

Ова група не обухвата:

- гајење новогодишњих јелки, видети 01.29
- пословање расадника дрвећа, изузев расадника шумског дрвећа, видети 01.30
- сакупљање печурака и других дивљих шумских плодова, видети 02.30
- производњу иверја и пиљевине, која није повезана са делатностима шумарства, видети 16.11
- производњу трупаца за ложење, која није повезана са делатностима шумарства, видети 16.26
- делатности уређивање и одржавање вртова и арборикултуре, видети 81.30
- услуге очувања и одржавања националних паркова, паркова природе и резервата, видети 91.42

#### **02.2 Сеча дрвећа**

##### **02.20 Сеча дрвећа**

Ова група обухвата:

- производњу обловине за индустрију прераде дрвета која се заснива на шумарству
- производњу сортимената који се користе у необрађеном облику (нпр. јамска дрва, ТТ стубови, мотке и коље)

Ова група такође обухвата:

- сакупљање и производњу отпадака насталих сечом дрвећа (нпр. грмља, пањева, иверја и пиљевина и других остатака за енергетске сврхе)
- производњу дрвеног угља у шуми (применом традиционалних метода)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- гајење новогодишњих јелки, видети 01.29
- гајење стабала дрвећа: садњу, расађивање, пресађивање, проређивање и заштиту шума и шумског појаса, видети 02.10
- сакупљање дивљих шумских плодова, видети 02.30
- производњу иверја и пиљевине, која није повезана са делатностима шумарства, видети 16.11
- производњу дрвеног угља сувом дестилацијом дрвета, видети 20.14

**02.3 Сакупљање шумских плодова**

**02.30 Сакупљање шумских плодова**

Ова група обухвата:

- сакупљање дивљих плодова, нпр.:
  - печурака, тартуфа
  - бобичастих плодова
  - орашастих плодова
  - балата и друге каучукове смоле
  - плуте
  - лакова и смола
  - балсама
  - жира, дивљег кестена
  - маховине и лишјајева
  - биљних влакана и морске траве

Ова група такође обухвата:

- бербу дивљег биља и његово природно сушење
- сакупљање јаворовог сирупа у дивљини

Ова група не обухвата:

- гајење претходно наведених производа (осим гајења плутиног дрвета [храст плутњак]), видети област 01
- гајење печурака и тартуфа, видети 01.13
- гајење бобица и орашастих плодова, видети 01.25
- сакупљање дрвета за огрев, видети 02.20

**02.4 Услужне делатности подршке шумарству**

**02.40 Услужне делатности подршке шумарству**

Ова група обухвата извођење дела шумарских послова уз накнаду или на основу уговора.

Ова група обухвата:

- услужне делатности у шумарству:
  - процену шумског фонда
  - саветодавне услуге за газдовање шумама
  - процену дрвене грађе
  - превенцију и гашење шумских пожара
  - контролу шумских штеточина
- услужне делатности сече дрвећа:
  - транспорт трупаца унутар шуме

Ова група не обухвата:

- пословање шумских расадника, видети 02.10
- дренажу шумског земљишта, видети 43.12
- чишћење и равнање шумског терена, видети 43.12

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

03

### **Риболов и аквакултура**

Ова област обухвата хватање рибе и аквакултуру, односно хватање морске, бочатне или слатководне рибе, љускара, мекушаца и осталих организама и производа (нпр. водене биљке, бисери, сунђери).

Ова област такође обухвата делатности подршке морском или слатководном риболову или аквакултури.

Ова област не обухвата:

- прераду рибе, љускара или мекушаца, било у погонима на копну или на бродовима за прераду, видети 10.20
- изградњу и поправку бродова и чамаца, видети 30.11, 30.13, 33.15, 33.18
- спортске и рекреативне риболовне делатности, видети 93.19

03.1

### **Риболов**

Ова грана обухвата хватање рибе, тј. улов, сакупљање и остале делатности на уклањању или сакупљању живих дивљих водених организама (претежно рибе, мекушаца и љускара), укључујући биљке из океанских, приобалних и унутрашњих вода за људску потрошњу и у друге сврхе, ручно или, чешће, разним врстама риболовачке опреме (нпр. мрежама, штаповима за пецање, замкама, кавезима). Овакве делатности се могу спроводити на међуплимним зонама (нпр. сакупљање мекушаца, шкољки), у приобаљу или даље од обале. Ове делатности такође укључују риболов у порибљеним воденим стаништима.

#### **03.11 Морски риболов**

Ова група обухвата:

- риболов на комерцијалној основи у океану и приобалним водама
- хватање морских љускара и мекушаца
- лов на китове
- хватање морских водених животиња (нпр. корњача, медуза, морске штрцаљке, морских јежева)

Ова група такође обухвата:

- сакупљање осталих морских организама и материјала (нпр. природних бисера, сунђера, корала, морских трава, алги)
- прераду и конзервисање рибе на пловилима која се баве риболовом

Ова група не обухвата:

- хватање морских сисара осим китова (нпр. морских лавова, моржева), видети 01.70
- прераду китова на специјализованим пловилима, видети 10.11
- прераду рибе, љускара и мекушаца на бродовима за прераду или у погонима на обали, видети 10.20
- изнајмљивање бродова за забаву са посадом за поморски или приобални водени саобраћај (нпр. за излет ради риболова), видети 50.10
- риболовну инспекцију, заштиту и патролне услуге, видети 84.24
- риболов као спорт или рекреацију и сродне услуге, видети 93.19
- пословање резервата за спортски риболов, видети 93.19

#### **03.12 Слатководни риболов**

Ова група обухвата:

- риболов на комерцијалној основи на копненим водама
- хватање слатководних љускара и мекушаца
- хватање слатководних животиња

Ова група такође обухвата:

- сакупљање слатководних материјала
- сакупљање осталих слатководних организама: водених трава и алги

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- хватање жаба или сакупљање пужева у природи, видети 01.70
- сакупљање дивљег билља (нпр. трске, шаша), видети 02.30
- прераду рибе, љускара, мекушаца на бродовима за прераду или у погонима на обали, видети 10.20
- риболовну инспекцију, заштиту и патролне услуге, видети 84.24
- риболов као спорт или рекреацију и сродне услуге, видети 93.19
- пословање резервата за спортски риболов, видети 93.19

### 03.2

#### Аквакултура

Ова грана обухвата аквакултуру, тј. производни процес који подразумева гајење или узгој (укључујући сакупљање) водених организама (нпр. рибе, мекушаца, љускара, билјака, амфибија) уз коришћење техника за унапређење производње ових организама изван природних капацитета (нпр. редовно очување залиха, храњење и заштита од предатора). Аквакултура такође обухвата индивидуално, корпоративно или државно власништво над појединачним организмима кроз све фазе узгоја, укључујући и убирање.

Узгој/гајење подразумева одгајање ових организама у контролисаним условима до њихове младе и/или одрасле фазе.

Ова грана такође обухвата:

- узгој/гајење млађи и одраслих примерака у вештачким условима

Ова грана не обухвата:

- производњу кожа од птица или рептила (нпр. змија и корњача) из узгоја, видети 01.48
- гајење рептила, видети 01.48

#### 03.21 Морска аквакултура

Ова група обухвата:

- гајење риба у морској води, укључујући узгој украсних морских риба
- производњу младих шкољки (нпр. острига, дагњи итд.), јастога, шампа и рибље млађи
- узгој морске траве и алги
- узгој љускара, шкољки, осталих мекушаца и других водених животиња у морској води

Ова група такође обухвата:

- делатности аквакултуре у бочатној води
- делатности аквакултуре на копну у цистернама и резервоарима са сланом водом
- пословање мрестилишта за морску рибу и фарми морских црва
- култивацију морских микроалги

Ова група не обухвата:

- узгој жаба, видети 03.22
- пословање резервата за спортски риболов, видети 93.19

#### 03.22 Слатководна аквакултура

Ова група обухвата:

- узгој рибе у слаткој води, укључујући узгој слатководних украсних риба
- гајење слатководних љускара, шкољки, осталих мекушаца и других слатководних животиња
- пословање мрестилишта за слатководну рибу
- гајење жаба
- гајење морске траве и алги (јестивих или не)

Ова група такође обухвата:

- култивацију слатководних микроалги

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- делатности аквакултуре на копну у цистернама и резервоарима са сланом водом, видети 03.21
- пословање резервата за спортски риболов, видети 93.19

**03.3            Делатности подршке риболову и аквакултури**

**03.30    Делатности подршке риболову и аквакултури**

Ова група обухвата:

- услужне делатности повезане са морским или слатководним риболовом или аквакултуром, нпр.:
  - ронилачке услуге за аквакултуру
  - услуге подводних возила на даљинско управљање за аквакултуру
  - услуге поправке и одржавања рибљих кавеза
  - остале делатности подршке риболову и аквакултури неklasификоване на другом месту

Ова група такође обухвата:

- контролу у риболову и аквакултури (рибочувари)

Ова група не обухвата:

- делатности риболова и аквакултуре, видети 03.1, 03.2
- прераду рибе и производа аквакултуре на бродовима за прераду или у погонима на обали, видети 10.20
- прераду рибе, гускара и мекушаца, видети 10.20
- делатности повезане са сервисирањем опреме и/или пловила, видети област 33
- дистрибуцију производа риболова и аквакултуре, видети области 46, 47, 52
- риболов као спорт или рекреацију и сродне услуге, видети 93.19
- пословање резервата за спортски риболов, видети 93.19

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР В – РУДАРСТВО

Овај сектор обухвата експлоатацију минерала који се природно налазе у чврстом стању (угаљ и руде), у течном стању (нафта) или гасовитом стању (природни гас). Експлоатација се врши различитим методима (нпр. подземно или површинско копање, бушење, бушење морског дна).

Овај сектор обухвата додатне делатности у циљу припреме сирових материјала за тржиште, (нпр. дробљење, млевење, чишћење, сушење, сортирање, концентровање руда и претварање природног гаса у течност [ликвифакција]).

Делатности рударства су класификоване у области, гране и групе на основу главног минерала који се производи. Области 05, 06 односе се на копање фосилних горива (угља, лигнита, нафте, гаса); области 07, 08 односе се на металне руде, разне минерале и камене производе.

Поједини технички послови из овог сектора, нарочито у вези са експлоатацијом угљоводоника, могу се вршити и од стране трећих лица, односно од стране специјализованих јединица, као индустријска услужна делатност, што се огледа у области 09.

Овај сектор не обухвата:

- даљу обраду извађених материјала, видети сектор С
- употребу непрерађених материјала за грађевинске потребе, видети сектор F
- флаширање природне изворске или минералне воде на изворима или експлоатационим бунарима, видети 11.07
- санацију рударских копова, видети 39.00

### 05 Експлоатација угља

Ова област обухвата подземну или површинску експлоатацију чврстих минералних горива и операције (нпр. класирање, чишћење, сабијање и друге кораке потребне за транспортовање) које за резултат имају тржишни производ.

Ова област не обухвата:

- производњу кокса, видети 19.10
- услужне делатности подршке у вези са експлоатацијом угља, видети 09.90
- производњу брикета, видети 19.20

#### 05.1 Експлоатација каменог угља

##### 05.10 Експлоатација каменог угља

Ова група обухвата:

- експлоатацију каменог угља и антрацита: подземну или површинску, укључујући експлоатацију методима претварања у течност (ликвифакција)
- чишћење, сепарирање, сортирање, уситњавање, сабијање итд. угља ради класификовања, побољшања квалитета или олакшања транспорта или чувања

Ова група такође обухвата:

- поновно искоришћење каменог угља из насипа отпадног угља

Ова група не обухвата:

- експлоатацију лигнита, видети 05.20
- експлоатацију тресета, видети 08.92
- делатности подршке код експлоатације каменог угља, видети 09.90
- пробно бушење за експлоатацију угља, видети 09.90
- производњу чврстих горива из кокских пећи, видети 19.10
- производњу брикета разних облика и сличних чврстих горива од каменог угља, видети 19.20
- грађевинске радове при изградњи рудника, видети 43.12



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>05.2</b>	<b>Експлоатација лигнита</b>
		<b>05.20</b>	<b>Експлоатација лигнита</b>
			Ова група обухвата:
			- експлоатацију лигнита (мрког угља): подземну или површинску, укључујући методе претварања у течност (ликвифакција)
			- прање, дехидратацију, уситњавање, сабијање лигнита и мрког угља ради побољшања квалитета или олакшања транспорта или чувања
			Ова група не обухвата:
			- експлоатацију каменог угља, видети 05.10
			- експлоатацију тресета, видети 08.92
			- делатности подршке код експлоатације лигнита, видети 09.90
			- пробно бушење за експлоатацију угља, видети 09.90
			- производњу брикета разних облика и сличних чврстих горива од лигнита, видети 19.20
			- грађевинске радове при изградњи рудника, видети 43.12
<b>06</b>			<b>Експлоатација сирове нафте и природног гаса</b>
			Ова област обухвата производњу сирове нафте, вађење и екстракцију нафте из уљних шкриљаца (шејлова) и нафтног (катранског, битуминозног) песка, производњу природног гаса и опоравак (сепарацију) течних угљоводоника. Ова област обухвата и оперативне и/или развојне делатности на нафтним и гасним пољима. Такве делатности могу да обухвате бушење, довршавање и опремање бушотина; рад на сепараторима, разбијачима емулзија, опреме за десалинизацију, прикупљање сирове нафте на нафтним пољима; све остале делатности на припреми нафте и гаса све до транспорта производа ван експлоатационог поља.
			Ова област не обухвата:
			- делатности подршке експлоатацији нафте и природног гаса, обављене уз накнаду или на основу уговора, видети 09.10
			- истраживање бушотина нафте и гаса, видети 09.10
			- пробно бушење и сондирање за експлоатацију нафте или гаса, видети 09.10
			- производњу нафтних деривата, видети 19.20
			- геофизичка, геолошка и сеизмичка истраживања, видети 71.12
		<b>06.1</b>	<b>Експлоатација сирове нафте</b>
		<b>06.10</b>	<b>Експлоатација сирове нафте</b>
			Ова група обухвата:
			- експлоатацију сирове нафте
			Ова група такође обухвата:
			- експлоатацију битуменских или уљних шкриљаца и нафтног (уљног, катранског, битуминозног) песка
			- производњу сирове нафте из битуменских шкриљаца и песка
			- процесе добијања сирове нафте (нпр.: декантацију, десалинизацију, дехидратацију, стабилизацију)
			Ова група не обухвата:
			- екстракцију кондензата или течности природног гаса, видети 06.20
			- делатности подршке експлоатацији нафте и природног гаса, видети 09.10
			- истраживања терена за експлоатацију нафте и гаса, видети 09.10
			- производњу течног природног гаса из сирове нафте ( <i>crude oil</i> ), видети 19.20
			- производњу рафинисаних нафтних деривата, видети 19.20
			- издвајање течних гасова нафте у преради нафте, видети 19.20
			- цевоводни транспорт (ван експлоатационог поља), видети 49.50

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>06.2</b>	<b>Експлоатација природног гаса</b>
		<b>06.20</b>	<b>Експлоатација природног гаса</b>
			Ова група обухвата:
			- експлоатацију природног гаса
			- издвајање кондензата
			- исушивање и раздвајање фракција течних угљоводоника
			- десумпорисање гаса
			- издвајање метана из лежишта угља
			Ова група такође обухвата:
			- експлоатацију природног гаса путем утечњавања (ликвифакције) и регасификације (пиролизе)
			- фрактурирање у циљу екстракције природног гаса из угљеног слоја
			Ова група не обухвата:
			- делатности подршке експлоатацији нафте и природног гаса, видети 09.10
			- истраживања терена за експлоатацију нафте и гаса, видети 09.10
			- производњу течног природног гаса из сирове нафте ( <i>crude oil</i> ), видети 19.20
			- издвајање течних гасова нафте у преради нафте, видети 19.20
			- производњу индустријских гасова, видети 20.11
			- цевоводни транспорт (ван експлоатационог поља), видети 49.50
<b>07</b>			<b>Експлоатација руда метала</b>
			Ова област обухвата експлоатацију металних минерала (руда), која се обавља путем подземних и површинских експлоатација, рударења на морском дну итд.
			Ова област такође обухвата:
			- процесе издвајања метала из руде и оплемењивања руде (нпр. дробљење, млевење, прање, сушење, синтеровање, калцинисање или лужење руде, поступке гравитационог одвајања или флоатације)
			Ова област не обухвата:
			- пржење гвозденог пирита, видети 20.13
			- рад високих пећи, видети област 24
			- производњу алуминијум-оксида, видети 24.42
		<b>07.1</b>	<b>Експлоатација руда гвожђа</b>
		<b>07.10</b>	<b>Експлоатација руда гвожђа</b>
			Ова група обухвата:
			- експлоатацију руда гвожђа
			- обогаћивање руда гвожђа
			Ова група не обухвата:
			- екстракцију и припрему пирита и пирхотина (осим пржења), видети 08.91
		<b>07.2</b>	<b>Експлоатација руда обојених метала</b>
			Ова грана обухвата експлоатацију руда обојених метала.
		<b>07.21</b>	<b>Експлоатација руда урана и торијума</b>
			Ова група обухвата:
			- експлоатацију руда уранијума и торијума: уранијумске смоле (црвена погача, <i>pitchblende</i> ), итд.
			- производњу концентрата таквих руда
			- производњу жутог колача ( <i>yellowcake</i> )

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- обогачивање руда уранијума и торијума, видети 20.13
- производњу метала уранијума из уранијумске смоле (црвена погача, *pitchblende*) и других руда, видети 24.46
- топљење и рафинисање уранијума, видети 24.46

#### **07.29 Експлоатација осталих руда обојених метала**

Ова група обухвата:

- експлоатацију и припрему руда осталих обојених, племенитих и других метала:
  - алуминијума (боксита), бабра, олова, цинка, калаја, мангана, хрома, никла, кобалта, молибдена, тантала, ванадијума, литијума/сподумена (силикат литијума и алуминијума) итд.
  - племенитих метала: злата, сребра, платине

Ова група не обухвата:

- експлоатацију и припрему руда уранијума и торијума, видети 07.21
- производњу алуминијум-оксида, видети 24.42
- производњу бакренца (сулфата бабра), видети 24.44
- производњу никл каменца (сулфата никла), видети 24.45

08

#### **Остало рударство**

Ова област обухвата експлоатацију из рудника или каменолома, али и јаружање алувијалних наноса, дробљење стена и исушивање сланих мочвара при добијању соли. Производи се користе углавном у грађевинарству (нпр. песак, камен), производњи материјала (нпр. глине, гипса, калцијума), производњи хемикалија итд.

Ова област не обухвата даљу прераду извађених руда, камена и минерала (осим дробљења, млевења, резања, прања, сушења, сепарације, мешања), видети сектор С.

#### **08.1 Експлоатација камена, песка и глине**

##### **08.11 Експлоатација украсног камена, кречњака, гипса, шкриљца и осталог камена**

Ова група обухвата:

- експлоатацију камена, грубу обраду и сечење грађевинског камена и украсног камена за споменике (нпр. мермера, гранита, пешчара)
- ломљење и дробљење грађевинског и украсног камена
- експлоатацију, дробљење и ломљење кречњака
- експлоатацију гипса и анхидрита
- експлоатацију креде и некалцинисаног доломита
- производњу гранула, љуспица и праха од извађеног камена, термички обрађеног или не

Ова група не обухвата:

- експлоатацију минерала за хемикалије и ђубрива, видети 08.91
- производњу калцинисаног доломита, видети 23.52
- сечење, обликовање и обраду камена изван каменолома, видети 23.70

##### **08.12 Експлоатација шљунка, песка, глине и каолина**

Ова група обухвата:

- експлоатацију индустријског песка, грађевинског песка и шљунка
- ломљење и дробљење шљунка
- експлоатацију песка
- експлоатацију глине, ватросталних глина и каолина

Ова група не обухвата:

- копање уљног (битуминозног, катранског) песка, видети 06.10

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**08.9 Рударство неklasификовано на другом месту**

**08.91 Експлоатација минерала за хемикалије и ђубрива**

Ова група обухвата:

- експлоатацију природних фосфата и природних соли калијума
- експлоатацију самородног сумпора
- експлоатацију и припрему пирита и пирхотина, осим пржења
- експлоатацију природног баријум-сулфата и баријум-карбоната (барита и витерита), природних бората, природних магнезијум-сулфата (кизерита)
- експлоатацију природних пигмената, флуорита и других минерала као сировина за хемијску индустрију

Ова група такође обухвата:

- експлоатацију гуана (птичијег ђубрива)
- експлоатацију лековитог блата
- процесе екстракције за производњу литијума из слане воде (*brine*)

Ова група не обухвата:

- експлоатацију соли, видети 08.93
- пржење гвозденог пирита, видети 20.13
- производњу вештачких ђубрива и азотних једињења, видети 20.15

**08.92 Експлоатација тресета**

Ова група обухвата:

- експлоатацију тресета
- примарну прераду тресета ради побољшања квалитета, олакшавања транспорта/складиштења

Ова група не обухвата:

- услужне делатности подршке у вези са експлоатацијом тресета, видети 09.90
- производњу брикета од тресета, видети 19.20
- производњу земљаних мешавина за саксије, нпр. од тресета, природне земље, песка, глине, минералних ђубрива, видети 20.15
- производњу производа од тресета, видети 23.99

**08.93 Експлоатација соли**

Ова група обухвата:

- екстракцију соли (натријум-хлорида) из лежишта, укључујући растварање или пумпање
- производњу соли испаравањем морске воде или других сланих вода
- уситњавање, пречишћавање и рафинисање соли које обавља произвођач

Ова група не обухвата:

- прераду соли ради добијања јестиве соли (нпр. јодирање соли), видети 10.84
- производњу воде за пиће десалинизацијом слане воде, видети 36.00

**08.99 Остало рударство неklasификовано на другом месту**

Ова група обухвата:

- експлоатацију различитих минерала и материјала:
- абразивних материјала, азбеста, силикатног фосилног брашна, природног графита, стеатита (талка), фелдспата итд.
- природног асфалта, асфалтита и асфалтних стена; природног чврстог битумена
- драгог и полудрагог камења, кварца, лискуна итд.

**09**

**Услужне делатности подршке рударству**

Ова област обухвата специјализоване услуге подршке повезане са рударством, које се пружају уз накнаду или на основу уговора. Обухваћене су услуге истраживања применом традиционалних метода проспекције (нпр. узимање узорака и вршење геолошких испитивања,

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

као и бушење, пробно бушење и продубљивање бушотина на налазиштима нафте, металних и неметалних минерала). Остале типичне услужне делатности подршке рударству обухватају монтажу нафтних и гасних бушотина, цементацију заштитних цеви нафтних и гасних бушотина, чишћење и клиповање нафтних и гасних бушотина, одводњавање и пумпање, минирања у рудницима, обезбеђење јамских просторија, ископавање и одлагање коповске раскривке, транспорт руде на експлоатационом пољу до постројења за припрему минералних сировина итд.

**09.1 Делатности подршке експлоатацији нафте и природног гаса**

**09.10 Делатности подршке експлоатацији нафте и природног гаса**

Ова група обухвата:

- услужне делатности вађења нафте и гаса које се пружају уз накнаду или на основу уговора:

- услуге истраживања терена у вези са вађењем нафте или гаса (нпр. традиционални методи проспекције, извођења геолошких истраживања на перспективним подручјима)
- усмерена бушења и продубљивање бушотина; почетно бушење (*spudding in*); монтажу торња за бушење на места бушотина, поправку и расклапање; цементацију заштитних цеви нафтних и гасних бушотина, пумпање бушотина, затварање и напуштање бушотина итд.
- претварање природног гаса у течност (ликвифакцију) и регасификацију за потребе транспорта, изведени на месту налазишта
- услуге дренаже и пумпања уз накнаду или на основу уговора
- пробна бушења за експлоатацију нафте или гаса

Ова група такође обухвата:

- услуге гашења и превенције пожара на нафтним и гасним пољима

Ова група не обухвата:

- услужне делатности које обављају оператори нафтних или гасних поља, видети 06.10, 06.20
- специјализовану поправку и одржавање рударских машина и опреме, видети 33.12
- специјализовано инсталирање на отвореном мору (*offshore*), поправку и одржавање опреме која чини саставни део пловећих платформи, видети област 43
- претварање природног гаса у течност (ликвифакцију) и регасификацију за потребе транспорта копненим или воденим путевима, која се не врши на налазишту, видети 52.21 или 52.22
- услуге геофизичких истраживања на основу уговора или уз накнаду, видети 71.12

**09.9 Делатности подршке осталом рударству**

**09.90 Делатности подршке осталом рударству**

Ова група обухвата:

- услуге подршке, уз накнаду или на основу уговора, потребне за рударске делатности области 05, 07, 08
- услуге истраживања применом традиционалних метода проспекције (нпр. узимање узорака и вршење геолошких испитивања)
- услуге дренаже и пумпања уз накнаду или на основу уговора
- истражно бушење и сондирање
- обезбеђење рударских окана и тунела
- рушење и демонтажу подземних рударских објеката
- минирања у рудницима
- израду јамских просторија
- ископавање и одлагање коповске раскривке
- транспорт руде на експлоатационом пољу

Ова група не обухвата:

- управљање рудницима и каменоломима на основу уговора или уз накнаду, видети област 05, 07, 08
- специјализовану поправку и одржавање рударских машина, видети 33.12
- услуге геофизичких истраживања на основу уговора или уз накнаду, видети 71.12

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### СЕКТОР С – ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА

Овај сектор обухвата физичку, механичку, хемијску или биолошку трансформацију материјала, супстанци, или компонената у нове производе, иако се ово не може користити као јединствени, универзални критеријум за дефинисање прерађивачке индустрије (видети напомену о преради отпада у даљем тексту). Материјали, супстанце или компоненте који се трансформишу или су сировине или су производи пољопривреде, шумарства, рибарства и рударства (укључујући вађење камена), као и производи осталих делатности прерађивачке индустрије. Суштинске измене, обнова или реконструкција робе генерално се сматрају прерађивачком индустријом.

Крајњи производ (аутпут) прерађивачке индустрије може бити готов у смислу да је спреман за коришћење или потрошњу, или може бити полузавршен, у смислу да постаје улазна сировина (инпут) за даљу индустријску прераду. На пример, аутпут рафинације глинице (алуминијум-оксид) јесте инпут који се користи у примарној производњи алуминијума; примарни алуминијум је инпут за извлачење алуминијумске жице; а алуминијумска жица је инпут за производњу фабрикованих жичаних производа.

Производња специјализованих компонената, делова, прибора и додатака за машине и опрему, као опште правило, класификована је у исту групу као производња машина и опреме за које су делови и прибор намењени. Производња неспецијализованих компонената и делова машина и опреме (нпр. мотора, клипова, електричних мотора, електричних склопова, вентила, мењача и кугличних лежајева) класификована је у одговарајућу групу прерађивачке индустрије, без обзира на машине и опрему за које су ови делови и прибор намењени.

Израда специјализованих компонената и прибора обликовањем или екструдирањем пластичних материјала обично је обухваћена у грани 22.2.

Склапање компонената индустријских производа сматра се прерађивачком индустријом. Ту је обухваћено склапање готових производа било од компонената из сопствене производње, било од набављених компонената.

Поновно искоришћење отпада, тј. прерада отпада у секундарне сировине\*, класификована је у грану 38.2. Мада ово може подразумевати физичке, механичке, биолошке или хемијске трансформације, не сматра се делом прерађивачке индустрије. Примарном сврхом ових делатности сматра се третман или прерада отпада и они су стога класификовани у сектор Е. Међутим, производња нових производа од секундарних сировина класификована је у прерађивачку индустрију, иако се у овим процесима користи отпад као инпут (нпр.: производња сребра од отпада филма сматра се процесом прерађивачке индустрије).

Специјализовано одржавање и поправка индустријских, комерцијалних и сличних машина и опреме се, генерално, класификује у област 33. Међутим, поправка и одржавање рачунара и личних предмета и предмета за домаћинство, моторних возила и мотоцикала класификује се у област 95.

Инсталирање машина и опреме, када се изводи као специјализована делатност, класификује се у групу 33.20.

Одржавање, поправка и инсталирање опреме која чини саставни део зграда или сличних грађевина (нпр. одржавање, поправка и инсталација лифтова или клима-уређаја, класификује се као грађевинарство у сектор F уколико се изводи на месту градње).

Овај сектор садржи и делатности произвођача робе без фабрике (*Factoryless Goods Producers - FGPs*) у прерађивачкој индустрији.

Као опште правило, делатности сектора прерађивачке индустрије подразумевају трансформацију материјала у нове, поново прављене и прерађене производе. Њихов аутпут је нови производ. Ради појашњења, следеће делатности се сматрају прерађивачком индустријом у КД 2025:

- прерада свеже рибе (вађење шкољки из љуштуре, филетирање риба) која се не ради на рибарским бродовима, видети 10.20
- пастеризација млека и флаширање, видети 10.51
- прерада коже, видети 15.11
- заштита дрвета, видети 16.12
- штампање и с тим повезане делатности, искључујући издавање штампаних материјала, видети 18.1
- обнова аутомобилских гума, видети 22.11
- производња готовог бетона, видети 23.63
- галванизација, електроплатирање, платирање итд. и остало пресвлачење метала металима и неметалима, видети 25.51
- термичка обрада метала, видети 25.52
- пуњење картрица за штампање, видети 26.20
- допуњавање или поновно пуњење апарата за гашење пожара, видети 28.29
- реконструкција или прерада машина (нпр. аутомобилских мотора), видети 29.10

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- склапање које обезбеђује продавац или састављање више производа ради продаје. Уколико склапање обезбеђује извођач радова, ту делатност треба класификовати у прерађивачку индустрију.

Обрнуто, постоје делатности које се, иако понекад подразумевају процесе трансформације, класификују у друге секторе КД 2025; другим речима, оне се не сматрају прерађивачком индустријом. То су:

- сеча дрвећа, класификована у сектор А
- оплемењивање пољопривредних производа, класификовано у сектор А
- припрема хране за непосредну конзумацију у објектима, класификована у област 56
- оплемењивање руда и других минерала, класификовано у сектор В
- производња гасовитих горива за снабдевање енергијом кроз дистрибутивну мрежу гасовода, класификована у сектор D
- производња компоста од органског отпада, класификована у сектор Е
- склапање обезбеђено као део испоруке или од стране продавца; међутим, уколико је склапање главна делатност коју обезбеђује извођач радова, оно се класификује у прерађивачку индустрију.
- делатности расподељивања великих паковања (*bulk*) у мања јединична паковања (*lots*), укључујући паковање, препакивање или флаширање (нпр. алкохолних пића или хемикалија); сортирање и препродаја отпада; мешање боја по налогу купца; сечење метала по налогу купца; третман који не резултира као друга роба, класификован је у сектор G
- издаваштво и комбиноване делатности издаваштва и штампања, класификоване су у сектор J

НАПОМЕНА: \*Секундарне сировине су материјали и производи који се могу користити као сировине једноставном поновном употребом или путем рециклирања и поновног искоришћења.

## 10 Производња прехранбених производа

Ова област обухвата прераду производа пољопривреде, шумарства и рибарства у храну за људе или животиње, а подразумева и производњу разних међуфазних производа који нису прехранбени производи за директну конзумацију. Ова делатност често ствара повезане производе, веће или мање вредности (нпр. коже од клања или погаче од производње уља).

Ова област је даље рашчлањен у делатности према врстама производа које се производе или прерађују: месо, риба, воће и поврће, масти и уља, млечни производи, млински производи, храна за животиње и други прехранбени производи. Производња се може обављати за сопствени рачун, као и за трећа лица, нпр. услужно клање.

Неке делатности се сматрају прерађивачком индустријом иако је реч о трговини на мало производима у сопственим радњама произвођача (нпр. оне које се обављају у пекарама, посластичарницама, месарама итд., које продају своју сопствену производњу). У случајевима када је прерада минимална и не доводи до стварне трансформације, јединица је класификована у сектор G.

Ова област такође обухвата производњу течности које се сматрају храном или оне за које се користе слични прерађивачки процеси (нпр. млеко, воћни сокови/концентрати).

Ова област не обухвата припремање оброка за непосредну конзумацију, видети област 56.

### 10.1 Прерада и конзервисање меса и производња месних производа

#### 10.1.1 Прерада и конзервисање меса, осим живинског меса

Ова група обухвата:

- пословање кланица које се баве клањем, прерадом или паковањем меса: јунетина, свињетина, јагњетина, зечетина, овчетина, месо камиле итд.
- производњу свежег, расхлађеног и смрзнутог меса, у труповима
- производњу свежег, расхлађеног и смрзнутог меса, исеченог на комаде

Ова група такође обухвата:

- прераду китова на копну или на специјализованим пловилима
- припрему кожа пореклом из кланица (нпр. штављењем и сољењем)
- топљење и пречишћавање свињске масти и других јестивих животињских масти
- прераду животињских изнутрица
- производњу чупане вуне

Ова група не обухвата:

- производњу јестивих живинских масти, видети 10.12
- производњу сушеног, усолјеног или димљеног меса и производа од меса, видети 10.13

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>10.12</b>	<b>Прерада и конзервисање живинског меса</b> Ова група обухвата: - пословање кланица које се баве клањем, прерадом или паковањем живине - производњу свежег, расхлађеног или смрзнутог живинског меса исеченог на комаде - производњу јестивих живинских масти Ова група такође обухвата: - чишћење, дезинфекцију, третирање ради очувања и подрезивање перја и паперја
		<b>10.13</b>	<b>Производња месних и живинских производа</b> Ова група обухвата: - производњу конзервираног меса (нпр. кувањем, сушењем, усолјавањем или димљењем) - производњу производа од меса: • кобасица, салама, кавурми, сафалада, крвавица и џигерњача, виршли, мортаделе, паштета, пихтија, барене шунке Ова група не обухвата: - производњу готових јела од меса и живине, видети 10.85 - производњу супа које садрже месо, видети 10.89 - трговину на велико месом, видети 46.32
		<b>10.2</b>	<b>Прерада и конзервисање рибе, љускара и мекушаца</b>
		<b>10.20</b>	<b>Прерада и конзервисање рибе, љускара и мекушаца</b> Ова група обухвата: - припрему и конзервисање рибе, љускара и мекушаца (нпр. замрзавање, дубоко замрзавање, сушење, кување, димљење, усолјавање, потапање у слани раствор, стављање у конзерве) - производњу производа од рибе, љускара и мекушаца: рибљих филета, икре ( <i>goes</i> ), кавијара, замене за кавијар итд. - производњу хране од рибе за исхрану људи или животиња - производњу оброка или растворивих маса од рибе и других водених животиња који нису погодни за исхрану људи Ова група такође обухвата: - делатности пловила (бродова за прераду) која се не баве риболовом, већ само прерадом и конзервисањем рибе - прераду морске траве - уклањање рибљих глава, изнутрица и сечење рибе на комаде, затим замрзавање Ова група не обухвата: - прераду и конзервисање рибе на пловилима која се баве риболовом, видети 03.11 - прераду китова на копну или специјализованим пловилима, видети 10.11 - производњу уља и масти од рибе и морских сисара, видети 10.41 - производњу оброка од рибе, видети 10.85 - производњу супа од рибе, видети 10.89
		<b>10.3</b>	<b>Прерада и конзервисање воћа и поврћа</b>
		<b>10.31</b>	<b>Прерада и конзервисање кромпира</b> Ова група обухвата: - прераду и конзервисање кромпира: • производњу смрзнутог кромпира • производњу сушеног кромпира за припрему пиреа • производњу грицкалица од кромпира



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу чипса од кромпира
- производњу брашна и прекрупe од кромпира
- индустријско љушћење и сечење кромпира

#### 10.32 Производња сокова од воћа и поврћа

Ова група обухвата:

- производњу сокова од воћа и поврћа

Ова група такође обухвата:

- производњу концентрата од свежег воћа и поврћа

Ова група не обухвата:

- производњу освежавајућих пића са воћним нектарима, видети 11.07

#### 10.39 Остала прерада и конзервисање воћа и поврћа

Ова група обухвата:

- производњу хране која се углавном састоји од воћа и поврћа
- конзервисање воћа, језгратог воћа или поврћа (нпр. замрзавање, сушење, сушење замрзавањем, сушење инфрацрвеним зрачењем, потапање у уље или сирће, стављање у конзерве, прерада под високим притиском или високом температуром)
- производњу прехранбених производа од воћа или поврћа
- производњу џемова, мармелада и конзумних желеа
- скидање љуске, љушћење и печење језгратог воћа
- производњу хране и паста од језгратог воћа

Ова група такође обухвата:

- производњу свеже готове хране од воћа и поврћа, нпр.:
  - салата; мешаних салата, упакованих салата
  - очишћеног или нарезаног поврћа
  - тофу сира (*bean curd*)

Ова група не обухвата:

- производњу сокова од воћа и поврћа, видети 10.32
- производњу брашна или прекрупe од сушених махунарки, видети 10.61
- производњу кандираног воћа и језгратог воћа, видети 10.82
- производњу готових јела од поврћа, видети 10.85
- производњу вештачких заслађивача и адитива, видети 10.89

#### 10.4 Производња биљних и животињских уља и масти

Ова грана обухвата производњу сирових и рафинисаних уља и масти биљног или животињског порекла.

Ова грана не обухвата производњу ни рафинисање свињске масти и јестивих животињских масти од говеда, оваца, коза, свиња и живине, видети 10.1.

#### 10.41 Производња уља и масти

Ова група обухвата:

- производњу сирових и рафинисаних биљних уља (нпр. маслиновог, сојиног, сунцокретовог, уља индустријске конопље, уља репице)
- производњу неодмашћеног брашна или прекрупe од уљног семења, плодова уљног језгратог воћа или уљаних коштица
- обраду биљних уља (нпр. испаравање [*blowing*], кување, дехидрацију, хидрогенацију)

Ова група такође обухвата:

- производњу нејестивих животињских уља и масти

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- екстракцију уља рибе и морских сисара</li> <li>- производњу памучног линтерса (отпадно памучно влакно), уљане погаче и других остатака производње уља</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу и рафинисање свињске масти и других јестивих животињских масти од: говеда, оваца, коза, видети 10.11</li> <li>- производњу јестивих масти од живине, видети 10.12</li> <li>- производњу маргарина, видети 10.42</li> <li>- мокро млевање кукуруза, видети 10.62</li> <li>- производњу кукурузног уља, видети 10.62</li> <li>- производњу есенцијалних уља, видети 20.59</li> <li>- производњу хемијски модификованих уља и масти, видети 20.59</li> </ul>
		<b>10.42</b>	<p><b>Производња маргарина и сличних јестивих масти</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу маргарина</li> <li>- производњу мешавине маргарина са додацима и сличних намаза</li> <li>- производњу мешаних масти за кување</li> </ul>
		<b>10.5</b>	<p><b>Производња млечних производа и јестивих ледених производа</b></p> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу биљних замена за млеко, видети 11.07</li> </ul>
		<b>10.51</b>	<p><b>Производња млечних производа</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- прераду свежег, пастеризованог, стерилизованог, хомогенизованог млека и/или обраду млека на високој температури</li> <li>- производњу напитака на бази млека</li> <li>- производњу павлаке од свежег, пастеризованог, стерилизованог, хомогенизованог млека</li> <li>- производњу млека у праху или концентрованог млека, заслађеног или незаслађеног</li> <li>- производњу млека или павлаке у чврстом стању</li> <li>- производњу маслаца</li> <li>- производњу јогурта</li> <li>- производњу сира и урде</li> <li>- рафинисање и дозревање сира</li> <li>- производњу сурутке</li> <li>- производњу казеина</li> <li>- производњу млечних производа без лактозе</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу млечног кефира</li> <li>- производњу лактозе и лактозног сирупа</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу сировог крављег млека, видети 01.41</li> <li>- производњу сировог овчијег, козјег, коњског, магарећег, камилјег итд. млека, видети 01.43, 01.44, 01.45</li> <li>- производњу дијеталних пића на бази млека, видети 10.86</li> <li>- производњу хране за одојчад на бази млека, видети 10.86</li> <li>- производњу замена за сир, видети 10.89</li> <li>- производњу воћног кефира и воденог кефира, видети 11.03</li> <li>- производњу биљних замена за млеко (нпр. млека на бази биљака), видети 11.07</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 10.52 Производња сладоледа и осталих јестивих ледених производа

Ова група обухвата:

- производњу сладоледа и осталих јестивих ледених производа (нпр. сорбета)

Ова група не обухвата:

- производњу леда од обичне воде за потребе хлађења, видети 35.30
- производњу сладоледа у посластичарницама, видети 56.1

#### 10.6 Производња млинских производа, скроба и скробних производа

Ова грана обухвата производњу брашна или прекрупe од житарица или поврћа, чишћење, полирање и млевење пиринча, микронизацију и термичку обраду брашна и производњу мешавина брашна или теста од тих производа.

Ова грана такође обухвата мокро млевење кукуруза и поврћа и производњу скроба и производа од скроба. Ова грана такође обухвата производњу млинских производа без глутена.

Ова грана не обухвата:

- сушење зрна уз накнаду или на основу уговора, видети 01.63

#### 10.61 Производња млинских производа

Ова група обухвата:

- млевење жита: производњу брашна, гриза, прекрупe, сачме или пелета пшенице, ражи, овса, кукуруза или других житарица
- млинску прераду пиринча: производњу ољуштеног, млевеног, полираног, глазираног, бланшираног пиринча; производњу пиринчаног брашна
- млевење поврћа: производњу брашна или прекрупe од сушеног махунастог поврћа, корена/кртола или јестивог језгратог воћа
- производњу хране за доручак од житарица
- производњу мешавина од брашна и припремљених мешавина брашна и теста за хлеб, пециво, колаче, кекс, бисквите, палачинке итд.

Ова група не обухвата:

- припрему биљака за примарно тржиште (нпр. чишћење, резивање, сортирање итд.), видети 01.63
- сушење зрна уз накнаду или на основу уговора, видети 01.63
- производњу брашна и прекрупe од кромпира, видети 10.31
- мокро млевење кукуруза, видети 10.62

#### 10.62 Производња скроба и скробних производа

Ова група обухвата:

- производњу скроба од пиринча, кромпира, кукуруза итд.
- мокро млевење кукуруза
- производњу глукозе, сирупа од глукозе, малтозе, инулина итд.
- производњу глутена
- производњу тапиоке и замена за тапиоку припремљених од скроба
- производњу кукурузног уља

Ова група не обухвата:

- производњу лактозе (млечног шећера), видети 10.51
- производњу шећера од шећерне трске или репе, видети 10.81

#### 10.7 Производња пекарских производа и тестенине

Ова грана обухвата производњу пекарских производа, макарона, резанаца и сличних производа.

Ова грана такође обухвата:

- производњу пекарских производа и производа од брашна без глутена

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 10.71 Производња хлеба, свежих пецива и колача

Ова група обухвата:

- производњу пекарских производа:

- хлеба и кифли
- пецива, колача, пита, тартова, палачинки, вафла итд.

Ова група такође обухвата:

- производњу полупеченог (*pre-baked*) хлеба

Ова група не обухвата:

- производњу сувих дуготрајних пекарских производа, видети, 10.72

- производњу разних тестенина, видети 10.73

- трговину на мало хлебом и пецивом печеним у објектима за продају од полупечених производа, видети 47.24

#### 10.72 Производња двопека, кекса, трајних пецива и колача

Ова група обухвата:

- производњу двопека, бисквита и других сувих дуготрајних пекарских производа

- производњу трајних пецива, колача и вафла

- производњу грицкалица (колачића, крекера, переца итд.), слатких или сланих

Ова група такође обухвата:

- производњу презли, добијених млевењем препеченог хлеба

Ова група не обухвата:

- производњу грицкалица од кромпира, видети 10.31

#### 10.73 Производња тестенине

Ова група обухвата:

- производњу тестенине (нпр. макарона и резанаца), куваних или некуваних, пуњених или непуњених

- производњу кускуса

Ова група не обухвата:

- производњу готових јела и оброка на бази тестенине и/или јела од кускуса, видети 10.85

- производњу супа које садрже тестенине, видети 10.89

#### 10.8 Производња осталих прехранбених производа

Ова грана обухвата производњу шећера и кондиторских производа, готових оброка и јела, кафе, чаја и зачина.

##### 10.81 Производња шећера

Ова група обухвата:

- производњу или рафинисање шећера (сахарозе) и замена за шећер од сока шећерне трске, репе, јавора и палме

- производњу шећерних сирупа

- производњу меласе

- производњу јаворовог сирупа и шећера

Ова група не обухвата:

- сакупљање јаворовог сирупа у дивљини, видети 02.30

- производњу лактозе и лактозног сирупа, видети 10.51

- производњу глукозе, глукозног сирупа и малтозе, видети 10.62

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 10.82 Производња какаоа, чоколаде и кондиторских производа

Ова група обухвата:

- производњу какаоа, какао маслаца, какао масти, какао уља
- производњу чоколаде и чоколадних производа
- производњу кондиторских производа: карамела, нугата, фондана, беле чоколаде
- производњу жвакаће гуме
- производњу кандираног: воћа, језгастог воћа, коре воћа и других делова биљака
- производњу кондиторских бомбона, лозенги и пастила
- производњу слаткиша без шећера

Ова група не обухвата:

- производњу сахарозе, видети 10.81

#### 10.83 Прерада чаја и кафе

Ова група обухвата:

- процес декофеинизације и пржења кафе
- производњу производа од кафе:
  - млевене кафе
  - раствориве кафе
  - екстракта и концентрата кафе
- производњу замена за кафу
- производњу мешавина чаја и мате (*maté*) чаја
- производњу екстракта и препарата на бази чаја или мате (*maté*) чаја

Ова група такође обухвата:

- производњу биљних мешавина (нане, врбене, камилице итд.)
- производњу чаја и кафе пакованих у кесицама или капсулама

Ова група не обухвата:

- сушење, сортирање, чишћење и сечење при преради лековитог биља од стране трећег лица, видети 01.63
- производњу инулина, видети 10.62
- производњу алкохолних пића, пива, вина и безалкохолних пића, видети област 11
- припрему биљних производа за фармацеутску употребу, видети 21.20

#### 10.84 Производња зачина и додатака храни

Ова група обухвата:

- производњу зачина, сосова и додатака јелима:
  - мајонеза
  - брашна и гриза од слачице
  - припремљеног сенфа итд.
- производњу сирћета

Ова група такође обухвата:

- прераду сирове соли у со за јело (нпр. јодирана со)
- прераду зачинског биља, укључујући сушење, сортирање, чишћење и сечење

Ова група не обухвата:

- гајење зачинског биља, видети 01.28

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 10.85 Производња готових јела

Ова група обухвата производњу готових (тј. припремљених, зачињених и куваних) оброка и јела. Ова јела су обрађена и конзервисана (нпр. смрзнута или у конзервама), и обично се пакују и обележавају етикетом за препродају, тј. ова група не обухвата припрему оброка за непосредну конзумацију (нпр. храну припремљену у ресторанима или од стране снабдевача готовом храном). Да би се сматрала готовим јелом, ова храна треба да садржи најмање два различита главна састојка (осим зачина итд.)

Ова група обухвата:

- производњу јела од меса и живине
- производњу јела од рибе, укључујући рибу и помфрит (*fish and chips*)
- производњу јела од тестенине и пиринча
- производњу јела од поврћа
- производњу смрзнуте или на други начин конзервисане пице и крок-месјеа (*croque-monsieur*)

Ова група не обухвата:

- производњу свеже хране или јела са мање од два састојка, видети одговарајућу групу у области 10
- производњу лако кварљиве припремљене хране од воћа и поврћа, видети 10.39
- производњу лако кварљиве припремљене хране, видети 10.89
- трговину на велико готовим оброцима и јелима, видети 46.38
- трговину на мало готовим оброцима и јелима, видети 47.11, 47.27
- делатности кетеринга за догађаје и на основу уговора, видети 56.2

#### 10.86 Производња хомогенизованих хранљивих препарата и дијететске хране

Ова група обухвата:

- производњу хране за посебне нутритивне сврхе:
  - хране за одојчад
  - комплементарног млека и друге допунске хране
  - хране за бебе
  - нискокалоричне хране и хране смањене енергетске вредности намењене за контролу тежине
  - хране за медицинске намене

Ова група не обухвата:

- производњу млечних производа без лактозе, видети 10.51
- производњу производа без глутена, видети 10.6, 10.7
- производњу слаткиша без шећера, видети 10.82

#### 10.89 Производња осталих прехранбених производа неklasификована на другом месту

Ова група обухвата производњу прехранбених производа и састојака за њих, који су, након припреме, односно употребе састојака у припреми тих производа, предвиђени/погодни за конзумацију у максималном року од три дана.

Ова група обухвата:

- производњу супа и чорби
- производњу лако кварљиве припремљене хране, нпр.:
  - сендвича
  - свеже (непечене) пице
- производњу киш пите (*quiche*) и крок-месјеа (*croque-monsieur*)

Ова група такође обухвата:

- производњу квасца
- производњу екстракта и сокова од меса, рибе, љускара и мекушаца

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу замена за месо и сир</li> <li>- производњу производа од јаја (нпр. албумина из јаја)</li> <li>- производњу вештачких заслађивача и адитива</li> <li>- прераду купљеног природног меда</li> <li>- производњу полуготових производа за сладолед и колаче</li> <li>- производњу куваних инстант супа и инстант резанаца</li> <li>- производњу вештачког меда и карамела</li> <li>- производњу екстракта и сирупа од слада</li> <li>- производњу јела од инсеката и других производа на бази инсеката</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу лако кварљиве готове хране од воћа и поврћа, видети 10.39</li> <li>- производњу тофу сира (<i>bean curd</i>), видети 10.39</li> <li>- производњу смрзнуте пице, видети 10.85</li> <li>- производњу алкохолних пића, пива, вина и безалкохолних пића, видети област 11</li> <li>- производњу замена за млеко на биљној бази (нпр. пића на бази кокоса, пиринча, бадема, соје), видети 11.07</li> <li>- производњу витамина, видети 21.10</li> </ul>
		<b>10.9</b>	<b>Производња готове хране за животиње</b>
		<b>10.91</b>	<b>Производња готове хране за домаће животиње</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу готове хране за домаће животиње, укључујући концентровану храну за животиње и суплементе</li> <li>- припрему немешане хране (од једног састојка) за домаће животиње</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- прераду отпадних производа из прехранбене индустрије у храну за животиње</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу производа од меса, видети 10.13</li> <li>- производњу хране од рибе за исхрану животиња, видети 10.20</li> <li>- производњу уљане погаче, видети 10.41</li> <li>- делатности при којима се добијају нуспроизводи који се могу користити као храна за животиње без додатне прераде (нпр. уљно семе [видети 10.41], остаци млевења зрна [видети 10.61] итд.)</li> </ul>
		<b>10.92</b>	<b>Производња готове хране за кућне љубимце</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу готове хране за кућне љубимце, укључујући псе, мачке, птице, рибице итд.</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- прераду кланичног отпада за производњу хране за животиње</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу производа од меса, видети 10.13</li> <li>- производњу хране од рибе за исхрану животиња, видети 10.20</li> <li>- производњу уљане погаче, видети 10.41</li> <li>- делатности при којима се добијају нуспроизводи који се могу користити као храна за животиње без додатне прераде (нпр. уљно семе [видети 10.41], остаци млевења зрна [видети 10.61] итд.)</li> </ul>
<b>11</b>			<b>Производња пића</b>
			<p>Ова област обухвата производњу пића (нпр. безалкохолних пића и минералне воде, производњу ферментисаних алкохолних пића, пива и вина, и производњу дестилованих алкохолних пића).</p>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова област не обухвата:

- производњу сокова од воћа и поврћа, видети 10.32
- производњу пића на бази млека, видети 10.51
- производњу производа од кафе, чаја и мате (*maté*) чаја, видети 10.83

## 11.0 Производња пића

### 11.01 Дестилација, пречишћавање и мешање жестоких пића

Ова група обухвата:

- производњу дестилованих алкохолних пића погодних за људску употребу: вискија, брендија, џина, ликера, ракије итд.
- производњу пића помешаних са дестилованим алкохолним пићима
- мешање дестилованих жестоких пића
- производњу неутралних жестоких пића

Ова група не обухвата:

- производњу недестилованих алкохолних пића, видети 11.02–11.05
- производњу синтетичког етил-алкохола, видети 20.14
- производњу етил-алкохола из ферментисаних материјала, видети 20.14
- само флаширање и етикетирање, видети 46.34 (ако се обавља као део трговине на велико) и 82.92 (ако се обавља уз накнаду или на основу уговора)

### 11.02 Производња вина од грожђа

Ова група обухвата:

- производњу вина од свежег грожђа
- производњу пенушавог вина
- производњу појачаних вина
- производњу вина од концентроване грожђане шире

Ова група такође обухвата:

- мешање, пречишћавање и флаширање вина
- производњу вина са ниским садржајем алкохола или безалкохолног вина

Ова група не обухвата:

- производњу вина од сувог грожђа, видети 11.03
- само флаширање и етикетирање, видети 46.34 (ако се обавља као део трговине на велико) и 82.92 (ако се обавља уз накнаду или на основу уговора)

### 11.03 Производња вина од јабука и осталих ферментисаних воћних пића

Ова група обухвата:

- производњу ферментисаних али недестилованих алкохолних пића: медовине (*mead*), вина од пиринча (*sake*), вина од јабука (сајдера, *cider*), вина од крушке (*perry*) и других воћних вина
- производњу вина од сувог грожђа

Ова група такође обухвата:

- производњу мешавина ферментисаних пића и безалкохолних пића неклассификовану на другом месту
- производњу воћног кефира и воденог кефира

Ова група не обухвата:

- производњу вина од грожђа, видети 11.02
- само флаширање и етикетирање, видети 46.34 (ако се обавља као део трговине на велико) и 82.92 (ако се обавља уз накнаду или на основу уговора)



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>11.04</b>	<p><b>Производња осталих недестилованих ферментисаних пића</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу ароматизованог вина од свежег грожђа, зачињеног ароматичним супстанцама ради укуса (нпр. вермут)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- само флаширање и етикетирање, видети 46.34 (ако се обавља као део трговине на велико) и 82.92 (ако се обавља уз накнаду или на основу уговора)</li> </ul>
		<b>11.05</b>	<p><b>Производња пива</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу алкохолних пића од слада (нпр. светлог пива, ароматичног пива [<i>ale</i>], тамног пива [<i>porter</i>], јако тамног пива [<i>stout</i>])</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу пива са ниским садржајем алкохола или безалкохолног пива</li> </ul>
		<b>11.06</b>	<p><b>Производња слада</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу слада од јечма, пшенице или других житарица</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу екстракта слада и сирупа, видети 10.89</li> </ul>
		<b>11.07</b>	<p><b>Производња безалкохолних пића и флаширане воде</b></p> <p>Ова група обухвата производњу безалкохолних пића (осим безалкохолног пива и вина):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу природних минералних вода и других флашираних вода</li> <li>- производњу освежавајућих пића: <ul style="list-style-type: none"> <li>• безалкохолних вода, заслађених или не, са додатим укусом: лимунаде, оранжаде, коле, воћна пића, пића на бази тоника итд.</li> </ul> </li> <li>- производњу других безалкохолних пића</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу пића са нектаром воћа</li> <li>- производњу замена за млеко на биљној бази (нпр. пића на бази кокоса, пиринча, бадема, соје)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу сокова од воћа и поврћа, видети 10.32</li> <li>- производњу концентрата од свежег воћа и поврћа, видети 10.32</li> <li>- производњу напитака на бази млека, видети 10.51</li> <li>- производњу производа од кафе, чаја и мате (<i>maté</i>) чаја, видети 10.83</li> <li>- производњу пића на бази алкохола, видети 11.01–11.05</li> <li>- производњу безалкохолног вина, видети 11.02</li> <li>- производњу безалкохолног пива, видети 11.05</li> <li>- само флаширање и етикетирање, видети 46.34 (ако се обавља као део трговине на велико) и 82.92 (ако се обавља уз накнаду или на основу уговора)</li> </ul>
12			<p><b>Производња дуванских производа</b></p> <p>Ова област обухвата прераду једног пољопривредног производа, дувана, у облик погодан за финалну потрошњу.</p>
		<b>12.0</b>	<p><b>Производња дуванских производа</b></p>
		<b>12.00</b>	<p><b>Производња дуванских производа</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу дуванских производа и замена за дуван: цигарета, фино резаног дувана, цигара, дувана за лулу, дувана за жвакање, бурмута (<i>snuff</i>)</li> <li>- производњу хомогенизованог или реконституисаног дувана</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- сечење и поновно сушење дувана

Ова група не обухвата:

- гајење или претходну прераду дувана, видети 01.15, 01.63

- производњу е-течности за електронске цигарете, укључујући патроне за пуњење, видети 20.59

- производњу електронских цигарета (*vape*), видети 32.99

13

### Производња текстила

Ова област обухвата припрему и предење текстилних влакана, ткање текстила, довршавање текстила и одеће, производњу техничког текстила и производњу готових текстилних производа, осим одеће (нпр. платно за домаћинство, ћебад, прекривачи, простирке, конопци).

Ова област не обухвата:

- гајење биљака за производњу природних влакана, видети област 01

- производњу одеће, видети област 14

- производњу синтетичких и вештачких влакана, видети 20.60

13.1

### Припрема и предење текстилних влакана

#### 13.10 Припрема и предење текстилних влакана

Ова група обухвата припремне операције на текстилним влакнима и предење текстилних влакана. То се може радити од разних сировина, нових или рециклираних текстилних материјала (нпр. свиле, памука, вуне, биљних или вештачких влакана и влакана на бази папирне целулозе, као што су дрво и слама).

Ова група обухвата:

- припремне операције на текстилним влакнима:

- намотавање и прање свиле

- чишћење вуне, тј. одмашћивање и карбонизовање вуне и бојење вуненог крзна

- гребенање и чешљање свих врста животињских, биљних и вештачких влакана

- предење и производњу предива или конца за ткање или шивење, за продају или даљу обраду

- обраду лана

- текстурирање, упредање, преклапање, извлачење, каблирање и потапање синтетичких или вештачких филамената

- предење рециклираних влакана од секундарних сировина

Ова група такође обухвата:

- производњу предива од папира

Ова група не обухвата:

- припремне операције повезане с пољопривредом, видети област 01

- потапање биљака које имају биљна текстилна влакна (јута, лан, кокос итд.), које није у вези са гајењем биљних текстилних влакана, видети 01.63

- чишћење памука, видети 01.63

- производњу синтетичких или вештачких влакана и каблова, производњу једножичних предива (укључујући предива високе чврстоће и предива за тепихе) од синтетичких и вештачких влакана, видети 20.60

- производњу стаклених влакана, видети 23.14

- прераду текстилног отпада у секундарне сировине, видети 38.21

13.2

### Ткање текстила

#### 13.20 Ткање текстила

Ова група обухвата ткање текстила. То се може радити од различитих сировина, нових влакана или рециклираних текстилних материјала (нпр. свиле, памука, вуне, биљних или вештачких влакана или папира, обновљеног текстилног отпада или нових текстилних влакана).

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група обухвата:

- производњу широко тканих памучних, вунених или свилених тканина, укључујући тканине од мешавина или вештачких или синтетичких предива (полипропилена итд.)
- производњу осталих широко тканих тканина од лана, рафије, конопље, јуте, ликастих влакана и специјалних предива
- производњу широких тканина од секундарних сировина

Ова група такође обухвата:

- производњу тканог буклеа, или жанила тканина, фротира, газе итд.
- производњу арамидних нити
- производњу имитације крзна ткањем

Ова група не обухвата:

- производњу плетених и хекланих тканина, видети 13.91
- производњу текстилних подних покривача, видети 13.93
- производњу нетканих материјала, видети 13.95
- производњу уско тканих тканина, видети 13.96
- производњу церада, шатора, предмета за камповање од текстилних материјала, једра за једрење на дасци и чамцу, застора за сунце, навлака за аутомобиле, машине или намештај и падобрана, видети 13.96
- производњу тканина од стаклених влакана, видети 13.96
- производњу филца, видети 13.99
- производњу угљеничних влакана и предмета од угљеничних влакана за неелектричну намену, видети 23.99

### 13.3 Довршавање текстила

#### 13.30 Довршавање текстила

Ова група обухвата довршавање текстила и одеће, тј. изабљивање, бојење, превлачење и сличне делатности.

Ова група обухвата:

- бељење и бојење текстилних влакана, предива, тканина и текстилних производа, укључујући одећу
- обраду, сушење, парење, скупљање, поправљање, санфоризацију, мерцеризацију текстила и текстилних производа, укључујући одећу

Ова група такође обухвата:

- бељење фармерки
- плисирање и сличне радове на текстилу
- хидроизолацију, премазивање, гумирање или импрегнацију текстилних производа набављених од других произвођача
- штампање текстилних тканина као међуфазни процес у производњи текстила

Ова група не обухвата:

- штампање, укључујући ситоштампу, на текстилу и одећи, које није међуфазни процес у производњи текстила, видети 18.12
- ласерско гравирање на текстилу, видети 18.12
- производњу текстилних тканина импрегнираних, обложених, прекривених или ламинираних гумом, где је гума главни састојак, видети 22.12

### 13.9 Производња осталог текстила

Ова група обухвата производњу производа од текстила, осим одеће (нпр. готових текстилних производа, тепиха и ћилима, ужади, уско тканих тканина и додатака).

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 13.91 Производња плетених и хекланих тканина

Ова група обухвата:

- производњу и обраду плетених или хекланих тканина:
- букле и фротир тканина
- мрежастих тканина и тканина за постављање на прозоре
- других плетених или хекланих тканина

Ова група такође обухвата:

- производњу имитације крзна плетењем

Ова група не обухвата:

- производњу мрежастих тканина и тканина за постављање на прозоре од чипке, видети 13.99
- производњу плетене и хеклане одеће, видети 14.10

### 13.92 Производња текстила за домаћинство и готових предмета за опремање просторија

Ова група обухвата:

- производњу готових предмета за домаћинство од било ког текстилног материјала, укључујући оне од плетених или хекланих тканина, нпр.:

- ћебади, укључујући путне прекриваче
- постељине, стоног, тоалетног или кухињског рубља
- јоргана, перјаних покривача, јастучића, пуфова, јастука, врећа за спавање
- производњу готових предмета за опремање просторија:

- завеса, застора, прекривача за кревете
- застава, транспарената, заставица
- крпа за прашину, крпа за суђе и сличних предмета

Ова група такође обухвата:

- производњу текстилног дела електричног ћебета
- производњу ручно тканих таписерија

Ова група не обухвата:

- производњу текстилних предмета за техничку употребу, видети 13.96
- производњу застора и штитника од сунца, видети 13.96
- производњу пелена и уложака за пелене за бебе, доњег веша за менструацију и сличних предмета од текстилног материјала, видети 17.22

### 13.93 Производња тепиха и прекривача за под

Ова група обухвата:

- производњу текстилних подних покривача, нпр.:
- тепиха, простирки, отирача, поњава, асура

Ова група такође обухвата:

- производњу игланих подних облога од филца
- производњу вештачке траве (синтетички травњак)

Ова група не обухвата:

- производњу отирача, подних покривача и простирки од плетарских материјала, видети 16.28
- производњу подних облога од плуте, видети 16.28
- производњу еластичних подних облога (нпр. од винила, линолеума), видети 22.24

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 13.94 Производња конопаца, ужади, канапа и мрежа

Ова група обухвата:

- производњу конопаца, ужади, канапа и каблова од текстилних влакана или трака итд., без обзира на то да ли су импрегнирани, обложени, прекривени или заштићени гумом или пластиком
- производњу чвороване мреже од конопца, ужета или канапа
- производњу производа од канапа или мреже (нпр. мрежа за риболов, одбојника за бродове, јастука за истовар, омчи за терет, конопаца и ужади опремљених металним прстеновима итд.)

Ова група не обухвата:

- производњу мрежица за косу, видети 14.29
- производњу ужади од жице, видети 25.93
- производњу мрежа за спортски риболов, видети 32.30

### 13.95 Производња нетканог текстила и предмета од нетканог текстила

Ова група обухвата производњу нетканих производа, било да су импрегнирани, обложени, прекривени или ламинирани пластиком или гумом или нису. Такође обухвата производњу нетканих производа у којима пластика или гума формирају везивну супстанцу.

Ова група такође обухвата:

- производњу нетканих платнених листова који се користе за производњу завоја за превијање рана
- производњу нетканих тканина које се користе за производњу влажних убруса за бебе

Ова група не обухвата:

- производњу готових предмета од нетканих материјала, нпр.:
  - постелјине, стоног, тоалетног и кухињског рубља од нетканих материјала, видети 13.92
  - завеса од нетканих материјала, видети 13.92
  - крпа за подове, судове, брисање прашине и сличних крпа за чишћење од нетканих материјала, видети 13.92
  - одевних предмета од нетканих материјала, видети 14.29
  - пелена и уложака за пелене за бебе, доњег веша за менструацију, видети 17.22
  - текстилних тапета, видети 17.24
  - хируршких покривача за једнократну употребу који се користе током хируршких процедура, направљених од нетканих материјала, видети 32.50
- производњу личних заштитних маски (нпр. FFP2, FFP3, хируршких маски), видети 32.50

### 13.96 Производња осталог техничког и индустријског текстила

Ова група обухвата:

- производњу уско тканих тканина, укључујући тканине које се састоје од основе без потке спојене помоћу лепка
- производњу етикета, бецева итд.
- производњу украсних додатака: плетеница, ресица, помпона итд.
- производњу текстилних тканина импрегнираних, обложених, прекривених или ламинираних пластиком
- производњу метализираног предива, гуменог конца и гајтана пресвучених текстилним материјалом, текстилног предива прекривеног, импрегнираног, обложеног или заштићеног гумом или пластиком
- производњу корд-тканина велике чврстоће, од вештачког предива, за гуме за возила
- производњу других обрађених или обложених тканина (нпр. букрама и сличних чврстих текстилних тканина, тканина обложених гумом или скробним материјама)
- производњу различитих текстилних предмета (нпр. текстилних фитиља, чарапица за гасно осветљење и цевасти материјал за њих)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу тканине за црева, цеви, трансмисионо или преносно ремење (ојачано металом или другим материјалом), тканине за сита, тканине за филтрирање или цеђење

- производњу украса за моторна возила

- производњу платна за сликање и тканина за прецртавање

- производњу церада, шатора, душека на надувавање од текстилних материјала, једара, падобрана, текстила за засторе и штитнике од сунца, навлака за аутомобиле, машине или намештај

Ова група такође обухвата:

- производњу тканина од стаклених влакана

Ова група не обухвата:

- производњу пелена и уложака за пелене за бебе и сличних предмета од текстилног материјала, видети 17.22

- производњу медицинског текстила импрегнираног или обложеног фармацеутским супстанцама (нпр. газе, завоја), видети 21.20

- производњу преносних или трансмисионих трака од текстилне тканине, импрегниране, обложене, прекривене или ламиниране гумом, видети 22.12

- производњу душека на надувавање од вулканизоване гуме, видети 22.12

- производњу плоча или листова од целуларне гуме или пластике у комбинацији са текстилом само за ојачавање, видети 22.12, 22.21

- производњу тканина од плетене металне жице, видети 25.93

- производњу хируршких покривача за једнократну употребу који се користе током хируршких процедура, направљених од нетканог материјала, видети 32.50

#### 13.99 Производња осталог текстила неklasификована на другом месту

Ова група обухвата:

- производњу филца

- производњу тила и других мрежастих тканина, чипке и веза, у комаду, у тракама или као мотив

- производњу платнених трака осетљивих на притисак

- производњу пертли за ципеле од текстила

- производњу мрежастих тканина и тканина за постављање на прозоре од чипке

Ова група не обухвата:

- производњу игланих подних облога од филца, видети 13.93

- производњу текстилне вате и производа од вате: хигијенских уложака, тампона итд., видети 17.22

14

#### Производња одевних предмета

Ова област обухвата све кројење и шивење (конфекцијско или по мери), од свих материјала (нпр. кожа, крзно, плетене и хеклане тканине), свих одевних предмета (нпр. горња одећа, доњи веш за мушкарце, жене или децу; радна одећа, одећа за провод или свакодневна одећа) и прибор. Не прави се разлика између одеће за одрасле и одеће за децу.

Ова област такође обухвата:

- производњу одевних предмета, одевног прибора и осталих предмета од крзна

Ова област не обухвата:

- поправку одевних предмета, видети 95.29

#### 14.1 Производња плетене и хеклане одеће

##### 14.10 Производња плетене и хеклане одеће

Ова група обухвата:

- производњу чарапа, укључујући сокне, хулахопке и хеланке

- производњу плетене или хеклане одеће (нпр. пуловера, кардигана, џемпера, кошуља, мајица, блуза, прслука, одеће за спавање, доњег веша, укључујући одећу за бебе)

- производњу плетене и хеклане спортске одеће и купаћих костима

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- производњу медицинских чарапа и дугих чарапа
- производњу горњих делова обуће од плетених или хекланих тканина

Ова група не обухвата:

- производњу плетених или хекланих тканина, видети 13.91
- производњу плетених или хекланих грудњака и корсета, видети 14.22

#### 14.2 **Производња осталих одевних предмета и прибора**

Ова грана обухвата производњу одеће, осим од плетених и хекланих тканина. Коришћени материјали могу бити било које врсте и могу бити пресвучени, импрегнирани или гумирани.

Ова грана не обухвата:

- поправку одеће, видети 95.29

##### 14.21 **Производња горње одеће**

Ова група обухвата:

- производњу горње одеће, која се носи преко доњег веша или за боравак на отвореном, осим од плетених или хекланих тканина, нпр. пуловера, кардигана, џемпера, капута, одела, комплета, јакни, панталона, сукњи, кошуља, мајица, одеће за бебе

Ова група такође обухвата:

- венчанице и осталу свечану одећу
- кројење и шивење по мери

Ова група не обухвата:

- производњу плетене или хеклане одеће, нпр. пуловера, кардигана, џемпера, кошуља, мајица, блуза, прслука, одеће за спавање, доњег веша, укључујући одећу за бебе, видети 14.10
- униформе и сличне службене одевне предмете, видети 14.23
- производњу одевних предмета од гуме или пластике, видети 22.12, 22.26

##### 14.22 **Производња доњег веша**

Ова група обухвата:

- производњу доњег веша и веша за спавање од тканина које нису плетене или хеклане (нпр. доњег веша, гаћа, пиџама, спаваћица, кућних хаљина, комбинезона, купаћих костима и доњег веша за бебе)

Ова група такође обухвата:

- производњу грудњака и корсета од свих врста текстилних материјала

##### 14.23 **Производња радне одеће**

Ова група такође обухвата:

- производњу униформи и сличне службене одеће (нпр. одоре за судије, црквене одежде)

Ова група не обухвата:

- производњу обуће, видети 15.20
- производњу одеће за заштиту од пожара, видети 32.99

##### 14.24 **Производња одевних предмета од коже и крзна**

Ова група обухвата:

- производњу одевних предмета, укључујући радну одећу, направљену од коже или вештачке коже (нпр. капута, огртача, јакни, панталона, кецеља)
- производњу предмета од крзна:
  - крзнене одеће и одевног прибора
  - предмета од крзна састављањем делова (нпр. од неискоришћених делова крзна, подметача, простирки, трака)
  - разних предмета од крзна: тепиха, навлака за јастуке, индустријских крпа за полирање

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- производњу сировог крзна и коже, видети 01.48, 01.70
- производњу сирових штављених и других кожа, видети 10.11
- производњу имитације крзна (комади дугодлаке тканине добијени ткањем или плетењем), видети 13.20, 13.91
- производњу горње одеће од синтетичке коже, видети 14.21
- производњу одеће украшене крзном, видети 14.21
- производњу радне одеће осим одеће направљене од коже или вештачке коже, видети 14.23
- производњу крзнених шешира, видети 14.29
- обраду и бојење крзна, видети 15.11
- производњу чизама или ципела које имају крзнене делове, видети 15.20
- производњу посебно дизајнираних рукавица од коже или вештачке коже за примену у спорту, видети 32.30

#### **14.29 Производња осталих одевних предмета и прибора неklasификована на другом месту**

Ова група обухвата:

- производњу спортске одеће од широко ткане тканине (нпр. одеће за трчање, скијашких одела, остале техничке спортске одеће)
- производњу шешира и капа
- производњу осталог одевног прибора (нпр. рукавица, појасева, шалова, машини, кравата, мрежица за косу)

Ова група такође обухвата:

- производњу горњих делова обуће од текстилних материјала који нису плетени или хеклани

Ова група не обухвата:

- производњу горњих делова обуће од плетених или хекланих тканина, види 14.10
- производњу плетених и хекланих купаћих костима, видети 14.10
- производњу купаћих костима, видети 14.22
- производњу прибора за одећу од крзна, видети 14.24
- производњу пластичних кацига, осим заштитних кацига, видети 22.26
- производњу заштитних кацига, видети 32.99

15

#### **Производња коже, производа од коже и сродних производа од осталих материјала**

Ова област обухвата обраду и бојење крзна и трансформацију коже штављењем или сушењем и прераду коже у производе за финалну употребу.

Такође обухвата производњу сродних производа (замене, слични производи) од материјала који није кожа (нпр. гумена обућа, текстилне торбе). Овде су обухваћени производи направљени од замена за кожу, јер су направљени на начин који је сличан начину на који се праве кожни предмети (нпр. торбе) и често се производе у истој јединици.

#### **15.1 Штављење, бојење и обрада коже и крзна; производња путних и ручних торби, седларских производа и каишева**

Ова грана обухвата производњу коже и крзна и производа од њих.

#### **15.11 Штављење, обрада и бојење коже и крзна**

Ова група обухвата:

- штављење, бојење и обраду коже
- производњу јеленске коже, обрађене, лакиране или металлизоване коже
- производњу композитне коже
- стругање, шишање, чупање, омекшавање, штављење, белјење и бојење крзна и коже са длаком



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- производњу коже и крзна као део узгоја животиња, видети 01.4
- производњу сирове коже у кланицама, видети 10.11
- производњу кожне одеће, видети 14.24
- производњу имитација коже које нису на бази природне коже, видети 22.12, 22.26

#### **15.12 Производња путних и ручних торби, седларских производа и каишева од било ког материјала**

Ова група обухвата:

- производњу путне галантерије, ручних торби, руксака, итд. од коже, вештачке коже или било ког другог материјала коришћењем исте технологије као за кожу
- производњу седларских производа и каишева за све животиње
- производњу неметалних каишева за сатове (нпр. тканина, кожа, пластика)
- производњу разних предмета од коже или вештачке коже (нпр. погонских каишева, паковања)
- производњу кожних пертли за обућу
- производњу коњских бичева и јахаће опреме

Ова група такође обухвата:

- производњу кожне одеће за животиње

Ова група не обухвата:

- производњу кожне одеће, видети 14.24
- производњу кожних рукавица и шешира, видети 14.29
- производњу обуће, видети, 15.20
- производњу седишта за бицикле, видети 30.92
- производњу каишева за сатове од племенитих метала, видети 32.12
- производњу каишева за сатове од неплеменитих метала, видети 32.13
- производњу сигурносних појасева и других појасева за професионалну употребу, видети 32.99

### **15.2 Производња обуће**

#### **15.20 Производња обуће**

Ова група обухвата:

- производњу обуће за све намене, од било ког материјала, било којим процесом, укључујући обликовање
- производњу кожних делова обуће (нпр. производњу горњих делова, спољних и унутрашњих ђонова, потпетица)
- производњу камашни и сличних предмета

Ова група такође обухвата:

- производњу гумених, дрвених и пластичних делова обуће

Ова група не обухвата:

- производњу горњих делова обуће од плетених или хекланих тканина, видети 14.10
- производњу горњих делова обуће од текстилних материјала, који нису плетени или хеклани, види 14.29
- производњу скијашких ципела, видети 32.30
- производњу ортопедске обуће, видети 32.50

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
16			<p><b>Прерада дрвета и производња производа од дрвета, плуте, сламе и плетарских материјала, осим намештаја</b></p> <p>Ова област обухвата производњу производа од дрвета (нпр. дасака, шперплоча, фурнира, дрвених амбалажа, паркета, облога, монтажних кућа од дрвета, производњу чврстих горива од биљне биомасе, завршну обраду дрвених производа). Производни процес обухвата тестерисање, рендисање, обликовање, ламинирање и склапање производа од дрвета, почевши од обловине која се тестерише, или тесане дрвне грађе која се може даље сећи или обликовати одговарајућим алатом. Дрво или други трансформисани облици дрвета могу се такође накнадно равнати или глачати и састављати у готове производе (нпр. дрвени сандуци).</p> <p>Са изузетком пирана, ова област је даље подељена углавном на основу специфичних производа који се производе.</p> <p>Ова област не обухвата производњу намештаја (видети 31.00) нити уградњу дрвених склопова итд., видети 43.32, 43.33, 43.35.</p>
16.1			<p><b>Резање и обрада дрвета; прерада и дорада дрвета</b></p>
	16.11		<p><b>Резање и обрада дрвета</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- тестерисање, сечење и машинску обраду дрвета</li> <li>- сечење, љуштење или уситњавање трупаца</li> <li>- производњу дрвених железничких прагова</li> <li>- производњу несастављених дрвених плоча за подове</li> <li>- производњу дрвене вуне, дрвене пиљевине, дрвног брашна, сечки и иверја (изван шума)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- сечење дрвених стабала ни грубу прераду дрвета, видети 02.20</li> <li>- сушење дрвета, видети 16.12</li> <li>- производњу табли фурнира који су довољно танки за коришћење за шперплочу, табле и панеле, видети 16.21</li> <li>- производњу дрвених или бамбусних паркетних панела и осталих састављених подних плоча, видети 16.22</li> <li>- производњу шиндре и цепаног (тесаног) дрвета, видети 16.23</li> <li>- производњу брикета трупаца и пресованог дрвета, видети 16.26</li> </ul>
	16.12		<p><b>Прерада и дорада дрвета</b></p> <p>Ова група обухвата опште делатности за прераду и завршну обраду дрвета, које се обично обављају уз накнаду или на основу уговора:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности које се обично обављају уз накнаду или на основу уговора:</li> <li>• бушење, стругање, глодање, провлачење, нивелисање, брушење, полирање, спајање дрвета итд.</li> <li>- сушење дрвета</li> <li>- импрегнирање или хемијски третман дрвета</li> <li>- груби третман дрвета бојом, намазима или другим заштитним средствима</li> <li>- остале делатности прераде и завршне обраде дрвета</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу несастављених дрвених плоча за подове, видети 16.11</li> <li>- премазивање, импрегнирање или хемијски третман дрвених производа, видети 16.27</li> <li>- услуге дезинфекције и истребљивања штеточина у зградама итд., видети 81.23</li> <li>- тапацирање, поновну обраду и поправку намештаја, видети 95.24</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>16.2</b>	<p><b>Производња производа од дрвета, плуте, сламе и плетарских материјала</b></p> <p>Ова грана обухвата производњу производа од дрвета, плуте, сламе или плетарских материјала, укључујући основне облике, као и састављене производе.</p>
		<b>16.21</b>	<p><b>Производња фурнира и плоча од дрвета</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу табли од фурнира, довољно танких да се могу користити за фурнирање, израду шперплоча и друге намене: <ul style="list-style-type: none"> <li>• брушених, бојених, обложених, импрегнираних, ојачаних (слојем папира или тканине)</li> <li>• направљених у облику мотива</li> </ul> </li> <li>- производњу шперплоча, фурнир панела и сличних ламинираних дрвених плоча и табли</li> <li>- производњу плоча са усмереним влакнима (<i>oriented strand board - OSB</i>) и других иверастих плоча</li> <li>- производњу плоча влакнатица средње густине (<i>medium density fibreboard - MDF</i>) и других плоча влакнатица</li> <li>- производњу згуснутог дрвета</li> <li>- производњу лепљеног ламинираног дрвета, унакрсно ламинираног дрвета (<i>cross-laminated timber - CLT</i>) и ламинираног фурнира</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу изолационих плоча од дрвета или других дрвених материјала, без обзира да ли су везане смолама или другим органским супстанцама или нису</li> </ul>
		<b>16.22</b>	<p><b>Производња састављених паркета</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу дрвених паркетних подних плоча, трака итд., састављених у панеле</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу несастављених дрвених плоча за подове, видети 16.11</li> </ul>
		<b>16.23</b>	<p><b>Производња остале грађевинске столарије и елемената</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу предмета од дрвета намењених за коришћење првенствено у грађевинарству: <ul style="list-style-type: none"> <li>• греда, кровних рогова, кровних подупирача</li> <li>• монтажних дрвених кровних решетки лепљених и спојених металом</li> <li>• степеника, ограда</li> <li>• дрвених перли и лајсни, шиндре и цепаног (тесаног) дрвета</li> </ul> </li> <li>- производњу монтажних зграда, или њихових елемената, претежно од дрвета (нпр. сауна)</li> <li>- производњу покретних кућица и кућа приколица</li> <li>- производњу преграда од дрвета (осим самостојећих)</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу дрвених штандова</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- врата, прозоре, капке и оквире за њих, видети 16.25</li> <li>- производњу самостојећих преграда од дрвета, видети 31.00</li> <li>- производњу гардеробних (<i>walk-in</i>) ормара, видети 31.00</li> <li>- уградњу врата, прозора и степеника, видети 43.32</li> <li>- уградњу кухиња, гардеробних (<i>walk-in</i>) ормара, опреме за продавнице итд., видети 43.32</li> <li>- постављање кровних оквира, видети 43.41</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 16.24 Производња амбалаже од дрвета

Ова група обухвата:

- производњу сандука, кутија за паковање, разних врста контејнера, гајби и сличних производа од дрвета
- производњу палета, сандучастих палета и других утоварних плоча од дрвета
- производњу буради, каца, бачви и других бачварских производа од дрвета
- производњу дрвених калемова за каблове

Ова група не обухвата:

- производњу путничке галантерије, видети 15.12
- производњу сандука од плетарског материјала, видети 16.28

#### 16.25 Производња врата и прозора од дрвета

Ова група обухвата:

- производњу врата и оквира за врата и прагова од дрвета
- производњу прозора, капака и француских прозора и њихових оквира од дрвета
- производњу врата и прозора од више материјала, са оквиром од дрвета

#### 16.26 Производња чврстих горива од биљне биомасе

Ова група обухвата:

- производњу брикета, трупаца и пелета од агромерисане пиљевине, дрвеног отпада и сечки, сламе и друге биљне биомасе

Ова група не обухвата:

- производњу сточне хране од отпада соје, видети 10.9
- сечење, љуштење или уситњавање трупаца, видети 16.11
- производњу брикета тресета, видети 19.20

#### 16.27 Завршна обрада дрвених производа

Ова група обухвата:

- процес оплемењивања или заштите дрвених површина (нпр. облагање, превлачење, импрегнирање, завршну обраду, полирање, брушење, посветљивање, мазање уљем, воском, мазивима или лакирање дрвених производа)

Ова група не обухвата:

- тапацирање, поновну обраду и поправку намештаја, видети 95.24

#### 16.28 Производња осталих производа од дрвета, плуте, сламе и плетарских материјала

Ова група обухвата:

- производњу разних дрвених производа:
  - дрвених дршки и делова за алат, метли, четки
  - дрвених калупа за чизме и ципеле, вешалица за одећу
  - прибора за домаћинство, стоног и кухињског посуђа од дрвета
  - статуа и украса, интарзија и облога од дрвета
  - дрвених кутија за: накит, прибор за јело и сличне предмете
  - дрвених калемова, бобина, намотаја за конач за шивење и сличних предмета од струганог дрвета
  - других предмета од дрвета
- производњу дрвених рамова за уметничка платна
- обраду природне плуте, производњу агромерисане плуте
- производњу плуте за боце
- производњу предмета од природне или агромерисане плуте, укључујући подне облоге

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу плетених ствари и производа од плетарског материјала: отирача, подних покривача и простирки, паравана, сандука, кутија итд.
- производњу корпи и плетарских производа
- производњу дрвених рамова за огледала и слике
- производњу ручки за кишобране, штапове за ходање и слично
- производњу блокова за израду лула за пушење

Ова група не обухвата:

- производњу отирача, подних покривача и простирки од текстилних материјала, видети 13.93
- производњу путничке галантерије, видети 15.12
- производњу дрвене обуће или дрвених делова обуће, видети 15.20
- производњу шибица, видети 20.59
- производњу кућишта за сатове, видети 26.52
- производњу дрвених калемова и бобина који су део текстилних машина, видети 28.94
- производњу намештаја, видети 31.00
- производњу дрвених играчака, видети 32.40
- производњу метли и четки, видети 32.91
- производњу мртвачких ковчега, видети 32.99
- производњу спасилачких појасева од плуте за воду, видети 32.99

17

#### **Производња папира и производа од папира**

Ова област обухвата производњу целулозе, папира, конвертованог папира и производњу производа од рециклираних производа од дрвета, папира, картона и папирних табли.

Производња ових производа је груписана заједно зато што они чине серију повезаних производних процеса. У једној производној јединици често се обавља више од једног производног процеса.

Производња целулозе подразумева сепарацију целулозних влакана од других материја у дрвету, или растварање и одстрањивање штампарске боје са коришћеног папира и мешање реагенса у малим количинама да би се ојачало везивање влакана.

Конвертовани папирни производи израђују се од папира и других материјала, применом различитих техника.

Папирни производи могу бити штампани (нпр. тапете, украсни папир за поклоне), све док штампање информација није главна сврха делатности.

Производња целулозе, папира и картона намењених за даљу индустријску обраду обухваћена је у грани 17.1, док остале групе обухватају производњу даље прерађеног папира и производа од папира.

#### **17.1 Производња целулозе, папира и картона**

##### **17.11 Производња влакана целулозе**

Ова група обухвата:

- производњу белене, полубелене или небелене дрвне целулозе применом механичких, хемијских (растварање или без растварања) или полухемијских процеса:
- производњу целулозе од памучних влакана
- одстрањивање штампарске боје и производњу целулозе од папирног отпада

##### **17.12 Производња папира и картона**

Ова група обухвата:

- производњу папира и картона намењених за даљу индустријску обраду

Ова група такође обухвата:

- даљу обраду папира и картона:
- бојење, премазивање, прекривање и импрегнирање папира и картона

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу крепованог или плисираног папира
  - производњу ламината и фолија, уколико су ламинирани папиром или картоном
  - производњу ручно израђеног папира
  - производњу новинског и другог папира за штампање или писање
  - производњу целулозне вате и трака и листова од целулозних влакана
  - производњу карбонског папира или самокопирног папира у ролнама или великим листовима
- Ова група не обухвата:
- производњу таласастог папира и картона, видети 17.21
  - производњу даље обрађених предмета од папира, картона или целулозе, видети 17.22–17.25
  - штампање и услужне делатности у вези са штампањем, видети 18.1
  - производњу брусног папира, видети 23.91
  - издавање књига и новина ни остале издавачке делатности, осим издавања софтвера, видети 58.1
  - производњу превученог или импрегнираног папира, где је превлака или материјал за импрегнацију главни састојак, видети групу у коју је класификована производња превлаке или материјала за импрегнацију

## 17.2 Производња предмета од папира и картона

### 17.21 Производња таласастог папира, картона и амбалаже од папира и картона

Ова група обухвата:

- производњу таласастог папира и картона
- производњу амбалаже, кутија и гајби од таласастог папира или картона
- производњу склопивих амбалажа, кутија и гајби од неталасастог папира или картона
- производњу амбалаже од чврстог картона
- производњу остале амбалаже од папира и картона
- производњу врећа и кеса од папира
- производњу канцеларијских регистратора и сличних предмета

Ова група не обухвата:

- производњу коверти, видети 17.23
- производњу обликованих или пресованих предмета од папирне целулозе (нпр. кутија за паковање јаја, папирних тањира од обликоване целулозе), видети 17.25

### 17.22 Производња предмета од папира за домаћинство, хигијену и тоалетне потребе

Ова група обухвата:

- производњу папирних и целулозних производа за хигијену у домаћинству и личну хигијену:
  - марамица за чишћење
  - осталих марамица, убруса, салвета
  - тоалетног папира
  - хигијенских уложака и тампона, пелена и уложака за пелене
  - шоља, чинија и послужавника
- производњу текстилне вате и предмета од вате: хигијенских уложака, тампона итд.

Ова група не обухвата:

- производњу целулозне вате, видети 17.12

### 17.23 Производња канцеларијских предмета од папира

Ова група обухвата:

- производњу папира за штампање и писање спремног за употребу
- производњу папира за рачунарску штампу спремног за употребу
- производњу самокопирајућег папира спремног за употребу

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу матрица за умножавање и карбонског папира спремног за употребу
- производњу гумираног и лепљивог папира спремног за употребу
- производњу коверти и дописница
- производњу школског и комерцијалног материјала (свезака, регистратора, регистара, књиговодствених књига, пословних образаца итд.), када штампани подаци нису главна карактеристика предмета
- производњу кутија, кеса и нотеса за канцеларијску употребу

Ова група не обухвата:

- штампање на папирним производима, видети 18.1

#### 17.24 Производња тапета

Ова група обухвата:

- производњу тапета и сличних зидних облога од папира, укључујући тапете од текстила и тапете превучене пластиком

Ова група не обухвата:

- производњу папира или картона, видети 17.12
- производњу пластичних тапета, видети 22.26

#### 17.25 Производња осталих предмета од папира и картона

Ова група обухвата:

- производњу етикета од папира или картона
- производњу филтер-папира и картона
- производњу папира за цигарете
- производњу бобина, калемова, шпулни итд. од папира и картона
- производњу кутија за јаја и других обликованих или пресованих производа од папирне целулозе
- производњу украсних и других предмета од папира
- производњу папирних или картонских картица за употребу на жакард машинама

Ова група не обухвата:

- штампање етикета које нису из сопствене производње, видети 18.12
- производњу карата за играње, видети 32.40
- производњу игара и играчака од папира или картона, видети 32.40
- издавање књига, новина ни остале издавачке делатности, осим издавања софтвера, видети 58.1

18

#### Штампање и умножавање снимљених записа

Ова област обухвата: штампање производа (нпр. новина, књига, периодичних издања, пословних образаца и честитки), штампу на мајицама и другим врстама материјала и с тим повезане делатности подршке (нпр. књиговезачке делатности, услуге израде штампарских плоча, припрема података за штампу). Делатности подршке које су овде обухваћене чине саставни део штампарске индустрије, и овим пословима се скоро увек добија производ (штампарска плоча, повезана књига, или компјутерски диск или датотека) који је део штампарске индустрије.

Власништво над инпут материјалом је небитно за класификацију штампања и репродукцију снимљених медијских делатности. Област 18 експлицитно покрива делатности обраде.

Процеси који се користе у штампању обухватају разне методе преноса снимка са штампарске плоче, екрана или компјутерске датотеке на медије (нпр. папир, пластику, метал, текстилне предмете, дрво). Најзначајнији од ових метода подразумева пренос снимка са плоче или екрана на медије путем литографског штампања, гравуре, флексографске штампе или ситоштампе. Често се користи рачунарски програм за непосредно управљање штампарским механизмом за креирање снимка или електростатичку опрему и друге типове опреме (дигитална или бесконтактна [*non-impact*] штампа).

Иако штампу и издавање може обављати иста јединица (нпр. новинска), све се ређе дешава да се ове различите делатности обављају на истој физичкој локацији.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова област такође обухвата:

- умножавање снимљених носилаца записа (нпр. компакт-диск, видео-снимака, софтвера на дисковима или тракама, музичких плоча)

Ова област не обухвата:

- издавачке делатности, видети сектор J
- производњу производа на тродимензионалном (3D) штампачу, који су класификовани према производу и материјалу који се користи

## 18.1 Штампачке и штампачке услуге

Ова грана обухвата штампачке производа (нпр. новина, књига, периодичних издања, пословних образаца и честитки), штампу на мајицама и другим врстама материјала и с тим повезане делатности подршке (нпр. књиговезачке делатности, услуге израде штампачких плоча, припрема података за штампу). Штампачке се може радити применом различитих техника и на разним материјалима.

### 18.11 Штампачке новина

Ова група обухвата:

- штампачке дневних новина

Ова група такође обухвата:

- штампачке других периодичних издања, која излазе најмање четири пута недељно

Ова група не обухвата:

- делатности фотокопирања, видети 18.12
- издавање штампаних материјала, видети 58.1
- руковање фотокопирним машинама за самоуслужно фотокопирање, видети 82.10

### 18.12 Остало штампачке

Ова група обухвата:

- штампачке часописа и других периодичних издања, која излазе мање од четири пута недељно
- штампачке књига и брошура, нотних свезака, мапа, атласа, постера, рекламних каталога, проспеката и других штампаних реклама, поштанских маркица, акцизних маркица, званичних докумената, чекова, обвезница и других вредносних папира, меничних формулара, паметних (*smart*) картица, албума, дневника, календара и другог комерцијалног штампачког материјала, подметача за чаше, персонализованог писаћег прибора и других материјала штампаних помоћу отисака, офсет штампом, гравуром, флексографијом, сито штампом и другим штампачким машинама, машинама за умножавање, компјутерским штампачима, пресама за утискивање, рељефно штампачке (*embossers*) итд., укључујући брзо штампачке директно на текстил, пластику, стакло, метал, дрво и керамику

- дигиталну штампу

- сито штампу на текстилу и одећи

- фотокопирање докумената

- украсно, декоративно штампачке, нпр. поклон омота, тапета, материјала за пренос

- штампачке великог формата, нпр. штампачке застава, транспарената, банера, *roll-up* банера, постера

Штампани материјал обично подлеже ауторском праву.

Ова група ексклузивно покрива штампачке услужне делатности, а не робу.

Ова група такође обухвата:

- штампачке на етикетама или налепницама (нпр. литографско и граверско штампачке, флексографско штампачке, штампачке знакова)

- ласерско гравирање на текстилу

- делатности штампачке фотографија



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- штампање текстилних тканина као међуфазни процес у производњи текстила, видети 13.30
- производњу писаћег прибора (нпр. свезака, регистратора, регистара, рачуноводствених књига, пословних образаца), када штампана информација није главна карактеристика, видети 17.23
- издавање штампаног материјала, видети, 58.1
- делатности рекламног дизајна, видети 73.11
- руковање фотокопирним машинама за самоуслужно фотокопирање, видети 82.10
- гравирање на металу, стаклу, дрвету итд., видети одговарајућу групу према материјалу који се користи

#### 18.13 Услуге припреме за штампу и објављивање

Ова група обухвата:

- припремање штампарских облика, подешавање изгледа текста и слике, фототипизацију, унос података пре штампе у облик погодан за употребу у различитим процесима штампања и представљање у другим визуелним медијима, укључујући скенирање и препознавање оптичких обележја, електронског изгледа
- припремање датотека са подацима за мултимедијалну употребу (штампање на папиру, CD-ROM, интернет)
- услуге израде штампарских плоча, укључујући постављање слике и постављање плоча (за процесе штампања помоћу отисака и офсетног штампања)
- припремање цилиндара: гравирање и урезивање или другу припрему цилиндара за дубоку штампу
- обраду плоча: од рачунара до плоче (*computer-to-plate – CTP*), такође фотополимерне (фотоосетљиве) плоче
- припремање плоча и калупа за рељефно штанцање или штампање
- припремање:
  - уметничких радова техничког карактера (нпр. литографског камена и дрвених блокова)
  - медија за презентацију
  - скица, планова, макета (*dummies*) итд.
- израду пробних отисака за коректуру (*proofing*)

Ова група не обухвата:

- графички дизајн визуелног садржаја за саопштавање информација које нису намењене за штампу, видети 74.1

#### 18.14 Књиговезачке и сродне услуге

Ова група обухвата:

- завршне услуге после штампе, услуге повезивања, монтаже узорака и постпрес услуге као подршка штампарским делатностима, (нпр. увезивање и дорада књига, брошура, часописа, каталога), различитим поступцима, нпр.: савијање, сечење и обрезивање, склапање, израда шавова, шивење концем, адхезивно везивање, сечење и коричење, лепљење, злато-тисак, спирално везивање и везивање пластичном жицом
- увезивање и завршну обраду штампаног папира или штампаног картона преклапањем, бушењем, перфорирањем, убадањем, лепљењем, ламинирањем
- услуге завршне обраде на CD-ROM дисковима
- завршне поштанске услуге дораде, нпр. стандардизовање, припрема коверата
- остале делатности завршне обраде (нпр. сечење, утискивање или жигосање, копирање Брајевог писма)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>18.2</b>	<b>Умножавање снимљених записа</b>
		<b>18.20</b>	<b>Умножавање снимљених записа</b>
			Ова група обухвата:
			- умножавање музике или других звучних записа са мастера на грамофонске плоче, компакт-дискове и траке
			- умножавање филмова и других видео-записа са мастера на плоче, компакт-дискове и траке
			- умножавање копија софтвера и података са мастера на дискове и траке
			Ова група не обухвата:
			- умножавање штампаног материјала, видети 18.11, 18.12
			- издавање софтвера, видети 58.2
			- производњу и дистрибуцију кинематографских дела, видео-записа и филмова на дисковима или сличним медијима, видети 59.11, 59.12, 59.13
			- умножавање филмова за биоскопску дистрибуцију, видети 59.12
			- производњу мастер копија за плоче или аудио-материјал, видети 59.20
<b>19</b>			<b>Производња кокса и деривата нафте</b>
			Ова област обухвата трансформацију сирове нафте и угља у производе прикладне за употребу. Преовлађујући процес је рафинисање нафте, који подразумева раздвајање (сепарацију) сирове нафте у компонентне производе путем поступака као што су крековање и фракциона дестилација.
			Ова област обухвата производњу гасова (нпр. етана, пропана, бутана) као производа рафинерија нафте.
			Ова област такође обухвата производњу за сопствени рачун карактеристичних производа (нпр. кокса, бутана, пропана, бензина, керозина, угља за ложење), као и услуге прераде (нпр. рафинисање за кориснике).
			Ова област не обухвата производњу гасова изван рафинерија (видети 20.14), производњу индустријских гасова (видети 20.11), екстракцију природног гаса (метана, етана, бутана или пропана, видети 06.20), као ни производњу гасова, осим гасова нафте, као гасовитог горива за снабдевање енергијом путем гасне дистрибутивне мреже (нпр. коксни гас, водени гас, генераторски гас, биогас, видети 35.21).
			Производња петрохемијских производа из рафинисане нафте и производња течних биогорива класификоване су у области 20.
		<b>19.1</b>	<b>Производња производа коксовања</b>
		<b>19.10</b>	<b>Производња производа коксовања</b>
			Ова група обухвата:
			- делатност коксних пећи
			- производњу кокса и полукокса
			- производњу смоле ( <i>pitch</i> ) и кокса од смоле
			- производњу коксног гаса
			- производњу сировог катрана из угља и лигнита
			- агломерацију кокса
			Ова група не обухвата:
			- производњу брикета од угљаних горива, видети 19.20
		<b>19.2</b>	<b>Производња деривата нафте и производа од фосилних горива</b>
		<b>19.20</b>	<b>Производња деривата нафте и производа од фосилних горива</b>
			Ова група обухвата производњу течних или гасовитих горива или других производа од сирове нафте, битуминозних минерала или производа добијених њиховом фракционом дестилацијом. Рафинисање нафте укључује једну или више од следећих делатности: фракциону дестилацију; просту дестилацију; крековање ( <i>cracking</i> ).

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу моторног горива: бензина, керозина итд.</li> <li>- производњу горива: лаког, средњег и тешког (нпр. уља за ложење, мазута), рафинеријских гасова (нпр. етана, пропана, бутана)</li> <li>- производњу мазива или масти на бази уља, укључујући она од отпадних уља</li> <li>- производњу производа за петрохемијску индустрију и за асфалтирање путева</li> <li>- производњу разних рафинисаних нафтних деривата, белог шпирита, вазелина, парафинског воска, петролатума итд.</li> <li>- производњу брикета од нафтног кокса</li> <li>- намешавање биоадитива, тј. намешавање биоетанола са бензином (гасохол)</li> <li>- производњу производа од нафтних отпадних материја (нпр. отпадних уља за подмазивање)</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу брикета од тресета</li> <li>- производњу брикета од каменог угља и лигнита</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу чврстих горива од биомасе, видети 16.26</li> <li>- производњу течних биогорива, видети 20.51</li> </ul>
20			<p><b>Производња хемикалија и хемијских производа</b></p> <p>Ова област обухвата прераду органских и неорганских сировина применом хемијских процеса и стварање производа. Разликује се производња основних хемикалија, које чине прву грану ове области, и производња међуфазних финалних производа даљом прерадом основних хемикалија, које припадају преосталим групама.</p> <p>Ова област такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу течних биогорива</li> </ul>
	20.1		<p><b>Производња основних хемикалија, вештачких ђубрива и азотних једињења, пластике и синтетичког каучука у примарним облицима</b></p> <p>Ова грана обухвата производњу основних хемијских производа, вештачких ђубрива и повезаних азотних једињења, као и пластичних и синтетичких маса у примарним облицима.</p>
		20.11	<p><b>Производња индустријских гасова</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу течних или компресованих неорганских индустријских или медицинских гасова:</li> <li>• основних гасова</li> <li>• течног или компресованог ваздуха</li> <li>• мешаних индустријских гасова</li> <li>• инертних гасова (нпр. угљен-диоксида)</li> <li>• гасова за изолацију</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу водоника, која није за енергетске потребе</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- експлоатацију метана, етана, бутана или пропана, видети 06.20</li> <li>- претварање у течност (ликвификацију) и регасификацију природног гаса за потребе транспорта, на месту налазишта, видети 09.10</li> <li>- производњу рафинеријских гасова (нпр. етана, бутана или пропана у рафинерији нафте), видети 19.20</li> <li>- производњу расхладних гасова од халогенизованих угљоводоника, видети 20.14</li> <li>- производњу гасовитих горива од угља, отпада итд., видети 35.21</li> <li>- производњу водоника као гасовитог горива за снабдевање енергијом путем гасне дистрибутивне мреже, видети 35.21</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 20.12 Производња средстава за припремање боја и пигмената

Ова група обухвата:

- производњу боја и пигмената било ког порекла, у основном облику или као концентрат
- производњу чистог калцијум-оксида и калцијум-хидроксида

Ова група такође обухвата:

- производњу производа који се употребљавају као средства за повећање интензитета флуоресценције или као луминофори

Ова група не обухвата:

- производњу готових боја и пигмената, видети 20.30

#### 20.13 Производња осталих основних неорганских хемикалија

Ова група обухвата производњу хемикалија применом основних процеса. Излазни производ (аутпут) ових процеса обично су одвојени хемијски елементи или одвојена, хемијски дефинисана једињења.

Ова група обухвата:

- производњу хемијских елемената (осим индустријских гасова и основних метала)
- производњу неорганских киселина, осим азотне киселине
- производњу алкала, лужина и других неорганских база, осим амонијака
- производњу других неорганских једињења
- пржење гвозденог пирита
- производњу дестиловане воде

Ова група такође обухвата:

- обогаћивање руда уранијума и торијума
- производњу литијум-хидроксида
- производњу агенаса за обезбојавање

Ова група не обухвата:

- производњу индустријских гасова, видети 20.11
- производњу азотних вештачких ђубрива и азотних једињења, видети 20.15
- производњу амонијака, видети 20.15
- производњу амонијум-хлорида, видети 20.15
- производњу нитрита и нитрата калијума, видети 20.15
- производњу амонијум-карбоната, видети 20.15
- производњу ароматичне дестиловане воде, видети 20.59
- производњу основних метала, видети област 24

#### 20.14 Производња осталих основних органских хемикалија

Ова група обухвата производњу хемикалија коришћењем основних процеса (нпр. термално крековање, дестилација). Излазни производ ових процеса обично су посебна, одвојена, хемијски дефинисана органска једињења.

Ова група обухвата:

- производњу основних органских хемикалија:
  - ацикличних угљоводоника, засићених и незасићених
  - цикличних угљоводоника, засићених и незасићених
  - ацикличних и цикличних алкохола
  - монокарбоксилне и поликарбоксилне киселине, укључујући сирћетну киселину
  - друга једињења са кисеоничном групом, укључујући алдехиде, кетоне, хиноне и једињења са двојним или поликисеоничним групама
  - синтетички глицерин

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- органска једињења са азотном групом, укључујући аminer
- производе ферментације шећерне трске, кукуруза или слично, за производњу алкохола и естара
- друга органска једињења, укључујући производе суве дестилације дрвета (нпр. дрвени угаљ), итд.
- производњу синтетичких ароматичних производа
- производњу метана, који није гасовито гориво за снабдевање енергијом путем гасне дистрибутивне мреже
- дестилацију катрана из угља
- производњу етил-алкохола, осим за биоетанол гориво
- производњу расхладних гасова

Ова група не обухвата:

- експлоатацију природног гаса, који се састоји доминантно од метана, видети 06.20
- производњу пластике у примарним облицима, видети 20.16
- производњу синтетичког каучука у примарним облицима, видети 20.17
- производњу сировог глицерина, видети 20.41
- производњу течних биогорива (нпр. биоетанол горива), видети 20.51
- производњу природних есенцијалних уља, видети 20.59
- производњу салицилне и О-ацетилсалицилне киселине, видети 21.10
- производњу етанола од биомасе, видети 20.51
- производњу метана као гасовитог горива за снабдевање енергијом путем гасне дистрибутивне мреже, видети 35.21

#### 20.15 Производња вештачких ђубрива и азотних једињења

Ова група обухвата:

- производњу вештачких ђубрива:
- простих или сложених азотних, фосфорних или калијумових вештачких ђубрива
- урее, сирових природних фосфата и сирових природних калијумових соли
- производњу повезаних азотних једињења:
- азотних и сулфоазотних киселина, амонијака, амонијум-хлорида, амонијум-карбоната, нитрита и нитрата калијума

Ова група такође обухвата:

- производњу мешавина земљишта за саксије од природног земљишта, тресета, песка, глине и минерала, са азотом, фосфором или калијумом као суштинским састојком
- производњу других вештачких ђубрива мешањем или хемијским третманом животињских или биљних производа

Ова група не обухвата:

- експлоатацију гуана (птичијег ђубрива), видети 08.91
- производњу агрохемијских производа (нпр. пестицида), видети 20.20
- производњу средстава за калцизацију земљишта (*liming agents*), видети 20.59
- производњу компоста од отпада, видети 38.21

#### 20.16 Производња пластичних маса у примарним облицима

Ова група обухвата производњу смола, пластичних материјала и невулканизованих термопластичних еластомера, мешавина и смеса смоле по наруџбини, као и производњу синтетичких смола које нису наменски произведене по наруџбини.

Ова група обухвата:

- производњу пластичних маса у примарним облицима:
- полимера, укључујући оне од етилена, пропилена, стирола, винил-хлорида, винил-ацетата и акрила

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>• полиамида</li> <li>• фенолне и епоксидне смоле и полиуретана</li> <li>• алкидне и полиестерске смоле и полиетра</li> <li>• измењивача јона на бази полимера</li> <li>- производњу силикона у примарним облицима</li> <li>- делатности мешања пластичних маса</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу целулозе и њених хемијских деривата</li> <li>- производњу пластичног праха, гранула или пахуља мешањем или трансформацијом пластичних смола од обновљеног пластичног отпада</li> <li>- производњу рециклираних пластичних маса у пахуљама или гранулама из предтретираног пластичног отпада скупљеног за поновно искоришћење материјала</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу вештачких и синтетичких влакана, филамената и предива, видети 20.60</li> <li>- прераду пластичног отпада уситњавањем, чишћењем и млевењем, видети 38.21</li> </ul>
		<b>20.17</b>	<p><b>Производња синтетичког каучука у примарним облицима</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу синтетичког каучука у примарним облицима:</li> <li>• синтетички каучук</li> <li>• фактис (уље за производњу гуме)</li> <li>- производњу мешавина синтетичког каучука и природног каучука или каучуку сличних гума (нпр. балата)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- сортирање, уситњавање, чишћење, млевење и пелетирање гуменог отпада, видети 38.21</li> </ul>
		<b>20.2</b>	<p><b>Производња пестицида, дезинфекционих средстава и осталих хемијских производа за пољопривреду</b></p>
		<b>20.20</b>	<p><b>Производња пестицида, дезинфекционих средстава и осталих хемијских производа за пољопривреду</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу инсектицида, родентицида, фунгицида, хербицида, акарицида, молусцицида, биоцида</li> <li>- производњу производа против клијања, регулатора раста биљака</li> <li>- производњу средстава за дезинфекцију (за пољопривредну намену и друге намене)</li> <li>- производњу агрохемијских производа неклассификовану на другом месту</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу вештачких ђубрива и азотних једињења, видети 20.15</li> </ul>
		<b>20.3</b>	<p><b>Производња боја, лакова и сличних премаза, графичких боја и китова</b></p>
		<b>20.30</b>	<p><b>Производња боја, лакова и сличних премаза, графичких боја и китова</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу боја и лакова, емајла или лак-боја (<i>lacquers</i>)</li> <li>- производњу готових пигмената и боја, фарби, средстава за замућивање (<i>opacifiers</i>)</li> <li>- производњу стакластих емајла и глазура и сличних препарата</li> <li>- производњу китова (<i>mastics</i>)</li> <li>- производњу маса за заптивање и сличних неватросталних испуна или препарата за површинско облагање</li> <li>- производњу органских композитних растварача и разређивача</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу готових средстава за скидање боје и лака
- производњу графичких боја

Ова група не обухвата:

- производњу боја и пигмената, видети 20.12
- производњу мастила за писање и цртање, видети 20.59

#### **20.4 Производња средстава за прање, чишћење, полирање и личну негу**

##### **20.41 Производња средстава за прање, чишћење и полирање**

Ова група обухвата:

- производњу органских површински активних средстава
- производњу папира, вате, филца итд. премазаних или превучених сапуном или детерџентом
- производњу сировог глицерина (глицерола)
- производњу сапуна, изузев козметичких сапуна
- производњу површински активних средстава:
  - прашкова за прање у чврстом или течном стању и детерџената
  - препарата за прање судова
  - омекшивача за текстил
- производњу производа за чишћење или полирање:
  - препарата за парфимисање или дезодорисање просторија
  - вештачких воскова и средстава на бази воскова
  - политура и крема за кожу
  - политура и крема за дрво
  - средстава за полирање каросерија, стакла и метала
  - пасте и прашкова за рибање, укључујући папир, вату итд. премазану или превучену таквим препаратима

Ова група не обухвата:

- производњу посебних, хемијски дефинисаних једињења, видети 20.13, 20.14
- производњу глицерина синтетизованог од нафтних производа, видети 20.14
- производњу козметичких сапуна, видети 20.42

##### **20.42 Производња средстава за личну негу**

Ова група обухвата:

- производњу парфемских и тоалетних препарата:
  - парфема и тоалетних вода
  - препарата за улепшавање или шминкање
  - препарата за заштиту коже услед излагања сунцу и за добијање препланулог тена
  - препарата за маникир и педикир
  - шампона, лакова за косу, препарата за коврцање и исправљање косе
  - препарата за денталну и оралну хигијену, укључујући препарате за фиксирање протеза
  - препарата за бријање, укључујући препарате пре и после бријања
  - дезодоранса и соли за купање
  - препарата за депилацију
- производњу козметичког сапуна

Ова група не обухвата:

- екстракцију и пречишћавање природних есенцијалних уља, видети 20.59

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**20.5 Производња осталих хемијских производа**

Ова грана обухвата производњу течних биогорива и хемијских производа неklasификовану на другом месту (нпр. експлозива и пиротехничких производа, лепкова, есенцијалних уља, композитних дијагностичких препарата).

**20.51 Производња течних биогорива**

Ова група обухвата:

- производњу биодизела
- производњу етанола из биомасе
- производњу мешавина биоетанола и етера делимично рафинираних из биомасе
- производњу течних биогорива, чак и ако процеси користе отпад као сировину

Ова група не обухвата:

- производњу чврстих горива од биљне биомасе, видети 16.26
- производњу етил-алкохола, осим за биоетанол биогорива, видети 20.14
- производњу експлозива, видети 20.59

**20.59 Производња осталих хемијских производа неklasификована на другом месту**

Ова група обухвата:

- производњу фотографских плоча, филмова, папира и других на светлост осетљивих али неосветљених материјала
- производњу хемијских препарата за фотографску употребу
- производњу желатина и његових деривата
- производњу лепкова и припремљених лепила, укључујући лепљива средства на бази каучука
- производњу есенцијалних уља
- производњу екстракта природних ароматичних производа
- производњу резонида
- производњу мешавина ароматичних производа за производњу парфема или хране
- производњу барута
- производњу експлозива и пиротехничких производа, укључујући ударне каписле, детонаторе, сигналне ракете итд.
- производњу е-течности које се користе у електронским цигаретама
- производњу разних хемијских производа:
  - пептона, деривата пептона, других протеинских супстанци и њихових деривата неklasификованих на другом месту
  - хемијски модификованих уља и масти
  - материјала који се користе у завршној обради текстила и коже
  - прашкова и паста који се користе за тврдо и меко лемљење или заваривање
  - супстанци које се користе за чишћење или одмашћивање метала (декапирање)
  - припремљених адитива за цементе
  - активног угља, уљних додатака мазивим, припремљених убрзивача вулканизације каучука, катализатора и других хемијских производа за индустријску употребу
  - препарата против детонације, препарата против смрзавања (антифриз)
  - течности за хидрауличну трансмисију
  - сложених дијагностичких или лабораторијских препарата
  - адитива за горива (нпр. на бази етил терцијарног-бутил етра [ETBE] и метил терцијарног-бутил етра [MTBE])
  - средстава за калцизацију земљишта (подизање рН вредности киселог земљишта)



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу мастила за писање и цртање</li> <li>- производњу шибица</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу синтетичких ароматичних производа, видети 20.14</li> <li>- производњу графичке боје, видети 20.30</li> <li>- производњу средстава за личну негу, видети 20.42</li> <li>- производњу течних биогорива, видети 20.51</li> </ul>
		<b>20.6</b>	<b>Производња вештачких влакана</b>
		<b>20.60</b>	<b>Производња вештачких влакана</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу каблова од синтетичких или вештачких филамената</li> <li>- производњу синтетичких или вештачких сечених влакана, невлачаних, нити на други начин припреманих за предење</li> <li>- производњу предива од синтетичких или вештачких филамената, укључујући предиво високе чврстоће</li> <li>- производњу синтетичких или вештачких монофиламената или трака</li> <li>- производњу рециклираних влакана</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- предење синтетичких или вештачких влакана, видети 13.10</li> <li>- производњу предива од вештачких влакана, видети 13.10</li> <li>- производњу угљеничних влакана, видети 23.99</li> </ul>
<b>21</b>			<b>Производња основних фармацеутских производа и препарата</b>
			<p>Ова област обухвата производњу основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата.</p> <p>Ова област такође обухвата производњу медицинских хемијских и ботаничких производа.</p>
		<b>21.1</b>	<b>Производња основних фармацеутских производа</b>
		<b>21.10</b>	<b>Производња основних фармацеутских производа</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу фармацеутски активних састојака који се користе због својих фармаколошких својстава у производњи медицинских производа (нпр. антибиотика, основних витамина, салицилне и О-ацетилсалицилне киселине)</li> <li>- обраду крви</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу хемијски чистих шећера</li> <li>- производњу пробиотика</li> <li>- обраду жлезда и производњу екстраката жлезда итд.</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу фармацеутских препарата за напредну ћелијску и генску терапију, видети 21.20</li> </ul>
		<b>21.2</b>	<b>Производња фармацеутских препарата</b>
		<b>21.20</b>	<b>Производња фармацеутских препарата</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу лекова:</li> <li>• антисерума и других крвних фракција</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- вакцина
  - разноврсних лекова, укључујући хомеопатске препарате
  - производњу хемијских контрацептивних средстава за спољну употребу и хормонских контрацептивних препарата
  - производњу препарата за медицинску дијагностику, укључујући тестове на трудноћу
  - производњу радиоактивних супстанци за *in-vivo* дијагностику
  - производњу медицинских производа за напредну ћелијску и генску терапију
- Ова група такође обухвата:
- производњу медицинске импрегниране вате, газе, завоја, бандажних завоја итд.
  - припрему биљних производа (ренданање, разврставање, млевење) за фармацеутску употребу
  - производњу лекова или вакцина заснованих на вирусним векторима
  - производњу фармацеутских препарата за ветерину
- Ова група не обухвата:
- производњу биљних мешавина (нане, врбене, камилице итд.), видети 10.83
  - производњу пробиотица, видети 21.10
  - производњу зубних испуна и денталног цемента, видети 32.50
  - производњу цемента за реконструкцију костију, видети 32.50
  - производњу хируршких покривача, видети 32.50
  - трговину на велико фармацеутским производима, видети 46.46
  - трговину на мало фармацеутским производима, видети 47.73
  - истраживање и развој за фармацеутске и друге биотехнолошке производе, видети 72.10
  - паковање фармацеутских производа, видети 82.92

22

### **Производња производа од гуме и пластике**

Ова област обухвата производњу производа од гуме и пластике.

Ова област је одређена сировинама које се користе у производном процесу. Међутим, то не подразумева да је производња свих производа направљених од тих материјала класификована на овом месту.

Ова област такође обухвата производњу производа од композитних материјала у којима је пластика преовлађујући материјал.

22.1

### **Производња производа од гуме**

Ова грана обухвата производњу производа од гуме.

#### **22.11 Производња, обнова и протектирање гума за возила**

Ова група обухвата:

- производњу гума за возила, опрему, покретне машине, авионе, играчке, намештај и друге намене:
- пнеуматске гуме
- пуне гуме са ваздушним коморама
- производњу унутрашњих гума
- производњу замењивих делова за спољне гуме, штитника за гуме, профилисаних трака са шарама (*camelback strips*) за обнављање (протектирање) гума итд.
- обнову и обнављање (протектирање) гума

Ова група не обухвата:

- производњу материјала за поправку унутрашњих гума, видети 22.12
- поправку, намештање или замену спољашњих и унутрашњих гума, видети 95.3

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## 22.12 Производња осталих производа од гуме

Ова група обухвата:

- производњу осталих производа од природне или синтетичке гуме, невулканизоване, вулканизоване или тврде гуме:

- гумених плоча, листова, трака, шипки, профила
- цеви, шмркова и црева
- гумених транспортних или трансмисионих трака или ремења
- гумених хигијенских производа: дијафрагми за контрацепцију, вештачких брадавица, термофора итд.
- гумених одевних предмета
- гуменог конца и конопца
- гумираног предива и тканина
- гумених прстенова, прирубница и заптивака
- гумених облога за ваљак
- гумених душека на надувавање
- балона на надувавање
- производњу гумених четки
- производњу цевовода од тврде гуме
- производњу чешљева од тврде гуме, шнала за косу, навијача (виклера) за косу и сл.
- производњу гумених дилатационих спојева за грађевинарство
- производњу латекса од целуларне гуме
- производњу гумених подних облога

Ова група такође обухвата:

- производњу гумених материјала за поправку гуме на возилима
- производњу текстилних тканина импрегнираних, обложених, прекривених или ламинираних гумом
- производњу гумених душека за водени кревет
- производњу гумених капа за купање и гумених кецеља
- производњу гумених одела за сурфовање и ронилачких одела
- производњу гумених секс предмета
- производњу одеће од латекса

Ова група не обухвата:

- производњу корд тканина за гуме за возила, видети 13.96
- производњу одевних предмета од еластичних тканина, видети 14.22, 14.29
- гумене ђонове и друге гумене делове обуће, видети 15.20
- производњу лепкова и лепљива средства на бази каучука, видети 20.59
- производњу профилисаних трака са шарама за обнављање (протектирање) гума (*camelback strips*), видети 22.11
- производњу сплавова и чамаца на надувавање, видети 30.11, 30.12, 30.13
- производњу непресвучених душека од целуларног каучука (пенасте гуме), видети 31.00
- производњу гумених спортских реквизита, осим одеће (нпр. базена за пливање и веслање), видети 32.30
- производњу гумених игрица и играчака (укључујући дечије базене за игру, дечије гумене чамце на надувавање, гумене животиње на надувавање, лопте итд.), видети 32.40
- девулканизацију гуме, видети 38.21

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## 22.2 Производња производа од пластике

Ова грана обухвата прераду нове или рециклиране пластичне смоле у међуфазне или финалне производе, применом процеса као што су пресовање; екструзионо обликовање; бризгање; обликовање дувањем; ливење. За већину тих поступака, производни процес је такав да се могу направити разноврсни производи.

Ова грана не обухвата:

- производњу пластичних делова или прибора који се користе, искључиво или претежно, за моторна возила, видети 29.3

### 22.21 Производња плоча, листова, цеви и профила од пластике

Ова група обухвата:

- производњу полупроизвода од пластике:

- плоча, табли, листова, блокова, филма, фолија, трака итд.

- производњу финалних производа од пластике:

- цеви, црева и шмркова; склопних делова за црева и цеви

- филмова или табли од целофана

- производњу еластичних или чврстих табли и листова од целуларног (пенастог) полиуретана

- производњу пластичних табли, листова, филма, фолије и трака, армираних, ламинираних, ојачаних или на сличан начин комбинованих са другим материјалима

- производњу самолепљивих табли, листова, филмова, фолија, трака од пластике

Ова група не обухвата:

- производњу пластичних маса у примарним облицима, видети 20.16

- производњу предмета од синтетичке или природне гуме, видети 22.1

- постављање металних цеви са полиуретанском пеном и облагање пластичном цеви (нпр. за услуге снабдевања паром и топлим водом), видети 22.25

### 22.22 Производња амбалаже од пластике

Ова група обухвата:

- производњу предмета од пластике за паковање робе:

- пластичних кеса, врећа, контејнера, кутија, сандука, канистера, боца итд.

Ова група не обухвата:

- производњу кофера, путних торби и ручних торби од пластике, видети 15.12

### 22.23 Производња врата и прозора од пластике

Ова група обухвата:

- производњу врата, прозора и рамова за њих од пластике

- производњу врата и прозора од комбинованих материјала са оквиром од пластике

- производњу жалузина, застора (укључујући венецијанере) и сличних предмета и њихових делова, направљених од пластике

- производњу капака за врата и прозоре жалузина од комбинованих материјала са оквиром од пластике

### 22.24 Производња предмета од пластике за грађевинарство

Ова група обухвата:

- производњу грађевинске пластичне галантерије:

- лајсни

- танкова, резервоара

- пластичних облога за подове, зидове или плафоне у ролнама или у облику плочица итд.

- пластичних санитарија, нпр. пластичних када, пластичних туш кабина, лавабоа, тоалета, водокотлића итд.

- производњу отпорних подних облога (нпр. винила, линолеума)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- производњу санитарнија направљених од мешавине пластике и минерала, где минерали служе као пунила

Ова група не обухвата:

- производњу гумених подних облога, видети 22.12
- производњу врата и прозора од пластике, видети 22.23

#### **22.25 Прерада и дорада пластичних производа**

Ова група обухвата опште делатности прераде и дораде производа од пластике, које се обично раде уз накнаду или на основу уговора:

- обраду пластике (нпр. сечењем, закошењем, окретањем, глодањем, бушењем, нарезивањем навоја машинама са компјутерском нумеричком контролом [*computer numerical control – CNC*] или другим машинама)
- савијање, лепљење и заваривање пластичних материјала
- обраду пластичних површина (нпр. гравирањем, пескирањем, микрорескарењем, полирањем)
- облагање пластичних површина (нпр. бојењем, лакирањем или метализацијом пластике)

Ова група такође обухвата:

- облагање металних цеви пластиком
- заваривање пластичних резервоара и цеви
- облагање пластике металом

Ова група не обухвата:

- облагање металних површина пластиком, видети 25.51

#### **22.26 Производња осталих производа од пластике**

Ова група обухвата:

- производњу стоних, кухињских и тоалетних предмета од пластике
- производњу разноврсних производа од пластике, нпр.:
  - пластичних кацига, не укључујући заштитне кациге, изолационих елемената, делова расвете, канцеларијског или школског прибора, делова за одећу, прибора за намештај, статуа, преносног и погонског ремења, самолепљивих трака од пластике, пластичних тапета, пластичних калупа за ципеле, пластичних држача за цигаре и цигарете, чешљева, пластичних увијача (виклера) за косу, новитета од пластике
- производњу производа од полимерне глине

Ова група такође обухвата:

- производњу пластичне опреме за чишћење

Ова група не обухвата:

- производњу пластичних кофера, путних торби, видети 15.12
- производњу пластичне обуће, видети 15.20
- производњу пластичног намештаја, видети 31.00
- производњу непресвучених душека од целуларне (пенасте) пластике, видети 31.00
- производњу пластичних спортских реквизита, видети 32.30
- производњу пластичних игара и играчака, видети 32.40
- производњу пластичне медицинске и стоматолошке опреме, видети 32.50
- производњу пластичних офталмолошких производа, видети 32.50
- производњу пластичних заштитних кацига и друге личне заштитне опреме од пластике, видети 32.99

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

23

### **Производња производа од осталих неметалних минерала**

Ова област обухвата производњу у којој се користе остали неметални минерали. Обухвата производњу стакла и производа од стакла (нпр. равног стакла, шупљег стакла, влакана, техничког стакла), керамичких производа, плочица и производе од печене глине, цемента, бетона и гипса, од сировина до готових производа.

Производња обликованог и готовог камена и других минералних производа такође је обухваћена овом облашћу.

Ова област такође обухвата производњу производа од композитних материјала у којима су доминантни материјали стакло и неметални минерали.

23.1

#### **Производња стакла и производа од стакла**

Ова грана обухвата стакло у свим облицима, произведено било којим процесом, као и предмете од стакла.

##### **23.11 Производња равног стакла**

Ова група обухвата:

- производњу равног стакла (нпр. ливеног, ваљаног, вученог или дуваног), површински брушеног или полираног стакла у листовима и плочама, флоат стакла, непровидног, лакираног или са апсорбентним, рефлектујућим или нерелектујућим слојем, укључујући армирано, обојено у маси или матирано равно стакло

Ова група такође обухвата:

- обликовање и обраду у оквиру производног процеса

Ова група не обухвата:

- обликовање ни обраду плоча равног стакла (нпр. савијање, гравирање, ламинирање, каљење), видети 23.12

##### **23.12 Обликовање и обрада равног стакла**

Ова група обухвата:

- производњу савијених, оивчених (са обрађеним ивицама), гравираних, бушених или емајлираних стаклених плоча или профила
- производњу каљеног или ламинираног сигурносног стакла
- производњу стаклених огледала
- производњу вишеслојног изолационог стакла и стаклених јединица
- производњу обложеног стакла
- површинску обраду равног стакла

Ова група не обухвата:

- штампање на стаклу, видети 18.12
- производњу огледала за возила, видети 29.32

##### **23.13 Производња шупљег стакла**

Ова група обухвата:

- производњу боца и друге амбалаже од стакла или кристала
- производњу чаша за пиће, предмета од стакла који се користе за столом или у кухињи и осталих предмета за домаћинство од стакла или кристала

Ова група такође обухвата:

- производњу стаклених унутрашњих делова (уметака) за вакуумске посуде
- гравирање или друго декорисање чаша за пиће

Ова група не обухвата:

- штампање на стаклу, видети 18.12
- производњу стаклених играчака, видети 32.40

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 23.14 Производња стаклених влакана

Ова група обухвата:

- производњу стаклених влакана, укључујући стаклену вуну и неткане производе од стаклене вуне
- производњу производа од стаклених влакана

Ова група не обухвата:

- производњу тканина од стаклених влакана, видети 13.96
- производњу вуне од шљаке, камене вуне и сличне минералне вуне, видети 23.99
- производњу каблова од оптичких влакана за пренос података или пренос слика уживо, видети 27.31

#### 23.15 Производња и обрада осталог стакла, укључујући техничке стаклене производе

Ова група обухвата:

- производњу стаклених предмета за лабораторијске, хигијенске или фармацеутске сврхе
- производњу стакла за сатове или ручне сатове, оптичког стакла и оптичких елемената који нису оптички обрађени
- производњу производа од стакла који се користе за израду имитације накита (бижутерије)
- производњу стаклених изолатора и стаклених изолаторских склопова
- производњу стаклених абажура за лампе
- производњу стаклених фигурица
- производњу стаклених блокова и цигли, плоча, квадрата и плочица, који се користе у грађевинске сврхе, и вишећелијског или пенастог стакла у блоковима, панелима, плочама, шкољкама или сличним облицима
- производњу стаклених шипки или цеви

Ова група такође обухвата:

- производњу стаклених врата, зидова итд.
- завршну обраду осталог стакла, укључујући техничко стакло (нпр. засецање, гравирање или механичко полирање стаклених предмета)

Ова група не обухвата:

- производњу оптички обрађених оптичких елемената, видети 26.70
- производњу шприцева и остале медицинске лабораторијске опреме, видети 32.50

### 23.2 Производња ватросталних производа

#### 23.20 Производња ватросталних производа

Ова група обухвата:

- производњу међуфазних производа од ископаних или извађених неметалних минерала (нпр. шљунка, камена или глине)
- производњу ватросталних малтера, бетона итд.
- производњу ватросталних керамичких производа, нпр.:
  - термоизолационих керамичких производа од силикатног фосилног брашна
  - ватросталну циглу, блокове, плочице итд.
  - реторти, лонаца, муфова, изливника, цеви, лула итд.

Ова група такође обухвата:

- производњу ватросталних предмета који садрже магнезијум-оксид, калцијум магнезијум-оксид или хромит

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>23.3</b>	<b>Производња грађевинских материјала од глине</b>
		<b>23.31</b>	<b>Производња керамичких плочица и плоча</b> Ова група обухвата: - производњу неватросталних керамичких подних или зидних плочица, мозаик коцкица итд. - производњу неватросталних керамичких плоча и плочника Ова група не обухвата: - производњу производа од ватросталне керамике, видети 23.20 - производњу керамичке цигле и црепа, видети 23.32 - производњу предмета од вештачког камена за употребу у грађевинарству, видети 23.61
		<b>23.32</b>	<b>Производња цигле, црепа и грађевинских производа од печене глине</b> Ова група обухвата: - производњу грађевинских неватросталних керамичких производа од печене глине (нпр. керамичке цигле, црепа за кров, цеви за димњаке, осталих цеви, одвода) - производњу подних блокова од печене глине Ова група не обухвата: - производњу производа од ватросталне керамике, видети 23.20 - производњу производа од неватросталне керамике (осим за грађевинарство), видети 23.4
		<b>23.4</b>	<b>Производња осталих порцеланских и керамичких производа</b> Ова грана обухвата производњу финалних производа од ископаних или извађених неметалних минерала (нпр. од песка, шљунка, камена или глине).
		<b>23.41</b>	<b>Производња керамичких предмета за домаћинство и украсних предмета</b> Ова група обухвата: - производњу стоног и кухињског посуђа, предмета за домаћинство, тоалетних предмета, статуа и других украсних предмета од керамике (нпр. порцелана, обичне грнчарије, предмета од глине или fine грнчарије) Ова група не обухвата: - производњу имитације накита (бижутерије), видети 32.13 - производњу керамичких играчака, видети 32.40
		<b>23.42</b>	<b>Производња санитарних керамичких производа</b> Ова група обухвата: - производњу керамичких санитарних фиксних елемената (нпр. судопера, умиваоника, постоља за умиваонике, када, бидеа, WC шоља, водокотлића) Ова група не обухвата: - производњу производа од ватросталне керамике, видети 23.20 - производњу грађевинског материјала од керамике, видети 23.3
		<b>23.43</b>	<b>Производња изолатора и изолационог прибора од керамике</b> Ова група обухвата: - производњу електричних изолатора и изолационог прибора за електричне потребе од керамике Ова група не обухвата: - производњу производа од ватросталне керамике, видети 23.20
		<b>23.44</b>	<b>Производња осталих техничких производа од керамике</b> Ова група обухвата: - производњу трајних магнета и производа који су намењени да постану трајни магнети после магнетизације, осим од метала (нпр. агломерисани ферит) - производњу керамичких производа за лабораторијску, хемијску или другу техничку употребу



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- производњу производа од ватросталне керамике, видети 23.20
- производњу грађевинских материјала од керамике, видети 23.3
- производњу вештачког камена (нпр. имитација мермера), видети 23.66

#### **23.45 Производња осталих керамичких производа**

Ова група обухвата:

- производњу керамичких лонаца, судова и сличних предмета, који се користе за преношење или паковање робе
- производњу керамичких корита, каца и сличних посуда, за коришћење у пољопривреди
- производњу керамичких производа неklasификовану на другом месту

Ова група не обухвата:

- производњу керамичких санитарних производа, видети 23.42
- производњу вештачких зуба, видети 32.50

### **23.5 Производња цемента, креча и гипса**

#### **23.51 Производња цемента**

Ова група обухвата:

- производњу клинкера и хидрауличног цемента, укључујући портланд цемент, алуминатни цемент, цемент од згуре, суперсулфатни цемент и сличне хидрауличне цементе, обојене или необојене, у облику клинкера или не

Ова група не обухвата:

- производњу ватросталних малтера, бетона итд., видети 23.20
- производњу готове и суво мешане бетонске смеше и малтера, видети 23.63, 23.64
- производњу производа од цемента, видети 23.65, 23.66
- производњу цемента који се користи у стоматологији, видети 32.50

#### **23.52 Производња креча и гипса**

Ова група обухвата:

- производњу негашеног, гашеног и хидрауличног креча
- производњу гипса који се састоји од калцинисаног гипса или калцијум-сулфата

Ова група такође обухвата:

- производњу калцинисаног или синтерованог доломита

Ова група не обухвата:

- производњу чистог калцијум-оксида и калцијум-хидроксида, видети 20.12
- производњу предмета од гипса, видети 23.62, 23.66

### **23.6 Производња предмета од бетона, цемента и гипса**

#### **23.61 Производња производа од бетона за грађевинарство**

Ова група обухвата:

- производњу обликованих (*precast*) производа од бетона, цемента или вештачког камена за употребу у грађевинарству:
  - црепова, плоча за поплочавање, блокова, цигли, табли, листова, панела, цеви, стубова итд.
- производњу монтажних структура и структурних компонената од цемента, бетона или вештачког камена за зграде или остале грађевине, контролу и запречавање саобраћаја
- производњу монтажних готових елемената од цигле за изградњу монтажних објеката, који се користе у уређењу околине и изградњи потпорних зидова, управљању отпадним водама и подземним инсталацијама
- производњу готових елемената са бетоном
- производњу монтажних бетонских цеви за водовод

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- производњу калцијум-силикатних елемената за зидање
- производњу аутоклавираних газираних бетонских блокова за зидање

Ова група не обухвата:

- производњу осталих предмета од бетона, цемента и гипса који се не употребљавају у грађевинарству, видети 23.66

#### **23.62 Производња производа од гипса за грађевинарство**

Ова група обухвата:

- производњу производа од гипса или смеша на бази гипса за коришћење у грађевинарству:
- плоча, листова, панела, плочица и сличних предмета, искључујући украшене производе

#### **23.63 Производња свежег бетона**

Ова група обухвата:

- производњу бетона спремног за ливење, тј. у који је вода већ додата, и који се транспортује возилима са мешалицом за бетон

Ова група не обухвата:

- производњу ватросталног цемента, видети 23.20

#### **23.64 Производња малтера**

Ова група обухвата:

- производњу неватросталних малтера и бетона који још није помешан са водом

Ова група не обухвата:

- производњу ватросталних малтера, видети 23.20
- производњу бетона спремног за ливење, видети 23.63

#### **23.65 Производња производа од цемента с влакнима**

Ова група обухвата:

- производњу панела, табли, плочица, блокова и сличних предмета од биљних сировина (нпр. дрвене вуне, сламе, трске, рогоза) које су агломерисане цементом, гипсом или другим минералним везивима
- производњу азбест-цементних производа или производа са целулозним и сличним влакнима, нпр.:
- таласастих и других плоча, панела, плочица, цеви, резервоара, корита, одвода, басена, посуда, оквира за прозоре

Ова група не обухвата:

- производњу изолационих плоча од дрвета или других дрвених влакана, без обзира да ли су везане смолама или другим органским супстанцама или нису, видети 16.21

#### **23.66 Производња осталих предмета од бетона, цемента и гипса**

Ова група обухвата:

- производњу осталих предмета од бетона, гипса или смеша на бази гипса, цемента или вештачког камена (нпр. кипова, барелјефа и рељефа, ваза, саксија)

Ова група такође обухвата:

- производњу декорисаних плоча или панела од гипса или смеша на бази гипса
- остале предмете од калцијум-силиката
- остале предмете од аутоклавираног газираниог бетона

Ова група не обухвата:

- производњу обликованих (*precast*) производа од бетона, цемента или вештачког камена за употребу у грађевинарству, видети 23.61

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>23.7</b>	<b>Сечење, обликовање и обрада камена</b>
		<b>23.70</b>	<b>Сечење, обликовање и обрада камена</b> Ова група обухвата: - сечење, обликовање и завршну обраду камена (нпр. за употребу у грађевинарству, на гробљима, у изградњи путева, за покривање кровова) - производњу намештаја од камена Ова група не обухвата: - делатности које се обављају у каменоломима (нпр. грубо сечење камена), видети 08.11 - производњу млинског камена, брусног камена и сличних производа, видети 23.9
		<b>23.9</b>	<b>Производња брусних и неметалних минералних производа неklasификована на другом месту</b>
		<b>23.91</b>	<b>Производња брусних производа</b> Ова група обухвата: - производњу млинског камена, камена за брушење, млинских и брусних точкова итд., без оквира, за млевење, оштрење, грубу обраду или сечење, ручно оштрење или полирање Ова група такође обухвата: - производњу природног или вештачког абразивног праха или зрна, на подлози од текстилог материјала, (шмиргл) папира, картона или других материјала, без обзира да ли су исечени у облик или израђени на други начин
		<b>23.99</b>	<b>Производња осталих производа од неметалних минерала неklasификована на другом месту</b> Ова група обухвата: - производњу фрикционих материјала и немонтираних предмета од њих, на бази минералних супстанци или целулозе - производњу минералних изолационих материјала, нпр.: • вуне од шљаке, камене вуне и сличне минералне вуне; експандираног вермикулита, експандиране глине и сличних материјала за топлотну и звучну изолацију - производњу предмета од разноврсних минералних супстанци, нпр.: • обрађеног лискуна и производа од лискуна, тресета, графита (осим електроматеријала) - производњу производа од асфалта или сличних материјала (нпр. битумена од нафте или од смоле катрана каменог угља) - производњу угљеничних влакана; производњу производа од графита или других облика угљеника (осим електрода и за електричне сврхе) - производњу вештачког корунда Ова група не обухвата: - производњу стаклене вуне и производа од неткане стаклене вуне, видети 23.14 - производњу графитних електрода, видети 27.90 - производњу заптивача од угљеника или графита, видети 28.29
<b>24</b>			<b>Производња основних метала</b> Ова област обухвата делатности топљења и/или рафинације црних и обојених метала из руде или металног отпада, применом електрометалуршких и осталих техника металуршке прераде. Ова област такође обухвата прераду металних легура и суперлегура увођењем других хемијских елемената у чисте метале. Крајњи производ топљења и рафинисања, обично у облику ингота, користи се у поступцима ваљања, извлачења и екструдирања (истискивања) за израду производа, нпр. плоча, листова, трака, шипки, жице, цеви и шупљих профила и других основних металних производа.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**24.1 Производња сировог гвожђа, челика и феролегура**

**24.10 Производња сировог гвожђа, челика и феролегура**

Ова група обухвата делатности као што су директна редукција руде гвожђа, производња сировог гвожђа у растопљеном или чврстом облику, конверзија сировог гвожђа у челик, производња феролегура и производња производа од челика.

Ова група обухвата:

- рад високих пећи, конвертора челика и ваљаоница
- производњу сировог гвожђа и мангановог (огледаластог) гвожђа у комадима, блоковима и другим примарним облицима
- производњу феролегура
- производњу гвоздених производа директном редукцијом гвожђа и других сунђерастих гвоздених производа
- производњу гвожђа изузетне чистоће електролизом или другим хемијским процесима
- претапање ингота (отпадних полуга) гвожђа или челика
- производњу зрнастог гвожђа или гвозденог праха
- производњу гвожђа и челика у инготима или другим примарним облицима
- производњу полупроизвода од гвожђа или челика
- производњу топло ваљаних и хладно ваљаних равних производа од гвожђа или челика
- производњу топло ваљаних шипки од гвожђа или челика
- производњу топло ваљаних отворених профила од гвожђа или челика
- производњу челичних плоча и заварених отворених профила од гвожђа или челика
- производњу материјала за железничке пруге (несастављене шине) од гвожђа или челика
- производњу високопећног гаса

Ова група такође обухвата:

- производњу обложених или необложених равно ваљаних челичних производа у котуровима или равним дужинама, ширине од 600 mm и веће, хладним поновним ваљањем топло ваљаних равних производа или челичних шипки.

Ова група не обухвата:

- хладно вучење шипки, видети 24.31

**24.2 Производња челичних цеви, шупљих профила и фитинга**

**24.20 Производња челичних цеви, шупљих профила и фитинга**

Ова група обухвата:

- производњу бешавних цеви кружног или некружног попречног пресека и бланкова кружног пресека, за даљу обраду, топлим ваљањем, топлим екструзијом (истискивањем) или другим топлотним процесима обраде међуфазног производа, који може бити шипка или гредица добијена топлим ваљањем или трајним ливењем
- производњу прецизних и непрецизних бешавних цеви од топло ваљаних или топло екструдованих (истискиваних) бланкова даљом обрадом, хладним извлачењем или хладним ваљањем цеви кружног попречног пресека или хладним извлачењем само за цеви некружног попречног пресека и шупљих профила
- производњу варених цеви спољашњег пречника већег од 406,4 mm, хладно обликованих од топло ваљаних равних производа и подужно или спирално заварених
- производњу варених цеви спољашњег пречника од 406,4 mm или мање, кружног попречног пресека, трајним хладним или топлим обликовањем топло или хладно ваљаних равних производа и подужно или спирално заварених, некружног попречног пресека, топлим или хладним обликовањем од топло или хладно ваљане траке, подужно заварене
- производњу варених прецизних цеви спољашњег пречника од 406,4 mm или мање, топлим или хладним обликовањем топло или хладно ваљаних трака и подужно заварених, испоручених као варене, или даље обрађених хладним извлачењем или хладним ваљањем, или хладно обликованих у облик цеви некружног попречног пресека

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу равних прирубница и прирубница са кованим обрубом, обрадом топло ваљаних равних производа од челика</li> <li>- производњу арматура за сучеоно заваривање (нпр. колена и редуктори), ковањем топло ваљаних бешавних цеви од челика</li> <li>- производњу навоја и других прибора за цеви од челика</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу бешавних цеви од челика центрифугалним ливењем, видети 24.52</li> </ul>
		<b>24.3</b>	<b>Производња осталих производа примарне прераде челика</b>
			Ова грана обухвата производњу других производа хладном обрадом челика
		<b>24.31</b>	<b>Хладно вучење шипки</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу челичних шипки и чврстих профила од челика хладним извлачењем, брушењем или хладном завршном обрадом</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- хладно вучење жице, видети 24.34</li> </ul>
		<b>24.32</b>	<b>Хладно ваљање уских трака</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу обложених или необложених равно ваљаних челичних производа у котуровима или у равним дужинама, ширине мање од 600 mm, хладним поновним ваљањем топло ваљаних равних производа или челичних шипки</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу обложених или необложених равно ваљаних челичних производа у котуровима или у равним дужинама, ширине од 600 mm и веће, хладним поновним ваљањем топло ваљаних равних производа или челичних шипки, видети 24.10</li> </ul>
		<b>24.33</b>	<b>Хладно обликовање профила</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу отворених профила прогресивним хладним обликовањем на ваљку или савијањем на преси равно ваљаних производа од челика</li> <li>- производњу хладно обликованих или хладно савијених, ребрастих лимова и сендвич панела</li> </ul>
		<b>24.34</b>	<b>Хладно вучење жице</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу вучене челичне жице хладним извлачењем челичне шипке</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- извлачење шипки и чврстих профила од челика, видети 24.31</li> <li>- производњу жичаних производа, видети 25.93</li> </ul>
		<b>24.4</b>	<b>Производња основних племенитих и осталих обојених метала</b>
		<b>24.41</b>	<b>Производња племенитих метала</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу основних племенитих метала: <ul style="list-style-type: none"> <li>• производњу и рафинирање обрађених или необрађених племенитих метала: злата, сребра, платине итд. од руде и остатака</li> </ul> </li> <li>- производњу легура племенитих метала</li> <li>- производњу племенитог метала као полупроизвода или у облику праха</li> <li>- површинску заштиту основних метала прекривањем сребром, златом или платином, применом лемљења, заваривања, топлог ваљања или сличних механичких поступака и начина</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- производњу жице од племенитих метала извлачењем
- производњу плоча, листова, трака и ламинираних фолија од племенитих метала
- поновно искоришћење сребра из отпада и остатака електролитичким пречишћавањем
- топљење и ливење племенитих метала у инготе, блокове или сличне облике

Ова група не обухвата:

- ливење бакра, цинка и других обојених метала, видети 24.54
- производњу накита од племенитих метала, видети 32.12

#### **24.42 Производња алуминијума**

Ова група обухвата:

- производњу необрађеног алуминијума, легираног или нелегираног, од глинице (алуминијум-оксида) или од алуминијумског отпада или остатака
- производњу алуминијумских шипки, профила и жице
- производњу алуминијумских цеви и прибора за цеви
- производњу алуминијумских плоча, лимова и трака, без обзира да ли су фарбани, лакирани или обложени пластиком или не
- производњу алуминијумске фолије, штампане или нештампане, са подлогом од папира, картона, пластике и сличних материјала или без ње

Ова група такође обухвата:

- производњу алуминијум-оксида (глинице)

Ова група не обухвата:

- ливење алуминијума и других лаких метала, видети 24.53
- уситњавање алуминијумског отпада и остатака, видети 38.21

#### **24.43 Производња олова, цинка и калаја**

Ова група обухвата:

- производњу необрађеног олова, цинка или калаја, легираног или нелегираног, од руда или од отпада и остатака олова, цинка или калаја
- производњу шипки, профила, жице, плоча, лимова, трака и фолије од олова, цинка или калаја

Ова група такође обухвата:

- производњу цинк праха атомизацијом отопљеног цинка

Ова група не обухвата:

- ливење олова, цинка или калаја, видети 24.54
- уситњавање отпада и остатака олова, цинка или калаја, видети 38.21

#### **24.44 Производња бакра**

Ова група обухвата:

- производњу производа од нерафинираног или рафинираног необрађеног бакра, легираног или нелегираног, од руда или од бакарног отпада или остатака
- производњу шипки, профила, плоча, лимова и трака од бакра и легура бакра
- производњу жице од бакра и легура бакра
- производњу цеви и прибора за цеви од бакра или бакарних легура
- производњу бакарне фолије, штампане или нештампане, са подлогом од папира, картона, пластике и сличних материјала или без ње

Ова група такође обухвата:

- производњу шипки, профила, плоча, лимова, трака, жице и цеви од месинга

Ова група не обухвата:

- ливење бакра, видети 24.54
- уситњавање бакарног отпада или остатака, видети 38.21

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 24.45 Производња осталих обојених метала

Ова група обухвата:

- производњу необрађеног хрома, мангана, никла итд., легираних или нелегираних, од руда или оксида, или путем електролитичког и алуминотермичког рафинисања отпада и остатака хрома, мангана, никла итд.
- производњу шипки, профила и жице од хрома, мангана, никла итд.
- производњу плоча, лимова, трака и фолије од хрома, мангана, никла итд.
- производњу никл каменца
- производњу других обојених метала

Ова група не обухвата:

- ливење обојених метала, видети 24.53, 24.54
- уситњавање отпада и остатака обојених метала, видети 38.21

#### 24.46 Производња нуклеарног горива

Ова група обухвата:

- производњу природног метала уранијума и његових једињења из уранијумске смоле (црвене погаче) или других руда
- производњу легура природног уранијума, дисперзија (укључујући кермете), керамичких производа и мешавина које садрже природни уранијум или једињења природног уранијума
- топљење и рафинисање природног уранијума

Ова група не обухвата:

- обогаћивање руда уранијума и торијума, видети 20.13

### 24.5 Ливење метала

Ова грана обухвата делатности ливница које спроводе различите процесе ливења за производњу одливака са свим легурама црних и обојених метала. Може бити обухваћено накнадно сечење или уклањање каменца (*descaling*) са одливака, али без даље прераде.

Ова грана обухвата производњу одливака који се користе у разним индустријама.

Ова грана не обухвата:

- производњу производа који се добијају производним процесима осим ливења (нпр. ковани, пресовани, вучени и штанцани делови, ваљани прстенови или производи металургије праха), видети област 25
- производњу готових производа даљом прерадом одливака, нпр.:
  - бојлера, котлова и радијатора, видети 25.21
  - ливених предмета за домаћинство, сидара, бродских пропелера и звона, видети 25.99

#### 24.51 Ливење гвожђа

Ова група обухвата делатности ливница гвожђа.

Ова група обухвата:

- производњу одливака од сивог ливеног гвожђа (сиви лив)
- производњу одливака од нодуларног ливеног гвожђа (нодуларни лив) (укључујући ливење одливака од сфероидног графита и одливака од кованог гвожђа)
- производњу одливака од других специјалних легура ливеног гвожђа

#### 24.52 Ливење челика

Ова група обухвата:

- производњу одливака од легираног или обичног челика
- производњу одливака од угљеничног или комерцијалног челика
- производњу одливака од легираног и високолегираног челика
- производњу одливака од нерђајућег челика
- производњу бешавних цеви од челика центрифугалним ливењем

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**24.53 Ливење лаких метала**

Ова група обухвата:

- делатности ливница лаких метала
- производњу одливака од алуминијума
- производњу одливака од магнезијума
- производњу одливака од титанијума

Ова група такође обухвата:

- ливење стоматолошких импланата итд. од лаких метала

Ова група не обухвата:

- ливење метала који се не сматрају лаким металима, видети 24.51, 24.52, 24.54

**24.54 Ливење осталих обојених метала**

Ова група обухвата:

- делатност ливница осталих обојених метала
- производњу одливака од легура бакра, цинка, олова или никла
- производњу одливака од других легура обојених метала

Ова група такође обухвата:

- ливење стоматолошких импланата итд. од других обојених метала

25

**Производња готових металних производа, осим машина и уређаја**

Ова област обухвата производњу производа од чистог метала (нпр. делова, контејнера, конструкција), обично са статичном, немобилном функцијом. За разлику од области 26–30, који покривају производњу комбинација или склопова таквих металних производа (понекад са другим материјалима) у сложеније уређаје који, осим уколико нису чисто електрични, електронски или оптички, раде са покретним деловима.

Ова област такође обухвата производњу производа од композитних материјала где су метали преовлађујући материјал.

Производња оружја и муниције такође је обухваћена овом облашћу.

Ова област не обухвата:

- делатности специјализоване поправке и одржавања готових металних производа, машина и опреме, видети 33.1
- специјализовану инсталацију производа произведених у овој области, у зградама (нпр. котлови за централно грејање), видети 43.22

**25.1 Производња металних конструкција**

Ова грана обухвата производњу металних конструкција (нпр. металних оквира или металних делова за конструкције).

**25.11 Производња металних конструкција и делова конструкција**

Ова група обухвата:

- производњу металних конструкција или скелета за конструкције и њихових делова (торњева, решеткастих јарбола, решетки, мостова, делова мостова итд.)
- производњу опреме за скеле, оплате, подупираче или подупирање јама
- производњу индустријских оквира од метала (оквира за високе пећи, опреме за дизање и руковање итд.)
- производњу монтажних зграда углавном од метала:
  - колиба, модуларних изложбених елемената итд.

Ова група такође обухвата:

- производњу носећих конструкција од метала (нпр. за светиљке или звучнике)



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- производњу делова за бродске или парне котлове, видети 25.21
- производњу причвршћивача за железничке шине, видети 25.99
- производњу каросерија, видети 29.20
- производњу делова за бродове, видети 30.11, 30.13

#### **25.12 Производња металних врата и прозора**

Ова група обухвата:

- производњу металних врата, прозора и њихових оквира, прагова за врата, капака и капија
- металне собне преграде за причвршћивање на под
- производњу металних жалузина, металних застора за сунце и комарника

Ова група такође обухвата:

- производњу привремених просторних проширења од метала

#### **25.2 Производња металних цистерни, резервоара и контејнера**

Ова грана обухвата производњу металних резервоара, радијатора за централно грејање, парних котлова и других генератора паре (осим котлова за централно грејање).

#### **25.21 Производња радијатора за централно грејање, парних генератора и котлова**

Ова група обухвата:

- производњу радијатора за централно грејање, без електричног грејања
- производњу парних котлова и других генератора паре
- производњу помоћних погона за коришћење са парним котловима или другим генераторима паре (нпр. економизатора, прегрејача, колектора паре и акумулатора)
- производњу кондензатора за парне и друге апарате парног погона
- производњу нуклеарних реактора, изузев сепаратора изотопа
- производњу бродских или парних котлова

Ова група не обухвата:

- производњу електричних пећница и бојлера за воду, видети 27.51
- производњу котловско-турбинских агрегата, видети 28.11
- производњу опреме за грејање у домаћинству, видети 28.21
- производњу сепаратора изотопа, видети 28.99

#### **25.22 Производња осталих металних цистерни, резервоара и контејнера**

Ова група обухвата:

- производњу резервоара, танкова, каца и сличних контејнера од метала, запремине преко 300 литара, обложених или необложених, термоизолованих или не
- производњу металних контејнера за компримовани или течни гас

Ова група не обухвата:

- производњу металних буради, бачви, лименки, канти, кутија итд. који се обично користе за ношење и паковање робе, запремине не преко 300 литара, видети 25.91, 25.92
- производњу транспортних контејнера, видети 29.20
- производњу тенкова (оклопних војних возила), видети 30.40

#### **25.3 Производња оружја и муниције**

#### **25.30 Производња оружја и муниције**

Ова група обухвата:

- производњу војног оружја (нпр. артиљеријског оружја, ракетног бацача, бацача пламена, бацача граната, торпедних цеви и сличних уређаја за избацивање пројектила, митралеза)
- производњу пиштоља, револвера и пушака

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу опружних, ваздушних или гасних пиштоља и пушака итд.</li> <li>- производњу ратне муниције</li> <li>- производњу патрона за револвере, пиштоље, пушке</li> <li>- производњу бомби, граната, торпеда, мина, пројектила и сличне ратне муниције</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу ловачког, спортског и безбедносног ватреног оружја и муниције</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу ударних каписли, детонатора или сигналних ракета, видети 20.59</li> <li>- производњу сечива сабљи, мачева, бајонета итд., видети 25.61</li> <li>- производњу оптичке нишанске опреме, видети 26.70</li> <li>- производњу каросерија за оклопна возила, видети 29.20</li> <li>- изградњу војних бродова и пловила, видети 30.13</li> <li>- производњу војних ваздушних и свемирских летелица, видети 30.32</li> <li>- производњу тенкова и других оклопних и моторизованих борбених возила, видети 30.40</li> </ul>
		<b>25.4</b>	<b>Ковање и обликовање метала и металургија праха</b>
		<b>25.40</b>	<b>Ковање и обликовање метала и металургија праха</b>
			<p>Ова група обухвата опште делатности за обликовање метала.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала</li> <li>- производњу металних предмета директно од металног праха, топлотном обрадом (синтеровањем) или под притиском, тј. металургијом праха</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- накнадно сечење или уклањање каменца (<i>descaling</i>) са метала, без даље обраде</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу металног праха, видети 24.10, 24.4</li> </ul>
		<b>25.5</b>	<b>Обрада и превлачење метала; машинска обрада метала</b>
			<p>Ова грана обухвата опште делатности обраде метала (нпр. облагање, премазивање, гравирање, бушење, полирање или заваривање), које се обично обављају уз накнаду или на основу уговора.</p>
		<b>25.51</b>	<b>Превлачење метала</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- галванизацију, укључујући опште (серијско) топло цинковање</li> <li>- фосфатни или хромирани конверзиони премаз</li> <li>- облагање, електропревлачење, елоксирање итд. метала</li> <li>- бојење метала</li> <li>- облагање метала неметалом нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• облагање прахом или пластиком, емајлирање, лакирање</li> </ul> </li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности поткивача, видети 01.62</li> <li>- штампање на металима, видети 18.12</li> <li>- облагање пластике металом, видети 22.25</li> <li>- облагање основних метала слојем сребра, злата или платине, видети 24.41</li> <li>- топлотну обраду метала, видети 25.52</li> <li>- очвршћавање метала, видети 25.52</li> <li>- бојење метала на зградама и осталим грађевинама, видети 43.34</li> <li>- услуге гравирања на лицу места, видети 95.29</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>25.52</b>	<p><b>Топлотна обрада метала</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- опште делатности топлотне обраде метала</li> <li>- термомеханичку топлотну обраду метала (нпр. претходно загревање, жарење, каљење, очвршћавање, темперирање, гашење [<i>quenching</i>], дубоко замрзавање метала)</li> <li>- термохемијску топлотну обраду метала (нпр. карбуризацију, карбонитрирање, нитроугљичење, нитрирање, оксидацију, сулфидирање, боронизацију)</li> </ul>
		<b>25.53</b>	<p><b>Машинска обрада метала</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- бушење, стругање, глодање, еродирање, рендисање, преклапање, провлачење, нивелисање, тестерисање, брушење, оштрење, уклањање ивица, пескарење, превртање, полирање, заваривање, спајање итд. делова металног производа</li> <li>- сечење и гравирање или писање на металу ласерским зрацима</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности поткивача, видети 01.62</li> </ul>
<b>25.6</b>			<p><b>Производња прибора за јело и сечива, алата и металног прибора опште намене</b></p> <p>Ова грана обухвата производњу прибора за јело, металног ручног алата и металног прибора опште намене.</p>
		<b>25.61</b>	<p><b>Производња прибора за јело и сечива</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу прибора за јело у домаћинству (нпр. ножева, виљушка, кашика)</li> <li>- производњу других предмета за сечење, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• секира и сатара</li> <li>• бријача и сечива за бријаче</li> <li>• маказа и алата за шишање косе</li> </ul> </li> <li>- производњу сечива сабљи, мачева, бајонета итд.</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу ножева и сечива за индустријске машине, видети 25.63</li> <li>- производњу металних производа за домаћинство: кухињског посуђа (лонаца, котлова итд.), сервисног посуђа (чинија, послужавника итд.) или стоног посуђа (тањира, тацни итд.), видети 25.99</li> <li>- производњу прибора за јело од племенитих метала, видети 32.12</li> </ul>
		<b>25.62</b>	<p><b>Производња брава и окова</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу металних предмета, нпр. катанаца, брава, кључева, шарки, држача, окова и сличних производа од основних метала за зграде, намештај, возила</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку брава и пружање услуга нарезивања кључева, видети 95.29</li> </ul>
		<b>25.63</b>	<p><b>Производња алата</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу ножева и сечива за машине или за механичке уређаје</li> <li>- производњу ручног алата (нпр. кљешта, одвијача)</li> <li>- производњу ручног алата за пољопривреду (нпр. крампа, виле, лопате, косе итд.)</li> <li>- производњу тестера и сечива за тестере, укључујући сечива за кружне и моторне тестере</li> <li>- производњу замењивих делова ручног алата, без обзира на то да ли су на електрични погон или не, или за алатне машине (нпр. бушилица, бушача, глодалица)</li> <li>- производњу алата за пресовање</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу ковачког алата (нпр. наковња)</li> <li>- производњу кутија за ливење и калупа (осим калупа за инготе)</li> <li>- производњу стега, клема</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу ручног алата са мотором, видети 28.24</li> <li>- производњу калупа за инготе, видети 28.91</li> </ul>
		<b>25.9</b>	<p><b>Производња осталих готових металних производа</b></p> <p>Ова грана обухвата производњу различитих металних производа (нпр. лименки, канти; ексера, завртња и подлошки; металних предмета за домаћинство; металних арматура; бродских пропелера и сидара; причвршћивача за железничке шине итд.), за различите намене у домаћинству и индустрији.</p>
		<b>25.91</b>	<p><b>Производња челичних буради и сличне амбалаже</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу гвоздених или челичних резервоара, лименки, бачви, кофа, кутија и сличних контејнера, запремине до 300 литара</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу контејнера од метала, за компримовани или течни гас, запремине преко 300 литара, видети 25.22</li> </ul>
		<b>25.92</b>	<p><b>Производња амбалаже од лаких метала</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу гвоздених или челичних контејнера, који се затварају лемљењем или кримповањем (пресовањем), запремине мање од 50 литара</li> <li>- производњу алуминијумских бачви, буради, канистера, кутија и сличних контејнера, запремине до 300 литара</li> <li>- производњу конзерви и посуда за прехранбене производе, механичких туба и кутија</li> <li>- производњу металних затварача</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу контејнера од метала, за компримовани или течни гас, запремине преко 300 литара, видети 25.22</li> </ul>
		<b>25.93</b>	<p><b>Производња жичаних производа, ланаца и опруга</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу металних ужади, плетених трака и сличних производа</li> <li>- производњу неизолованих и изолованих металних каблова који нису намењени за пренос електричне енергије</li> <li>- производњу превучене жице</li> <li>- производњу производа од жице (нпр. бодљикаве жице, жичаних ограда, решетки, мрежа, тканина)</li> <li>- обложених електрода за електролучно заваривање</li> <li>- производњу ексера, спајалица и игала</li> <li>- производњу опруга (осим за сатове), нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• лиснатих опруга, спиралних опруга и торзионих опруга</li> <li>• листових за опруге</li> </ul> </li> <li>- производњу ланаца, осим ланаца за пренос енергије</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу опруга за сатове и ручне сатове, видети 26.52</li> <li>- производњу жица и каблова за пренос струје, видети 27.32</li> <li>- производњу ланаца за погонски пренос, видети 28.15</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**25.94 Производња везних елемената и вијчаних машинских производа**

Ова група обухвата:

- производњу осовиница, заковица, подложних плочица и сличних производа без навоја
- производњу вијчаних машинских производа
- производњу завртња, шrafoва, навртки и сличних производа са навојем

**25.99 Производња осталих готових металних производа неклассификована на другом месту**

Ова група обухвата:

- производњу металних производа за домаћинство:
  - стоног посуђа: тањира, тацни итд.
  - кухињског посуђа: лонаца, котлова итд.
  - сервисног посуђа: чинија, послужавника итд.
  - шерпи, тигања и другог неелектричног стоног и кухињског посуђа
  - малих кухињских неелектричних апарата и помагала
  - металних жица за чишћење
- производњу елемената од цинка: олука, покривача слемена, када, судопера, лавабоа и сличних производа
- производњу металних производа за канцеларијску употребу, изузев намештаја
- производњу сефова, ормара и каса, блиндираних врата итд.
- производњу различитих металних предмета:
  - бродских пропелера и одговарајућих лопатица
  - сидара
  - звона
  - причвршћивача за железничке шине
  - копчи, спона, удица
  - металних мердевина
  - металних знакова, укључујући саобраћајне знаке
- производњу торби од фолије
- производњу трајних металних магнета
- производњу металних беџева и металних војничких ознака за чинове
- производњу металних папилотни за увијање косе, металних држача за кишобране, чешљева

Ова група не обухвата:

- производњу сабљи и бајонета, видети 25.61
- производњу колица за самопослуге, видети 30.99
- производњу металног намештаја, видети 31.00
- производњу спортске опреме, видети 32.30
- производњу игара и играчака, видети 32.40

26

**Производња рачунара, електронских и оптичких производа**

Ова област обухвата производњу рачунара, периферних рачунарских јединица, комуникационих уређаја и сличних електронских производа, као и производњу саставних делова ових уређаја. Производни процес ове области карактерише дизајн и употреба интегралних кола и примена високософистициране технологије.

Ова област такође обухвата производњу електричних уређаја за широку потрошњу, мерних, испитних, навигационих, контролних инструмената и апарата, опреме за зрачење, електромедицинских и електротерапеутских апарата и инструмената, оптичких инструмената и апарата, као и производњу магнетних и оптичких медија.

Ова област не обухвата производњу проводника за електронску употребу ни оптичких каблова, видети област 27.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**26.1 Производња електронских елемената и плоча**

**26.11 Производња електронских елемената**

Ова група обухвата производњу полупроводничких и других елемената за коришћење у електроници.

Ова група обухвата:

- производњу електронских кондензатора
- производњу електронских отпорника
- производњу микропроцесора
- производњу електронских цеви
- производњу каблова за штампаче и мониторе, USB каблова
- производњу неопремљених штампаних плоча, које се састоје само од проводних елемената и контаката
- производњу електронских кола (аналогних, дигиталних или хибридних)
- производњу диода, транзистора и сличних производа
- производњу индуктора (нпр. пригушивача, калема, трансформатора) и различитих електронских елемената за трансформаторе
- производњу електронских кристала и скупова кристала
- производњу соленоида, прекидача и трансдуктора за електронску примену
- производњу полупроводних плоча које се састоје од хемијских елемената (нпр. силицијума), које се допирањем или дифузијом деле у циљу добијања одвојених поља за даљу примену у области електронике
- производњу дисплеј елемената (плазма, полимер, *LCD*)
- производњу светлећих диода (*LED*)
- производњу фотонапонских ћелија, модула и панела

Ова група не обухвата:

- штампање паметних (*smart*) картица, видети 18.12
- производњу штампаних кола која се састоје од проводних елемената, контаката и других пасивних елемената, видети 26.12
- производњу рачунарских и телевизијских дисплеја, видети 26.20, 26.40
- производњу модема (опреме за пренос сигнала), видети 26.30
- производњу рендгенских цеви и друге опреме за зрачење, видети 26.60
- производњу оптичке опреме и инструмената, видети 26.70
- производњу сличних уређаја за електричну примену, видети област 27
- производњу баласта за сијалице, видети 27.11
- производњу соларних генератора, који могу бити коришћени за директно снабдевање енергијом, нпр. мотора или уређаја за електролизу, видети 27.11
- производњу електричних релеја, видети 27.12
- производњу електричних уређаја за повезивање жица, видети 27.33
- производњу склопова електричних проводника, изолованих и опремљених конекторима, видети 27.90
- производњу соларних бојлера, видети 28.21
- постављање фотонапонских (соларних) панела, видети 43.21
- постављање соларних грејних система, видети 43.22

**26.12 Производња штампаних електронских плоча**

Ова група обухвата:

- производњу опремљених штампаних плоча које се састоје од проводних елемената, контаката и других пасивних елемената

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- уградњу пасивних елемената на штампану плочу</li> <li>- производњу интерфејс картица (нпр. звук, видео, контролери, мрежа, модеми) са уграђеним пасивним елементима</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- штампање паметних (<i>smart</i>) картица, видети 18.12</li> <li>- производњу неопремљених штампаних плоча, које се састоје само од проводних елемената и контаката, видети 26.11</li> </ul>
26.2			<p><b>Производња рачунара и периферне опреме</b></p>
	26.20		<p><b>Производња рачунара и периферне опреме</b></p> <p>Ова група обухвата производњу и/или састављање електронских рачунара (нпр. централних јединица, стоних рачунара, преносивих рачунара [лаптопова] и сервера), и рачунарске периферне опреме (нпр. опреме за складиштење података, улазних и излазних јединица као што су штампачи, монитори, тастатуре и слични производи). Рачунари могу бити аналогни, дигитални или хибридни. Најчешћи су дигитални рачунари и обављају следеће: (1) памте програм обраде или програме и податке потребне за тренутну реализацију програма, (2) могу се слободно програмирати у складу са захтевима корисника, (3) изводе аритметичке операције које одреди корисник и (4) без људске интервенције извршавају програм за обраду који захтева од рачунара да током обраде модификује своје извршавање путем логичке одлуке. Аналогни рачунари могу симулирати математичке моделе и садрже елементе аналогног управљања и програмирања.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу стоних рачунара</li> <li>- производњу лаптопова</li> <li>- производњу централних јединица</li> <li>- производњу ручних рачунара (<i>PDA</i>s)</li> <li>- производњу погонских магнетних дискова, флеш уређаја и других уређаја за чување података</li> <li>- производњу оптичких дискова за рачунаре</li> <li>- производњу штампача</li> <li>- производњу монитора</li> <li>- производњу тастатура</li> <li>- производњу свих врста мишева, џојстика (<i>joystick</i>), и додатака за трекбол (<i>trackball</i>)</li> <li>- производњу рачунарских терминала за посебне намене</li> <li>- производњу сервера</li> <li>- производњу оптичких читача, укључујући бар-код скенере</li> <li>- производњу читача паметних (<i>smart</i>) картица</li> <li>- производњу рачунарских пројектора (видео-пројектора)</li> <li>- производњу картица за тонер</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу рачунарских терминала, као што су банкомати (<i>ATM</i>) и терминали за продају (<i>POS</i>), којима се не управља механички</li> <li>- производњу вишефункционалне канцеларијске опреме која обавља две или више од следећих функција: штампање, скенирање, копирање, телефаксовање</li> <li>- пуњење картица</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- умножавање снимљених записа (рачунарских програма, аудио и видео записа итд.), видети 18.20</li> <li>- производњу електронских компоненти и склопова за рачунаре и периферне јединице, видети 26.1</li> <li>- производњу рачунарских модема, видети 26.12</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу интерфејс картица, модула и прикључака, видети 26.12</li> <li>- производњу штампаних плоча са уграђеним пасивним елементима, видети 26.12</li> <li>- производњу модема, опреме за пренос сигнала, видети 26.30</li> <li>- производњу дигиталне комуникационе опреме за пренос података (нпр. мостова, рутера, мрежних пролаза), видети 26.30</li> <li>- производњу електронских уређаја за широку потрошњу (нпр. CD плејера, DVD-плејера, Blu-ray плејера), видети 26.40</li> <li>- производњу телевизора, монитора и дисплеја, видети 26.40</li> <li>- производњу конзола за видео-игрице, видети 26.40</li> <li>- производњу празних оптичких и магнетних медија намењених за употребу са рачунарима или другим уређајима, видети 26.70</li> <li>- допуњавање картриџа мастилом и тонером од стране трговаца на мало, видети 47.40</li> </ul>
<b>26.3</b>			<b>Производња комуникационе опреме</b>
	<b>26.30</b>		<b>Производња комуникационе опреме</b>
			<p>Ова група обухвата производњу телефона и опреме за пренос података која се користи за електронски пренос сигнала путем жичне или бежичне мреже (нпр. радијски и телевизијски пренос) и опрему за бежични пренос података.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу комуникационе опреме за централне јединице</li> <li>- производњу бежичних телефона</li> <li>- производњу опреме за приватне телефонске мреже (PBX)</li> <li>- производњу телефона и телефакса, укључујући телефонске секретарице</li> <li>- производњу опреме за пренос података (нпр. мостова, рутера, мрежних пролаза)</li> <li>- производњу предајних и пријемних антена</li> <li>- производњу опреме за кабловску телевизију</li> <li>- производњу пејџера</li> <li>- производњу мобилних, паметних телефона</li> <li>- производњу опреме за мобилну телефонију</li> <li>- производњу опреме за радио и телевизијски студио и преносне опреме, укључујући телевизијске камере и уређаје за сателитско емитовање</li> <li>- производњу модема, преносне опреме</li> <li>- производњу радио и телевизијских предајника</li> <li>- производњу комуникационих помагала која користе инфрацрвене сигнале (нпр. даљински управљачи)</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу паметних сатова</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу електронских елемената и подсклопова који се користе код комуникационе опреме, укључујући рачунарске модеме, видети 26.12</li> <li>- производњу штампаних плоча са уграђеним пасивним елементима, видети 26.12</li> <li>- производњу рачунара и периферне опреме, видети 26.20</li> <li>- производњу аудио и видео опреме за широку потрошњу, видети 26.40</li> <li>- производњу противпожарних и противпровалних система, који шаљу сигнал до контролне станице, видети 26.51</li> <li>- производњу GPS опреме, видети 26.51</li> <li>- производњу електронских семафора за приказивање резултата, видети 27.90</li> <li>- производњу електричне сигнализације у саобраћају, видети 27.90</li> </ul>



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**26.4 Производња електронских уређаја за широку потрошњу**

**26.40 Производња електронских уређаја за широку потрошњу**

Ова група обухвата производњу аудио и видео опреме за кућу, моторна возила, системе јавног обавештавања и појачала за музичке инструменте.

Ова група обухвата:

- производњу опреме за снимање и умножавање видео записа
- производњу телевизора
- производњу телевизијских монитора и дисплеја
- производњу опреме за снимање и умножавање звучних записа
- производњу мултимедијалних пројектора погодних за употребу само или претежно са уређајима за пријем и емитовање телевизијских програма
- производњу стерео-опреме
- производњу радио-пријемника
- производњу звучника
- производњу видео-камера за аматерску употребу
- производњу џубоксова
- производњу појачала за музичке инструменте и системе јавног обавештавања
- производњу микрофона
- производњу оптичких уређаја за репродукцију са оптичким читавањем
- производњу уређаја за караоке
- производњу слушалица (нпр. за радио, стерео-уређај, рачунар)
- производњу конзола за видео-игре
- производњу аудио и видео слушалица, укључујући слушалице за виртуелну стварност
- производњу аудио и видео опреме за кућни биоскоп

Ова група не обухвата:

- умножавање снимљених медија (рачунарских, звучних, видео итд.), видети 18.20
- производњу рачунарске периферне опреме и рачунарских монитора, видети 26.20
- производњу телефонских секретарица, видети 26.30
- производњу пејџера, видети 26.30
- производњу уређаја за даљинско управљање (радио и инфрацрвени), видети 26.30
- производњу опреме за емитовање и студио, нпр. опреме за репродукцију, предајних и пријемних антена, комерцијалних видео-камера, видети 26.30
- производњу антена, видети 26.30
- производњу дигиталних камера, видети 26.70
- производњу електронских игрица с фабричким (незаменљивим) софтвером, видети 32.40

**26.5 Производња мерних инструмената за испитивање и сатова**

Ова група обухвата производњу мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата у различите индустријске и неиндустријске сврхе, укључујући уређаје за мерење времена (нпр. сатове, ручне сатове) и сличне направе.

**26.51 Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата**

Ова група обухвата производњу аеронаутичких и наутичких система и инструмената за тражење, детектовање, навигацију, управљање; аутоматских контролних апарата и регулатора (нпр. за грејање, климатизацију, хлађење); инструмената и уређаја за мерење, приказивање, бележење, преношење и контролисање температуре, влажности, притиска, вакуума, сагоревања, протока, нивоа, вискозности, густине, киселости, концентрације и ротације; уређаја за сабирање (тј. регистровање) мерила флуида и уређаја за бројање; инструмената за мерење и испитивање

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

карактеристика електричне енергије и електричних сигнала; лабораторијских инструмената за хемијску и физичку анализу састава или концентрације узорака од чврстих, течних, гасовитих или композитних материјала; осталих инструмената и њихових делова.

Овде спада и производња неелектричне мерне, истраживачке и навигационе опреме (осим једноставних механичких алатки).

Ова група обухвата:

- производњу инструмената за авионе
- производњу пробне опреме за издувне гасове из аутомобила
- производњу метеоролошке опреме
- производњу опреме за тестирање и преглед физичких карактеристика
- производњу полиграфских машина
- производњу уређаја за откривање радијације и опреме за контролисање радијације
- производњу инструмената за геодетска снимања
- производњу термометара, живиних и биметалних (сем медицинских)
- производњу хигростата (хумидистата, уређаја за регулисање влажности)
- производњу хидрауличних регулатора
- производњу апарата за контролу ватре и горионика
- производњу спектрометара
- производњу пнеуматских испитивача
- производњу уређаја за мерење потрошње (нпр. воде, гаса, струје)
- производњу уређаја за мерење протока и мерних апарата
- производњу уређаја за бројање
- производњу детектора мина, генератора импулса (сигнала), детектора метала
- производњу направа за трагање, детекцију, навигацију, аеронаутичке и наутичке опреме, укључујући сонарне системе
- производњу радарске опреме
- производњу GPS уређаја
- производњу противпожарних и противпровалних алармних система, који шаљу сигнал до контролне станице
- производњу уређаја за контролу животне средине и аутоматску контролу уређаја
- производњу опреме за мерење и снимање (нпр. опреме за снимање података о лету)
- производњу детектора кретања
- производњу радара
- производњу лабораторијских аналитичких инструмената (нпр. опреме за анализу крви)
- производњу лабораторијских скала, вага, инкубатора и различитих лабораторијских апарата за мерење, тестирање итд.
- производњу сензора и опреме са сензорима

Ова група не обухвата:

- производњу телефонских секретарица, видети 26.30
- производњу опреме за зрачење, видети 26.60
- производњу опреме за оптичко позиционирање, видети 26.70
- производњу машина за диктирање, видети 28.23
- производњу уређаја за мерење тежине (изузев лабораторијских вага), нивелатора, кројачког метра итд., видети 28.29
- производњу медицинских топломера, видети 32.50
- инсталацију контролне опреме за индустријске процесе, видети 33.20

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 26.52 Производња сатова

Ова група обухвата производњу ручних сатова, часовника и механизма за мерење времена, као и делова за њих.

Ова група обухвата:

- производњу сатова и часовника свих врста, укључујући часовнике за инструмент табле
- производњу кутија за сатове, кутија и ормарића за часовнике, укључујући оне од племенитих метала
- производњу апарата за регистровање времена и апарата за мерење, регистровање и друго показивање временских интервала помоћу механизма сата или часовника или синхроног мотора:
  - паркинг часовника
  - уређаја за евиденцију радног времена запослених
  - уређаја за уписивање времена/датума
  - процесних тајмера
- производњу временских прекидача и других прекидача са сатним механизмом или синхроним мотором:
  - временских брава
- производњу делова за сатове, нпр.:
  - механизма за све врсте сатова
  - опруга, драгог камења, бројчаника, казаљки, плоча, мостова и других делова
  - кућишта и футрола за сатове од свих материјала

Ова група не обухвата:

- производњу неметалних наруквица за ручне часовнике (нпр. од тканине, коже, пластике), видети 15.12
- производњу паметних сатова, видети 26.30
- производњу наруквица за ручне сатове од племенитих метала, видети 32.12
- производњу наруквица за ручне сатове од неплеменитих метала, видети 32.13

### 26.6 Производња опреме за зрачење, електроmedicineске и електротерапеутске опреме

#### 26.60 Производња опреме за зрачење, електроmedicineске и електротерапеутске опреме

Ова група обухвата:

- производњу апарата и цеви за зрачење (нпр. индустријских, медицинско-дијагностичких, медицинско-терапеутских, истраживачких, научних):
  - алфа, бета, гама, рендген апарата или друге опреме за зрачење
- производњу СТ скенера
- производњу PET скенера
- производњу опреме за магнетну резонанцу (MRI)
- производњу медицинске ултразвучне опреме
- производњу апарата за EKG
- производњу електроmedicineске ендоскопске опреме
- производњу медицинских ласерских апарата
- производњу апарата за вештачко дисање или терапеутских апарата за дисање
- производњу пејсмејкера
- производњу слушних апарата

Ова група такође обухвата:

- производњу апарата за стерилизацију млека и хране зрачењем

Ова група не обухвата:

- производњу соларијума, видети 27.90

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>26.7</b>	<b>Производња оптичких инструмената, магнетних и оптичких медија и фотографске опреме</b>
		<b>26.70</b>	<b>Производња оптичких инструмената, магнетних и оптичких медија и фотографске опреме</b>
			Ова група обухвата производњу оптичких инструмената и сочива (нпр. дурбина, микроскопа [осим електронских и протонских], телескопа, призми и сочива [осим офталмолошких]); превучених или полираних сочива (осим офталмолошких); постављање сочива (осим офталмолошких), производњу фотографске опреме (нпр. камера и блицева).
			Ова група обухвата:
			- производњу оптичких огледала
			- производњу опреме за оптички нишан
			- производњу оптичке опреме за позиционирање
			- производњу оптичких инструмената за увећавање
			- производњу оптичких прецизних алата
			- производњу оптичких упоређивача
			- производњу филмских и дигиталних камера
			- производњу пројектора за филмове и дијапројектора
			- производњу графоскопа
			- производњу оптичких мерних и контролних уређаја и инструмената (нпр. опреме за контролу пожара, мерење осветљења у фотографији, даљиномера)
			- производњу сочива, оптичких микроскопа, двогледа и телескопа
			- производњу објектива за камере, пројекторе за увећавање или смањење фотографске слике
			- производњу ласерских система
			- производњу празних магнетних аудио и видео трака
			- производњу празних оптичких дискова
			Ова група не обухвата:
			- умножавање снимљених медија (рачунарских, звучних, видео записа итд.), видети 18.20
			- производњу рачунарских пројектора, видети 26.20
			- производњу опреме за телевизијски студио и преносне опреме, укључујући телевизијске камере, видети 26.30
			- производњу видео-камера за домаћинства, видети 26.40
			- производњу противпожарних аларма, видети 26.51
			- производњу комплетне опреме која садржи ласерске компоненте, видети производну групу по типу опреме (нпр. за медицинску ласерску опрему видети 26.60)
			- производњу машина за фотокопирање, видети 28.23
			- производњу офталмолошких производа, видети 32.50
<b>27</b>			<b>Производња електричне опреме</b>
			Ова област обухвата производњу производа који генеришу, преносе и користе електричну енергију.
			Такође обухвата производњу опреме за осветљење, сигналне опреме и електричних кућних апарата.
			Ова област не обухвата производњу електронских производа (видети област 26).
		<b>27.1</b>	<b>Производња електромотора, генератора, трансформатора и апарата за дистрибуцију и контролу електричне енергије</b>
			Ова грана обухвата производњу трансформатора за пренос и дистрибуцију електричне енергије и трансформатора посебне намене; електромотора, генератора и мотогенераторских сетова

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 27.11 Производња електромотора, генератора и трансформатора

Ова група обухвата производњу свих електричних мотора и трансформатора: AC, DC и AC/DC.

Ова група обухвата:

- производњу електричних мотора, осим за моторна возила
- производњу електричних трансформатора за дистрибуцију
- производњу трансформатора за електролучно заваривање
- производњу баласта за сијалице са пражњењем, тј. трансформатора
- производњу трансформатора за трафо станице за дистрибуцију електричне енергије
- производњу регулатора напона за пренос и дистрибуцију
- производњу инвертера, исправљача и конвертера
- производњу електричних линеарних актуатора
- производњу генератора за стартере (осим турбогенераторских агрегата)
- производњу генератора (осим алтернатора са батеријама за пуњење за моторе са унутрашњим сагоревањем)
- производњу мотогенераторских сетова (осим турбогенераторских агрегата)
- фабричко превијање навоја као део производног процеса
- производњу соларних генератора који се могу користити директно за снабдевање мотора или електролизера електричном енергијом

Ова група не обухвата:

- производњу електронских елемената за трансформаторе и прекидаче, видети 26.11
- производњу фотонапонских ћелија, модула и панела, видети 26.11
- производњу електричне опреме за заваривање и лемљење, видети 27.90
- производњу турбогенераторских агрегата, видети 28.11
- производњу електричних мотора за моторна возила, видети 29.10
- производњу стартних мотора и генератора за машине са унутрашњим сагоревањем, видети 29.31

#### 27.12 Производња апарата за дистрибуцију и контролу електричне енергије

Ова група обухвата:

- производњу уређаја за прекидање електричног кола
- производњу апарата за заштиту од пренапона (за напон на нивоу дистрибуције)
- производњу контролних табли за дистрибуцију електричне енергије
- производњу електричних релеја
- производњу водова за електричне разводне табле
- производњу осигурача
- производњу опреме за прекидање
- производњу електричних прекидача (осим прекидача на дугме, сигурносних прекидача, соленоида и клипних прекидача)

Ова група не обухвата:

- производњу уређаја за контролу животне средине и индустријско процесно управљање, видети 26.51
- производњу мотогенераторских сетова (осим турбогенераторских агрегата), видети 27.11
- производњу уређаја за прекидање електричног кола (нпр. прекидача на дугме и брзих прекидача), видети 27.33

#### 27.2 Производња батерија и акумулатора

##### 27.20 Производња батерија и акумулатора

Ова група обухвата производњу непунљивих и пуњивих батерија.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група обухвата:

- производњу примарних ћелија и примарних батерија
- ћелија које садрже манган-диоксид, живин диоксид, сребро-оксид итд.
- производњу електричних акумулатора и делова за њих, укључујући:
- сепараторе, кућишта и облоге
- производњу оловних киселинских батерија
- производњу никл-кадмијумских батерија (NiCad)
- производњу никл-метал хидрид батерија (NiMH)
- производњу литијумских батерија
- производњу батерија са сувим ћелијама
- производњу батерија са влажним ћелијама
- производњу батерија за возила, бицикле и друге дво- и трицикле
- производњу батерија за систем за чување енергије

Ова група не обухвата:

- производњу уређаја за пуњење аутомобила, видети 27.90
- инсталацију система за складиштење електричне енергије у зградама, видети 43.21

**27.3**

### **Производња жичане и кабловске опреме**

Ова грана обухвата производњу жичане опреме за електрична кола која садрже струју или не, без обзира на материјал.

Ова грана такође обухвата изолацију жице и производњу каблова од оптичких влакана.

#### **27.31 Производња каблова од оптичких влакана**

Ова група обухвата:

- производњу каблова од оптичких влакана за пренос података или пренос слике уживо, са конектором или без њега

Ова група не обухвата:

- производњу стаклених влакана или нити, видети 23.14
- производњу конектора за оптичка влакна, снопове и каблове од оптичких влакана, видети 27.33
- постављање оптичких и других каблова за зграде, видети 43.21

#### **27.32 Производња осталих електронских и електричних проводника и каблова**

Ова група обухвата:

- производњу изоловане жице и каблова од челика, бакра и алуминијума

Ова група не обухвата:

- производњу (развлачење) жице, видети 24.34, 24.41, 24.42, 24.43, 24.44, 24.45
- производњу сетова електричних каблова од изоловане жице и са конекторима, видети 27.90
- производњу сетова каблова, жичаних и сличних сетова каблова за моторна возила, видети 29.31

#### **27.33 Производња опреме за повезивање жица и каблова**

Ова група обухвата производњу жичане опреме за електрична кола која садрже струју или не, без обзира на материјал

Ова група обухвата:

- производњу шипки за аутобусе, електричних проводника (осим прекидача)
- производњу GFCI (уземљених струјних прекидача)
- производњу држача за лампе
- производњу светлосних осигурача и калемова

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу прекидача за електричне инсталације (нпр. прекидача на притисак, аутоматских прекидача, на спону, пребацивача прекидача)
- производњу електричних утикача или утичница
- производњу кутија за електричне жице (нпр. разводних, прикључних, преклопних кутија)
- производњу електричних водова и прикључака
- производњу опреме за водове за пренос електричне енергије
- производњу пластичне жичане опреме која не преноси струју, укључујући пластичне разводне кутије, пластичне фронтоне, прикључке и поклопце за прекидаче

Ова група не обухвата:

- производњу керамичких изолатора, видети 23.43

## 27.4 Производња опреме за осветљење

### 27.40 Производња опреме за осветљење

Ова група обухвата производњу сијалица, цеви и елемената за њих (осим стакла за сијалице), уређаја за електрично осветљење и елемената за уређаје за електрично осветљење (осим жичане опреме која преноси струју).

Ова група обухвата:

- производњу лампи, осветљења и сијалица (нпр. лампи на пражњење, електричних лампи са угљеним влакном, флуоресцентних, ултраљубичастих, инфрацрвених, LED лампи)
- производњу уређаја за плафонско осветљење или зидно осветљење (нпр. лустера)
- производњу стоних или подних лампи (тј. расветних тела)
- производњу украсних сијалица за јелку
- производњу цепаница за електрични камин
- производњу батеријских лампи
- производњу електричних лампи против инсеката
- производњу фењера (карбидних, електричних, на гас, бензин, керозин)
- производњу рефлектора
- производњу уличних светиљки (осим саобраћајних знакова)
- производњу осветљења за транспортну опрему (нпр. за моторна возила, авионе, чамце)
- производњу опреме за соларно осветљење

Ова група не обухвата:

- производњу стаклених делова за осветљење, видети 23.15
- производњу светлосних диода, видети 26.1
- производњу жичане опреме за осветљење која садржи струју или не, видети 27.33
- производњу плафонских вентилатора или вентилатора у купатилима са уграђеним уређајима за осветљење, видети 27.51
- производњу електричне сигналне опреме (нпр. светлосне саобраћајне сигнализације и опреме за сигнализацију за пешаке), видети 27.90
- производњу електричних знакова, видети 27.90

## 27.5 Производња апарата за домаћинство

Ова група обухвата производњу малих електричних уређаја за домаћинство, вентилатора, усисивача, апарата за чишћење пода, апарата за припремање хране, машина за прање веша, фрижидера, вертикалних замрзивача, замрзивача у облику сандука и других електричних и неелектричних уређаја за домаћинство (нпр. машина за прање судова, грејача за воду и дробилица отпада за судоперу). Ова група обухвата производњу уређаја са електричним, гасним и другим изворима горива.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 27.51 Производња електричних апарата за домаћинство

Ова група обухвата:

- производњу електричних апарата за домаћинство:

- фрижидера
- замрзивача
- машина за прање судова
- машина за прање и сушење веша
- усисивача
- апарата за чишћење подова
- дробилица отпада за судоперу
- сецкалица, блендера, соковника
- отварача за конзерве
- електричних апарата за бријање и електричних четкица за зубе и других електричних уређаја за личну негу
- оштрача ножева
- аспиратора
- производњу електротермичких апарата за домаћинство:
- електричних грејача воде
- електричне ћебади
- електричних апарата за сушење косе, чешљева, четки, апарата за увијање косе
- електричних апарата за пеглање
- електричних апарата за грејање просторија и преносивих кућних вентилатора
- електричних пећница
- микроталасних пећница
- штедњака, решоа
- тостера
- електричних роштиља
- апарата за припремање кафе или чаја
- електричних фритеза, тигања, аспиратора
- електричних грејних отпорника итд.
- стоних, подних, зидних, прозорских, плафонских или кровних вентилатора

Ова група не обухвата:

- производњу неелектричних грејних уређаја, видети 27.52
- производњу индустријских фрижидера и замрзивача, уграђених или преносних клима-уређаја, вентилатора за поткровље, уграђених грејалица, централних клима-уређаја и издувних вентилатора, професионалне опреме за кување; професионалне перионице, хемијско чишћење, опрему за пеглање; професионалне и индустријске вакуум-машине за чишћење, видети област 28
- производњу уградне опреме за централно грејање, видети 28.21
- производњу машина за шивење за домаћинство, видети 28.94
- уградњу уређаја за централно усисавање, видети 43.24

#### 27.52 Производња неелектричних апарата за домаћинство

Ова група обухвата:

- производњу неелектричних апарата за домаћинство за кување и грејање:
- неелектричних грејалица за простор, шпорета, решетки, пећи, грејача воде, кухињских апарата, плоча за грејање, роштиља

Ова група не обухвата:

- производњу котлова за централно грејање и соларних грејача воде, видети 28.21



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**27.9 Производња остале електричне опреме**

**27.90 Производња остале електричне опреме**

Ова група обухвата производњу различите електричне опреме, осим мотора, генератора и трансформатора, батерија и акумулатора, жичаних производа, опреме за осветљење и кућних апарата.

Ова група обухвата:

- производњу полупроводничких пуњача батерија
- производњу електричних уређаја за отварање и затварање врата
- производњу електричних звона
- производњу продужних каблова направљених од изолационе жице
- производњу ултразвучних машина за чишћење (осим лабораторијских и стоматолошких)
- производњу соларијума
- производњу горивних ћелија, регулисаног и нерегулисаног прибора за напајање
- производњу прибора за непрекидно напајање (*UPS*)
- производњу одводника пренапона (осим за волтажу на нивоу дистрибуције)
- производњу каблова, продужних каблова и других сетова електричних каблова од изоловане жице и са конекторима
- производњу карбонских и графитних електрода, контаката и других електричних производа од карбона и графита
- производњу акцелератора честица
- производњу електричних кондензатора, отпорника и сличних елемената
- производњу електромагнета
- производњу сирена
- производњу електронских табли за приказ резултата
- производњу електричних знакова
- производњу електричне опреме за сигнализацију (нпр. саобраћајне светлосне сигнализације и сигнализације за пешаке)
- производњу електричних изолатора (осим од стакла или порцелана)
- производњу електричне опреме за заваривање и лемљење, укључујући ручне лемилце
- производњу машина за електропревлачење (галванотехнику)
- производњу интегрисаних пуњача за моторна возила
- производњу кабловских сетова са конекторима
- производњу уређаја за пуњење аутомобила

Ова група не обухвата:

- производњу стаклених електроизолатора, видети 23.15
- производњу изолатора и изолационих елемената од керамике, видети 23.43
- производњу угљених и графитних влакана и производа (осим електрода и електричне опреме), видети 23.99
- производњу исправљача који садрже електронске компоненте, интегрисаних кола за регулисање напона, интегрисаних кола за претварање напона, електронских кондензатора, електронских отпорника и сличних уређаја, видети 26.11
- производњу фотонапонских ћелија, модула и панела, видети 26.11
- производњу трансформатора, мотора, генератора, прекидача, релеја и индустријских контролора, видети 27.1
- производњу батерија, видети 27.20
- производњу комуникационе и енергетске жице, жичане опреме која садржи струју или не, видети 27.3
- производњу опреме за осветљење, видети 27.40

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу апарата за домаћинство, видети 27.5
- производњу неелектричне опреме за заваривање и лемљење, видети 28.29
- производњу електричне опреме за моторна возила (нпр. генератора, алтернатора, свећица, каблова за паљење, система за прозоре и врата на струју и регулатора волтаже), видети 29.31
- производњу инвертер модула и горивних ћелија за аутомобиле, видети 29.31

28

### **Производња машина и опреме неklasификована на другом месту**

Ова област обухвата производњу машина и опреме којима се на материјале делује независно, механички или термички, или се њима обављају операције на материјалима (нпр. преношење, распршивање, мерење или паковање), укључујући њихове механичке компоненте које производе и примењују силу, као и све посебно произведене примарне делове. Ово обухвата производњу фиксних, мобилних или ручних уређаја, без обзира на то да ли су конструисани за индустријски и грађевински инжењеринг, пољопривреду или кућну употребу. Производња посебне опреме за путнички или робни транспорт у специјално одређеним просторијама такође припада овој области.

У овој области раздвојена је производња машина за посебне намене, тј. машина за искључиву употребу у једној или малом броју делатности КД 2025, и машина опште намене, тј. машина које се користе у већем броју делатности наведених у КД 2025.

Ова област такође обухвата производњу осталих машина за посебне намене, необухваћену на другим местима у класификацији, било да се користе или не користе у неком производном процесу (нпр. опрема за забавне паркове, аутоматска опрема за куглане итд.).

Ова област не обухвата производњу металних производа за општу намену (област 25), припадајуће управљачке опреме, рачунарске опреме, опреме за мерење и тестирање, апарата за дистрибуцију и управљање електричном енергијом (области 26 и 27) и моторних возила опште намене (област 29).

28.1

### **Производња машина опште намене**

#### **28.11 Производња мотора и турбина, осим мотора за летелице и моторна возила**

Ова група обухвата:

- производњу клипних мотора са унутрашњим сагоревањем и њихових делова, осим мотора за летелице, возила и мотоцикле:

- бродских мотора
- мотора за железницу (локомотиве)
- производњу делова погодних за употребу само или претежно код мотора са унутрашњим сагоревањем (нпр. клипова и клипних прстенова, карбуратора и слично, осим за моторна возила)
- производњу усисних и издувних вентила мотора са унутрашњим сагоревањем
- производњу турбина и њихових делова:
  - парних турбина и других парних машина
  - хидрауличних турбина, водних кола и њихових регулатора
  - ветротурбина и ветрењача
  - гасних турбина, осим турбомлазних и турбопропелерских за ваздушне летелице
- производњу котловско-турбинских агрегата
- производњу турбогенераторских агрегата, који се састоје од турбине и генератора монтираних заједно
- производњу мотора за индустријску употребу
- фабрички ремонт мотора за бродове и чамце

Ова група не обухвата:

- производњу електричних генератора (осим турбогенераторских агрегата), видети 27.11
- производњу сетова за мотогенераторе (осим турбогенераторских агрегата), видети 27.11
- производњу делова мотора са унутрашњим сагоревањем за моторна возила, видети 29.10
- производњу електричне опреме и делова клипних мотора са унутрашњим сагоревањем за моторна возила, видети 29.3

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу клипова, клипних прстенова и карбуратора за моторна возила, видети 29.32
- производњу клипних мотора са унутрашњим сагоревањем за ваздушне летелице, видети 30.3
- производњу мотора за ваздушне летелице, турбомлазне и турбопропелерске, видети 30.31, 30.32
- производњу помоћних мотора за мотоцикле, видети 30.91
- производњу клипова, клипних прстенова и карбуратора за мотоцикле, видети 30.91

#### **28.12 Производња хидрауличних погонских уређаја**

Ова група обухвата:

- производњу хидрауличних и пнеуматских мотора, цилиндара и вентила
- производњу хидрауличног система
- производњу хидрауличне трансмисионе опреме
- производњу хидростатичне трансмисионе опреме

Ова група не обухвата:

- производњу хидрауличних или пнеуматских туба, цеви и црева од гуме, видети 22.12
- производњу хидрауличних или пнеуматских туба, цеви и црева од пластике, видети 22.21
- производњу компресора, видети 28.13
- производњу пумпи, осим за хидраулично коришћење, видети 28.13
- производњу вентила, осим за хидрауличну или пнеуматску примену, видети 28.14
- производњу механичких уређаја за пренос, видети 28.15

#### **28.13 Производња осталих пумпи и компресора**

Ова група обухвата:

- производњу ваздушних и вакуум-пумпи, ваздушних и других гасних компресора
- производњу пумпи за течност, опремљених или неопрепљених мерним уређајима
- производњу пумпи за моторе са унутрашњим сагоревањем (нпр. пумпи за уље, воду и гориво за моторна возила)

Ова група такође обухвата:

- производњу ручних пумпи

Ова група не обухвата:

- производњу хидрауличних пумпи, видети 28.12

#### **28.14 Производња осталих славина и вентила**

Ова група обухвата:

- производњу индустријских славина и вентила, укључујући регулационе вентиле и славине за доток
- производњу санитарних славина и вентила
- производњу славина и вентила за централно грејање

Ова група не обухвата:

- производњу вентила од меке гуме, стакла или керамичких материјала, видети 22.12, 23.15 или 23.44
- производњу усисних и издувних вентила за моторе са унутрашњим сагоревањем, видети 28.11
- производњу вентила за хидрауличину или пнеуматску трансмисију, видети 28.12

#### **28.15 Производња лежајева, зупчаника и зупчастих погонских елемената**

Ова група обухвата:

- производњу кугличних и ваљкастих лежајева и њихових делова
- производњу механичких уређаја за пренос, нпр.:
  - трансмисионих осовина, брегастих осовина, коленастих вратила, погонских ручица
  - клизних лежајева и кућишта за лежајеве
- производњу зупчаника, кутија за мењаче и зупчасте преноснике и других мењача брзине

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу квачила и спојница за вратила
- производњу замајаца и каишника
- производњу зглобних ланаца
- производњу ланаца за погонски пренос

Ова група не обухвата:

- производњу осталих ланаца, видети 25.93
- производњу хидрауличне трансмисионе опреме, видети 28.12
- производњу хидростатичне трансмисионе опреме, видети 28.12
- производњу (електромагнетног) квачила за моторна возила, видети 29.31
- производњу зупчаника, кутија за мењаче и њихових делова за моторна возила, видети 29.32
- производњу елемената склопа за пренос снаге, за употребу искључиво или претежно са моторним возилима или ваздушним летелицама, видети области 29, 30

## 28.2 Производња осталих машина опште намене

### 28.21 Производња пећи, горионика и трајне опреме за грејање домаћинства

Ова група обухвата:

- производњу електричних и других индустријских и лабораторијских пећи и ложишта, укључујући пећи за спаљивање
- производњу горионика
- производњу котлова за централно грејање, соларних бојлера и сличне опреме
- производњу опреме за хлађење и вентилацију у домаћинству

Ова група такође обухвата:

- производњу механичке опреме за ложење, решетке, апарата за пражњење пепела итд.
- производњу неревверзибилних топлотних пумпи (које раде само у једном правцу) које се углавном користе за грејање или за снабдевање домаћинства топлим водом

Ова група не обухвата:

- производњу електричних пећница за употребу у домаћинству, видети 27.51
- производњу стоних, подних, зидних, прозорских, плафонских или кровних вентилатора, видети 27.51
- производњу сушара за пољопривредне производе, видети 28.93
- производњу машина за пекарску индустрију нпр.: пекарских пећи, видети 28.93
- производњу сушара за дрво, целулозу, папир и картон, видети 28.99
- производњу медицинских, хируршких или лабораторијских стерилизатора, видети 32.50
- производњу лабораторијских стоматолошких пећи, видети 32.50

### 28.22 Производња опреме за подизање и преношење

Ова група обухвата:

- производњу опреме на ручни или механички погон за подизање, преношење, утовар и истовар, нпр.:
  - котурача и чекрка, витала
  - дизалица, кранова, покретних платформи за подизање, опходних транспортера
  - радних камиона са опремом или без ње, за подизање или преношење, са сопственим погоном или без њега, који се користи у фабрикама (укључујући ручне приколице и колица)
  - механичких манипулатора и индустријских робота специјално дизајнираних за подизање, преношење, утовар и истовар
  - беспилотних и роботских виљушкара и утоваривача/истоваривача палета
- производњу транспортера, жичаних дизалица итд.
- производњу лифтова, покретних степеница и стаза
- производњу делова који су погодни за употребу искључиво или претежно са опремом за дизање и преношење

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- производњу аутоматских уређаја за подизање и манипулацију у складиштима

Ова група не обухвата:

- производњу машина за вертикално гајење биљака, видети 28.30
- производњу бескрајних трака и транспортера за рад под земљом, видети 28.92
- производњу механичких кашикара, багера и утоваривача, видети 28.92
- производњу индустријских вишенаменских робота, видети 28.99
- производњу пловних, железничких и камионских дизалица, видети 29.10, 30.11, 30.20
- инсталацију лифтова и покретних степеница, видети 43.24

#### **28.23 Производња канцеларијских машина и опреме, осим рачунара и периферне опреме**

Ова група обухвата:

- производњу рачунских машина
- производњу регистар-каса
- производњу калкулатора
- производњу машина за франкирање, машина за обрађивање пошилџки (ковертирање, печатирање и адресирање; отварање, сортирање, скенирање) и машина за сређивање пошилџки
- производњу писаћих машина и стенографских машина
- производњу канцеларијске књиговезачке опреме (за повезивање)
- производњу машина за сортирање, пребројавање и увијање металног новца
- производњу машина за резање оловака
- производњу машина за хефтање
- производњу машина за пребројавање гласова
- производњу држача за самолелјиве траке
- производњу пробијача за рупе
- производњу машина за фотокопирање
- производњу школских табли; белих табли и табли за маркере
- производњу машина за диктирање (диктафона)

Ова група не обухвата:

- производњу резача за оловке, видети 25.61
- производњу рачунара и периферних уређаја, видети 26.20

#### **28.24 Производња ручних алата са мотором**

Ова група обухвата:

- производњу ручног алата са уграђеним мотором (електричним или другим) или на пнеуматски погон, нпр.:
  - кружних или клипних тестера
  - ланчаних тестера
  - бушилица и глодалица
  - ручних електричних брусиллица
  - пнеуматских пиштоља за ексер
  - апарата за полирање
  - глодалица за дрво
  - брусиллица
  - кламерица
  - пнеуматских пиштоља за закивање
  - хоблерица, стругача
  - стригача и глодалица

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- ударних одвијача
- алата за укуцавање ексера који се покрећу прахом

Ова група не обухвата:

- производњу ручног алата и заменљивих делова за ручне пнеуматске и електричне апарате, видети 25.63
- производњу ручних електричних апарата за заваривање и лемљење, видети 27.90

#### **28.25 Производња опреме за климатизацију, осим за домаћинство**

Ова група обухвата:

- производњу индустријске опреме за хлађење и замрзавање
- производњу уређаја за климатизацију, осим за моторна возила
- производњу вентилатора, осим за домаћинство
- производњу уређаја за размену топлоте
- производњу машина за утечњавање ваздуха или других гасова
- производњу вентилатора за поткровље (нпр. вентилатора за забате, кровних вентилатора)
- производњу испаривача и кондензатора за фрижидере, осим за домаћинство

Ова група такође обухвата:

- производњу реверзибилних топлотних пумпи које имају моторизовани вентилатор и уређај за промену температуре и влажности ваздуха

Ова група не обухвата:

- производњу опреме за хлађење и замрзавање, за домаћинство, видети 27.51
- производњу вентилатора за домаћинство, видети 27.51
- производњу опреме за хлађење у домаћинству, видети 28.21
- производњу уређаја за климатизацију за моторна возила, видети 29.32

#### **28.29 Производња осталих машина опште намене неklasификована на другом месту**

Ова група обухвата:

- производњу уређаја за мерење тежине (осим прецизних лабораторијских вага), укључујући бројаче или контролне уређаје (нпр. кућне ваге и ваге за трговину, стоне ваге, ваге за континуирано мерење, вагонске ваге, тегове)
- производњу машина и апарата за филтрирање и пречишћавање течности (нпр. уља, горива)
- производњу уређаја за избацивање, распршивање и прскање течности и праха:
  - пиштоља за распршивање боје, апарата за гашење пожара, машина за чишћење пешчаним млазом, машина за чишћење паром итд.
- производњу машина за паковање и увијање:
  - машина за пуњење, затварање, заптивање, капсулирање, означавање итд.
- производњу машина за чишћење (укључујући машине за прање судова), осим за домаћинство
- производњу машина за прање или сушење флаша и за газирање пића
- производњу машина за дестилацију и ректификацију у рафинеријама нафте, хемијској индустрији, индустрији пића итд.
- производњу гасних генератора
- производњу каландера и других машина за ваљање и одговарајућих цилиндара (осим за метал и стакло)
- производњу центрифуга, укључујући центрифугалне сушаре (осим сепаратора павлаке, сушилица за одећу и центрифуга које се користе у лабораторијама)
- производњу заптивача и сличних заптивки израђених од метала комбинованог са другим материјалима или од неколико слојева метала
- производњу аутомата за продају робе
- производњу либела, мерних трака и сличних направа, прецизног машинског алата (осим оптичког)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу неелектричне опреме за заваривање и лемљење
- производњу расхладних торњева и сличних уређаја за хлађење помоћу рециклиране воде

Ова група не обухвата:

- производњу заптивки од вулканизоване гуме, видети 22.12
- производњу прецизних (лабораторијских) вага, видети 26.51
- производњу уређаја за хлађење и замрзавање, за домаћинство, видети 27.51
- производњу вентилатора за домаћинство, видети 27.51
- производњу електричне опреме за заваривање и лемљење, видети 27.90
- производњу пољопривредних апарата за прскање и запрашивање, видети 28.30
- производњу уређаја за ваљање метала и стакла и њихових ваљака, видети 28.91, 28.99
- производњу пољопривредних сушилица, видети 28.93
- производњу машина за филтрирање и чишћење хране и пића, видети 28.93
- производњу сепаратора павлаке, видети 28.93
- производњу комерцијалних сушилица за одећу, видети 28.94
- производњу машина за штампање на текстилу, видети 28.94
- производњу центрифуга које се користе у лабораторијама, видети 32.50

### **28.3 Производња машина за пољопривреду и шумарство**

#### **28.30 Производња машина за пољопривреду и шумарство**

Ова група обухвата:

- производњу трактора за пољопривреду и шумарство
- производњу трактора гусеничара
- производњу једноосовинских трактора (мотокултиватора)
- производњу косилица, укључујући косилице за травњаке
- производњу пољопривредних самоутоварних и самоистоварних приколица и полуприколица
- производњу пољопривредних машина за припрему земљишта, сетву или ђубрење
- плугова, растурача ђубрива, сејачица, дрљача, расипача минералног ђубрива итд.
- производњу машина за жетву и вршидбу, нпр.:
- комбајна за жетву и вршидбу, уређаја за сортирање итд.
- производњу машина за мужу
- производњу пољопривредних машина за прскање и запрашивање
- производњу разноврсне пољопривредне опреме, нпр.:
- за гајење живине и пчела, припрему сточне хране итд.
- машина за чишћење, сортирање и класирање јаја, воћа итд.
- производњу машина за вертикално гајење биљака

Ова група не обухвата:

- производњу непогонског ручног алата, који се користи у пољопривреди, баштованству или шумарству, видети 25.63
- производњу покретних трака за употребу у пољопривреди, видети 28.22
- производњу погонских ручних машина и апарата, видети 28.24
- производњу машина за земљане радове, видети 28.92
- производњу сепаратора павлаке, видети 28.93
- производњу машина за чишћење, сортирање или класификацију семена, жита или сушених махунарки, видети 28.93
- производњу друмских трактора за полуприколице, видети 29.10
- производњу приколица или полуприколица, осим за пољопривредне намене, видети 29.20

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**28.4 Производња машина за обраду метала и алатних машина**

Ова грана обухвата производњу машина за обраду метала и алатних машина (нпр. за обраду метала и осталих материјала као нпр.: дрвета, костију, тврде гуме и пластике, хладног стакла итд.), укључујући оне које користе ласер, ултразвук, плазму, магнетски пулс.

**28.41 Производња машина за обликовање метала и алатних машина за обраду метала**

Ова група обухвата:

- производњу алатних машина за обраду метала, укључујући оне које користе ласер, ултразвук, плазму, магнетски пулс итд.
- производњу машинског оруђа за стругање, бушење, глодање метала
- производњу алатних машина за уклањање оштрих ивица, оштрење, брушење, хоновање, полирање или другу завршну обраду метала или кермета помоћу камена, абразива или производа за полирање
- производњу машинских центара и мултифункционалних машина за обраду метала
- производњу алатних машина за хобловање, обликовање, резање, брушење или завршну обраду; сечење, исецање и озубљење зупчаника, тестерисање, одсецање, као и других алатних машина за одстрањивање метала или кермета
- производњу алатних машина за обликовање или пресовање метала
- производњу преса за пробијање, хидрауличних преса, хидрауличних кочница, чекића, машина за ковање итд.
- производњу машина за вучење метала и машина за обраду жице
- производњу машина за турпијање, закивање и сечење лима

Ова група не обухвата:

- производњу заменљивих делова за ручни или машински алат, видети 25.63
- производњу електричних машина и апарата за заваривање и лемљење, видети 27.90
- производњу машина за адитивну производњу, видети 28.97

**28.42 Производња осталих алатних машина**

Ова група обухвата:

- производњу алатних машина за обраду дрвета, плуте, костију, камена, тврде гуме, тврде пластике, керамике, бетона, хладног стакла и сличних тврдих неметалних материјала
- производњу држача за машинско оруђе
- производњу разделних глава и других специјалних додатака за машинско оруђе
- производњу фиксних машина за спајање, закивање, лепљење или друго спајање производа од дрвета, плуте, костију, тврде гуме или пластике итд.
- производњу фиксних ротационих или ротационих ударних бушилица итд.
- производњу преса за производњу плоча од иверице итд.

Ова група такође обухвата:

- производњу делова и опреме за сва набројана машинска оруђа

Ова група не обухвата:

- производњу заменљивих наставка за обрадне машине (нпр. бургија, пробијача, калуца, резача за глодање, алата за обртање, оштрица за тестере и ножева за сечење), видети 25.63
- производњу електричних ручних апарата за заваривање и лемљење, видети 27.90
- производњу погонских машина и апарата, видети 28.24
- производњу машина за турпијање, закивање, сечење лима, видети 28.41
- производњу машина које се користе у ливницама, видети 28.91
- производњу машина које се користе у рударству и каменоломима, видети 28.92
- производњу машина за адитивну производњу, видети 28.97



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**28.9 Производња осталих машина за специјалне намене**

Ова грана обухвата производњу осталих машина за специјалне намене, тј. машина искључиво за употребу у једној или малом броју делатности КД 2025.

Иако се већина ових машина за специјалне намене користи у другим прерађивачким процесима (нпр. производњи хране или текстила), ова грана такође обухвата специфичне машине које се користе у другим непрерађивачким индустријама (нпр. машине за лансирање авиона и опрема за забавне паркове).

**28.91 Производња машина за металургију**

Ова група обухвата:

- производњу машина и опреме за рад са врелим металима, нпр. конвертора, калупа за инготе, кулача и лонаца за ливење, који се користе у металургији или ливницама метала
- производњу машина за ваљање метала и ваљкова за те машине

Ова група не обухвата:

- производњу кутија за ливење и калупа (осим калупа за инготе), видети 25.63
- производњу машина за вучење метала, видети 28.41
- производњу машина за обликовање ливничких калупа, видети 28.99

**28.92 Производња машина за рударство, каменоломе и грађевинарство**

Ова група обухвата:

- производњу елеватора и транспортера који раде континуирано за радове под земљом
- производњу машина за бушење, ископавање земље, прокопавање тунела или вађење минерала или руда, за разбијање угља или стена и изградњу тунела
- производњу машина за обраду минерала просејавањем, сортирањем, сепарацијом минерала преко сита, прањем, дробљењем, млевењем, мешањем или гњечењем земље, камена, руда или других минералних супстанци у чврстом облику (укључујући прах или пасту)
- производњу мешалица за бетон и малтер
- производњу машина за земљане радове:
  - булдожера, англдозера, гредера (равњача), скрепера (згрталица), нивелирки, механичких кашикара, утоваривача итд.
- производњу машина за побијање и вађење шипова, машина за наношење површинских слојева малтера, битумена и бетона итд.
- производњу машина за мешање минералних супстанци са битуменом
- производњу багера гусеничара
- производњу кашика за булдожере и англдозере
- производњу самоистоварних возила (дампера) за рад ван путне мреже
- производњу снежних плугова и дуваљки за снег

Ова група не обухвата:

- производњу опреме за подизање и преношење, видети 28.22
- производњу трактора, видети 28.30, 29.10
- производњу алатних машина за обраду камена, укључујући машине за цепање и грубу обраду камена, видети 28.42
- производњу возила-мешалица за бетон, видети 29.20

**28.93 Производња машина за индустрију хране, пића и дувана**

Ова група обухвата:

- производњу сушара за пољопривреду
- производњу машина за млекарску индустрију, нпр.:
  - сепаратора павлаке
  - машина за обраду млека (нпр. хомогенизатора)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- машина за прераду млека (нпр. машина за прављење маслаца)
- машина за израду сира (нпр. хомогенизатора, калупа, преса)
- производњу машина за млинску индустрију, нпр.:
- машина за чишћење, сортирање или разврставање семена, жита или сушеног махунастог поврћа (нпр. вејача, сита, сепаратора, машина за љушћење семења)
- машина за производњу брашна или прекрупне (нпр. млинова, просејивача, чистача мекиња, мешалица, машина за одстрањивање љуспица с пиринча и машина за раздвајање зрневља)
- производњу преса, машина за гњечење итд. (нпр. за производњу вина, јабуковог вина, воћних сокова)
- производњу машина за пекарску индустрију и израду макарона, шпагета и сличних производа, нпр.:
- пекарских пећи, уређаја за мешање, комадање, разделјивање и обликовање теста, машина за слагање кекса
- производњу машина и опреме за прераду разноврсне хране, нпр.:
- машина за израду слаткиша, какаоа или чоколаде; за производњу шећера и пива; обраду меса или живине; припрему воћа, језграстог воћа или поврћа, рибе, љускара или морске хране
- осталих машина за индустријску припрему или производњу хране или пића
- производњу машина за филтрирање и чишћење хране и пића
- производњу машина за екстракцију и прераду животињских и биљних масти и уља
- производњу машина за прераду дувана и израду цигарета или цигара, дувана за лулу, дувана за жвакање или бурмута
- производњу машина, постројења и опреме за припрему хране у хотелима и ресторанима

Ова група не обухвата:

- производњу опреме за стерилизацију хране и млека зрачењем, видети 26.60
- производњу машина за паковање, увијање и мерење, видети 28.29
- производњу машина за чишћење, сортирање или класирање јаја, воћа или других плодова (сем семења, житарица и сушеног махунастог поврћа), видети 28.30

#### **28.94 Производња машина за индустрију текстила, одевних предмета и коже**

Ова група обухвата:

- производњу машина за текстилну индустрију, нпр.:
- машина за припрему, производњу, истискивање, извлачење, текстурирање и сечење вештачких или синтетичких влакана, материјала или предива
- машина за припрему текстилних влакана (нпр.: за чишћење памука, раскидање бала, сакупљање и растресање памука, прање и карбонизацију вуне, чешљање вуне, разбоја за ткање)
- предидица
- машина за припрему текстилног предива (нпр. за намотавање, сновање и сличних машина)
- машина за ткање (разбоја), укључујући ручне разбоје
- машина за плетење
- машина за израду чворованих мрежа, тила, чипки, плетеница итд.
- производњу помоћних уређаја и опреме за текстилне машине:
- доби-машина, жакард-машина, аутоматских заустављача кретања, механизма за замењивање ткачких чуњева, вретена и лептирњака за вретена, калемова и бобина итд.
- производњу машина за штампање тканина
- производњу машина за обраду тканина:
- машина за прање, белјење, бојење, декорисање, финалну дораду, премазивање или импрегнацију тканина
- машина за намотавање, одмотавање, превијање, сечење или рецкање тканина
- производњу машина за веш:
- машина за пеглање, укључујући топле пресе

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- машина за прање и сушење перионичког типа
- машина за сушење одеће
- производњу шиваћих машина, као и глава и игала за њих (за домаћинство или не)
- производњу машина за израду или довршавање филца или нетканог текстила
- производњу машина за кожную индустрију:
- машина за припрему, штављење или обраду сирове коже, крзна или штављене коже
- машина за израду или поправку обуће и других предмета од коже или крзна

Ова група не обухвата:

- производњу папирних или картонских картица за употребу на жакард-машинама, видети 17.25
- производњу машина за прање и сушење у домаћинству, видети 27.51
- производњу каландер машина, видети 28.29
- производњу машина за књиговезнице, видети 28.99

#### **28.95 Производња машина за индустрију папира и картона**

Ова група обухвата:

- производњу машина за израду папирне целулозе
- производњу машина за израду или за завршну обраду папира и картона
- производњу машина за израду предмета од папирне целулозе, папира или картона, укључујући све врсте машина за сечење папира

#### **28.96 Производња машина за израду пластике и гуме**

Ова група обухвата:

- производњу машина за израду меке гуме и пластике и за израду производа од тих материјала:
- екструдера, преса, машина за израду или протектирање гума за возила и других машина за израду производа од гуме и пластике

Ова група не обухвата:

- производњу машина за адитивну производњу, видети 28.97

#### **28.97 Производња машина за адитивну производњу**

Ова група обухвата:

- производњу машина за производњу наношењем материјала од наслага метала, пластике, гуме, гипса, цемента, керамике итд.

#### **28.99 Производња машина за остале специјалне намене неклассификована на другом месту**

Ова група обухвата:

- производњу сушилица за дрво, целулозу, папир, картон и друге материјале (осим за пољопривредне производе и текстил)
- производњу штампарских и књиговезачких машина, као и машина за делатности које подржавају штампање на различитим материјалима
- производњу машина за израду црепа и опеке, за обликовање керамичких производа, цеви, графитних електрода, креда за таблу итд.
- производњу машина за производњу полупроводника
- производњу машина за формирање калупа за ливење
- производњу индустријских вишенаменских робота
- производњу различитих специјалних машина и опреме за посебне намене:
- машина за састављање електричних и електронских светиљки, цеви и сијалица
- машина за израду или топлу обраду стакла, стаклених влакана или предива
- машина и апарата за сепарацију изотопа;
- производњу машина за центрирање и балансирање гума; опреме за балансирање (осим балансирања точкова)
- производњу система за централно подмазивање

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу опреме за лансирање летелица, катапулта за летелице и сличне опреме
- производњу аутоматских уређаја за куглање (опреме за намештање кугли)
- производњу направа за забавне паркове: љуљашки, рингишпила, тобогана, стрелјана итд.
- производњу машина за компресовање отпада
- производњу машина за гипсирање
- производњу турникета (окретних врата или капија за контролу пролаза)
- производњу система за намотавање или отпуштање управљачког система за једрење

Ова група не обухвата:

- производњу апарата за домаћинство, видети 27.5
- производњу машина за фотокопирање итд., видети 28.23
- производњу машина за обраду тврде гуме и пластике или хладног стакла, видети 28.42
- производњу модула за инготе, видети 28.91
- производњу машина за адитивну производњу, видети 28.97

29

### **Производња моторних возила, приколица и полуприколица**

Ова област обухвата производњу моторних возила за превоз путника и робе. Овде је обухваћена и производња различитих делова и пратеће опреме за њих, као и производња приколица и полуприколица.

Одржавање и поправка моторних возила произведених у овој области класификовани су у 95.31.

29.1

### **Производња моторних возила**

#### **29.10 Производња моторних возила**

Ова група обухвата производњу електричних, хибридних моторних возила, возила са унутрашњим сагоревањем и самоходних возила.

Ова група обухвата:

- производњу путничких аутомобила
- производњу комерцијалних возила:
  - комби-возила, камиона, теретних трактора за полуприколице итд.
- производњу аутобуса, тролејбуса и путничких аутобуса
- производњу мотора за моторна возила, укључујући електричне motore
- производњу осталих моторних возила, нпр.:
  - возила конструисаних за вожњу по снегу, специјалних возила за превоз лица на теренима за голф, амфибијска моторна возила
  - возила за чишћење коловоза
- возила за све врсте терена (*all-terrain vehicles - ATV*), квад, картинга и сличних возила, укључујући аутомобиле за трке

Ова група такође обухвата:

- фабричку обнову мотора за моторна возила
- производњу шасија са уграђеним моторима

Ова група не обухвата:

- производњу сијалица и опреме за осветљење за возила, видети 27.40
- производњу клипова, клипних прстенова и карбуратора који нису за моторна возила или мотоцикле, видети 28.11
- производњу радних камиона са краном, видети 28.22
- производњу трактора за пољопривреду и шумарство, видети 28.30
- производњу трактора гусеничара, видети 28.30
- производњу самоистоварних возила (дампера) за рад ван путне мреже, видети 28.92
- производњу каросерија за моторна возила (нпр. ватрогасна возила, путујуће библиотеке, возила са бетонском мешалицом), видети 29.20

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу каросерија за оклопна возила, видети 29.20</li> <li>- производњу електроделова за моторна возила, видети 29.31</li> <li>- производњу осталих делова и додатне опреме за моторна возила, видети 29.32</li> <li>- производњу тенкова и других војних борбених возила, видети 30.40</li> <li>- одржавање и поправку моторних возила, видети 95.31</li> </ul>
		<b>29.2</b>	<b>Производња каросерија за моторна возила; производња приколица и полуприколица</b>
		<b>29.20</b>	<b>Производња каросерија за моторна возила; производња приколица и полуприколица</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу каросерија, укључујући кабине за моторна возила, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• ватрогасна возила, путујуће библиотеке, оклопна возила</li> <li>• возила са бетонском мешалицом</li> </ul> </li> <li>- опремање свих типова моторних возила, приколица и полуприколица</li> <li>- производњу приколица и полуприколица, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• цистерни, отворених и затворених приколица</li> <li>• камп-приколица</li> </ul> </li> <li>- реновирање и прилагођавање моторних возила</li> <li>- производњу контејнера (укључујући контејнере за превоз течности) намењених за један или више начина транспорта</li> <li>- производњу шасија за приколице</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу приколица и полуприколица посебно намењених за употребу у пољопривреди, видети 28.30</li> <li>- производњу осталих делова и додатне опреме за каросерију за моторна возила, видети 29.32</li> <li>- производњу запрежних возила, видети 30.99</li> </ul>
		<b>29.3</b>	<b>Производња делова и прибора за моторна возила</b>
			<p>Ова грана обухвата производњу делова и прибора за моторна возила од свих материјала.</p>
		<b>29.31</b>	<b>Производња електричне и електронске опреме за моторна возила</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу електричне опреме за моторна возила (нпр.: стартера, генератора, алтернатора, свећица, изоловане жичане опреме за паљење, електричних направа за отварање прозора и врата, склапање мерача у инструмент табле, регулатора напона)</li> <li>- производњу (електромагнетног) квачила за моторна возила</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу инверторских модула и горивних ћелија за аутомобиле</li> <li>- производњу сетова каблова, жичаних и сличних сетова каблова за моторна возила</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу батерија и акумулатора за возила, видети 27.20</li> <li>- производњу сијалица и опреме за осветљење за моторна возила, видети 27.40</li> <li>- производњу пумпи за моторна возила и моторе, видети 28.13</li> </ul>
		<b>29.32</b>	<b>Производња осталих делова и прибора за моторна возила</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу разноврсних делова и прибора за моторна возила, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• мењача, квачила, кочница, осовина, точкова, амортизера</li> </ul> </li> <li>- производњу делова и прибора за каросерију моторних возила, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• браника, сигурносних појасева, врата, ваздушних јастука, ретровизора</li> </ul> </li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу седишта за моторна возила, укључујући седишта за бебе и децу</li> <li>- производњу клима-уређаја за моторна возила</li> <li>- производњу клипова, клипних прстенова и карбуратора за моторна возила</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу гума, видети 22.11</li> <li>- производњу гумених цеви, каишева и осталих производа од гуме, видети 22.12</li> <li>- производњу клипова, клипних прстенова и карбуратора који нису за моторна возила или мотоцикле, видети 28.11</li> <li>- производњу пумпи за моторна возила и моторе, видети 28.13</li> <li>- поправку, одржавање и преправку моторних возила, видети 95.31</li> </ul>
<b>30</b>			<p><b>Производња осталих саобраћајних средстава</b></p> <p>Ова област обухвата производњу саобраћајних средстава (нпр. изградњу бродова и чамаца, производњу шинских возила и локомотива, ваздухоплова и свемирских летелица, мотоцикала и бицикала и осталих дво- и трицикала, и делова за њих) чија производња није класификована на другом месту.</p>
	<b>30.1</b>		<p><b>Изградња бродова и чамаца</b></p> <p>Ова грана обухвата изградњу бродова, чамаца, јахти и других плутајућих објеката за саобраћај и друге комерцијалне сврхе, као и за спорт и рекреацију и војне сврхе.</p>
		<b>30.11</b>	<p><b>Изградња цивилних бродова и плутајућих објеката</b></p> <p>Ова група обухвата изградњу цивилних бродова, осим пловила за спорт или рекреацију, и изградњу плутајућих објеката.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изградњу комерцијалних бродова: <ul style="list-style-type: none"> <li>• путничких бродова, трајеката, теретних бродова, танкера, тегљача</li> </ul> </li> <li>- изградњу рибарских пловила, бродова фабрика и других пловила за прераду или конзервирање рибарских производа</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изградњу ховеркрафтова (осим рекреативних)</li> <li>- изградњу платформи за бушење, пловних или уроњивих</li> <li>- изградњу плутајућих објеката, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• пловних докова, понтона и кесона, платформи за искрцавање, бова, плутајућих резервоара, баржи, тегљача, плутајућих кранова, нерекреативних сплавова на надувавање итд.</li> </ul> </li> <li>- производњу делова за бродове и плутајуће објекте</li> <li>- производњу подводних дрoнова</li> <li>- фабрички ремонт и обнову бродова</li> <li>- унутрашње техничко опремање бродова</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу делова за бродове, осим главних делова трупа: <ul style="list-style-type: none"> <li>• производњу једра, видети 13.96</li> <li>• производњу бродских пропелера, видети 25.99</li> <li>• производњу сидра од челика и гвожђа, видети 25.99</li> <li>• производњу бродских мотора, видети 28.11</li> </ul> </li> <li>- производњу навигационих инструмената, видети 26.51</li> <li>- производњу светлосне опреме за бродове, видети 27.40</li> <li>- фабрички ремонт мотора за цивилне бродове и чамце, видети 28.11</li> <li>- производњу амфибијских возила, видети 29.10, 30.40</li> <li>- производњу чамаца или сплавова на надувавање за спорт и разоноду, видети 30.12</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- изградњу јахти, видети 30.12
- изградњу војних бродова и пловила, видети 30.13
- специјализовану поправку и одржавање цивилних бродова и плутајућих објеката, видети 33.15
- демонтирање бродова, видети 38.21
- унутрашње нетехничко опремање бродова и завршне радове на броду, видети 43.3

### 30.12 Изградња чамаца за спорт и разоноду

Ова група обухвата:

- производњу чамаца и сплавова на надувавање за спорт и рекреацију
- изградњу једрилица с помоћним мотором или без њега
- изградњу моторних чамаца
- изградњу ховеркрафтова за рекреацију
- изградњу јахти
- производњу водених скутера
- производњу осталих чамаца за рекреацију и спорт, нпр.:
  - кајака, кануа, чамаца на веслање, скифа

Ова група такође обухвата:

- фабрички ремонт и обнову чамаца за спорт и рекреацију

Ова група не обухвата:

- производњу делова за чамце за спорт и разоноду:
  - производњу једара, видети 13.96
  - производњу сидара од гвожђа и челика, видети 25.99
  - производњу бродских мотора, видети 28.11
- фабрички ремонт мотора за бродове и чамце за спорт и рекреацију, видети 28.11
- производњу дасака за једрење и сурфовање, видети 32.30
- поправку чамаца за разоноду, видети 33.15
- изнајмљивање бродова и чамаца за забаву са посадом, видети 50.10, 50.30
- изнајмљивање бродова и чамаца за забаву без посаде, видети 77.21

### 30.13 Изградња војних бродова и пловила

Ова група обухвата изградњу војних бродова и пловила, нпр. борбених бродова опремљених различитим офанзивним и одбрамбеним оружјем и заштитним уређајима од гранатирања, и изградњу војних плутајућих објеката, нпр.:

- носача авиона
- амфибијских ратних и десантно-јуришних бродова
- крузера
- разарача
- подморница
- десантних бродова
- тегљача за превоз муниције или мина

Ова група такође обухвата:

- фабрички ремонт и обнову војних бродова, пловила и плутајућих објеката

Ова група не обухвата:

- производњу оружја и муниције (нпр. торпедских цеви, торпеда), видети 25.30
- фабрички ремонт мотора војних бродова и пловила, видети 28.11
- изградњу цивилних бродова и плутајућих објеката, видети 30.11
- производњу чамаца или сплавова на надувавање за спорт и рекреацију, видети 30.12

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**30.2 Производња локомотива и шинских возила**

**30.20 Производња локомотива и шинских возила**

Ова група обухвата:

- производњу дизел, електричних, парних и других локомотива
- производњу самоходних железничких и трамвајских путничких кола, пртљажних вагона и теретних вагона
- производњу железничких и трамвајских возила за одржавање или сервисирање
- производњу шинских возила за железнички и трамвајски саобраћај, без сопственог погона, нпр.:
  - путничких вагона, вагона за превоз робе, вагона-цистерни, вагона са аутоматским истоварањем, вагона-радионица, вагона-дизалица, тендера
- производњу посебних делова за железничке и трамвајске локомотиве и вагоне:
  - обртних постоља, осовина и точкова, кочница и делова за њих; кука и спојница вагона, одбојника и делова за њих; амортизера; костура вагона и локомотива; каросерије; спојева за пролаз између вагона

Ова група такође обухвата:

- производњу рударских локомотива и рударских вагона
- производњу опреме за механичку и електромеханичку сигнализацију, безбедносне опреме и опреме за контролу саобраћаја (нпр. железничког или трамвајског саобраћаја, саобраћаја на унутрашњим пловним путевима, паркинзима, аеродромима)
- производњу седишта за шинска возила
- фабрички ремонт и обнову локомотива и шинских возила

Ова група не обухвата:

- производњу несастављених шина, видети 24.10
- производњу склопова и прибора за причвршћивање железничких или трамвајских шина, видети 25.99
- производњу електромотора, осим за моторна возила, видети 27.11
- производњу електричне опреме за сигнализацију, безбедносне опреме и опреме за управљање у железничком и трамвајском саобраћају, видети 27.90
- производњу мотора и турбина, осим за моторна возила, летелице и мотоцикле, видети 28.11
- производњу мотора за шинска возила, видети 28.11

**30.3 Производња ваздушних и свемирских летелица и сродних машина**

**30.31 Производња цивилних ваздушних и свемирских летелица и сродних машина**

Ова група обухвата:

- производњу авиона за превоз робе или путника, укључујући за рекреацију и спорт
- производњу хеликоптера
- производњу једрилица и пилотираних змајева
- производњу дирижабла и балона
- производњу делова и прибора за ваздухоплове из ове групе:
  - главних делова (нпр. труп авиона, крила, врата, контролне површине, уређаји за приземљивање, резервоари за гориво, пилотске кабине)
  - елиса, ротора и лопатица ротора за хеликоптере
  - мотора за цивилне летелице
  - турбореактора и турбопропелера који се типично могу наћи код цивилних ваздухоплова
  - делова погодних за употребу само или претежно код цивилних ваздухоплова са мотором са унутрашњим сагоревањем
- производњу земаљских тренажера летења
- производњу пројектила за свемирску и цивилну примену



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу свемирских летелица, лансирних рампи, сателита, планетарних сонди, свемирских станица, свемирских бродова

- производњу цивилних беспилотних летелица (дронова)

Ова група такође обухвата:

- фабрички ремонт и обнову цивилних летелица или мотора за цивилне летелице

- производњу седишта за цивилне ваздухоплове

Ова група не обухвата:

- производњу падобрана, видети 13.96

- производњу војних пројектила, видети 25.30

- производњу телекомуникационе опреме за сателите, видети 26.30

- производњу авио-инструмената и аеронаутичких инструмената за летелице, видети 26.51

- производњу навигационих система за летелице, видети 26.51

- производњу опреме за осветљење за летелице, видети 27.40

- производњу клипова, клипних прстенова и карбуратора, осим за моторна возила и мотоцикле, видети 28.11

- производњу опреме за лансирање авиона, катапулта на носачу авиона и сродне опреме, видети 28.99

- производњу делова за паљење и других електричних делова за моторе са унутрашњим сагоревањем, видети 29.31

- производњу војних ваздушних и свемирских летелица, видети 30.32

- производњу дронова за војне сврхе, видети 30.32

- производњу дронова-играчке, видети 32.40

- поправку и одржавање цивилних ваздушних и свемирских летелица, видети 33.16

### **30.32 Производња војних ваздушних и свемирских летелица и сродних машина**

Ова група обухвата производњу војних ваздухоплова, свемирских летелица и сродних машина.

Ова група обухвата производњу:

- ваздухоплова са фиксним крилом

- ваздухоплова са тилтротором

- ваздухоплова са ротирајућим крилом

- дронова за војне сврхе (беспилотних летелица)

Ова група такође обухвата:

- фабрички ремонт и обнову војних ваздушних и свемирских летелица

- производњу седишта за војне ваздухоплове

Ова група не обухвата:

- производњу оружја и муниције, видети 25.30

- производњу војних пројектила, видети 25.30

- производњу цивилних ваздушних и свемирских летелица и сродних машина, видети 30.31

- поправку и одржавање војних ваздушних и свемирских летелица, видети 33.18

## **30.4 Производња војних борбених возила**

### **30.40 Производња војних борбених возила**

Ова група обухвата производњу војних борбених возила, са оружјем или без оружја, и делова за њих, нпр.:

- производњу тенкова

- производњу оклопних борбених возила за превоз људи

- производњу оклопних возила за снабдевање или оклопних возила са краном

- производњу оклопних амфибијских војних возила

- производњу тенкова на даљинско управљање

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу каросерије оклопних борбених возила и делова (нпр. оклопних купола, оклопних врата и поклопаца)
- производњу оклопних плоча које се могу идентификовати као делови војних борбених возила
- производњу специјалних гусеница, специјалних точкова и погонских точкова за оклопна борбена возила

Ова група такође обухвата:

- фабрички ремонт и обнову војних борбених возила

Ова група не обухвата:

- производњу оружја и муниције, видети 25.30
- производњу путничких аутомобила и камиона са лаким оклопом или са оклопом који се може скинути, видети 29.10
- производњу војних бродова, видети 30.13
- производњу дронова за војне сврхе, видети 30.32
- поправку и одржавање војних борбених возила, видети 33.18

### 30.9 **Производња транспортних средстава неklasификована на другом месту**

Ова грана обухвата производњу транспортне опреме, осим моторних возила и железничких, водних, ваздушних или свемирских транспортних средстава и војних возила.

#### 30.91 **Производња мотоцикала**

Ова група обухвата:

- производњу мотоцикала и мопеда
- производњу мотора за мотоцикле
- производњу приколица за мотоцикле
- производњу делова и прибора за мотоцикле (нпр. кочница, мењача, квачила, точкова, пригушивача и ауспуха, и њихових делова)
- производњу клипова, клипних прстенова и карбуратора за мотоцикле

Ова група не обухвата:

- производњу гумених пнеуматика који се користе за мотоцикле, видети 22.11
- производњу бицикала, видети 30.92
- производњу дво- и трицикала са електромотором за погон, видети 30.92
- производњу инвалидских колица, видети 30.92
- производњу личних превозних средстава (нпр. електричних скејтбордова и тротинета), видети 30.92

#### 30.92 **Производња бицикала и инвалидских колица**

Ова група обухвата:

- производњу бицикала и сличних превозних средстава без мотора, укључујући трицикле (за превоз робе), тандем бицикала, дечијих бицикала и трицикала
- производњу делова и додатака за бицикле (нпр. рамова, виљушки, бандаша и спона, осовинских система, кочница, седишта, педала, погонских система и мењача)
- производњу дво- и трицикала са електромотором за погон
- производњу инвалидских колица, са мотором или без њега
- производњу делова и прибора за инвалидска колица
- производњу личних превозних средстава (нпр. електричних скејтбордова и тротинета)
- производњу дечијих колица и делова за њих

Ова група не обухвата:

- производњу спољних и унутрашњих гума које се користе за бицикле, видети 22.11
- производњу играчака на точковима предвиђених за вожњу, укључујући пластичне бицикле и трицикле, видети 32.40

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 30.99 Производња остале транспортне опреме неklasификована на другом месту

Ова група обухвата:

- производњу возила на ручни погон (нпр. колица за пртљаг, ручних колица, санки, колица за куповину)
- производњу возила која вуку животиње (нпр. сулки, запрега које вуку магарци, погребних кола)

Ова група не обухвата:

- производњу радних камиона, без обзира да ли су опремљени опремом за подизање или руковање теретом, без обзира да ли имају сопствени погон или не, који се користе у фабрикама (укључујући ручна колица), видети 28.22
- производњу декоративних колица за ресторани (нпр. колица за дезерт, возила за продају хране), видети 31.00

31

### Производња намештаја

Ова област обухвата производњу намештаја од било каквог материјала (осим од стакла, камена, бетона или керамике). Обухвата и производњу делова намештаја, осим листова и плоча од стакла, камена, бетона, керамике и сличних материјала као део намештаја. Поступци израде намештаја јесу стандардни поступци обраде материјала и склапања компонената, укључујући сечење, обликовање, изливање у калупе и ламинирање. Дизајн производа, у погледу естетских и функционалних карактеристика, представља значајан аспект производног процеса.

Неки од поступака који се примењују у изради намештаја слични су поступцима који се користе у другим сегментима прерађивачке индустрије (нпр. сечење и склапање примењују се у производњи дрвених елемената, што је класификовано у област 16). Међутим, бројни поступци који се примењују у производњи намештаја од дрвета разликују се од оних који се примењују у производњи предмета од дрвета. На сличан начин, у производњи металног намештаја користе се технике које се такође примењују у производњи ваљаних производа, који су класификовани у област 25. Процес ливења пластичног намештаја сличан је изливању у калупе осталих производа од пластике. Међутим, производња намештаја од пластике сматра се посебном делатношћу.

31.0

### Производња намештаја

#### 31.00 Производња намештаја

Ова група обухвата производњу намештаја од било каквог материјала (осим од стакла, камена, бетона или керамике), за било који простор и у било коју сврху. Обухвата и производњу делова намештаја, осим листова и плоча (без обзира да ли су резани у облик или не) од стакла (укључујући огледала), мермера или другог камена, бетона или сличног материјала.

Ова група обухвата:

- производњу столица и гарнитура за седење за: канцеларије, радне собе, хотеле, ресторани и јавне просторије
- производњу седишта за позоришта, биоскопе итд.
- производњу посебног намештаја за продавнице: пултова, изложбених кутија, полица итд.
- производњу канцеларијског намештаја
- производњу лабораторијских клупа, столица и других лабораторијских седишта, лабораторијског намештаја (нпр. ормарића и столова)
- производњу намештаја за цркве, школе и ресторани
- производњу кухињског намештаја
- производњу софа, кауча и гарнитура за седење
- производњу баштенских столица и гарнитура
- производњу намештаја за спаваће собе, дневни боравак, баште итд.
- производњу плакара за шиваће машине, телевизоре итд.
- производњу душека и њихових носача

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- производњу колица за ресторане
- производњу уграђених компонената за намештај у продавницама
- завршну обраду намештаја (нпр. прскање, фарбање, полирање, тапацирање)
- производњу гардеробних (*walk-in*) ормара

Ова група не обухвата:

- производњу јастука, пуфова (*pouff*), украсних јастука, покривача и перјаних покривача, видети 13.92
- производњу дрвених лајсни које нису саставни делови намештаја, видети 16.1
- производњу грађевинске столарије, видети 16.23
- производњу гумених душека на надувавање, видети 22.12
- производњу гумених душека за водене кревете, видети 22.12
- производњу плоча (без обзира да ли су исечене у одређени облик или нису) од керамике, бетона и камена, видети 23.42, 23.66, 23.70
- производњу лампи и опреме за осветљење, видети 27.40
- производњу школских и канцеларијских табли, видети 28.23
- производњу седишта за возила, видети 29.32
- производњу дечјих седишта за возила, видети 29.32
- производњу седишта за возове, видети 30.20
- производњу седишта за авионе, видети 30.31, 30.32
- производњу медицинског, хируршког, стоматолошког или ветеринарског намештаја, видети 32.50
- уграђивање и причвршћивање модуларног намештаја, монтирање преградних зидова и лабораторијске опреме на градилишту, видети 43.32
- инсталирање уградних компонената намештаја за продавнице, видети 43.32
- тапацирање, поновну обраду и поправку намештаја, видети 95.24

32

### **Остала прерађивачка индустрија**

Ова област обухвата производњу разноврсних производа која није обухваћена у другим деловима класификације. Пошто је ово резидуална област, процеси производње, сировине које се користе и намена произведене робе могу варирати у великој мери, па овде нису примењени уобичајени критеријуми за сврставање група у област.

32.1

### **Производња накита, бижутерије и сродних предмета**

Ова грана обухвата производњу накита и производа који представљају имитацију накита.

#### **32.11 Ковање новца**

Ова група обухвата:

- производњу кованог новца, укључујући кованице које су законско средство плаћања, без обзира на то да ли су од племенитих метала или не

#### **32.12 Производња накита и сродних предмета**

Ова група обухвата:

- производњу обрађених бисера
- производњу драгог и полудрагог камена, укључујући производњу индустријског квалитетног камена и синтетичког и реконституисаног драгог и полудрагог камена
- брушење дијаманата
- израду накита од племенитих метала или основних метала превучених племенитим металима, накита од драгог или полудрагог камена, накита од племенитих метала у комбинацији с драгим или полудрагим каменом

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу кујунџијских предмета од племенитих метала или основних метала превучених племенитим металима:

- плитког и дубоког посуђа, прибора за јело, предмета за тоалетну употребу, канцеларијских предмета, предмета за религиозну употребу

- израду техничке или лабораторијске опреме од племенитих метала (осим инструмената и њихових делова), нпр.:

- судова за топљење, лопатица, анода за електропревлачење

- израду наруквица, каишева за ручне сатове, кутија за цигарете од племенитих метала

Ова група такође обухвата:

- гравирање личних производа од племенитих или неплеменитих метала

Ова група не обухвата:

- производњу неметалних наруквица за ручне сатове (нпр. од тканине, коже, пластике итд.), видети 15.12

- производњу основних метала превучених сребром, златом или платином, без даље обраде, видети 24.41

- израда статуа и других украса од основних метала обложених племенитим металом, видети 25.99

- производњу кућишта за сатове, било да су од племенитих метала или не, видети 26.52

- производњу металних наруквица за ручне сатове (осим од племенитих метала), видети 32.13

- производњу имитације накита (бижутерије), било да је превучена племенитим металима или не, видети 32.13

- поправку накита, видети 95.25

### **32.13 Производња имитације накита (бижутерије) и сродних предмета**

Ова група обухвата:

- производњу костимског или имитационог накита, који не садржи: природне или вештачке бисере, драго или полудраго камење (осим као превлака или као мање компоненте), племенити метал или метал превучен племенитим металом, нпр.:

- прстења, наруквица, огрлица, брошева, наушница и сличних малих предмета личног накита сачињених од основних метала превучених племенитим металима

- имитационог накита који садржи имитацију драгог камења (нпр. имитацију драгуља, имитацију дијаманата и слично)

- производњу металних наруквица за сатове (осим од племенитих метала)

Ова група не обухвата:

- производњу накита од племенитих метала или од метала превученог племенитим металом, видети 32.12

- производњу накита који садржи право драго камење, видети 32.12

- производњу наруквица за ручне сатове од племенитих метала, видети 32.12

## **32.2 Производња музичких инструмената**

### **32.20 Производња музичких инструмената**

Ова група обухвата:

- производњу жичаних инструмената

- производњу клавијатурних инструмената са жицама, укључујући аутоматски клавир

- производњу оргуља, укључујући хармонијуме и сличне клавијатурне инструменте са слободним металним пиковима

- производњу хармоника и сличних инструмената, укључујући усне хармонике

- производњу дувачких инструмената

- производњу ударалки (нпр. бубњева, ксилофона, чинела, кастањета, маракаса)

- производњу електронских музичких инструмената (нпр. дигиталних клавира и синтисајзера)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу музичких кутија, вашарских оргуља, оргуља на парни погон итд.</li> <li>- производњу делова и прибора за музичке инструменте, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• метронома, тонских виљушака, пиштаљки (за давање тонова), жица, дискова и ваљака за аутоматске механичке инструменте</li> </ul> </li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу пиштаљки, труба за позивање и других усних дувачких инструмената за давање звучних сигнала</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- умножавање снимљених носилаца звучних и видео записа, видети 18.20</li> <li>- производњу микрофона, појачала, звучника, слушалица и сличних делова, видети 26.40</li> <li>- производњу грамофона, касетофона, магнетофона итд., видети 26.40</li> <li>- производњу музичких инструмената – играчака, видети 32.40</li> <li>- издавање снимљених носилаца аудио и видео записа, видети 59.20</li> <li>- поправку музичких инструмената који се не сматрају културним наслеђем и који нису историјски, видети 95.29</li> <li>- штимовање клавира, видети 95.29</li> </ul>
<b>32.3</b>			<b>Производња спортске опреме</b>
	<b>32.30</b>		<b>Производња спортске опреме</b>
			<p>Ова група обухвата производњу спортске и атлетске опреме (осим одевних предмета и обуће).</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу спортских предмета и справа и игре на отвореним или затвореним теренима од било ког материјала, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• тврде и меке лопте и лопте на надувавање</li> <li>• рекета, штапова и палица за голф</li> <li>• скија, везова и штапова за скије</li> <li>• скијашких ципела, ципела за сноуборд и обуће за скијање</li> <li>• дасака за једрење и сурфовање и скија за скијање на води</li> <li>• реквизита за спортски риболов, укључујући мреже</li> <li>• мамаца и сличних реквизита за лов</li> <li>• предмета и опреме за планинарење, алпинизам</li> <li>• рукавица за спортску употребу, од коже или композитне коже</li> <li>• базена за пливање и веслање</li> <li>• клизаљки, котураљки</li> <li>• лукова и самострела</li> <li>• опреме за гимнастику, фитнес, атлетику</li> <li>• металних тегова који се користе за дизање тегова</li> </ul> </li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу једара, видети 13.96</li> <li>- производњу спортске одеће, видети 14.29</li> <li>- производњу седларске опреме, видети 15.12</li> <li>- производњу бичева и корбача, видети 15.12</li> <li>- производњу спортске обуће, видети 15.20</li> <li>- производњу ронилачких одева од гуме, видети 22.12</li> <li>- производњу пластичних кацига, осим заштитних кацига, видети 22.26</li> <li>- производњу спортског, ловачког или стрелачког оружја и муниције, видети 25.30</li> <li>- производњу спортских возила, осим боб санки, тобогана итд., видети области 29, 30</li> <li>- производњу чамаца за спорт и рекреацију, видети 30.12</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу столова за билијар, видети 32.40</li> <li>- производњу чепова за уши (нпр. за пливање и против буке), видети 32.99</li> <li>- производњу заштитних кацига, видети 32.99</li> <li>- поправку спортске опреме, видети 95.29</li> </ul>
		<b>32.4</b>	<b>Производња игара и играчака</b>
		<b>32.40</b>	<b>Производња игара и играчака</b>
			<p>Ова група обухвата производњу лутака, игара и играчака (укључујући електронске), алатки за разне врсте хобија, макета и дечјих возила (осим металних бицикала и трицикала)</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу лутака и одеће и прибора за лутке</li> <li>- производњу модела акционих ликова</li> <li>- производњу играчака у облику животиња</li> <li>- производњу играчака на точковима предвиђених за вожњу, укључујући пластичне бицикле и трицикле</li> <li>- производњу музичких инструмената – играчака</li> <li>- производњу карата за игру</li> <li>- производњу игара и играчака од папира и картона</li> <li>- производњу друштвених игара и сличних игара</li> <li>- производњу електронских друштвених игара</li> <li>- производњу умањених модела, макета и сличних модела за забаву, електричних возова, сетова за састављање итд.</li> <li>- производњу аутомата за игре на срећу и коцкање</li> <li>- производњу столова за билијар и казино-игре итд.</li> <li>- производњу предмета за забаву на сајмовима, стоних и друштвених игара</li> <li>- производњу слагалица и сличних предмета за забаву</li> <li>- производњу дронова – играчака</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу текстилних играчака</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу видео-конзола за играње, видети 26.40</li> <li>- производњу дронова за цивилну употребу, видети 30.31</li> <li>- производњу бицикала, видети 30.92</li> <li>- производњу предмета за празновање разних празника, реквизита за мађионичаре, за забаву, видети 32.99</li> <li>- израду и издавање софтвера за видео-игрице, видети 58.21 и 62.10</li> </ul>
		<b>32.5</b>	<b>Производња медицинских и стоматолошких инструмената и материјала</b>
		<b>32.50</b>	<b>Производња медицинских и стоматолошких инструмената и материјала</b>
			<p>Ова група обухвата производњу лабораторијских апарата, хируршких и медицинских инструмената, хируршког прибора и уређаја, апарата, прибора и материјала за стоматологију, ортодонтских производа, протеза и ортодонтских апарата и протетичког материјала. Даље, обухваћена је производња намештаја за медицину, стоматологију и слично, где додатне специфичне функције одређују сврху производа (нпр. зубарска столица са уграђеним хидрауличним функцијама).</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу хируршких покривача, стерилног конца и вате</li> <li>- производњу материјала за пломбе и цемента (осим стоматолошких адхезива), стоматолошког воска и стоматолошких препарата од гипса</li> <li>- производњу цемента за реконструкцију костију</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- производњу зуботехничких лабораторијских пећи
  - производњу лабораторијских ултразвучних апарата за чишћење
  - производњу медицинских, хируршких и лабораторијских апарата за стерилизацију
  - производњу лабораторијских центрифуга
  - производњу медицинског, стоматолошког и ветеринарског намештаја:
    - операционих столова
    - кревета за преглед пацијената
    - болничких кревета с механичком опремом
    - зубарских столица
  - производњу предмета специјално дизајнираних за употребу искључиво у имплантима у медицини, хирургији, стоматологији или ветерини (нпр. плоча које трајно остају у телу, како би замениле делове костију или целу кост)
  - производњу шприцева, игала, катетера, канила итд.
  - производњу стоматолошких инструмената и уређаја
  - производњу вештачких зуба, мостова
  - производњу ортопедске и протетичке опреме
  - производњу стаклених очију
  - производњу медицинских топломера
  - производњу офталмолошких производа, наочара за вид, наочара за сунце, прописаних сочива, контактних сочива, заштитних наочара
  - производњу ортопедске обуће по мери и посебних уложака за корекцију ортопедских стања
  - производњу личних заштитних маски (нпр. FFP2, FFP3, хируршких маски)
- Ова група не обухвата:
- производњу посебне наменске обуће са потпором за свод стопала, видети 15.20
  - производњу препарата (пасти и прашкова) за фиксирање протеза, видети 20.42
  - производњу вате, газе, завоја и сличних производа (нпр. завоја за превијање, фластера, облога, импрегнираних или обложених фармацеутским супстанцама), видети 21.20
  - производњу електромедицинске и електротерапеутске опреме, видети 26.60
  - производњу слушних апарата, видети 26.60
  - производњу инвалидских колица, видети 30.92
  - трговину на мало корективним наочарима, сочивима и наочарима за сунце, видети 47.74

## 32.9 **Прерађивачка индустрија неklasификована на другом месту**

### 32.91 **Производња метли и четки**

Ова група обухвата:

- производњу метли и четки (нпр. за чишћење тоалета, четки за домаћинство, за фарбање, финих четки и четки за индустријску употребу, укључујући оне које су саставни делови машина, ручних механичких направа за чишћење подова, четки с ресама и перушки, јастучића за фарбање и ваљака, брисача и других четки и метли)
- производњу четки за обућу и одећу
- производњу четки за зубе, косу и личну хигијену, уметничке четке, четке за козметику итд.

### 32.99 **Остала прерађивачка индустрија неklasификована на другом месту**

Ова група обухвата:

- производњу заштитне опреме, нпр.:
  - сигурносних појасева и других појасева за професионалну употребу
  - спасилачких појасева од плуте за воду
  - заштитних кацига и остале опреме за личну заштиту (нпр. штитника за лице/визира од пластике као што су спортске кациге)
  - одеће за заштиту од пожара



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- заштитних кацига од метала и осталих предмета од метала за личну заштиту
- чепова за уши (нпр. за пливање и заштиту против буке)
- гас-маски
- заштитне одеће и прибора за заштиту од биолошких опасности
- панцирних прслука
- одела и прибора за чисте собе
- производњу пера и оловака свих врста, механичких или немеханичких
- производњу уложака за оловке
- производњу жигова за печатирање или нумерисање, ручних апарата за штампање или израду налепница, комплета за ручно штампање, трака за писаће машине и јастучића за печате
- производњу глобуса
- производњу сунцобрана и кишобрана, штапова за ходање и штапова за седење
- производњу дугмади, дрикера, патент затварача, нитни, копчи
- производњу електронских цигарета
- производњу упаљача за цигарете и других упаљача
- производњу предмета за личну употребу (нпр.: лула за пушење, мирисних спрејева, вакуумских посуда и других вакуум посуда, перика, вештачких брада, вештачких обрва)
- производњу разних предмета (нпр. свећа, воштаница; вештачког цвећа, воћа и лишћа; предмета за празновање разних празника, реквизита за мађионичаре, за забаву; кројачких лутки; ручних сита и решета; погребних ковчега)
- производњу корпи за цвеће, букета, венаца и сличних предмета
- делатности препарирања
- производњу макета дизајнираних за потребе демонстрације

Ова група не обухвата:

- производњу фитиља за упаљаче, видети 13.96
- производњу радне одеће, видети 14.23
- производњу украсних и осталих предмета од папира, видети 17.25
- производњу пластичних кацига, осим заштитних кацига, видети 22.26
- производњу личних заштитних маски (нпр. FFP2, FFP3, хируршких маски), видети 32.50

33

### **Поправка, одржавање и монтажа машина и опреме**

Ова област обухвата специјализовану поправку производа произведених у сектору прерађивачке индустрије с циљем да се машине, опрема и други производи доведу у функционално стање. Обухваћено је обезбеђивање генералног и рутинског одржавања (тј. сервисирања) поменутих производа ради њиховог ефикасног рада и спречавања хаварија и непотребних поправки.

Ова област обухвата само специјализоване делатности поправке и одржавања. Велики део поправки такође обављају произвођачи машина, опреме и других производа. У таквим случајевима јединице ангажоване за те поправке и прерађивачке делатности разврставају се у складу са принципом додате вредности, који често ове комбиноване делатности приписује производњи производа. Исти се принцип примењује код комбиноване трговине и поправке.

Реконструкција или прерада машина и опреме сматрају се делатностима прерађивачке индустрије и укључена је у друге области овог сектора.

Ова област такође обухвата специјализовану инсталацију машина.

Ова област не обухвата:

- чишћење индустријске опреме, видети 81.22
- монтажу опреме која представља саставни део зграда или сличних структура (нпр. инсталација електричних водова, покретних степеница или система за климатизацију), видети сектор F
- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, видети 95.10
- поправку и одржавање предмета за домаћинство, видети 95.2

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку и одржавање робе која се користи као капитално добро или роба широке потрошње, који се обично класификују као поправка и одржавање предмета за домаћинство (нпр. поправка канцеларијског намештаја и намештаја за домаћинство), видети 95.24</li> <li>- поправку и одржавање моторних возила и мотоцикала, видети 95.3</li> </ul>
		<b>33.1</b>	<p><b>Поправка и одржавање готових металних производа, машина и опреме</b></p> <p>Ова грана обухвата специјализовану поправку производа произведених у сектору прерађивачке индустрије с циљем да се машине, опрема и други производи доведу у функционално стање. Обухваћено је опште или редовно одржавање (тј. сервисирање) тих производа како би се осигурао њихов ефикасан рад и спречиле хаварије и непотребне поправке.</p> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- реконструкцију или прераду машина и опреме, видети одговарајућу групу у областима 25–30</li> <li>- чишћење индустријских машина, видети 81.22</li> <li>- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, видети 95.10</li> <li>- поправку и одржавање предмета за домаћинство, видети 95.2</li> </ul>
		<b>33.11</b>	<p><b>Поправка и одржавање готових металних производа</b></p> <p>Ова група обухвата поправку и одржавање израђених металних производа из области 25.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку металних цистерни, резервоара и контејнера</li> <li>- поправку и одржавање цеви и цевних инсталација</li> <li>- поправку заваривањем и лемљењем</li> <li>- поправку челичних буради за транспорт</li> <li>- поправку и одржавање парних котлова</li> <li>- поправку и одржавање помоћних уређаја за употребу са парним котловима: <ul style="list-style-type: none"> <li>• кондензатора, измењивача топлоте, грејача, колектора паре и акумулатора</li> </ul> </li> <li>- поправку и одржавање нуклеарних реактора, осим сепаратора изотопа</li> <li>- поправку и одржавање делова бродских или парних котлова</li> <li>- поправку грејних површина котлова и радијатора за централно грејање</li> <li>- поправку и одржавање оружја и борбене опреме, укључујући поправку спортских и рекреативних пиштоља</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- оштрење сечива и тестера, видети 33.12</li> <li>- поправку и одржавање колица за куповину, видети 33.17</li> <li>- поправку система за централно загревање, видети 43.22</li> <li>- поправку механичких направа за закључавање, сефова итд., видети 80.09</li> </ul>
		<b>33.12</b>	<p><b>Поправка и одржавање машина</b></p> <p>Ова група обухвата поправку и одржавање индустријских машина и опреме (нпр. оштрење или инсталирање, замену сечива и тестера); или услуге поправке заваривањем (нпр. аутоматско, опште); поправку пољопривредних и других машина и опреме тешке индустрије (нпр. виљушкара и друге опреме за руковање материјалима, алатних машина, комерцијалне опреме за хлађење, грађевинске опреме и рударских машина), укључујући машине и опрему из области 28:</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку и одржавање мотора, осим за моторна возила, бродове, чамце и авионе</li> <li>- поправку и одржавање мотора за шинска возила</li> <li>- поправку и одржавање пумпи, компресора и сличних уређаја</li> <li>- поправку и одржавање хидрауличних погонских машина (које користе флуидну енергију)</li> <li>- поправку вентила</li> <li>- поправку зупчаника и других преносника</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- поправку и одржавање индустријских пећи
- поправку и одржавање уређаја за дизање и преношење
- поправку и одржавање индустријске расхладне опреме и опреме за пречишћавање ваздуха
- поправку и одржавање општих машина комерцијалног типа
- поправку и одржавање ручног алата на струју
- поправку и одржавање алатних машина и прибора за сечење и обликовање метала
- поправку и одржавање осталих алатних машина
- поправку и одржавање трактора за пољопривреду и шумарство
- поправку и одржавање машина за пољопривреду, шумарство и сечу дрвећа
- поправку и одржавање металуршких машина
- поправку и одржавање машина за рударство, грађевинарство, нафтна и гасна поља
- поправку и одржавање машина за индустрију хране, пића и дувана
- поправку и одржавање машина за текстилну индустрију, производњу коже
- поправку и одржавање машина за индустрију папира
- поправку и одржавање машина за индустрију пластике и гуме
- поправку и одржавање машина за остале специјалне намене из области 28
- поправку и одржавање опреме за мерење
- поправку и одржавање аутомата
- поправку и одржавање регистар-каса
- поправку и одржавање машина за фотокопирање
- поправку рачунских машина, електронских или неелектронских
- поправку писаћих машина

Ова група не обухвата:

- поправку и одржавање мотора за цивилне бродове и чамце, видети 33.15
- поправку и одржавање мотора за цивилне авионе, видети 33.16
- поправку и одржавање мотора за војна борбена возила, бродове, чамце, ваздухоплове и свемирске летелице, видети 33.18
- уграђивање, поправку и одржавање пећи и других грејних уређаја, видети 43.22
- уграђивање, поправку и одржавање лифтова и покретних степеница, видети 43.24
- поправку и одржавање рачунара, видети 95.10
- поправку и одржавање мотора за моторна возила, видети 95.31

### **33.13 Поправка и одржавање електронске и оптичке опреме**

Ова група обухвата поправку и одржавање производа из грана 26.5, 26.6 и 26.7, осим оних који се сматрају производима за домаћинство.

Ова група обухвата:

- поправку и одржавање мерних, истраживачких, навигационих и контролних уређаја из гране 26.5, нпр.:
  - инструмената за летелице
  - уређаја за тестирање аутомобилских испусних гасова
  - метеоролошких инструмената
  - опреме за испитивање физичких, електричних и хемијских карактеристика
  - инструмената за геодетска снимања
  - инструмената за откривање и праћење радијације
- поправку и одржавање опреме за зрачење, електроmedicineске и електротерапеутске опреме из групе 26.60, нпр.:
  - опреме за магнетну резонанцу (MRI)
  - медицинске опреме за ултразвук
  - пејсмејкера

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- слушних апарата
  - електрокардиографа
  - електромедицинске ендоскопске опреме
  - апарата за зрачење
  - поправку и одржавање оптичких инструмената и опреме из групе 26.70, ако је употреба углавном комерцијална, нпр.:
  - двогледа
  - микроскопа (осим електронских и протонских микроскопа)
  - телескопа
  - призми и сочива (осим офталмолошких)
  - фотографске опреме
- Ова група не обухвата:
- поправку и одржавање машина за фотокопирање, видети 33.12
  - поправку и одржавање рачунара и периферне опреме, видети 95.10
  - поправку и одржавање рачунарских пројектора, видети 95.10
  - поправку и одржавање комуникационе опреме, видети 95.10
  - поправку и одржавање комерцијалних видео-камера и телевизора, видети 95.10
  - поправку видео-камера за аматерску употребу, видети 95.21
  - поправку ручних сатова и часовника, видети 95.25

### 33.14 Поправка и одржавање електричне опреме

Ова група обухвата поправку и одржавање производа из области 27.

Ова група обухвата:

- поправку и одржавање трансформатора за пренос и дистрибуцију електричне енергије и трансформатора посебне намене
- поправку и одржавање електромотора, генератора и моторгенераторских сетова
- поправку и одржавање склопних прекидача и разводних табли
- поправку и одржавање релеја и апарата за контролу индустријских процеса
- поправку и одржавање батерија и акумулатора
- поправку и одржавање електричних апарата за осветљење
- поправку и одржавање уређаја за ожичење који садрже струју или не, за ожичење електричних кола

Ова група такође обухвата:

- поправку и одржавање уређаја за пуњење аутомобила

Ова група не обухвата:

- поправку и одржавање електромотора за бродове, моторна возила и мотоцикле, видети 33.15, 95.31 и 95.32
- поправку и одржавање рачунара и периферне опреме, видети 95.10
- поправку и одржавање телекомуникационе опреме, видети 95.10
- поправку и одржавање електричних уређаја за широку потрошњу, видети 95.21
- поправку и одржавање апарата за домаћинство, видети 95.22
- поправку ручних сатова и часовника, видети 95.25

### 33.15 Поправка и одржавање цивилних бродова и чамаца

Ова група обухвата поправку и одржавање цивилних бродова и чамаца.

Ова група обухвата:

- поправку и редовно одржавање цивилних бродова
- поправку и одржавање чамаца за разоноду
- поправку и одржавање мотора за цивилне бродове и чамце, укључујући електричне ванбродне моторе
- поправку и одржавање плутајућих објеката

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- фабрички ремонт мотора за цивилне и спортско-рекреативне бродове и чамце, видети 28.11
- фабрички ремонт и обнову цивилних бродова и чамаца, видети 30.11
- фабрички ремонт и обнову бродова и чамаца за спорт и рекреацију, видети 30.12
- поправку и одржавање војних бродова и чамаца, видети 33.18
- поправку и одржавање мотора за војне бродове и чамце, видети 33.18

### **33.16 Поправка и одржавање цивилних ваздушних и свемирских летелица**

Ова група обухвата поправку и одржавање цивилних ваздушних и свемирских летелица.

Ова група обухвата:

- поправку и одржавање цивилних летелица (осим фабричког ремонта и обнове)
- поправку и одржавање мотора за цивилне летелице

Ова група не обухвата:

- фабрички ремонт и обнову цивилних летелица, видети 30.31
- фабрички ремонт мотора за цивилне летелице, видети 30.31
- поправку и одржавање војних борбених возила, ваздушних и свемирских летелица, видети 33.18

### **33.17 Поправка и одржавање остале цивилне транспортне опреме**

Ова група обухвата поправку и одржавање остале цивилне транспортне опреме из области 30.

Ова група обухвата:

- поправку и одржавање локомотива и шинских возила
- поправку кочија и вагона које вуку животиње
- поправку и одржавање возила за особе са инвалидитетом
- поправку и одржавање возила на ручни погон и запрежних возила
- поправку и одржавање колица за куповину

Ова група не обухвата:

- фабрички ремонт и обнову локомотива и шинских возила, видети 30.20
- поправку и одржавање мотора за шинска возила, видети 33.12
- поправку и одржавање војних борбених возила, видети 33.18
- поправку бицикала, видети 95.29
- поправку и одржавање мотоцикала, видети 95.32

### **33.18 Поправка и одржавање војних борбених возила, бродова, чамаца, ваздушних и свемирских летелица**

Ова група обухвата поправку и одржавање војних борбених возила, бродова, чамаца, ваздушних и свемирских летелица.

Ова група обухвата:

- поправку и одржавање војних ваздушних и свемирских летелица
- поправку и одржавање војних борбених возила
- поправку и одржавање војних бродова, чамаца и плутајућих објеката
- поправку и одржавање мотора за војна борбена возила, пловила, бродове, чамце, ваздушне и свемирске летелице

Ова група не обухвата:

- фабрички ремонт мотора војних бродова и чамаца, видети 28.11
- фабрички ремонт и обнову војних борбених возила, бродова, чамаца, плутајућих објеката, ваздушних и свемирских летелица, видети 30.13, 30.32, 30.40
- фабрички ремонт и обнову војних ваздушних летелица или мотора ваздушних летелица, видети 30.32
- одржавање и поправку цивилних чамаца, бродова, ваздушних и свемирских летелица и других летелица, видети 33.15, 33.16

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 33.19 Поправка и одржавање остале опреме

Ова група обухвата поправку и одржавање опреме која није обухваћена у другим гранама ове области.

Ова група обухвата:

- поправку мрежа за риболов, укључујући крпљење
- поправку ужади, бродске опреме, платна за једра и церада
- поправку врећа за складиштење минералних ђубрива и хемикалија
- поправку или прераду дрвених палета, буради за транспорт и сличних предмета
- поправку аутомата за игре на срећу и коцкање
- поправку болничких кревета

Ова група не обухвата:

- поправку намештаја за домаћинство и канцеларијског намештаја, видети 95.24
- поправку бицикала, видети 95.29
- поправку и преправку одеће, видети 95.29

## 33.2 Монтажа индустријских машина и опреме

### 33.20 Монтажа индустријских машина и опреме

Ова група обухвата специјалну монтажу индустријских машина и опреме. Међутим, уграђивање опреме која је саставни део зграда или сличних конструкција (нпр. уграђивање покретних степеница, електричних инсталација, противпровалних система или система за климатизацију) спада у грађевинарство.

Ова група обухвата:

- инсталирање индустријских машина у фабрикама
- инсталирање и састављање опреме за индустријску процесну контролу и управљање
- инсталирање остале индустријске опреме, нпр.:
  - комуникационе опреме
  - централних и сличних рачунара
  - ласерске и електромедицинске опреме итд.
- демонтажу већих индустријских машина и опреме
- монтажу млинова
- монтажу тешких индустријских машина
- монтажу опреме за куглане
- монтажу машина и опреме за складишта

Ова група такође обухвата:

- монтажу великих полица, конструкција за складиште (које нису саставни део зграда)
- монтажу самосталних станица за пуњење

Ова група не обухвата:

- монтажу станица за пуњење у зидним кутијама (панелима), видети сектор F
- изградњу комплетних складишта, видети 41.00
- монтажу лифтова, покретних степеница, аутоматских врата, напредних система за вакуум чишћење итд., видети 43.24
- монтажу врата, степеништа, опреме за продавнице, намештаја итд., видети 43.32
- изградњу структуралних челичних конструкција и полица за складишта, видети 43.42
- инсталирање персоналних рачунара, видети 62.90

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР D – СНАБДЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА

Овај сектор обухвата производњу, складиштење, контролу, дистрибуцију, трговину и посредовање у вези са електричном енергијом или гасним горивима за снабдевање енергијом помоћу мрежног система ценовода, магистралних водова и мрежних електричних каблова. Обухвата снабдевање електричном енергијом индустријских погона или стамбених зграда.

Овај сектор стога обухвата пословање предузећа која се баве снабдевањем електричном енергијом и гасом.

Овај сектор такође обухвата грејање и хлађење (нпр. снабдевање паром и климатизацију) преко дистрибутивне мреже.

Овај сектор не обухвата:

- експлоатацију природног гаса, видети 06.20
- услуге снабдевања водом и уклањања и пречишћавања отпадних вода, видети области 36, 37
- транспорт гаса гасоводом, тј. не кроз дистрибутивну мрежу, видети 49.50

### 35 Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација

#### 35.1 Производња, пренос и дистрибуција електричне енергије

Ова грана обухвата производњу електричне енергије, пренос од постројења за производњу до дистрибутивних центара и дистрибуцију до крајњих потрошача. Такође су обухваћени трговина и складиштење електричне енергије.

Ова грана не обухвата:

- засебну производњу и дистрибуцију паре и топлоте, видети 35.3
- делатности заступника или посредника за електричну енергију који организују продају електричне енергије путем система дистрибуције електричне енергије којим управљају други, видети 35.4

#### 35.11 Производња електричне енергије из необновљивих извора

Ова група обухвата:

- рад постројења за производњу електричне енергије из необновљивих извора (нпр. природног гаса, угља и других фосилних горива), као и из необновљивих извора без емисије (нпр. нуклеарног горива)

Ова група не обухвата:

- производњу електричне енергије из обновљивих извора, видети 35.12
- производњу електричне енергије као део делатности складиштења електричне енергије, видети 35.16
- предtretман отпада за искоришћење енергије из отпада, видети 38.22

#### 35.12 Производња електричне енергије из обновљивих извора

Ова група обухвата:

- рад постројења за производњу електричне енергије из обновљивих извора (нпр. гасних биогорива, енергије воде, ветра на копну и на мору, соларне фотонапонске и топлотне енергије, геотермалне енергије и енергије плиме, таласа и океана)

Ова група не обухвата:

- производњу електричне енергије из необновљивих извора, видети 35.11
- производњу електричне енергије као део делатности складиштења електричне енергије, видети 35.16
- предtretман отпада за искоришћење енергије из отпада, видети 38.22

#### 35.13 Пренос електричне енергије

Ова група обухвата:

- рад високонапонских преносних система који преносе електричну енергију од постројења за производњу до дистрибутивних система

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 35.14 Дистрибуција електричне енергије

Ова група обухвата:

- рад високонапонских, средњенапонских и нисконапонских дистрибутивних система (нпр. водова, стубова, бројила и инсталација), који преносе електричну енергију примљену од постројења за производњу електричне енергије или преносног система до крајњих потрошача
- изнајмљивање и лизинг мрежа за дистрибуцију електричне енергије
- дистрибуцију електричне енергије у електричне мреже

#### 35.15 Трговина електричном енергијом

Ова група обухвата:

- продају електричне енергије за сопствени рачун

Ова група такође обухвата:

- рад станица за пуњење електричних возила (нпр. електричних аутомобила, мотоцикала, бицикала)
- рад станица за пуњење електронских уређаја (нпр. мобилних телефона, лаптоп рачунара)

Ова група не обухвата:

- продају електричне енергије за рачун других, видети 35.40

#### 35.16 Складиштење електричне енергије

Ова група обухвата:

- претварање електричне енергије у облик енергије који може бити складиштен, складиштење такве енергије и накнадно претварање такве енергије поново у електричну енергију (нпр. рад пумпно-акумулационих електрана, постројења за складиштење са компримованим ваздухом или акумулационих електрана)
- дистрибуцију ускладиштене електричне енергије у електричне мреже

Ова група не обухвата:

- производњу електричне енергије, без складиштења, видети 35.11, 35.12

#### 35.2 Производња гаса и дистрибуција гасовитих горива преко гасоводне мреже

Ова грана обухвата производњу гаса, складиштење и дистрибуцију природног или синтетичког гаса до крајњих потрошача путем главне дистрибутивне гасоводне мреже.

Ова грана не обухвата:

- експлоатацију природног гаса, видети 06.20
- делатности заступника или посредника који организују продају гасовитих горива путем система за дистрибуцију гаса којим управљају други, видети 35.4
- цевоводни транспорт гаса, обично на велике даљине, видети 49.50
- засебан рад гасовода, обично на велике даљине, који повезују произвођаче са дистрибутерима гаса, или између градских центара, видети 49.50

#### 35.21 Производња гаса

Ова група обухвата:

- производњу гасовитих горива за снабдевање енергијом путем дистрибутивне мреже гасовода (нпр.: карбонизацијом угља, гасификацијом лигнита, електролизом или метанизацијом)
- производњу гасовитих горива у сврху снабдевања енергијом са одређеном калоријском вредношћу, путем прочишћавања, мешања и других процеса од разних врста гасова, укључујући природни гас или водоник
- производњу биогаса за потребе снабдевања гасом (нпр. из отпадног муља, стајског ђубрива, отпада)
- производњу гасних биогорива за потребе снабдевања енергијом путем дистрибутивне гасоводне мреже



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- прочишћавање биогаза за снабдевање енергијом путем сталне гасоводне мреже
- регасификацију природног гаса за дистрибуцију путем главне гасоводне мреже

Ова група не обухвата:

- експлоатацију природног гаса, видети 06.20
- производњу коксног гаса (гаса из коксних пећи), видети 19.10
- производњу деривата нафте, видети 19.20
- производњу течног нафтног гаса (LPG), видети 19.20
- производњу индустријских гасова, видети 20.11
- производњу водоника, не у сврху снабдевања енергијом путем дистрибутивне гасоводне мреже, видети 20.11
- производњу основних органских гасова, не у сврху снабдевања енергијом путем дистрибутивне гасоводне мреже, видети 20.14
- производњу гаса из високих пећи, видети 24.10

#### **35.22 Дистрибуција гасовитих горива преко гасовода**

Ова група обухвата:

- транспорт, дистрибуцију и снабдевање гасовитим горивима свих врста преко дистрибутивне мреже гасовода
- изнајмљивање и лизинг мрежа за гасну инфраструктуру

Ова група не обухвата:

- цевоводни транспорт гаса, обично на великим удаљеностима, видети 49.50

#### **35.23 Трговина гасовитим горивима преко гасовода**

Ова група обухвата:

- продају гасовитих горива преко гасовода за сопствени рачун

Ова група не обухвата:

- продају гасовитих горива преко гасоводне мреже за рачун других, видети 35.40
- трговину на велико гасовитим горивима у боцама, видети 46.81
- трговину на мало гасовитим горивима за моторна возила и мотоцикле, видети 47.30
- трговину на мало уљем за ложење за домаћинство и гасом у боцама, видети 47.78

#### **35.24 Складиштење гаса као део услуга мрежног снабдевања**

Ова група обухвата:

- складиштење гасовитих горива
- складиштење водоника

Ова група не обухвата:

- претварање у течност (ликвифакцију) гаса за потребе транспорта на месту налазишта, видети 09.10
- складиштење гасовитих горива које није део услуге снабдевања енергијом преко гасоводне мреже, видети 52.10

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>35.3</b>	<b>Снабдевање паром и климатизација</b>
		<b>35.30</b>	<b>Снабдевање паром и климатизација</b>
			Ова група обухвата:
			- производњу, сакупљање и дистрибуцију паре и топле воде за грејање, електропривреду и друге сврхе
			- производњу и дистрибуцију хладног ваздуха (нпр. за климатизацију)
			- производњу и дистрибуцију хладне воде за хлађење
			- производњу леда од обичне воде за потребе хлађења
			Ова група такође обухвата:
			- складиштење топлотне енергије
			Ова група не обухвата:
			- производњу јестивог леда, видети 10.52
			- производњу топлоте/паре прерадом отпадних материјала, видети 38.22
		<b>35.4</b>	<b>Делатности заступника и посредника за електричну енергију и природни гас</b>
		<b>35.40</b>	<b>Делатности заступника и посредника за електричну енергију и природни гас</b>
			Ова група обухвата:
			- делатности заступника и посредника који организују продају електричне енергије преко система дистрибуције енергије којима управљају други
			- делатности заступника и посредника који организују продају гасовитих горива преко система дистрибуције гаса којима управљају други
			- делатности заступника и посредника за размену робе и дистрибутивних капацитета гасовитих горива
			- делатности заступника и посредника који организују размену капацитета у смислу дистрибуције и преноса електричне енергије
			Ова група не обухвата:
			- складиштење и дистрибуцију или снабдевање електричном енергијом крајњег потрошача (путем система дистрибутивних мрежа) од стране произвођача (за сопствени рачун), видети 35.1
			- складиштење и дистрибуцију или снабдевање гасовитим горивом крајњег потрошача (путем система дистрибутивних мрежа) од стране произвођача (за сопствени рачун), видети 35.2
			- услужне делатности посредовања у транспорту гасовитих горива, видети 52.31

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР Е – СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА, УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ

Овај сектор обухвата делатности повезане са управљањем, сакупљањем, предtretманом, поновним искоришћењем и одлагањем различитих облика отпада (нпр. чврстог или нечврстог индустријског отпада или отпада из домаћинства) и његовом организацијом.

Крајњи производ из процеса третмана отпада или отпадних вода може бити одложен или може постати сировина за друге производне процесе. Секундарне сировине су материјали и производи који се могу користити као сировине поновном употребом или путем рециклаже и поновног искоришћења отпада. Делатности снабдевања водом такође су груписане у овај сектор, јер се често обављају заједно са третманом отпадних вода или их обављају јединице које се баве третманом отпадних вода.

Ове делатности обухватају и санацију загађених објеката и локалитета, земљишта, површинских и подземних вода (нпр. океана, мангрова, мора) итд.

Јединице које уз накнаду за пружену услугу управљања отпадом преузимају од својих клијената отпад и постају корисников превозник отпада сврстане су у област 38. Чак и ако ове јединице поменуте услуге не пружају саме, одговорне су за њихово пружање. Ова делатност се сматра уступањем, аутсорсингом (*outsourcing*) услуге.

Овај сектор не обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико отпадом, видети 46.18
- делатност трговине на велико отпадом, видети 46.87

### 36 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

Ова област обухвата сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде крајњим корисницима. Обухваћено је сакупљање воде из различитих извора, као и дистрибуција воде различитим средствима.

#### 36.0 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

##### 36.00 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

Ова група обухвата:

- сакупљање воде из река, језера и подземних вода
- пречишћавање воде за водоснабдевање
- десалинизацију морске или подземне воде у производњи воде као главног производа
- дистрибуцију воде цевоводом, возилом-цистерном или на други начин
- сакупљање кишнице

Ова група такође обухвата:

- рад канала за наводњавање
- изнајмљивање и лизинг водоводних мрежа

Ова група не обухвата:

- рад опреме за наводњавање за потребе пољопривреде, видети 01.61
- производњу природних минералних вода и других флашираних вода, видети 11.07
- обраду отпадних вода ради спречавања загађења, видети 37.00
- уградњу водомера, видети 43.22
- цевоводни транспорт воде, али не кроз главну водоводну мрежу, видети 49.50
- читавање водомера од стране трећих лица, видети 82.99

### 37 Уклањање отпадних вода

Ова област обухвата рад канализационих система или постројења за прераду отпадних вода, који сакупљају, обрађују и испуштају отпадне воде у водна тела или користе површинске захвате.

Ова област такође обухвата рад постројења за прераду отпадних вода за поновну употребу (нпр. пољопривредних, индустријских отпадних вода, отпадних вода са путева или сакупљање кишнице).

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**37.0 Уклањање отпадних вода**

**37.00 Уклањање отпадних вода**

Ова група обухвата:

- рад постројења за прераду отпадних вода за поновну употребу (нпр. пољопривредних, индустријских отпадних вода, отпадних вода са путева, или сакупљање кишнице), или за вештачко пуњење или допуну водних тела подземних вода
- сакупљање и транспорт отпадних вода од корисника (нпр. домаћинства или индустријских јединица)
- сакупљање и транспорт кишнице путем канализационе мреже, колектора, цистерни и других средстава за транспорт (нпр.: камиона за сакупљање отпадних вода итд.)
- одржавање и чишћење канализационих система и одвода, укључујући одгушивање канализације

Ова група такође обухвата:

- сушење замрзавањем отпадног муља у постројењима за пречишћавање отпадних вода
- пражњење и чишћење септичких јама и резервоара, шахтова и канализационих јама од отпадних вода
- одржавање хемијских тоалета

Ова група не обухвата:

- даљи третман отпадног муља из отпадних вода, видети област 38
- анаеробну дигестију, видети 38.2
- аеробни третман као што је компостирање, видети 38.21
- спаљивање са искоришћењем енергије, видети 38.22
- спаљивање без искоришћења енергије, видети 38.31
- деконтаминацију површинских и подземних вода на месту загађења, видети 39.00
- изградњу или поправку канализационих система, видети 42.21
- чишћење и одгушивање канализационих цеви у зградама, видети 43.22
- изнајмљивање преносних тоалета, видети 77.39

**38**

**Делатности сакупљања, поновног искоришћења и одлагања отпада**

Ова област обухвата сакупљање, предтретман ради поновног искоришћења или одлагања, као и његову организацију око поновног искоришћења и одлагања отпада. Сакупљање отпада као део процеса поновног искоришћења или одлагања прикупљеног отпада од стране исте јединице спада у делатност поновног искоришћења или одлагања отпада.

Ова област такође обухвата:

- локално одвожење отпада и рад постројења за поновно искоришћење материјала, тј. постројења која сортирани или мешани отпад и остатке трансформишу у секундарне сировине
- делатности јединица које испуњавају обавезе произвођача у погледу управљања отпадом у име тих произвођача. Ове организације обично сnose одговорност за третман отпада коју су на њих пренели првобитни произвођачи производа или амбалаже.

Делатности могу обухватити и рад система за поврат, сакупљање и поновно искоришћење амбалаже или амбалажног отпада или за пријем и третман враћених или коришћених производа.

Ова област не обухвата:

- делатности трговине на велико отпадом, видети област 46

**38.1 Сакупљање отпада**

Ова грана обухвата сакупљање отпада из домаћинства и предузећа (нпр.: у корпе за отпатке, контејнере). Подразумева сакупљање неопасног и опасног отпада (нпр. пелена, коришћених батерија, отпада од грађења и рушења, коришћеног уља из домаћинства и са бродова).

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 38.11 Сакупљање отпада који није опасан

Ова група обухвата:

- сакупљање неопасног чврстог отпада (тј. смећа) на локалној територији (нпр. сакупљање отпада из домаћинства и предузећа) у корпе за отпатке, канте са точићима и контејнере, који могу садржати мешавину материјала који се могу поново искористити
- сакупљање рециклабилних материјала (посебно одвојених или не)
- сакупљање неопасног отпада биљног или животињског порекла
- сакупљање отпада од коришћеног уља или масноће од кувања
- сакупљање отпада са јавних површина
- сакупљање дворишног отпада

Ова група такође обухвата:

- сакупљање отпада од грађења и рушења
- сакупљање и уклањање остатака отпада
- сакупљање отпада из индустријских постројења
- послове у трансфер станицама за неопасан отпад

Ова група не обухвата:

- сакупљање отпадних вода из канализације, видети област 37
- сакупљање опасног отпада, видети 38.12
- пословање постројења за разврставање отпада који се може поново искористити, видети 38.2
- пословање постројења за поновно искоришћење, видети 38.2
- пословање депонија за одлагање неопасног отпада и трајно складиштење неопасног отпада, видети 38.32

### 38.12 Сакупљање опасног отпада

Ова група обухвата сакупљање опасног отпада (нпр. експлозивног, оксидирајућег, запаљивог, токсичног, надражујућег, канцерогеног, корозивног, заразног и других супстанци) и препарата опасних по људско здравље и животну средину. Ове делатности такође могу обухватити идентификацију, обраду, паковање и обележавање отпада за транспорт.

Ова група обухвата:

- сакупљање опасног отпада, нпр.:
  - коришћеног моторног уља
  - фарби и лакова
  - биолошки опасног отпада
  - опасног отпада животињског порекла
  - нуклеарног отпада
  - лекова којима је истекао рок трајања
  - коришћених батерија

Ова група такође обухвата:

- послове у трансфер станицама за опасан отпад

Ова група не обухвата:

- сакупљање неопасног отпада, видети 38.11
- пословање депонија за одлагање опасног отпада и трајно складиштење опасног отпада, видети 38.32
- санацију и чишћење контаминираних објеката, рударских копова, земљишта, подземних вода (нпр.: одстрањивање азбеста), видети 39.00

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 38.2 Поновно искоришћење отпада

Ова грана обухвата предtretман отпада и поновно искоришћење како неопасног, тако и опасног отпада. Обухвата поновно искоришћење материјала, поновно искоришћење енергије која се добија термичком обрадом отпада и друге облике поновног искоришћења отпада. Овој грани такође припада третман пре поновног искоришћења различитих облика отпада на различите начине.

Ова грана не обухвата:

- третман и одлагање отпадних вода, видети 37.00
- одлагање отпада без поновног искоришћења, видети 38.3

### 38.21 Поновно искоришћење материјала

Ова група обухвата прераду металног и неметалног отпада, укључујући остатке и друге делове, у секундарне сировине.

Даље, обухваћено је поновно искоришћење материјала из токова отпада у облику: (1) сепарације и разврставања материјала који се могу поново искористити из токова неопасног отпада или (2) сепарације и разврставања мешовитог отпада који се може поново искористити (нпр. папир, пластика, коришћене лименке од пића и метали) у различите категорије.

Примери примењених физичких или хемијских процеса трансформације су:

- механичко пресовање и дробљење металног отпада (нпр. из коришћених аутомобила, машина за прање веша или мотоцикала)
- механичко смањење великих гвоздених делова (нпр. железничких вагона)
- поновно искоришћење гвожђа из клинкера
- регенерисање метала из фотографских отпадака (нпр. фиксира, фотографског папира и филма)
- демонтажа олупина било које врсте (аутомобила, бродова, рачунара, телевизора и друге опреме) ради поновног искоришћења материјала
- производња гуменог праха од гуменог отпада и остатака, укључујући деконтаминацију, дељење (елиминацију) фракција и девулканизацију
- сортирање и механичка обрада (нпр. чишћење, млевење) пластике за производњу секундарних сировина
- прерада (старење, чишћење, сортирање) пепела од спаљивања у секундарне сировине (метале, агрегате)
- дробљење, чишћење и сортирање стакла
- дробљење, чишћење и сортирање других врста отпада (нпр. грађевински отпад за добијање секундарних сировина)
- прерада осталих отпадака од хране, пића, дувана и других остатака у секундарне сировине
- поновно искоришћење отпадног уља, прерада коришћених јестивих уља и масти у секундарне сировине
- издвајање сребра из отпадних хемикалија, осим електролизом
- добијање фосфора спаљивањем отпадног муља
- обнављање текстилних и одевних производа механичким, термичким или хемијским процесима
- производња компоста од отпада
- производња биогаса из отпада, који нису намењени снабдевању гасом или енергијом

Ова група не обухвата:

- производњу готових производа из секундарних сировина, било да су оне настале у сопственом производном погону или не (нпр.: предива и влакана од остатака конфекцијске робе, целулозе из отпадног папира, протектирање гума или производња метала из металног отпада), видети одговарајуће групе у сектору С
- прераду отпада од нуклеарног горива, видети 20.13
- претапање пластике у грануле или масе, видети 20.16
- претапање отпада и остатака од гвожђа, видети 24.10
- производњу биогаса од отпада, за потребе снабдевања гасом, видети 35.21
- искоришћење енергије из отпада током термичке обраде отпада, видети 38.22
- одлагање отпада без поновног искоришћења и третмана пре одлагања, видети 38.3

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			- трговину на велико материјалима који се могу поново искористити, видети 46.87
		<b>38.22</b>	<b>Искоришћење енергије из отпада</b> Ова група обухвата предtretман отпада за искоришћење енергије из отпада, претварање отпадних материјала (нпр. у корисну топлотну енергију или електричну енергију) помоћу различитих процеса, укључујући термички третман. Ова група такође обухвата делатности постројења за добијање енергије из отпада. Ова група не обухвата: - поновно искоришћење депонијског гаса за снабдевање гасом, видети 35.21
		<b>38.23</b>	<b>Остало поновно искоришћење отпада</b> Ова група обухвата: - припрему отпадног муља за третман земљишта који ће резултирати побољшањем пољопривредних и еколошких карактеристика - припрема неопасног отпада за рекултивацију на ископаним површинама или за инжењерске сврхе у уређењу околине Ова група не обухвата: - производњу биогаса из отпадног муља, видети 35.21 - напасање/затрпавање отпадом без повезаних делатности предtretмана отпада (нпр. припреме неопасног отпада за инжењерске сврхе у уређењу околине), видети област 42
	<b>38.3</b>		<b>Одлагање отпада без поновног искоришћења</b> Ова грана обухвата одлагање отпада, како неопасног тако и опасног. Обухваћени су термички третман без искоришћења енергије, одлагање отпада на депонији, испуштање у водна тела и трајно складиштење отпада. Овде такође спада третман ради одлагања различитих врста отпада (нпр. третман органског отпада у циљу одлагања; третман и одлагање затрованих или угинулих животиња и другог контаминираниог отпада; третман и одлагање радиоактивног отпада из болница итд.). Ова грана такође обухвата закопавање или заоравање отпада, као и одлагање коришћене робе да би се елиминисао штетан отпад. Ова грана не обухвата: - третман и одлагање отпадних вода, видети 37.00 - поновно искоришћење отпада, видети 38.2
		<b>38.31</b>	<b>Спаљивање отпада без искоришћења енергије</b> Ова група обухвата одлагање и третман отпада, искључиво ради одлагања, спаљивањем или термичком обрадом без искоришћења енергије пре одлагања отпада. Ова група не обухвата: - термичку обраду са искоришћењем енергије, видети 38.22
		<b>38.32</b>	<b>Одлагање на депоније или трајно складиштење отпада</b> Ова група обухвата одлагање и третман отпада, искључиво ради одлагања, и то неопасног или опасног, чврстог и који није чврст, на земљиште или у земљиште (тј. закопавање у земљу) или на локалитете за трајно одлагање отпада. Ова група обухвата: - пословање депонија за одлагање отпада - третман органског отпада за одлагање на депоније или трајно одлагање - одлагање споредних производа животињског порекла на депонијама Ова група такође обухвата: - трајно подземно одлагање отпада у шупљинама у земљи (нпр. рудник соли или калијума) - складиштење ухваћеног угљен-диоксида

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- пословање транзитних станица на којима се отпад истоварује за даљи транспорт, видети 38.1
- пословање транзитних станица на којима се разврставају материјали који се могу поново искористити, видети 38.21
- деконтаминацију, чишћење земљишта, воде и смањење токсичних материјала, видети 39.00

### 38.33 Остало одлагање отпада

Ова група обухвата:

- испуштање течног отпада у мора/океане или друга водна тела, укључујући смештање на морском дну
- упумпавање отпадних вода у бунаре, слане куполе или природна одлагалишта

Ова група не обухвата:

- пословање транзитних станица на којима се разврставају материјали који се могу поново искористити, видети 38.21
- искоришћење енергије из отпада термичком обрадом, видети 38.22
- деконтаминацију, чишћење земљишта, воде и смањење токсичних материјала, видети 39.00

39

### Санација и остале услужне делатности управљања отпадом

Ова област обухвата пружање услуга санације (нпр. чишћења загађених објеката, локалитета, земљишта, површинских или подземних вода).

39.0

### Санација и остале услужне делатности управљања отпадом

#### 39.00 Санација и остале услужне делатности управљања отпадом

Ова група обухвата:

- деконтаминацију земљишта и подземних вода на месту загађења, било на том месту (*in situ*) или ван њега (*ex situ*), коришћењем нпр. механичких, хемијских или биолошких метода
- деконтаминацију индустријских постројења или локалитета, укључујући нуклеарна постројења и локалитете
- деконтаминацију и чишћење површинских вода од загађења које је последица акцидента (нпр. сакупљање загађивача или примена хемикалија)
- чишћење нафтних мрља и других загађивача на земљи, у површинским водама, у морима и океанима, укључујући приобаље
- одстрањивање азбеста, оловних боја и других отровних материја
- уклањање мина итд., укључујући детонације
- делатности осталог специјализованог чишћења и санирања животне средине
- делатности хватања угљеника
- санацију рударских копова

Ова група такође обухвата:

- санацију, контролу и надзор локалитета

Ова група не обухвата:

- заштиту од штеточина у пољопривреди, видети 01.61
- пречишћавање воде за потребе водоснабдевања, видети 36.00
- третман отпада са поновним искоришћењем, видети 38.2
- третман отпада ради одлагања, видети 38.3
- складиштење ухваћеног угљендиоксида (CO<sub>2</sub>), видети 38.32
- грађевинске пројекте за рехабилитацију рударских копова, видети сектор F
- чишћење путева, прање улица, видети 81.23



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР F – ГРАЂЕВИНАРСТВО

Овај сектор обухвата опште и специјализоване грађевинске радове на зградама и осталим грађевинама. Обухватају се новоградња, поправке, доградња и адаптација, постављање монтажних зграда или објеката на градилишту, као и укључујући грађевине привременог карактера.

Опште грађевинарство представља изградњу комплетних зграда (нпр. стамбених и пословних зграда, продавница и других помоћних зграда, пољопривредних зграда). Овде је обухваћена и изградња осталих грађевина (нпр. аутопутева, улица, мостова, тунела, железничких пруга, аеродрома, пристаништа и других приобалних објеката, система за наводњавање, канализационих система, сложених индустријских постројења, цевовода и електричних водова, спортских терена).

Ови послови могу се обављати за сопствени рачун, за накнаду или на основу уговора. Део радова, а понекад и целокупне радове, могу обављати подизвођачи. Овде се класификује главни извођач коме је поверена целокупна одговорност за грађевински пројекат.

Даље, обухвата и поправку зграда и осталих грађевина. Одржавање, поправка и уградња опреме која чини саставни део зграда (нпр. покретне степенице или системи за климатизацију) класификују се као грађевинарство у сектор F ако се врше на градилишту.

Овај сектор обухвата целокупну изградњу зграда (област 41), целокупне радове на изградњи осталих грађевина (област 42), као и специјализоване грађевинске делатности, само ако се изводе као део грађевинског процеса (област 43).

Изнајмљивање грађевинске опреме са руковоцем класификује се у специјализоване грађевинске делатности које се изводе коришћењем ове опреме.

Овај сектор такође обухвата:

- реновирање, обнову, реконструкцију и надоградњу (модификацију) историјских и археолошких локалитета и зграда

Овај сектор не обухвата:

- производне операције које се не изводе на градилишту, видети сектор C

- производњу и испоруку конструкција и делова монтажних зграда од дрвета или метала са минималним грађевинским радовима на лицу места, видети области 16, 25

- археолошка ископавања, видети 72.20

- конзервацију, рестаурацију и остале делатности подршке културном наслеђу, видети 91.30

### 41 Изградња стамбених и нестамбених зграда

Ова област обухвата општу изградњу свих врста зграда. Даље, обухвата изградњу, поправку, доградњу и адаптацију, као и постављање монтажних зграда или објеката на градилишту, укључујући грађевине привременог карактера.

Обухваћена је изградња комплетних зграда (нпр. стамбених и пословних зграда, продавница и других помоћних зграда, пољопривредних зграда).

#### 41.0 Изградња стамбених и нестамбених зграда

##### 41.00 Изградња стамбених и нестамбених зграда

Ова група обухвата изградњу комплетних стамбених и нестамбених објеката, као и доградњу и адаптације. Део изградње или цео процес изградње могуће је уступити (*outsourcing*) другом извођачу радова (подизвођачу). Ако се обављају само специјализовани делови грађевинског процеса, онда се делатност класификује у област 43.

Ова група обухвата:

- изградњу свих врста зграда:

- стамбених зграда
- зграда за индустријску производњу (нпр. фабрика, радионица)
- болница, школа и пословних зграда
- хотела, продавница, тржних центара и ресторана
- аеродромских зграда
- затворених спортских дворана
- паркинг гаража, укључујући подземне гараже
- складишта

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- зграда за обављање верских обреда
  - постављање монтажних зграда или објеката на градилишту
- Ова група такође обухвата:
- комплетно преуређење и адаптацију (реновирање) постојећих стамбених или нестамбених зграда које укључује неколико специјализованих грађевинских делатности
  - изградњу објеката испуњених ваздухом (нпр. спортских балон хала)
- Ова група не обухвата:
- изградњу сложених индустријских постројења, осим зграда, видети 42.99
  - развој грађевинских пројеката за каснију продају, видети 68.12
  - архитектонске и инжењерске делатности, видети 71.1
  - управљање пројектом за изградњу, видети 71.1

42

#### **Изградња осталих грађевина**

Ова област обухвата општу изградњу осталих грађевина. Овде спадају новоградња, поправке, доградња и адаптација, постављање монтажних зграда или објеката на градилишту, као и грађевине привременог карактера.

Даље, обухваћена је и изградња сложених, тешких грађевина (нпр. аутопутева, путева, електрана, мостова, тунела, железничких пруга, аеродромских стаза, пристаништа и других приобалних објеката, система за наводњавање, канализационих система, сложених индустријских постројења, цевовода и електричних водова и отворених спортских терена). Ови радови могу се обављати за сопствени рачун, или уз накнаду, или на основу уговора. Део радова, а понекад и целокупне радове, могу обављати подизвођачи.

42.1

#### **Изградња путева и железничких пруга**

##### **42.11 Изградња путева и аутопутева**

- Ова група обухвата:
- изградњу путева, аутопутева, улица и других стаза за возила и пешаке
  - површинске радове (нпр. асфалтирање путева, аутопутева или мостова асфалтом, бетоном, каменом)
  - изградњу аеродромских стаза
  - изградњу неасфалтираних планинских стаза или стаза за бициклизам
- Ова група не обухвата:
- постављање уличне расвете и електричне сигнализације, видети 43.21
  - бојење и обележавање ознака на путевима и улицама, видети 43.50
  - постављање заштитних баријера и саобраћајних знакова итд., видети 43.50
  - управљање пројектом за изградњу, видети 71.1
  - инжењерске делатности, видети 71.12

##### **42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница**

- Ова група обухвата:
- изградњу железница, подземних железница и метроа
  - изградњу електроенергетских надземних водова и проводних шина за железницу
- Ова група не обухвата:
- постављање расвете и електричне сигнализације, видети 43.21
  - управљање пројектом за изградњу, видети 71.1
  - инжењерске делатности, видети 71.12

##### **42.13 Изградња мостова и тунела**

- Ова група обухвата:
- изградњу мостова, укључујући мостове за уздигнуте аутопутеве и пруге (вијадукте)
  - изградњу тунела, укључујући тунеле за аутопутеве и железнице

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- изградњу железнице, видети 42.12
- постављање расвете и електричне сигнализације, видети 43.21
- управљање пројектом за изградњу, видети 71.1
- инжењерске делатности, видети 71.12

## **42.2 Изградња цевовода, електричних и телекомуникационих водова**

### **42.21 Изградња цевовода**

Ова група обухвата изградњу цевовода за транспортовање течности, укључујући гас, и изградњу повезаних зграда и грађевина које чине саставни део тих система.

Ова група обухвата:

- изградњу осталих грађевинских објеката за:
  - цевоводе за пренос на велике даљине, подводне и градске цевоводе
  - главне доводе за воду и водоводну мрежу
  - системе за наводњавање (канале)
  - резервоаре
- изградњу:
  - система за управљање отпадним водама, укључујући поправке
  - постројења за третман и одлагање отпадних вода
  - црпних станица

Ова група такође обухвата:

- копање бунара
- геотермално бушење

Ова група не обухвата:

- уградњу водоводних и канализационих цеви у зградама, видети 43.22
- делатности управљања пројектом повезане са грађевинским радовима на осталим грађевинама, видети 71.12
- испитивање камером у цевима за отпадну воду, воду и гас, које није у вези са поправком или уградњом, видети 71.20

### **42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова**

Ова група обухвата изградњу водова за дистрибуцију електричне енергије и телекомуникација и изградњу повезаних зграда и грађевина које чине саставни део тих система.

Ова група обухвата:

- изградњу осталих грађевинских објеката за:
  - међумесне и локалне комуникационе и енергетске далеководне и мрежу
  - електране (нпр. соларне електране и ветропаркове)
- изградњу станица за дистрибуцију електричне енергије (нпр. за пуњење електричних возила)

Ова група не обухвата:

- изградњу електроенергетских надземних водова и проводних шина за железницу, видети 42.12
- изградњу брана и насипа за хидроелектране, видети 42.91
- инсталацију фотонапонских система на зградама, видети 43.21
- електроинсталација пуњача акумулатора (нпр. за пуњење електричних возила), видети 43.21
- делатности управљања пројектом повезане са грађевинским радовима на осталим грађевинама, видети 71.12

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**42.9 Изградња осталих грађевинских објеката**

**42.91 Изградња хидротехничких објеката**

Ова група обухвата:

- изградњу и реконструкцију, нпр.:
  - водених путева, пристаништа, река, марина
  - хидромеханичких структура (нпр. бродских преводница, дизала [за бродове], запорних капија, бродских успињача)
  - брана и насипа
- ископавање (багеровање) водених путева (нпр. басена за пристаништа, река)

Ова група не обухвата:

- изградњу подводних цевовода, видети 42.21
- постављање подводних каблова, видети 42.22
- делатности управљања пројектом повезане са грађевинским радовима на осталим грађевинама, видети 71.12

**42.99 Изградња осталих грађевинских објеката неklasификована на другом месту**

Ова група обухвата:

- изградњу сложених индустријских постројења, осим зграда, нпр.:
  - рударских објеката (нпр. окна, торња, тунела)
  - рафинерија
  - постројења хемијске индустрије
  - система за складиштење житарица
- изградњу осталих грађевина које нису зграде, нпр.:
  - спортских терена на отвореном
  - изградњу игралишта
  - изградњу немонтажних базена

Ова група не обухвата:

- монтажу индустријских машина и опреме, видети 33.20
- изградњу затворених спортских дворана, видети 41.00
- парцелисање и уређење властитог земљишта за каснију продају, видети 68.12
- делатности управљања пројектом повезане са грађевинским радовима на осталим грађевинама, видети 71.12

**43**

**Специјализоване грађевинске делатности**

Ова област обухвата специјализоване грађевинске делатности (посебни занати) у оквиру изградње зграда и осталих грађевина или припремне радове за њих. Ове делатности су обично специјализоване на начин да се могу изводити на различитим грађевинама и захтевају поседовање посебне врсте стручности или опреме. Специјализоване грађевинске радове обично изводе подизвођачи у име извођача чије делатности спадају у области 41 или 42. Поправке се обично врше без подуговарања (такви грађевински радови се најчешће обављају непосредно за власника непокретности).

Даље, обухвата монтажу свих врста инсталација неопходних како би грађевина била функционална. Ове делатности најчешће се изводе на самом градилишту, мада део послова може бити изведен ван градилишта.

Ова област обухвата електричне, водоводне и друге грађевинске инсталације на плутајућим платформама.

Изнајмљивање грађевинске опреме са руковаоцем класификује се у грађевинску делатност која се изводи коришћењем ове опреме.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<p>Ова област такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- специјализоване грађевинске делатности које представљају поправку или одржавање</li> <li>- завршне радове на зградама и другим грађевинским објектима</li> </ul>
		<b>43.1</b>	<p><b>Рушење и припремање градилишта</b></p> <p>Ова грана обухвата делатности припремања градилишта за касније обављање грађевинске делатности, укључујући претходно уклањање постојећих објеката.</p>
		<b>43.11</b>	<p><b>Рушење објеката</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- рушење и демонтажу зграда и других објеката</li> </ul>
		<b>43.12</b>	<p><b>Припрема градилишта</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- рашчишћавање градилишта</li> <li>- земљане радове (нпр. ископавање, насипање, нивелисање терена, ископ канала, минирање)</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- припремне грађевинске радове за рударство, нпр.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• уклањање откривке и друге радове и припремање минералних налазишта, осим нафтних и гасних налазишта</li> </ul> </li> <li>- дренажне радове на градилишту</li> <li>- дренажне радове на пољопривредном или шумском земљишту</li> <li>- припрему локалитета за археолошка ископавања</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- бушење ради експлоатације сирове нафте и природног гаса, видети 06.10, 06.20</li> <li>- испитивање бушењем у вези са експлоатацијом нафте и гаса, видети 09.10</li> <li>- помоћне услуге испитивања бушењем и сондирањем (нпр. у вези са рударским делатностима), видети 09.90</li> <li>- деконтаминацију земљишта, видети 39.00</li> <li>- бушење и копање бунара, видети 42.21</li> <li>- копање окна, видети 43.50</li> </ul>
		<b>43.13</b>	<p><b>Испитивање терена бушењем и сондирањем</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- испитивање терена бушењем и сондирањем и узимање узорака ради проучавања терена и грађења, као и у геофизичке, геолошке или друге сврхе</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- бушење експлоатационих бушотина нафте или гаса, видети 06.10, 06.20</li> <li>- испитивање бушењем у вези са експлоатацијом нафте и гаса, видети 09.10</li> <li>- помоћне услуге испитивања бушењем и сондирањем (нпр. у вези са рударским делатностима), видети 09.90</li> <li>- бушење и копање бунара, видети 42.21</li> <li>- геотермално бушење, видети 42.21</li> <li>- копање окна, видети 43.50</li> <li>- истраживања нафтних и гасних поља, геофизичка, геолошка и сеизмичка истраживања, видети 71.12</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**43.2 Електричне, водоводне и остале грађевинске инсталатерске делатности**

Ова грана обухвата инсталатерске делатности које потпомажу функционисање грађевине као такве, укључујући постављање инсталација електричне енергије, цевовода (водовода, гасовода и канализације), система за грејање и климатизацију, лифтова итд.

**43.21 Постављање електричних инсталација**

Ова група обухвата инсталирање, поправку и одржавање електричних система у свим врстама зграда и осталих грађевина.

Ова група обухвата:

- постављање инсталација:

- електричних водова и прикључака
- телекомуникационих водова
- водова за рачунарску мрежу, кабловску телевизију, укључујући оптичке каблове
- сателитских антена
- расветних система
- противпожарних аларма
- алармних система против провала
- уличне расвете и електричне сигнализације
- расвете на аеродромским стазама
- фотонапонских система на зградама
- система за складиштење енергије
- инсталацију пуњача за електрична возила

Ова група такође обухвата:

- прикључивање електричних апарата и опреме за домаћинство, укључујући подно грејање

Ова група не обухвата:

- изградњу водова за дистрибуцију електричне енергије и телекомуникација, видети 42.22
- изградњу соларних електрана и ветропаркова, видети 42.22
- изградњу станица за дистрибуцију електричне енергије (нпр. за пуњење електричних возила), видети 42.22
- уградњу громобрана, видети 43.24
- надзор и даљински надзор електронских сигурносних система (нпр. аларма против провале и противпожарних аларма, укључујући њихово инсталирање и одржавање), видети 80.09

**43.22 Постављање водоводних, грејних и климатизационих инсталација**

Ова група обухвата инсталирање, поправку и одржавање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система, укључујући доградњу и адаптацију.

Ова група обухвата:

- инсталирање, одржавање и поправку:

- грејних система (нпр. топлотних пумпи, соларних термалних колектора)
- пећи и расхладних торњева
- водоводне и санитарне опреме
- вентилационе и климатизационе опреме и канала
- гасне инсталације
- парне цеви
- спринклер система прскалица (нпр. против пожара и за заливање травњака)
- уградњу и инсталацију каљевих пећи
- постављање канала (за вентилацију, климатизацију и грејање)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- инсталацију система за дистрибуцију медицинског гаса у болницама

Ова група не обухвата:

- постављање електричног подног грејања, видети 43.21
- испитивање камером у каналима за вентилацију, цевима за воду, гас и друге течности без поправке или инсталације, видети 71.20

#### **43.23 Постављање изолације**

Ова група обухвата:

- топлотне изолационе радове (нпр. за цеви, котлове и вентилационе канале, унутрашње или спољашње, укључујући облагање за изолацију)
- радове на звучној изолацији
- радове на заштити од вибрација
- радове на противпожарној заштити
- хидроизолацију
- унутрашњу изолацију кровова

Ова група не обухвата:

- спољашњу изолацију кровова, видети 43.41
- хидроизолацију кровова, видети 43.41

#### **43.24 Остали инсталациони радови у грађевинарству**

Ова група обухвата инсталирање, поправку и одржавање остале опреме у зградама и осталим грађевинама, осим електричне, водоводне, канализационе, грејне и климатизационе или индустријских машина.

Ова група обухвата:

- постављање остале опреме у зградама или осталим грађевинама, нпр.:
  - лифтова и покретних степеница, укључујући лифтове за степеништа
  - аутоматских и обртних врата
  - громобрана
  - система за вакуумско чишћење
  - ролетни, застора и тенди
- постављање ограда, гелендера и противпожарних степеница
- постављање знакова, осветљених и неосветљених
- постављање и замена брава
- постављање аутоматских система на зградама (нпр. за отварање прозора и врата)

Ова група такође обухвата:

- инсталирање опреме за личну заштиту радника на грађевини (нпр. постављање трака за спасавање)

Ова група не обухвата:

- инсталирање индустријских машина, видети 33.20

### **43.3 Завршни грађевински радови**

#### **43.31 Малтерисање**

Ова група обухвата:

- унутрашње и спољашње малтерисање и штукатурске радове на зградама и осталим грађевинама, укључујући наношење одговарајуће подлоге
- израду преградних зидова од гипса (без употребе малтера) и глетоване плафона

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 43.32 Уградња столарије

Ова група обухвата:

- уградњу врата (осим аутоматских и обртних), прозора, оквира за врата и прозоре од дрвета или другог материјала
- уградњу кухиње (кухињских елемената) по мери, уградних плакара, степеништа, намештаја за продавнице итд.
- унутрашње довршавање (нпр. плафона, покретних преградних зидова)
- радове на постављању зимских вртова, веранди и балкона од дрвета или других материјала
- монтажу штандова и тезги (нпр. на пијацама, изложбама, сајмовима)

Ова група не обухвата:

- уграђивање аутоматских и обртних врата, видети 43.24
- изнајмљивање и лизинг штандова и тезги (нпр. за изложбе и сајмове), видети 77.39

#### 43.33 Постављање подних и зидних облога

Ова група обухвата:

- постављање, поплочавање, намештање или облагање у зградама и осталим грађевинама:
  - керамичких, бетонских или камених зидних или подних плочица, облагање пећи керамичким плочицама
  - паркета и других дрвених подних облога, покривање зидова дрветом
  - таписона и линолеумских подних покривача, укључујући оне од гуме или пластичних маса
  - подних и зидних облога од тераца, мермера, гранита или шкриљца
  - тапета

Ова група такође обухвата:

- брушење, полирање и лепљење паркета и других дрвених подних облога

Ова група не обухвата:

- облагање спољних зидова, видети 43.35

#### 43.34 Бојење и застакљивање

Ова група обухвата:

- унутрашње и спољашње бојење зграда
- бојење осталих грађевина
- застакљивање, постављање огледала итд.

Ова група такође обухвата:

- премазивање метала на зградама и другим грађевинским објектима

Ова група не обухвата:

- хидроизолацију кровова, видети 43.41
- уградњу прозора, видети 43.32
- бојење и остало обележавање ознака на путевима и улицама, видети 43.50

#### 43.35 Остали завршни грађевински радови

Ова група обухвата завршне радове којима се завршава изградња објеката.

Ова група обухвата:

- постављање монтажних металних плоча, челичних делова, профила итд.
- радове на уградњи орнамената на зградама
- облагање спољних зидова
- постављање фасадних зидова
- остале завршне грађевинске радове неклассификоване на другом месту



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- постављање великих полица (нпр. у продавницама или складиштима, који нису саставни део зграде), видети 33.20
- постављање звучних панела, плоча и сличних материјала, видети 43.23
- делатности дизајнера ентеријера, видети 74.13
- основно унутрашње чишћење зграда и осталих грађевина, видети 81.21
- специјално унутрашње и спољашње чишћење зграда, видети 81.22
- чишћење паром под притиском, пескарење и сличне делатности на спољним деловима зграде, видети 81.22

#### **43.4 Специјализоване грађевинске делатности у изградњи зграда**

##### **43.41 Делатности изградње кровова**

Ова група обухвата:

- радове на изградњи крова
- постављање носеће кровне конструкције
- спољашњу изолацију кровова
- покривање крова
- постављање изолације на кровове
- хидроизолацију кровова
- постављање одвода, одводних цеви и цеви за одвод кишнице
- постављање кровних прозора и кровних врата
- постављање снежних браника на косим крововима
- постављање опреме за безбедност на крову

Ова група не обухвата:

- унутрашњу изолацију кровова, видети 43.23

##### **43.42 Остале специјализоване грађевинске делатности у изградњи зграда**

Ова група обухвата:

- специјализоване грађевинске делатности које су заједничке за различите врсте зграда, а захтевају поседовање специјалних вештина или специјалне опреме:
  - изградњу темеља (фундирање), укључујући побијање шипова
  - уклањање влаге у зградама
  - монтирање монтажних челичних конструкцијских елемената за зграде, које извођач радова није сам произвео
  - подизање димњака и индустријских пећи

Ова група не обухвата:

- изградњу и постављање каљевих пећи, видети 43.22

#### **43.5 Специјализоване грађевинске делатности у изградњи осталих грађевина**

##### **43.50 Специјализоване грађевинске делатности у изградњи осталих грађевина**

Ова група обухвата:

- специјализоване грађевинске делатности које су заједничке за различите врсте осталих грађевина, а захтевају поседовање специјалних вештина или специјалне опреме:
  - изградњу темеља за остале грађевине, укључујући побијање шипова
  - копање окна
  - подизање челичних елемената за остале грађевине
  - постављање заштитних баријера, саобраћајних знакова итд.
  - подизање заштитних зидова од буке (нпр. уз путеве)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- постављање уличног намештаја</li> <li>- постављање монтажних базена</li> <li>- бојење и остало обележавање ознака на путевима и улицама</li> <li>- подизање заштитних камених зидова и постављање заштите (заштитних мрежа) од одрона</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- површинске радове (нпр. асфалтирање путева [асфалтом, бетоном, каменом итд.]), видети 42.11</li> <li>- изградњу немонтажних базена, видети 42.99</li> </ul>
		<b>43.6</b>	<b>Услугне делатности посредовања у пружању специјализованих грађевинских услуга</b>
		<b>43.60</b>	<b>Услугне делатности посредовања у пружању специјализованих грађевинских услуга</b> <p>Ова група обухвата посредовање у пружању специјализованих грађевинских услуга повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, при чему посредник не пружа специјализоване грађевинске услуге које се посредују. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија се може наплатити од крајњег корисника или пружаоца специјализованих грађевинских услуга. Приходи од делатности посредовања могу укључивати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).</p>
		<b>43.9</b>	<b>Остале специјализоване грађевинске делатности</b>
		<b>43.91</b>	<b>Делатности зидања опеком и каменом</b> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- зидање циглом и опеком, постављање камена и друге зидарске радове</li> </ul>
		<b>43.99</b>	<b>Остале специјализоване грађевинске делатности неklasификоване на другом месту</b> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- специјализоване грађевинске делатности које су заједничке за различите врсте грађевина, а захтевају поседовање специјалних вештина или специјалне опреме, неklasификоване на другом месту: <ul style="list-style-type: none"> <li>• делатности постављања челичних арматура на градилишту</li> <li>• монтирање и демонтирање скела и радних платформи</li> </ul> </li> <li>- постављање опреме за безбедност на градилишту</li> <li>- извођење радова по специјалним захтевима, за које је неопходна вештина пењања и знање коришћења одговарајуће опреме (нпр. рад на високим објектима)</li> <li>- изнајмљивање кранова и друге опреме за изградњу која не може бити алоцирана у специфични тип изградње, заједно са руковаоцем опреме</li> <li>- поправку/обнављање армираних бетонских конструкција (нпр. греда, стубова)</li> <li>- подизање билборда или рекламних стубова</li> <li>- бетонске радове</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- реновирање, обнову, реконструкцију и надоградњу (модификацију) историјских и археолошких локалитета и зграда</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање скела и радних платформи без монтаже и демонтаже, видети 77.32</li> <li>- изнајмљивање машина и опреме за изградњу без руковаоца опреме, видети 77.32</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР G – ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И ТРГОВИНА НА МАЛО

Овај сектор обухвата трговину свим врстама робе на велико и на мало (тј. продају без прераде) и пружање услуга при продаји робе. Роба су физички произведени предмети за којима постоји потражња, над којима се могу успоставити власничка права и чије власништво може бити пренето са једне јединице на другу, учествовањем у трансакцијама на тржишту. Ово је у складу са дефиницијама и концептима примењеним у домену платног биланса, Радној групи за дигиталну економију Г20, Приручнику о мерењу дигиталне трговине итд.

Трговина на велико и трговина на мало представљају последње фазе у дистрибуцији робе. За ту сврху се обављају помоћне делатности, што обухвата уобичајене поступке (манипулације) који су повезани с трговином, без прераде робе. Ове операције (или манипулације) обухватају нпр. сортирање, разврставање и склапање робе, мешање робе (нпр. вина или песка), флаширање (с претходним чишћењем боца или без њега), паковање, раздељивање на мање количине и препакивање ради дистрибуције у мањим јединичним паковањима, складиштење (замрзавањем, хлађењем или без тога). Ако се не обављају као уобичајене операције (или манипулације) повезане са трговином, поменуто делатности могу се обављати као претежне, споредне или помоћне делатности у другим секторима КД 2025.

Разлика између области 46 (трговина на велико) и 47 (трговина на мало) заснива се на типу купца.

Трговина на велико јесте препродаја (продаја без прераде) нове или коришћене робе трговцима на мало (трговина између предузећа), нпр. индустријским, трговинским, институционалним или професионалним корисницима или другим трговцима на велико, или обухвата деловање посредника или заступника у куповини или продаји робе за трећа лица.

Карактеристични трговци који су овде обухваћени јесу трговци на велико који полажу право на робу коју продају, као што су трговински посредници или препродавци, дистрибутери индустријских производа, извозници, увозници и потрошачке задруге. Осим њих, обухваћени су и продајни огранци и продајне пословнице (али не и продавнице на мало) које су у саставу производне или рударске јединице, а раздвојени су од њихових постројења или рудника, са циљем пласмана њихових производа и који примљене поруџбине не извршавају директним отпремањем из постројења или рудника. Обухваћени су и трговачки посредници, комисионари, заступници, задруге и откупљивачи. Ако трговац на велико не преузима власништво над робом којом тргује, класификује се у грану 46.1. Ако трговац на велико преузима власништво над робом, чак и ако делује у име трећег лица, класификује се у гране 46.2–46.9.

У трговини на велико често се физички састављају, сортирају и разврставају велике количине робе и деле се на мање партије, препакују и поново раздељују на мања јединична паковања (нпр. фармацеутских производа); обављају се још и складиштење, хлађење, испоручивање и инсталирање робе, учествовање у унапређењу продаје и дизајнирају се етикете.

Трговина на мало је препродаја (продаја без прераде) нове или коришћене робе крајњим купцима ради личне потрошње или потрошње у домаћинству, и то у продавницама, робним кућама, на тезгама, преко поште или интернета, посредством продавца који долазе купцима на врата, уличних продавца, потрошачких задруга, аукцијских кућа итд. Она обухвата продају робе путем изложбених салона (где изложена роба може бити купљена), путем повремених продајних места (нпр. продавница које се привремено отварају), као и путем аутоматизованих продавница трговине на мало.

Већина трговаца на мало полаже право на робу коју продају, али поједини раде и као заступници за туђ рачун и продају робу на консигнацијској или на комисионој основи. Ако трговац на мало не преузима власништво над робом којом тргује, класификује се у грану 47.9. Ако трговац на мало преузима власништво над робом, чак и ако делује у име трећег лица, класификује се у гране 47.1–47.8.

КД 2025 не прави никакву разлику на нивоу гране и групе између продаје у продавници и продаје путем интернета. Већина делатности трговине на мало обавља се како у продавницама, тако и путем интернета (као и путем других дистрибуционих канала), те је тешко направити разлику између ова два дистрибутивна/продајна канала на основу примарних метода продаје. Удео продаје у продавницама и путем интернета може с временом да се мења, што утиче на стабилност класификације. Главни критеријум класификације за трговину на мало у КД 2025 заснива се на томе шта се продаје, а не на каналима продаје.

Трговина на мало путем интернета класификује се према врсти робе која се продаје.

Разлика између трговине на велико и трговине на мало не заснива се на количини продате робе, пошто се трговина на велико може заснивати на јединичној основи, као што се трговина на мало може заснивати на великим количинама. Уместо тога, основна разлика између трговине на велико и трговине на мало јесте тип купца. Трговина на велико обично укључује предузећа као купце, док трговина на мало обично подразумева продају крајњим купцима, као што су домаћинства. Ако трговац продаје и предузећима и крајњим купцима без разлике, и практично је немогуће препознати који тип купца представља већину, тада се препоручује да се продавац третира као трговац на мало.

Мешање пића које врши произвођач или уговарач класификује се у прерађивачку индустрију (сектор С). Ако се обавља као уобичајени посао (или манипулација без добијања новог производа) повезан са трговином, сматра се помоћном делатношћу и убраја се у сектор G.

Овај сектор такође обухвата:

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- транзитне трговинске делатности које подразумевају куповину робе и њен превоз из једне царинске територије у другу. Транзитна трговина представља тространу трансакцију у оквиру које транзитни трговац спроводи извозне и увозне трансакције између две или више различитих земаља изван сопствене економске територије. Транзитни трговац полаже право на робу током њеног превоза (за разлику од посредника који не преузимају власништво над посредованом робом).
- специјализоване и неспецијализоване услужне делатности посредовања у трговини на мало, видети 47.9
- продају хране и пића путем аутомата или аутоматизованих продајних места
- било коју врсту монтаже или састављање које изврши трговац, а које не резултира новим производом, нпр. монтажа плочастог намештаја, опремање бицикла додатним прибором по жељи купца (нпр. носач за пртљаг, блатобран)

Овај сектор не обухвата:

- трговину електричном енергијом, видети 35.15
- трговину природним гасом за снабдевање енергијом путем дистрибутивних мрежа, видети 35.23
- трговину дигиталним производима, стримовање и преузимање садржаја на дигиталним платформама (нпр. е-књиге, аудио), видети сектор J
- делатности продаваца припејд телефонских картица и услуга, видети 61.20
- поправку моторних возила и мотоцикала, видети област 95
- задружна удружења, која се класификују према њиховој претежној делатности

**46**

### **Трговина на велико**

Ова област обухвата трговину на велико физичком робом за сопствени рачун, или уз накнаду, или на основу уговора (комисиона трговина), и односи се и на трговину на велико на домаћем тржишту и на међународну трговину на велико (увоз/извоз), укључујући продају преко интернета. Трговина на велико за сопствени рачун значи поседовање робе којом се тргује све до тренутка преноса власништва на купца. У случају транзитне трговине, роба се купује у име купца, али посредник је власник робе док је она у транзиту. Међутим, оба случаја се класификују на исти начин (гране 46.2–46.9).

Ова област обухвата трговину на велико уз накнаду или на основу уговора (грана 46.1), специјализовану трговину на велико (гране 46.2–46.8) и неспецијализовану трговину на велико (грана 46.9); група 46.39 је изузетак, јер обухвата неспецијализовану трговину на велико храном, пићима и дуваном.

Ова област такође обухвата:

- трговину на велико моторним возилима и мотоциклима, као и деловима, опремом и додатном опремом
- делатности транзитне трговине

Ова област не обухвата:

- трговину електричном енергијом, видети 35.15
- трговину природним гасом за снабдевање енергијом путем дистрибутивних мрежа, видети 35.23
- изнајмљивање и лизинг робе, видети област 77
- паковање чврсте робе и флаширање течних или гасовитих производа, укључујући мешање и филтрирање за трећа лица, видети 82.92

**46.1**

### **Трговина на велико уз накнаду или на основу уговора**

Ова грана обухвата услужне делатности посредовања, тј. помагања у трансакцијама између продаваца и купаца које подразумевају наручивање робе уз накнаду или провизију, без преузимања власништва над посредованом робом, укључујући:

- делатности комисионара, трговачких посредника и других трговаца на велико који тргују за рачун других, без права власништва над посредованом робом
- делатности повезивања продаваца и купаца,
- делатности обављања комерцијалних трансакција за рачун налогодавца, укључујући оне путем интернета.

Ова грана такође обухвата:

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности централних јединица за набавку, ако су оне само посредници и немају власништво над робом</li> <li>- делатности трговине на велико аукцијских кућа за продају робе трећих лица, укључујући интернет аукције</li> </ul> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9</li> <li>- делатности посредника који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9</li> <li>- делатности посредовања у трговини на мало, видети 47.9</li> <li>- делатности посредовања у пословању непокретностима, видети 68.31</li> <li>- пословање веб-сајтова који омогућавају претрагу робе и повезују купце са продавцима, видети одговарајуће групе за услужне делатности посредовања</li> <li>- делатности оглашавања, истраживања тржишта и односа с јавношћу, видети област 73</li> </ul>
		<b>46.11</b>	<p><b>Посредовање у трговини на велико пољопривредним сировинама, живим животињама, текстилним сировинама и полупроизводима</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности посредника у трговини на велико пољопривредним сировинама, животињама, украсним биљем, текстилним сировинама и полупроизводима</li> <li>- делатности посредника у трговини на велико сточном храном</li> <li>- делатности посредника у трговини на велико аукцијских кућа за продају крзна</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности посредника у трговини на велико храном за кућне љубимце, видети 46.17</li> <li>- трговину на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9</li> <li>- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9</li> </ul>
		<b>46.12</b>	<p><b>Посредовање у трговини на велико горивима, рудама, металима и индустријским хемикалијама</b></p> <p>Ова група обухвата делатности посредника у трговини на велико:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- горивима, рудама, металима и индустријским хемикалијама, укључујући ђубрива</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9</li> <li>- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9</li> </ul>
		<b>46.13</b>	<p><b>Посредовање у трговини на велико дрвном грађом и грађевинским материјалом</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности посредника у трговини на велико дрвном грађом и грађевинским материјалом</li> <li>- делатности посредника у трговини на велико: <ul style="list-style-type: none"> <li>• монтажним грађевинама и грађевинском опремом</li> <li>• палетама, дрвеним контејнерима и њиховим деловима</li> <li>• санитарном опремом</li> </ul> </li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9</li> <li>- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**46.14 Посредовање у трговини на велико машинама, индустријском опремом, бродовима и авионима**

Ова група обухвата делатности посредника у трговини на велико:

- машинама, укључујући канцеларијске машине и компјутере, индустријску опрему, бродове и авионе
- телефонима и комуникационом опремом, укључујући мобилне телефоне, модеме итд.

Ова група такође обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико пољопривредним машинама и опремом, укључујући тракторе
- делатности посредника у трговини на велико јахтама и рекреативним бродовима

Ова група не обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико моторним возилима и мотоциклима, видети 46.18
- делатности аукцијских кућа у посредовању продаје на велико моторним возилима, укључујући аукцијску продају моторних возила преко интернета, видети 46.18
- трговину на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9
- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9

**46.15 Посредовање у трговини на велико намештајем, производима за домаћинство и металном робом**

Ова група обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико намештајем и производима за домаћинство (нпр.: кухињско посуђе, прибор за јело итд.)
- делатности посредника у трговини на велико радио и ТВ опремом, видео-уређајима, електричним апаратима за домаћинство
- делатности посредника у трговини на велико металном робом, ручним алатима
- делатности посредника у трговини на велико аудио-записима

Ова група не обухвата:

- продају на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9
- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9

**46.16 Посредовање у трговини на велико текстилом, одећом, крзном, обућом и производима од коже**

Ова група обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико текстилним производима (нпр.: тканина, ћебад, постелјина, текстилни производи за домаћинство, метража, галантерија)
- делатности посредника у трговини на велико одећом (нпр.: одећа, доње рубље, чарапе, дечија одећа, одевни додаци итд.)
- делатности посредника у трговини на велико обућом и производима од коже (нпр.: кофери, кожни украси)
- делатности посредника у трговини на велико крзном

Ова група не обухвата:

- трговину за сопствени рачун, видети 46.2–46.9
- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9

**46.17 Посредовање у трговини на велико храном, пићима и дуваном**

Ова група обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико храном, пићима и дуваном
- делатности посредника у трговини на велико суплементима (додацима исхрани) за људску потрошњу

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико храном за кућне љубимце
- делатности посредника у трговини на велико суплементима (додацима исхрани) за животиње

Ова група не обухвата:

- трговину на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9
- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9

#### **46.18 Посредовање у трговини на велико осталим посебним производима**

Ова група обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико фармацеутским и медицинским производима, парфимеријским и козметичким производима, средствима за чишћење
- делатности посредника у трговини на велико игрицама и играчкама, спортском опремом, бициклима, књигама, новинама, часописима и канцеларијским материјалом, музичким инструментима, ручним сатовима, часовницима и накитом, фотографском и оптичком опремом
- делатности посредника у трговини на велико аутомобилима и лаким моторним возилима, камионима, приколицама и полуприколицама, камп-возилима (нпр. караван-приколицама, и камперима), мотоциклима (укључујући мопеде), лична моторна превозна средства и возни парк; укључујући возила на електрични погон
- делатности посредника у трговини на велико деловима и опремом за моторна возила и мотоцикле, лична моторна превозна средства и возни парк
- делатности посредника у трговини на велико отпадом
- делатности аукцијских кућа у посредовању продаје на велико моторним возилима, укључујући аукцијску продају моторних возила преко интернета

Ова група не обухвата:

- трговину на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9
- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9
- делатности посредника у услугама осигурања, видети 66.22
- делатности посредника у пословању непокретностима, видети 68.31

#### **46.19 Посредовање у неспецијализованој трговини на велико**

Ова група не обухвата:

- трговину на велико за сопствени рачун, видети 46.2–46.9
- делатности комисионара који имају право власништва над робом, чак и ако делују у име трећег лица, видети 46.2–46.9
- делатности посредника у пословању непокретностима, видети 68.31
- делатности посредника у продаји услуга (превоз, осигурање, рекламирање), видети групу која се односи на ту врсту услуга

#### **46.2 Трговина на велико пољопривредним сировинама и живим животињама**

Ова грана не обухвата:

- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1

#### **46.21 Трговина на велико житарицама, сировим дуваном, семењем и храном за животиње**

Ова група обухвата:

- трговину на велико житарицама и семењем
- трговину на велико плодовима уљарица
- трговину на велико сировим дуваном
- трговину на велико храном за животиње и пољопривредним сировинама

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико семењем за цвеће и садницама, видети 46.22</li> <li>- трговину на велико храном за кућне љубимце, видети 46.38</li> <li>- трговину на велико ђубривом и агрохемијским производима, видети 46.85</li> <li>- трговину на велико текстилним влакнима, видети 46.86</li> </ul>
		<b>46.22</b>	<p><b>Трговина на велико цвећем и садницама</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико цвећем, садницама и луковицама</li> <li>- трговину на велико семењем за цвеће и саднице</li> </ul>
		<b>46.23</b>	<p><b>Трговина на велико живим животињама</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико домаћим животињама (нпр.: свиње, говеда, живина, овце, козе итд.)</li> <li>- трговину на велико кућним љубимцима</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико рибом, видети 46.32</li> </ul>
		<b>46.24</b>	<p><b>Трговина на велико сировом, недовршеном и довршеном кожом</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину кожом, сировом и прерађеном кожом и крзном</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности посредника у трговини на велико аукцијских кућа за продају крзна, видети 46.11</li> </ul>
	<b>46.3</b>		<p><b>Трговина на велико храном, пићима и дуваном</b></p> <p>Ова грана обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико свежем, конзервисаном и смрзнутом храном</li> <li>- специјализовану и неспецијализовану трговину на велико храном, пићима и дуваном</li> </ul> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1</li> </ul>
		<b>46.31</b>	<p><b>Трговина на велико воћем и поврћем</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико свежим воћем и поврћем</li> <li>- трговину на велико махунаркама</li> <li>- трговину на велико сушеним воћем и поврћем</li> <li>- трговину на велико конзервисаним воћем и поврћем</li> <li>- трговину на велико смрзнутим воћем и поврћем</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико печуркама</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико соковима од воћа и поврћа, видети 46.34</li> <li>- трговину на велико припремљеним јелима, видети 46.38</li> </ul>
		<b>46.32</b>	<p><b>Трговина на велико месом, производима од меса, рибом и производима од рибе</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико месом и производима од меса</li> <li>- трговину на велико живином и дивљачи</li> <li>- трговину на велико рибом и производима од рибе</li> <li>- трговину на велико морским плодовима</li> </ul>



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико изнутрицама, сухомеснатим производима, сољеним месом
- трговину на велико пужевима
- трговину на велико алгама и морским травама

Ова група не обухвата:

- трговину на велико храном за животиње, видети 46.21
- трговину на велико припремљеним јелима, видети 46.38
- трговину на велико храном за кућне љубимце, видети 46.38

#### **46.33 Трговина на велико млечним производима, јајима и јестивим уљима и мастима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико млечним производима
- трговину на велико јајима и производима од јаја
- трговину на велико јестивим уљима и мастима животињског и биљног порекла

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико млеком у праху
- трговину на велико сладоледом и сорбетима

#### **46.34 Трговина на велико пићима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико алкохолним пићима
- трговину на велико безалкохолним пићима
- трговину на велико соковима од воћа и поврћа
- трговину на велико припремљеним пићима у лименкама или боцама

Ова група такође обухвата:

- откуп вина на велико и флаширање без прераде

Ова група не обухвата:

- мешање вина, дестилисаног алкохолног пића и других пића (ради добијања новог производа), видети 11.01, 11.02, 11.07

#### **46.35 Трговина на велико дуванским производима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико дуваном и дуванским производима; производима и предметима за пушење, укључујући упаљаче, луле, опрему за мотање цигарета итд.

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико електронским цигаретама (*vapes*)

Ова група не обухвата:

- трговину на велико течностима за електронске цигарете, видети 46.85

#### **46.36 Трговина на велико шећером, чоколадом и слаткишима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико шећером, укључујући шећер у коцкама, меласе, слаткише и чоколаду
- трговину на велико пекарским производима

Ова група не обухвата:

- трговину на велико сладоледом, видети 46.33

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**46.37 Трговина на велико кафом, чајевима, какаоом и зачинима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико кафом, чајевима, какаоом и зачинима (нпр.: пржена и непржена кафа, екстракт кафе, ферментисани и неферментисани чај, екстракт чаја, какао паста, какао путер, какао прах итд.)

Ова група не обухвата:

- прераду чаја и кафе, видети 10.83
- трговину на велико припремљеним пићима у лименкама или боцама, видети 46.34

**46.38 Трговина на велико осталом храном**

Ова група обухвата осталу специјализовану трговину на велико храном која није класификована у претходне групе 46.31–46.37 (нпр. сољу, сирћетом, брашном, квасцем, медом).

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико готовим јелима
- трговину на велико хомогенизованим прехранбеним производима и дијеталном храном
- трговину на велико храном за кућне љубимце
- трговину на велико суплементима (додацима исхрани) за људску потрошњу
- трговину на велико инсектима (нпр. цврчцима), који су прерађени и спремни за јело
- трговину на велико осталим производима прехранбене индустрије (нпр.: супе, сосеви, зачини, додаци јелима, прашак за пециво итд.)

Ова група не обухвата:

- трговину на велико храном за животиње, видети 46.21

**46.39 Неспецијализована трговина на велико храном, пићима и дуваном**

Ова група обухвата трговину на велико храном, пићима и дуванским производима који се продају у пет или више група гране 46.3. Ако продати производи обухватају до четири групе у грани 46.3, јединица се сматра специјализованом трговином и сврстава се, по претежној делатности која је дефинисана на основу додате вредности, у групе 46.31–46.38.

**46.4 Трговина на велико предметима за домаћинство**

Ова грана обухвата трговину на велико предметима за домаћинство, укључујући текстил и намештај.

Ова грана не обухвата:

- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1
- трговину на велико опремом за одржавање и уређивање вртова (нпр. косачицама), видети 46.61

**46.41 Трговина на велико текстилом**

Ова група обухвата:

- трговину на велико предивима
- трговину на велико тканинама
- трговину на велико рубљем за домаћинство (нпр.: пешкирима, чаршавима итд.)
- трговину на велико позамантеријом: иглама, концем за шивење итд.
- трговину на велико сунцобранима, церадама, једрима, падобранима итд.
- трговину на велико завесама

Ова група не обухвата:

- трговину на велико одећом, видети 46.42
- трговину на велико шаторима и врећама за спавање, видети 46.49
- трговину на велико текстилним влакнима, видети 46.86

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 46.42 Трговина на велико одећом и обућом

Ова група обухвата:

- трговину на велико одећом, укључујући спортску одећу
- трговину на велико галантеријом (нпр. рукавицама, краватама и нараменицама)
- трговину на велико обућом, укључујући неспецијализовану спортску обућу
- трговину на велико предметима од крзна
- трговину на велико кишобранима

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико радном одећом, униформама, костимима

Ова група не обухвата:

- трговину на велико накитом, видети 46.48
- трговину на велико производима од коже, не укључујући одећу и обућу, видети 46.49
- трговину на велико специјалном спортском обућом која се користи једино за бављење спортом (нпр. чизме за скијање, копачке, клизальке, обућа за балет), видети 46.49
- трговину на велико опремом за мотоциклисте, видети 46.73

#### 46.43 Трговина на велико електричним апаратима за домаћинство

Ова група обухвата:

- трговину на велико електричним апаратима за домаћинство
- трговину на велико радио и ТВ опремом
- трговину на велико фотографском и оптичком опремом, осим корективним наочарима, сочивима и наочарима за сунце
- трговину на велико електричним грејним и расхладним уређајима
- трговину на велико опремом за грејање из обновљивих извора енергије
- трговину на велико опремом за грејање, вентилацију и климатизацију ваздуха
- трговину на велико машинама за шивење за домаћинство
- трговину на велико сигурносним системима и алармима

Ова група не обухвата:

- трговину на велико корективним наочарима, сочивима и наочарима за сунце, видети 46.46
- трговину на велико снимљеним медијима, видети 46.49
- трговину на велико медијима за снимање, видети 46.50
- трговину на велико машинама за шивење, осим за домаћинство, видети 46.64
- трговину на велико металном робом, инсталационим материјалима, опремом и прибором за водовод и грејање, видети 46.84
- трговину на велико опремом за грејање, вентилацију и климатизацију ваздуха, за употребу ван домаћинства, видети 46.84

#### 46.44 Трговина на велико порцеланом, стакленом робом и средствима за чишћење

Ова група обухвата:

- трговину на велико порцеланом и стакленом робом
- трговину на велико средствима за чишћење
- трговину на велико прибором за домаћинство, земљаним посуђем и грнчарским предметима

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико металним предметима за домаћинство (нпр.: ножевима, маказама, рендаљкама итд.)

Ова група не обухвата:

- трговину на велико лонцима и тигањима

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**46.45 Трговина на велико парфемима и козметиком**

Ова група обухвата:

- трговину на велико парфемима и козметиком, сапунима и тоалет папиром

**46.46 Трговина на велико фармацеутским и медицинским производима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико фармацеутским, медицинским и ортопедским производима
- трговину на велико ветеринарско-медицинским производима
- трговину на велико корективним наочарима, сочивима и наочарима за сунце
- трговину на велико медицинским и хируршким инструментима и опремом
- трговину на велико опремом за болнице

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико некорективним наочарима за сунце

Ова група не обухвата:

- трговину на велико здравом храном и дијететским производима, видети 46.38
- трговину на велико намештајем за медицинске установе и болнице, видети 46.47

**46.47 Трговина на велико намештајем, теписима и опремом за осветљење**

Ова група обухвата:

- трговину на велико намештајем (за домаћинство, канцеларије и продавнице)
- трговину на велико теписима
- трговину на велико опремом за осветљење
- трговину на велико душецима и креветима са опругама

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико намештајем за складишта, цркве, медицинске установе итд.

**46.48 Трговина на велико сатовима и накитом**

Ова група обухвата:

- трговину на велико ручним сатовима, часовницима и накитом

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико обрађеним драгим, природним, синтетичким или реконструисаним камењем

Ова група не обухвата:

- трговину на велико имитацијом накита, видети 46.49
- трговину на велико необрађеним драгим камењем, видети 46.86
- трговину на велико необрађеним синтетичким или реконструисаним драгим или полудрагим камењем, видети 46.86

**46.49 Трговина на велико осталим производима за домаћинство**

Ова група обухвата:

- трговину на велико производима од дрвета, прућа, плуте итд.
- трговину на велико бициклима, електричним бициклима, ховербордовима, тротинетима, укључујући делове и прибор за њих
- трговину на велико канцеларијским материјалом, књигама, часописима и новинама
- трговину на велико производима од коже, осим одеће и обуће, и прибором за путовање
- трговину на велико музичким инструментима
- трговину на велико снимљеним медијима
- трговину на велико играма и играчкама, укључујући предмете за прославе и мађионичарске предмете

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико спортским предметима, укључујући специјалну спортску обућу (нпр. чизме за скијање, копачке, клизальке, обућу за балет)</li> <li>- трговину на велико рекреативним чамцима</li> <li>- трговину на велико опремом за бебе (нпр. колицима за бебе, ходалицама за бебе, носилкама за бебе, седиштима за бебе за аутомобиле)</li> <li>- трговину на велико медаљама и спортским пехарима</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико шаторима и врећама за спавање</li> <li>- трговину на велико промотивним предметима</li> <li>- трговину на велико лонцима и тигањима</li> <li>- трговину на велико прибором за јело</li> <li>- трговину на велико имитацијама накита</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико електронским цигаретама (<i>vapes</i>), видети 46.35</li> <li>- трговину на велико костимима, видети 46.42</li> <li>- трговину на велико оружјем и муницијом, видети 46.64</li> <li>- трговину на велико течностима за електронске цигарете, видети 46.85</li> </ul>
		<b>46.5</b>	<p><b>Трговина на велико информационо-комуникационом опремом</b></p> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1</li> </ul>
		<b>46.50</b>	<p><b>Трговина на велико информационо-комуникационом опремом</b></p> <p>Ова група обухвата трговину на велико опремом за информационо-комуникациону технологију.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико рачунарима, рачунарском периферном опремом и рачунарским деловима</li> <li>- трговину на велико паметним таблама</li> <li>- трговину на велико стандардним вишекорисничким софтверима (који нису наменски прављени по захтеву корисника), укључујући видео-игре на физичком медију, са правом на трајно коришћење</li> <li>- трговину на велико електронским цевима</li> <li>- трговину на велико полупроводничким компонентама</li> <li>- трговину на велико микрочиповима и интегрисаним колима</li> <li>- трговину на велико штампаним плочама</li> <li>- трговину на велико медијима за снимање</li> <li>- трговину на велико телефонима и комуникационом опремом (нпр. мобилним телефонима, модемима)</li> <li>- трговину на велико канцеларијским машинама и опремом</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико снимљеним медијима, видети 46.49</li> <li>- трговину на велико машинама за адитивну производњу (3D штампачима итд.), видети 46.64</li> <li>- издавачке делатности, видети област 58</li> </ul>
		<b>46.6</b>	<p><b>Трговина на велико осталим машинама, опремом и прибором</b></p> <p>Ова грана обухвата трговину на велико специјализованим машинама, опремом и прибором за све врсте индустрије и машинама опште намене и њиховим деловима.</p> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**46.61 Трговина на велико пољопривредним машинама, опремом и прибором**

Ова група обухвата:

- трговину на велико пољопривредним и шумарским машинама и опремом:
- плуговима, растресачима ђубрива, машинама за сејање
- комбајнима за жетву и вршење
- машинама за мужу
- машинама за живинарство и опремом за пчеларство
- тракторима који се користе у пољопривреди и шумарству

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико опремом за одржавање и уређење вртова (нпр. косачицама)

Ова група не обухвата:

- трговину на велико сточном храном, видети 46.21
- трговину на велико ђубривима и агрохемијским производима, видети 46.85

**46.62 Трговина на велико алатним машинама**

Ова група обухвата:

- трговину на велико алатним машинама свих врста и за све материјале

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико аутоматизованим алатним машинама

**46.63 Трговина на велико рударским и грађевинским машинама**

Ова група обухвата:

- трговину на велико рударским и грађевинским машинама и опремом (нпр. багерима, машинама за изградњу путева, грејдерима, рударским машинама, транспортерима итд.)

Ова група не обухвата:

- трговину на велико скелама, видети 46.83
- трговину на велико ручним алатом, металном робом, инсталационим материјалима и опремом и прибором за водовод и грејање, видети 46.84

**46.64 Трговина на велико осталим машинама и опремом**

Ова група обухвата:

- трговину на велико машинама за текстилну индустрију и машинама за шивење и плетење
- трговину на велико роботима за производне линије
- трговину на велико машинама за индустрију хране, пића и дувана
- трговину на велико превозним средствима (нпр. локомотивама, вагонима), осим моторних возила, мотоцикала и бицикала
- трговину на велико бродовима и чамцима
- трговину на велико оклопним возилима
- трговину на велико авионима, дроновима и беспилотним летелицама
- трговину на велико опремом за узгој риба
- трговину на велико атракцијама за луна паркове (нпр. справама за возњу у луна парковима)
- трговину на велико опремом за фризере, теретане, соларијуме и салоне лепоте
- трговину на велико опремом за технологију која се користи за организовање догађаја, сајмова и изложби
- трговину на велико осталим машинама, неклассификовану на другом месту, за употребу у индустрији, трговини и пловидби и осталим услугама
- трговину на велико осталим електричним материјалима (нпр. електричним моторима, трансформаторима)
- трговину на велико батеријама и акумулаторима за употребу у домаћинствима

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- трговину на велико жицама и прекидачима и осталом инсталационом опремом
- трговину на велико соларним (фотонапонским) панелима
- трговину на велико оружјем, системима наоружања и муницијом
- трговину на велико палетним кутијама
- трговину на велико резервоарима, танковима, бачвама и сличним контејнерима, запремине преко 300 литара, од пластике и за индустријску употребу

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико мерним инструментима и мерном опремом
- трговину на велико машинама за адитивну производњу (3D штампачима итд.)

Ова група не обухвата:

- трговину на велико машинама за шивење за домаћинство, видети 46.43
- трговину на велико медицинском опремом за употребу ван домаћинства, видети 46.46
- трговину на велико рекреативним чамцима, видети 46.49
- трговину на велико бициклима, видети 46.49
- трговину на велико рударским, грађевинским машинама, видети 46.63
- трговину на велико моторним возилима (укључујући приколице и камп-приколице), видети 46.71
- трговину на велико деловима за моторна возила, видети 46.72
- трговину на велико батеријама и акумулаторима за моторна возила, видети 46.72
- трговину на велико мотоциклима, видети 46.73
- трговину на велико скелама, видети 46.83
- одржавање и поправку моторних возила, видети 95.31

**46.7      Трговина на велико моторним возилима, мотоциклима и њиховим деловима и прибором**

Ова грана не обухвата:

- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1
- одржавање и поправку моторних возила, видети 95.31
- одржавање и поправку мотоцикала, видети 95.32

**46.71    Трговина на велико моторним возилима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико новим и половним моторним возилима, укључујући електрична возила:
  - путничким моторним возилима, укључујући специјална путничка моторна возила (нпр. возила хитне помоћи, минубусеви)
  - камионима, приколицама и полуприколицама
  - камп-возилима (нпр. камп-приколице, кампери)

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико теренским возилима
- трговину на велико другим возилима тежим од 3,5 тоне (нпр. аутобусом)

Ова група не обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико аутомобилима и лаким моторним возилима, видети 46.18
- трговину на велико електричним бициклима и њиховим деловима и прибором, видети 46.49
- трговину на велико моторним превозним средствима (нпр. бродовима, јахтама, авионима, возовима), видети 46.64
- трговину на велико деловима и прибором за моторна возила, видети 46.72
- услужне делатности превоза путника на захтев возилом са возачем, видети 49.33
- изнајмљивање и лизинг аутомобила и лаких моторних возила без возача, видети 77.11
- одржавање и поправку моторних возила, видети 95.31

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**46.72 Трговина на велико деловима и прибором за моторна возила**

Ова група обухвата:

- трговину на велико новим и половним деловима, опремом и сродним прибором за моторна возила, као што су гуме, свећице, фарови, електричне компоненте итд.
- трговину на велико батеријама и акумулаторима за моторна возила

Ова група не обухвата:

- делатности посредника у трговини на велико деловима и опремом за аутомобиле и лака моторна возила, видети 46.18
- трговину на велико бродовима, авионима, возовима, укључујући делове и прибор, видети 46.64

**46.73 Трговина на велико мотоциклима и деловима и прибором за мотоцикле**

Ова група обухвата:

- трговину новим и половним мотоциклима, укључујући мопеде
- трговину на велико деловима и прибором за мотоцикле
- трговину на велико заштитном опремом за мотоциклисте

Ова група не обухвата:

- делатности посредника специјализованих за трговину на велико мотоциклима, видети 46.18
- трговину на велико бициклима, електричним бициклима и њиховим деловима и прибором, видети 46.49
- изнајмљивање мотоцикала, видети 77.11
- поправку и одржавање мотоцикала, видети 95.32

**46.8 Остала специјализована трговина на велико**

Ова грана обухвата:

- остале специјализоване делатности трговине на велико неklasификоване у гране 46.2–46.7 ове области
- трговину на велико полупроизводима (осим пољопривредних) који се обично не користе у домаћинству

Ова грана не обухвата:

- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1
- трговину на велико батеријама и акумулаторима који нису намењени за моторна возила, видети 46.64
- неспецијализовану трговину на велико, видети 46.90

**46.81 Трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сродним производима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико фосилним горивима и горивима са ниским садржајем угљеника или без угљеника, уљима, мазивима, нпр.:
  - ђумур, угаљ, кокс, огревно дрво, пелети од дрвета или биомасе, нафта
  - сирова нафта, непрерађено уље, дизел гориво, бензин, уље за ложење, уље за огрев, керозин, биогорива, рециклирана горива са угљеником, синтетичка горива, као мешавине или чиста
  - течни нафтни гас, течни природни гас, бутан, пропан и њихови био и обновљиви облици, као мешавине или чисти
  - уља за подмазивање и масти, рафинисани производи од нафте

Ова група не обухвата:

- трговину на велико водородом, видети 46.85
- трговину на велико природним гасом за снабдевање енергијом путем дистрибутивних мрежа, видети 35.23



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### **46.82 Трговина на велико металима и металним рудама**

Ова група обухвата:

- трговину на велико рудама гвожђа и обојених метала
- трговину на велико гвожђем и обојеним металима у примарним облицима
- трговину на велико златом и осталим племенитим металима
- трговину на велико полупроизводима од метала и металних руда
- трговину на велико полупроизводима од гвожђа и обојених метала неklasификовану на другом месту

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико челичним плочама за сопствени рачун, укључујући уобичајено сечење повезано са трговином које не укључује производњу нових производа
- трговину на велико златом и осталим племенитим металима, купљеним од домаћинстава или предузећа и продатим трговцима на мало, индустријским, трговинским или стручним корисницима, или другим трговцима на велико

Ова група не обухвата:

- трговину на велико металним отпадом, видети 46.87
- продају златних полуга, видети сектор L

#### **46.83 Трговина на велико дрветом, грађевинским материјалом и санитарном опремом**

Ова група обухвата:

- трговину на велико необрађеним дрветом
- трговину на велико производима добијеним примарном обрадом дрвета
- трговину на велико палетама и осталим утоварним плочама и бурадима
- трговину на велико необрађеним и склопљеним дрвеним прекривачима за подове
- трговину на велико грађевинским материјалом:
  - песком, шљунком, цементом, опеком итд.
- трговину на велико скелама
- трговину на велико бојама и лаковима
- трговину на велико зидним тапетама и прекривачима за под (нпр. ламинатом, плочицама, прекривачима за под од винила)
- трговину на велико равним стаклом
- трговину на велико санитарном опремом:
  - кадама, лавабоима, тоалетним и осталим санитарним предметима од порцелана
- трговину на велико вратима, прозорима и капцима (од свих материјала)

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико коришћеним мермерним опекама, степеницама, црепом за кровове
- трговину на велико уличним намештајем, тј. клупама, заштитним оградама, стубићима, уличним лампама, семафорима, саобраћајним знацима и стајалиштима за аутобусе и трамваје
- трговину на велико монтажним грађевинама
- трговину на велико материјалом за термоизолацију
- трговину на велико резервоарима, танковима, бачвама и сличним контејнерима од пластике за грађевинарство

#### **46.84 Трговина на велико металном робом, инсталационим материјалима, опремом и прибором за водовод и грејање**

Ова група обухвата:

- трговину на велико металном робом и сличном робом за домаћинства
- трговину на велико прикључцима и деловима прибора
- трговину на велико грејачима за воду, радијаторима и бојлерима
- трговину на велико инсталационом опремом:

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- цевима, водовима, славинама, Т-деловима, спојевима, гуменим цевима итд.
- трговину на велико ручним алатом (нпр. чекићима, тестерама, одвијачима и осталим ручним алатом), укључујући електрични ручни алат
- трговину на велико опремом за грејање, вентилацију и климатизацију ваздуха која није за употребу у домаћинству
- трговину на велико опремом за неелектрично грејање и загревање воде

Ова група не обухвата:

- трговину на велико опремом за грејање, вентилацију и климатизацију ваздуха за употребу у домаћинству, видети 46.43
- трговину на велико рударским и грађевинским машинама, видети 46.63
- трговину на велико санитарном опремом, видети 46.83

#### **46.85 Трговина на велико хемијским производима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико индустријским хемикалијама (нпр.: анилином, етеричним уљима, хемијским лепилима, метанолом, парафином, мирисима и ароматичним супстанцама, содом, индустријским солима, киселинама и сумпорним једињењима, дериватима скроба, индустријским гасовима, бојама и пигментима, осталим органским и неорганским хемикалијама, глазурама, графичким бојама и лепилима)
- трговину на мало експлозивима и пиротехничким производима
- трговину на велико ђубривима и агрохемијским производима
- трговину на велико хидрогеном

Ова група такође обухвата:

- трговину на велико течностима за електронске цигарете

Ова група не обухвата:

- продају гасовитих горива преко гасоводне мреже за рачун других, видети 35.40
- трговину на велико средствима за чишћење у домаћинству, видети 46.44
- трговину на велико парфемима, видети 46.45

#### **46.86 Трговина на велико осталим полупроизводима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико пластичним масама у примарним облицима
- трговину на велико гумом и каучуком
- трговину на велико текстилним влакнима
- трговину на велико производима за паковање
- трговину на велико необрађеним драгим камењем
- трговину на велико необрађеним синтетичким или реконструисаним драгим или полудрагим камењем
- трговину на велико рудама неметала
- трговину на велико расутим папиром и папирном целулозом

Ова група не обухвата:

- трговину на велико пољопривредним сировинама, видети 46.21
- трговину на велико обрађеним драгим камењем, видети 46.48
- трговину на велико канцеларијским материјалом, видети 46.49

#### **46.87 Трговина на велико отпадом и остацима**

Ова група обухвата:

- трговину на велико металним и неметалним отпадом и остацима намењеним рециклажи, укључујући сакупљање, сортирање, одвајање и расклапање коришћене робе (нпр. аутомобила, ради добијања употребљивих делова), паковање и препакивање, складиштење и испоруку, али без процеса прераде. Поред тога, купљени и продати отпаци имају преосталу вредност

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико употребљивом робом (металом, пластиком итд.), после демонтажа аутомобила, рачунара, телевизора и остале опреме, за сопствени рачун, без даље прераде робе</li> <li>- трговину на велико олупинама аутомобила</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- сакупљање комуналног и индустријског отпада, видети 38.1</li> <li>- прераду отпадака и остатака и осталих предмета у секундарне сировине када је неопходан процес прераде (добијена сировина је подобна за индустријски процес прерађивања, али не представља крајњи производ), видети 38.21</li> <li>- демонтажа неупотребљивих аутомобила, рачунара, телевизора и остале опреме и делова за поновно искоришћење материјала, видети 38.21</li> <li>- демонтажа бродова, видети 38.21</li> <li>- дробљење аутомобила механичким процесом, видети 38.21</li> <li>- прераду отпада за одлагање без поновног искоришћења, видети 38.3</li> <li>- трговину на мало половном робом, видети 47.79</li> </ul>
		<b>46.89</b>	<p><b>Остала специјализована трговина на велико неklasификована на другом месту</b></p> <p>Ова група обухвата остале делатности специјализоване трговине на велико неklasификоване у другим групама ове области.</p>
		<b>46.9</b>	<p><b>Неспецијализована трговина на велико</b></p> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1</li> </ul>
		<b>46.90</b>	<p><b>Неспецијализована трговина на велико</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на велико разноврсном робом без посебне специјализације</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности трговаца на велико који немају право власништва над робом којом тргују, видети 46.1</li> </ul>
		<b>47</b>	<p><b>Трговина на мало</b></p> <p>Ова област обухвата препродају (продају без прераде) нових или коришћених производа, за личну употребу и потрошњу или коришћење у домаћинству, у продавницама, робним кућама, потрошачким задругама, на тезгама, путем поште, интернета, преко трговачких путника, уличних продаваца, аутомата за продају итд.</p> <p>Ова област обухвата трговину на мало новим и половним моторним возилима и мотоциклима, укључујући електрична возила.</p> <p>Класификација делатности трговине на мало урађена је на основу врсте продате робе, а не према начину и месту продаје (у продавници, преко интернета, на тезгама и пијацама итд.). Делатности трговине на мало деле се на делатности специјализоване трговине на мало (грана 47.2–47.8) и делатности неспецијализоване трговине на мало (грана 47.1). Наведене делатности специјализоване трговине на мало даље се деле према врсти производа који се продају.</p> <p>Трговина на мало обухвата и трговину на мало половном робом (група 47.79).</p> <p>Делатности посредовања у трговини на мало, које омогућавају трансакције између купаца и продаваца за наручивање и/или испоруку робе, уз накнаду или за провизију, без преузимања права власништва над робом, класификују се у грану 47.9. Све остале делатности трговине на мало, чак и ако трговац на мало делује у име трећег лица, класификују се у гране 47.1–47.8</p> <p>Роба која се продаје у овој области ограничена је на робу широке потрошње или робу која се продаје на мало. Према томе, није обухваћена роба која се обично не продаје у малопродаји (нпр. житарице, руде, индустријске машине). Није обухваћено ни преузимање садржаја са интернета (нпр. књига, видео-записа).</p>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова област такође обухвата трговину на мало изложеном робом која се првенствено продаје становништву (нпр. персонални рачунари, канцеларијски материјал, боје или дрвна грађа), иако ови производи не морају бити коришћени за личну употребу или употребу у домаћинству. Манипулације које су уобичајене у трговини на мало не утичу на основни карактер робе и могу обухватати нпр. сортирање, раздвајање, мешање и паковање, испоруку и монтирање робе, као и промоцију, ако је обавља исти трговац.

Ова област такође обухвата:

- трговину на мало моторним горивима и мазивима или производима за хлађење
- делатности аукцијских кућа за+ трговину на мало новом и коришћеном робом трећих лица, укључујући интернет аукцијске продаје у оквиру трговине на мало
- делатности јединица које обављају услужне делатности посредовања у специјализованој или неспецијализованој трговини на мало (тржнице), које омогућавају трансакције између купаца и продаваца за наручивање и/или испоруку робе уз накнаду или провизију, без преузимања власништва над робом која је предмет посредовања. Ове делатности се могу обављати на дигиталним платформама или другим путевима (видети грану 47.9)
- трговину на мало робом, осим храном и пићима путем аутомата
- трговину на мало храном и пићима припремљеним у аутоматима

Ова област не обухвата:

- продају сопствених пољопривредних производа коју обављају пољопривредни произвођачи, видети област 01
- производњу и продају робе која се обично класификује као производња у областима 10–32
- трговину житарицама, рудама, сировом нафтом, индустријским хемикалијама, гвожђем и челиком, индустријским машинама и опремом, видети област 46
- продају хране и пића за конзумирање у гоститељским објектима и продају хране „за понети“, видети област 56
- трговину дигиталним производима, стримингом и преузимањем садржаја са дигиталних платформи (нпр. електронске књиге, аудио-записи), видети сектор J
- изнајмљивање и лизинг моторних возила или мотоцикала, видети 77.1
- изнајмљивање и лизинг предмета за личну употребу и употребу у домаћинству, видети 77.2

#### 47.1 Неспецијализована трговина на мало

Ова грана обухвата трговину на мало различитим производима у неспецијализованим продавницама (нпр. супермаркетима, хипермаркетима, робним кућама).

Ова грана не обухвата:

- специјализовану трговину на мало, видети 47.2–47.8
- услуге посредовања у специјализованој и неспецијализованој трговини на мало, видети 47.9

#### 47.11 Неспецијализована трговина на мало претежно храном, пићима и дуваном

Ова група обухвата:

- трговину на мало разноврсном робом (нпр. одећом, намештајем, кућним апаратима, металном робом, козметиком), међу којом преовлађују прехранбени производи, пића или дуван

Ова група не обухвата:

- трговину на мало горивом, у комбинацији са храном, пићима, производима за одржавање возила, услугама прања возила итд., где је продаја горива преовлађујућа, видети 47.30

#### 47.12 Остала неспецијализована трговина на мало

Ова група обухвата:

- трговину на мало разноврсном робом (нпр. одећом, намештајем, кућним апаратима, металном робом, козметиком, накитом, играчкама, спортском опремом), међу којом не преовлађују прехранбени производи, пића или дуван

Ова група не обухвата:

- неспецијализовану трговину на мало половном робом, видети 47.79

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>47.2</b>	<b>Трговина на мало храном, пићима и дуваном</b> Ова грана не обухвата прераду и производњу хране и пића, видети области 10, 11.
		<b>47.21</b>	<b>Трговина на мало воћем и поврћем</b> Ова група обухвата: - трговину на мало свежим воћем и поврћем, укључујући сечено свеже воће и поврће - трговину на мало сушеним и конзервисаним воћем и поврћем Ова група не обухвата: - трговину на мало соковима од воћа и поврћа, видети 47.25
		<b>47.22</b>	<b>Трговина на мало месом и производима од меса</b> Ова група обухвата: - трговину на мало месом и производима од меса, укључујући живинско месо и месо од дивљачи - трговину на мало изнутрицама, сухомеснатим производима, усолјеним месом Ова група такође обухвата: - трговину на мало пужевица
		<b>47.23</b>	<b>Трговина на мало рибом, љускарима и мекушцима</b> Ова група обухвата: - трговину на мало рибом, плодовима мора и производима добијеним од њих Ова група такође обухвата: - трговину на мало алгама и морском травом
		<b>47.24</b>	<b>Трговина на мало хлебом, колачима и слаткишима</b> Ова група обухвата: - трговину на мало хлебом, колачима и слаткишима Ова група такође обухвата: - трговину на мало хлебом и пецивом печеним у пекари од полупечених производа - трговину на мало преко аутомата за продају хлеба печеног у самом аутомату - трговину на мало кондиторским производима (нпр. колачима, тортама, слаткишима као што су чоколада, бомбона итд.) Ова група не обухвата: - производњу хлеба, свежег пецива и колача, видети 10.71
		<b>47.25</b>	<b>Трговина на мало пићима</b> Ова група обухвата: - трговину на мало алкохолним и безалкохолним пићима која се не конзумирају нити производе на лицу места Ова група такође обухвата: - трговину на мало соковима од воћа и поврћа Ова група не обухвата: - трговину на мало млеком, видети 47.27 - продају пића предвиђених за непосредно конзумирање, видети 56.30
		<b>47.26</b>	<b>Трговина на мало производима од дувана</b> Ова група обухвата: - трговину на мало дуваном у свим облицима (нпр. цигаретама, цигарама, дуваном за луле, дуваном за жвакање)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало дуванским производима и прибором за пушење, укључујући упалјаче, луле, опрему за мотање цигарета итд.</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало електронским цигаретама и течностима за електронске цигарете</li> </ul>
		<b>47.27</b>	<b>Трговина на мало осталом храном</b> <p>Ова група обухвата трговину на мало прехранбеним производима који нису класификовани на другом месту. Трговина на мало органском храном, регионалном храном итд. обухваћена је у групама 47.21–47.27, у зависности од производа који се продаје.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало млечним производима, укључујући млеко, сир и јаја</li> <li>- трговину на мало кафом, чајем, угљима, брашном, шећером, тестенинама итд.</li> <li>- трговину на мало осталим прехранбеним производима који нису класификовани на другом месту</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало готовим јелима, осим за непосредно конзумирање на лицу места</li> <li>- трговину на мало суплементима (додацима исхрани) за људску потрошњу (нпр. дијететским суплементима, дијететским производима)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало припремљеним јелима за непосредно конзумирање на лицу места, видети 56.1</li> </ul>
		<b>47.3</b>	<b>Трговина на мало моторним горивима</b>
		<b>47.30</b>	<b>Трговина на мало моторним горивима</b> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало горивима, било фосилним горивима или горивима без угљеника, за моторна возила и мотоцикле</li> <li>- пословање бензинских пумпи</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало бензином у комбинацији са електрогоривима (е-горива), ако продаја електрогорива није преовлађујућа</li> <li>- трговину на мало производима за подмазивање и хлађење моторних возила и мотоцикала</li> <li>- трговину на мало водородом за моторна возила и мотоцикле</li> <li>- трговину на мало горивима, у комбинацији са храном, пићима, производима за одржавање возила, услугама прања возила итд., где је продаја горива преовлађујућа</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- рад станица за пуњење електричних возила, нпр. електричних аутомобила, мотоцикала, скутера, бицикала, видети 35.15</li> <li>- трговину на велико горивима, видети 46.81</li> <li>- трговину на мало течним нафтним гасом за кување и грејање, видети 47.78</li> <li>- трговину на мало деловима и додатном опремом за моторна возила, видети 47.82</li> <li>- трговину на мало мотоциклима и деловима и прибором за мотоцикле, видети 47.83</li> </ul>
		<b>47.4</b>	<b>Трговина на мало информационо-комуникационом опремом</b> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- стриминг и преузимање садржаја са дигиталних платформи, видети сектор J</li> </ul>
		<b>47.40</b>	<b>Трговина на мало информационо-комуникационом опремом</b> <p>Ова група обухвата трговину на мало опремом за информационе и комуникационе технологије (<i>information and communication technology - ICT</i>).</p>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група обухвата:

- трговину на мало рачунарима
- трговину на мало периферном опремом (нпр. штампачима, машинама за фотокопирање, интерактивним белим таблама, опремом за видео-састанке)
- трговину на мало конзолама за видео-игре
- трговину на мало стандардним вишекорисничким софтверима (који нису наменски прављени по захтеву корисника), укључујући видео-игре на физичким медијима, са правом трајног коришћења
- трговину на мало аудио и видео опремом
- трговину на мало радио и телевизијском опремом
- трговину на мало медијима за снимање
- трговину на мало плејерима и рекордерима
- трговину на мало паметним телефонима, мобилним телефонима, телефонима и прибором за њих (нпр. пуњачима, *handsfree* комплетима, заштитним фолијама и футролама)

Ова група такође обухвата:

- допуњавање картриџа мастилом и тонером од стране трговаца на мало

Ова група не обухвата:

- трговину на мало фотографском и оптичком опремом и опремом за прецизно мерење (нпр. дигиталним камерама), видети 47.78
- трговину на мало половном информационо-комуникационом опремом, видети 47.79
- дистрибуцију електронских и аудио књига посредством стриминга и преузимања са интернета коју обављају издавачи књига, видети 58.11
- дистрибуцију посредством стриминга и преузимања са интернета коју обављају издавачи видео-игара, видети 58.21
- дистрибуцију посредством стриминга и преузимања са интернета коју обављају издавачи видео записа/филмова, видети 59.13
- дистрибуцију посредством стриминга и преузимања са интернета коју обављају издавачи аудио-записа, видети 59.20

#### 47.5 **Трговина на мало осталом опремом за домаћинство**

Ова грана обухвата специјализовану трговину на мало опремом за домаћинство (нпр. текстилом, металном робом, теписима, електричним уређајима, намештајем).

Ова грана не обухвата:

- трговину на мало аудио и видео опремом, видети 47.40
- трговину на мало половном опремом за домаћинство, видети 47.79

#### 47.51 **Трговина на мало текстилом**

Ова група обухвата:

- трговину на мало тканинама
- трговину на мало предивом за плетење
- трговину на мало основним материјалом за израду покривача, тепиха, таписерија, гоблена и везених предмета
- трговину на мало текстилом
- трговину на мало позамантеријом: иглама, концем за шивење итд.
- трговину на мало церадама

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало постељином

Ова група не обухвата:

- трговину на мало завесама и мрежастим завесама, видети 47.53
- трговину на мало теписима, видети 47.53
- трговину на мало сунцобранима, видети 47.55
- трговину на мало одећом, видети 47.71

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 47.52 Трговина на мало металном робом, граѓевинским материјалом, бојама и стаклом

Ова група обухвата:

- трговину на мало металном робом
- трговину на мало бојама, премазима и лаковима
- трговину на мало растварачима, шпиритусом и осталим производима дрогерија
- трговину на мало равним стаклом
- трговину на мало осталим граѓевинским материјалом (нпр. опеком, црепом, декоративним блоковима, дрветом, подним плочама, изолационим материјалом)
- трговину на мало санитарном опремом и опремом за грејање
- трговину на малу материјалима типа „уради сам“, електричним и водоводно-инсталационим материјалом и опремом
- трговину на мало алатом (нпр. чекићима, тестерама, одвијачима и осталим ручним алатом, укључујући електрични ручни алат)
- трговину на мало материјалом обновљиве енергије (нпр. неелектричним соларним колекторима и фотонапонским панелима, без монтирања)
- трговину на мало електричним и електронским противпожарним алармима, противпожарним апаратима, детекторима опасности, системима за извлачење дима и сефовима, без услуге уградње или одржавања
- трговину на мало вратима, прозорима и шалонима (од свих материјала)

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало опремом за одржавање и уређење вртова (нпр. косилицама)
- трговину на мало саунама, базенима и масажним кадама (*spas*), укључујући комплете итд., без уградње

Ова група не обухвата:

- постављање фотонапонских панела који нису предвиђени за зграде, видети 42.22
- постављање фотонапонских панела на зградама, видети 43.21
- трговину на мало зидним и подним облогама (нпр. тапетама, плочицама, ламинатом, винил подним облогама), видети 47.53
- трговину на мало теписима и простиркама за под, видети 47.53

#### 47.53 Трговина на мало теписима и простиркама за под, зидним и подним облогама

Ова група обухвата:

- трговину на мало теписима и простиркама за под
- трговину на мало завесама и мрежастим завесама
- трговину на мало зидним и подним облогама (нпр. тапетама, плочицама, ламинатом и подлогама од винила)
- трговину на мало подним плочицама од плуте

#### 47.54 Трговина на мало електричним апаратима за домаћинство

Ова група обухвата трговину на мало електричним апаратима за домаћинство (нпр. фрижидерима и замрзивачима, машинама за прање судова, машинама за прање и сушење веша, шиваћим машинама, електричним бојлерима, електричним апаратима за кување и грејање итд.)

Ова група не обухвата:

- трговину на мало аудио и видео опремом, видети 47.40
- трговину на мало косилицама, видети 47.52
- трговину на мало електричним ручним алатом, видети 47.52
- трговину на мало неелектричним апаратима за домаћинство, видети 47.55
- трговину на мало музичким инструментима, деловима музичких инструмената и нотним материјалом, видети 47.69
- трговину на мало снимљеним медијима, видети 47.69



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**47.55 Трговина на мало намештајем, опремом за осветљење, стоним посуђем и осталим производима за домаћинство**

Ова група обухвата:

- трговину на мало намештајем, укључујући душеке и кревете са опругама (*box springs*)
- трговину на мало предметима за осветљење
- трговину на мало прибором за домаћинство, прибором за јело, стакленим и стоним посуђем, порцеланским и грнчарским предметима
- трговину на мало предметима од дрвета, плуте и прућа
- трговину на мало неелектричним апаратима за домаћинство
- трговину на мало соларним апаратима за домаћинство
- трговину на мало сунцобранима
- трговину на мало предметима и опремом за домаћинство неklasификованом на другом месту

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало опремом за бебе (нпр. колицима, ходалицама, носилкама, седиштима за бебе за кола)
- трговину на мало једрима, осим бродских једара

Ова група не обухвата:

- уградњу електричних система (нпр. сигурносних алармних система и противпожарних аларма), видети 43.21
- трговину на мало електричним или електронским противпожарним алармима, безбедносним системима, сефовима, видети 47.52
- трговину на мало фотонапонским панелима, без уградње, видети 47.52
- трговину на мало подним плочицама од плуте, видети 47.53
- трговину на мало завесама и мрежастим завесама, видети 47.53
- трговину на мало теписима, видети 47.53
- трговину на мало музичким инструментима и нотним материјалом, видети 47.69
- трговину на мало старинама, видети 47.79
- трговину на мало половним намештајем, видети 47.79

**47.6 Трговина на мало производима за културу и рекреацију**

Ова грана обухвата специјализовану трговину на мало производима за културу и рекреацију (нпр. књигама, новинама, аудио и видео записима на физичком медију, спортском опремом, играма и играчкама).

**47.61 Трговина на мало књигама**

Ова група обухвата:

- трговину на мало књигама, укључујући аудио-књиге на физичком медију

Ова група не обухвата:

- трговину на мало снимљеним медијима осим аудио-књигама на физичком медију, видети 47.69
- трговину на мало антиквитетним књигама, видети 47.79
- трговину на мало половним књигама, видети 47.79
- дистрибуцију електронских и аудио књига посредством стриминга и преузимања са интернета коју обављају издавачи књига, видети 58.11

**47.62 Трговина на мало новинама, осталим периодичним публикацијама и канцеларијским материјалом**

Ова група обухвата:

- трговину на мало новинама, периодичним публикацијама и часописима

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало канцеларијским материјалом, канцеларијским и школским прибором (нпр. хемијским оловкама, графитним оловкама, папиром)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- трговину на мало уметничким алатом и материјалом за цртање, сликање и вајање, видети 47.69
- дистрибуцију новина посредством стриминга или преузимања са интернета коју обављају њихови издавачи, видети 58.12
- дистрибуцију периодичних публикација и часописа посредством стриминга или преузимања са интернета коју обављају њихови издавачи, видети 58.13

#### **47.63 Трговина на мало спортском опремом**

Ова група обухвата:

- трговину на мало спортском опремом, укључујући прибор за риболов, оружје и муницију, предмете за камповање итд.
- трговину на мало чамцима
- трговину на мало бициклима, укључујући електричне бицикле, моноцикле, ховербордове, тротинете итд.
- трговину на мало специјалном спортском обућом (нпр. обућом за фудбал, клизалкама, чизмама за скијање)
- трговину на мало специјалном спортском одећом за скијање, борилачке вештине, балет итд.
- трговину на мало падобранима, шаторима, врећама за спавање итд.

Ова група не обухвата:

- трговину на мало неспецијализованом спортском обућом (нпр. патике за тенис, кошарку, теретану, тренирање), видети 47.72

#### **47.64 Трговина на мало играма и играчкама**

Ова група обухвата:

- трговину на мало играма и играчкама од било ког материјала
- трговину на мало предметима за забаву (нпр. маскама, предметима за забаве [котилјонима, шалама итд.], мађионичарским предметима)

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало дроновима играчкама

Ова група не обухвата:

- трговину на мало видео-конзолама и видео-играма на физичком медију, видети 47.40
- трговину на мало костимима за маскирање, видети 47.71
- трговину на мало половним играма и играчкама, видети 47.79
- издавање игара, друштвених игара, видети 58.19
- дистрибуцију видео-игара посредством стриминга и преузимања са интернета коју обављају њихови издавачи, видети 58.21
- дистрибуцију аудио-записа посредством стриминга и преузимања са интернета коју обављају њихови издавачи, видети 59.20
- платформе за дистрибуцију (дељење) садржаја видео-игара, видети 60.39

#### **47.69 Трговина на мало производима за културу и рекреацију неklasификована на другом месту**

Ова група обухвата трговину на мало производима за културу и рекреацију који нису класификовани на другом месту:

- трговину на мало снимљеним медијима
- трговину на мало музичким инструментима, нотним материјалом и сродним прибором (нпр. жицама, музичким сталцима, метрономима)
- трговину на мало филателијским, нумизматичким и колекционарским предметима (нпр. поштанским маркама и кованим новчићима)
- делатности комерцијалних уметничких галерија

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало уметничким прибором, укључујући перле, глину, платна, уљане и водене боје итд.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- трговину на мало видео-играма на физичком медију, видети 47.40
- трговину на мало сувенирима, рукотворинама и религијским предметима, видети 47.78
- трговину на мало антиквитетима (старицама), половним и антикварним књигама, половним музичким инструментима и половним снимљеним медијима, видети 47.79
- дистрибуцију аудио-записа посредством стриминга и преузимања са интернета коју обављају њихови издавачи, видети 59.20
- услуге аудио-стриминга (дигиталне дистрибуције) и преузимање са интернета које није повезано са издавањем садржаја, видети 60.10

#### 47.7 **Трговина на мало осталом робом, осим моторних возила и мотоцикала**

Ова грана обухвата специјализовану трговину на мало разном робом која није класификована на другом месту (нпр. одећом, обућом и производима од коже, фармацеутском и медицинском робом, ручним сатовима, сувенирима, производима за чишћење, производима за личну хигијену, цвећем, кућним љубимцима).

Ова грана такође обухвата:

- трговину на мало половном робом

##### 47.71 **Трговина на мало одећом**

Ова група обухвата:

- трговину на мало одевним предметима, укључујући доњи веш
- трговину на мало предметима од крзна
- трговину на мало одевном галантеријом (нпр. рукавицама, краватама, нараменицама)

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало радном одећом, униформама, костимима за маскирање, карневалским костимима итд.

Ова група не обухвата:

- трговину на мало текстилом, видети 47.51
- трговину на мало специјалном спортском опремом, одећом за скијање, борилачке вештине, балет итд., видети 47.63
- трговину на мало заштитном опремом за бициклисте, видети 47.63
- трговину на мало половном одећом, видети 47.79
- трговину на мало заштитном опремом за мотоциклисте, видети 47.83

##### 47.72 **Трговина на мало обућом и производима од коже**

Ова група обухвата:

- трговину на мало обућом
- трговину на мало производима од коже
- трговину на мало прибором за путовање од коже и вештачке коже

Ова група не обухвата:

- трговину на мало специјалном спортском обућом (нпр. обућом за фудбал, клизаљкама, чизмама за скијање), видети 47.63
- трговину на мало одећом од коже, видети 47.71
- трговину на мало ортопедском обућом, видети 47.74

##### 47.73 **Трговина на мало фармацеутским производима**

Ова група обухвата:

- трговину на мало фармацеутским производима
- трговину на мало ветеринарским медицинским производима

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало хомеопатским производима и лековима без рецепта
- трговину на мало биљним медицинским производима и биљним лековитим средствима
- трговину на мало осталим производима који се продају у апотекама (нпр. завоји)

#### **47.74 Трговина на мало медицинским и ортопедским помагалима**

Ова група обухвата:

- трговину на мало корективним наочарима, сочивима и наочарима за сунце
- трговину на мало слушним апаратима
- трговину на мало ортопедском обућом
- трговину на мало штакама и инвалидским колицима
- трговину на мало ортопедским протезама
- трговину на мало крагнама за врат и мидерима (за кичму, за стабилизацију и учвршћивање)
- трговину на мало еластичним компресивним производима (нпр. еластичним чарапама, рукавима)

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало некорективним наочарима за сунце

#### **47.75 Трговина на мало козметичким и тоалетним производима**

Ова група обухвата:

- трговину на мало парфимеријским, козметичким, тоалетним производима и производима за личну хигијену (нпр.: производима за негу лица, коже и косе, производима за оралну хигијену, производима за бријање, дезодорансима, производима за купање, тоалет папиром, марамицама, убрусима итд.)

Ова група не обухвата:

- трговину на мало тоалетним, хигијенским производима итд. за кућне љубимце, видети 47.76

#### **47.76 Трговина на мало цвећем, садницама, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце**

Ова група обухвата:

- трговину на мало цвећем и садницама
- трговину на мало вештачким ђубривима и средствима за заштиту биља
- трговину на мало кућним љубимцима и предметима за кућне љубимце, као и другим животињама које се чувају код куће из задовољства
- трговину на мало храном за кућне љубимце
- трговину на мало резаним цвећем, украсним биљкама, расадним материјалом (луковицама, кртолама, гомољем и корењем, калемом и пелцером, семењем итд.)

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало тоалетним и хигијенским производима итд. за кућне љубимце

Ова група не обухвата:

- трговину на мало житарицама и сточном храном, видети 47.78

#### **47.77 Трговина на мало сатовима и накитом**

Ова група обухвата:

- трговину на мало сатовима и накитом

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало предметима од сребра
- трговину на мало ручним сатовима, сатовима, деловима за сатове, ремењима за сатове од било ког материјала

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- трговину на мало имитацијама накита, видети 47.78
- поправку ручних и других сатова и њихових делова, видети 95.25

#### **47.78 Трговина на мало осталом новом робом**

Ова група обухвата:

- трговину на мало фотографском опремом и опремом за прецизна мерења
- трговину на мало оптичком опремом, осим наочарима и сочивима (нпр. телескопима, микроскопима, двогледима)
- трговину на мало уљем за ложење за домаћинство, плинот у боцама, угљем и огревним дрветом, пелетима од дрвета или биомасе
- трговину на мало амбалажом
- трговину на мало предметима за сахране и гробља (нпр. урнама, надгробним плочама)
- трговину на мало имитацијама накита
- трговину на мало производима за чишћење (нпр. детерџентима, сунђерима)
- трговину на мало сувенирима, рукотворинама и религијским предметима
- трговину на мало непрехрамбеним производима, некласификованим на другом месту

Ова група такође обухвата:

- трговину на мало вештачким цвећем и биљем
- трговину на мало житарицама и сточном храном
- пуњење плинских боца од стране трговаца на мало

Ова група не обухвата:

- трговину на мало опремом за риболов, видети 47.63
- трговину на мало оружјем и муницијом, видети, 47.63
- трговину на мало поштанским маркама и кованим новчићима, видети 47.69
- трговину на мало наочарима и сочивима, видети 47.74

#### **47.79 Трговина на мало половном робом**

Ова група обухвата:

- трговину на мало половним књигама
- трговину на мало антиквитетима (старицама)
- трговину на мало половном одећом
- трговину на мало половним намештајем
- трговину на мало половним апаратима за домаћинство
- трговину на мало осталом половном робом
- трговину на мало половним играма и играчкама

Ова група не обухвата:

- монтажу половних предмета (бродова, рачунара, фрижидера) ради поновног искоришћења материјала који се могу рециклирати (нпр. метала, папира итд.), видети 38.21
- трговину на мало половним моторним возилима, мотоциклима и њиховим деловима и прибором, видети 47.8
- делатности аукцијских кућа за трговину на мало новом и коришћеном робом трећих лица, укључујући интернет аукцијске продаје, видети 47.9
- делатности посредника у трговини на мало половном робом, видети 47.9
- делатности изнајмљивања простора, укључујући особље, за трговину на мало половном робом, видети 47.91
- делатности залагаоница, видети 64.92

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>47.8</b>	<p><b>Трговина на мало моторним возилима, мотоциклима и средним деловима и прибором</b></p> <p>Ова грана обухвата трговину на мало новим и половним моторним возилима и мотоциклима, као и свим врстама делова, компонентама, опремом, алатом и прибором за моторна возила и мотоцикле, нпр.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• спољним и унутрашњим гумама</li> <li>• свећицама, акумулаторима, опремом за осветљење, опремом за пуњење возила и електричним деловима</li> </ul> <p>Ова грана такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало половним деловима и прибором после демонтаже аутомобила или осталих моторних возила</li> <li>- трговину на мало деловима и прибором за електрична моторна возила и мотоцикле</li> </ul> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности посредника у трговини на велико моторним возилима, мотоциклима и деловима, видети 46.18</li> <li>- услужне делатности посредовања у трговини на мало моторним возилима и мотоциклима, видети 47.9</li> <li>- услужне делатности превоза путника на захтев возилом са возачем, видети 49.33</li> <li>- изнајмљивање и лизинг моторних возила без возача, видети 77.1</li> <li>- одржавање и поправку моторних возила и мотоцикала, видети 95.3</li> </ul>
		<b>47.81</b>	<p><b>Трговина на мало моторним возилима</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало новим и половним моторним возилима, укључујући електрична возила:</li> <li>• путничка моторна возила</li> <li>• камп-возила (нпр. камп-приколице, кампери)</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало теренским возилима</li> <li>- трговину на мало приколицама за моторна возила</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало бициклима, електричним бициклима итд., видети 47.63</li> <li>- трговину на мало деловима и прибором за моторна возила, видети 47.82</li> <li>- трговину на мало мотоциклима и деловима и прибором за мотоцикле, видети 47.83</li> <li>- услужне делатности посредовања у трговини на мало моторним возилима, видети 47.9</li> <li>- услужне делатности превоза путника на захтев возилом са возачем, видети 49.33</li> <li>- изнајмљивање и лизинг моторних возила без возача, видети 77.1</li> <li>- одржавање и поправку моторних возила и мотоцикала, видети 95.3</li> </ul>
		<b>47.82</b>	<p><b>Трговина на мало деловима и прибором за моторна возила</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало новим и половним деловима, опремом и прибором за моторна возила</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало моторним горивима, видети 47.30</li> <li>- трговину на мало моторним возилима, видети 47.81</li> <li>- одржавање и поправку моторних возила и мотоцикала, видети 95.3</li> </ul>
		<b>47.83</b>	<p><b>Трговина на мало мотоциклима и деловима и прибором за мотоцикле</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало новим и половним мотоциклима, укључујући мопеде</li> <li>- трговину на мало новим и половним деловима и прибором за мотоцикле</li> <li>- трговину на мало заштитном опремом за мотоциклисте</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- трговину на мало бициклима, електричним бициклима, моноциклима, ховербордовима, тротинетима и сродним деловима и прибором, видети 47.63
- изнајмљивање мотоцикала, видети 77.11
- одржавање и поправку бицикала, електричних бицикала, моноцикала, ховербордова, тротинета, видети 95.29
- поправку и одржавање мотоцикала, видети 95.3

#### 47.9 Услугне делатности посредовања у трговини на мало

Ова грана обухвата услужне делатности посредовања у специјализованој и неспецијализованој трговини на мало које омогућавају обављање трансакција између купаца и продаваца робе уз накнаду или провизију, без добављања робе и преузимања права власништва над робом која је предмет посредовања. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом, и-мејлом итд.). Накнаду или провизију могу платити купци или продавци. Приходи од услужне делатности посредовања у трговини на мало могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова грана такође обухвата:

- делатности посредовања у трговини на мало половном робом
- делатности аукцијских кућа за трговину на мало новом и коришћеном робом трећих лица, укључујући интернет аукцијске продаје
- делатности посредника у трговини на мало моторним возилима и мотоциклима

#### 47.91 Услугне делатности посредовања у неспецијализованој трговини на мало

Ова група обухвата услужне делатности посредовања у неспецијализованој трговини на мало које омогућавају обављање трансакција између купаца и продаваца за поручивање и/или испоруку робе уз накнаду или провизију, без добављања робе и преузимања права власништва над робом која је предмет посредовања. Ове делатности могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнаду или провизију могу платити купци или продавци. Приходи од услужне делатности посредовања у неспецијализованој трговини на мало могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова група такође обухвата:

- делатности изнајмљивања простора, укључујући особље, за трговину на мало половном робом

Ова група не обухвата:

- услужне делатности посредовања у специјализованој трговини на мало, видети 47.92

#### 47.92 Услугне делатности посредовања у специјализованој трговини на мало

Ова група обухвата услужне делатности у специјализованој трговини на мало које омогућавају обављање трансакција између купаца и продаваца за поручивање и/или испоруку робе уз накнаду или провизију, без добављања робе и преузимања права власништва над робом која је предмет посредовања. Ове делатности могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнаду или провизију могу платити купци или продавци. Приходи од услужне делатности посредовања у специјализованој трговини на мало могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова група не обухвата:

- трговину на мало бензином у комбинацији са електрогоривима, ако продаја електрогорива није преовлађујућа, видети 47.30
- услужне делатности посредовања у неспецијализованој трговини на мало, видети 47.91

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР Н – САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ

Овај сектор обухвата услуге превоза путника и терета, у железничком, цевоводном, друмском, воденом или ваздушном саобраћају. Укључује редован или ванредан превоз путника без обзира на разлоге, било да су лични, професионални или рекреативни. Издавање саобраћајних средстава у најам са возачем или оператером, као и поштанске и курирске делатности, класификовано је у овај сектору.

Сектор такође обухвата придружене делатности (нпр. услуге на терминалима и паркинзима, манипулисање теретом и складиштење, као што је рад силоса, складишта за робу, контејнера за складиштење). Делатности превоза класификоване у области 49, 50, 51 и 53 често обухватају сродне делатности (нпр. паковање, манипулисање робом, привремено складиштење, узимање узорака и мерење робе) које су само подршка делатностима саобраћаја. Ове делатности подршке класификују се само у област 52 ако се обављају у име других.

Овај сектор такође обухвата:

- услуге посредовања које повезују кориснике са пружаоцима услуга превоза, осим за област 79

Овај сектор не обухвата:

- велике поправке, одржавање или преправку превозних средстава, осим моторних возила, видети 33.1
- изградњу, одржавање и поправљање путева, железничких пруга, лука, пристаништа, аеродрома, видети област 42
- изнајмљивање превозних средстава без возача или оператера, видети 77.1, 77.3
- делатности превоза као саставни део рекреативних објеката (нпр. тематских паркова), видети 93.2
- одржавање и поправку моторних возила, видети 95.31
- одржавање и поправку мотоцикала, видети 95.32

### 49 Копнени саобраћај и цевоводни транспорт

Ова област обухвата превоз путника и терета друмом или железницом. Делатности обухватају превоз путника, било из личних, професионалних или рекреативних разлога. Такође је обухваћен и превоз робе друмом, железницом или цевоводима.

#### 49.1 Железнички превоз путника

##### 49.11 Превоз путника железницом

Ова група обухвата:

- железнички превоз путника коришћењем железничких возних средстава на главним железничким мрежама
- рад железничких кола за спавање или ручавање као саставни део пословања железничких компанија

Ова група такође обухвата:

- превоз путника железницом ради разгледања пејзажа и знаменитости (нпр. воз „Романтика“)

Ова група не обухвата:

- превоз путника метроом, трамвајем, подземном железницом итд., видети 49.12
- делатности путничких терминала, видети 52.21
- пословање железничке инфраструктуре и сродне делатности (нпр. мењање колосека и ранжирање), видети 52.21
- рад железничких кола за спавање или ручавање којима управљају засебне јединице, видети 55.90, 56.11

##### 49.12 Остали железнички превоз путника

Ова група обухвата:

- превоз путника метроом, подземном железницом или надземном железницом, градском железницом и трамвајем
- превоз путника успињачом

Ова група такође обухвата:

- превоз путника лаком железницом ради разгледања пејзажа и знаменитости



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- делатности путничких терминала, видети 52.21
- пословање железничке инфраструктуре и сродне делатности (нпр. мењање колосека и ранжирање), видети 52.21

**49.2 Железнички превоз терета**

**49.20 Железнички превоз терета**

Ова група обухвата:

- превоз терета на главној железничкој мрежи, као и краћим железничким теретним пругама

Ова група такође обухвата:

- превоз терета успињачама
- услуге вуче

Ова група не обухвата:

- складиштење, видети 52.10
- делатности теретних терминала, видети 52.21
- пословање железничке инфраструктуре и сродне делатности (нпр. мењање колосека и ранжирање), видети 52.21
- манипулацију теретом у име других, видети 52.24

**49.3 Остали копнени превоз путника**

Ова грана обухвата све копнене делатности превоза путника, изузев превоза железницом.

**49.31 Редовни друмски превоз путника**

Ова група обухвата:

- редован градски, приградски и међумесни линијски превоз путника, нпр. аутобусима, тролејбусима, минибусевима. Превоз се обавља према утврђеном реду вожње, што подразумева укрцавање и искрцавање путника на одређеним станицама

Ова група такође обухвата:

- рад школских аутобуса и аутобуса за превоз запослених
- редован друмски превоз путника за разгледање пејзажа и знаменитости

Ова група не обухвата:

- железнички превоз путника, видети 49.1
- превоз путника успињачама, видети 49.12
- ванредни друмски превоз путника возилима са 10 или више места за седење ради разгледања пејзажа и знаменитости, видети 49.32
- услуге превоза путника на захтев, возилима са возачем, са највише 9 места за седење (такси итд.), видети 49.33
- рад жичара итд., видети 49.34

**49.32 Ванредни друмски превоз путника**

Ова група обухвата:

- ванредни градски, међуградски и међумесни линијски превоз путника возилима са 10 или више места за седење. Може бити обухваћен превоз аутобусима, путничким аутобусима, тролејбусима или минибусевима.

Ова група не обухвата:

- железнички превоз путника, видети 49.1
- рад школских аутобуса и аутобуса за превоз запослених, видети 49.31
- услуге превоза путника на захтев, возилима са возачем, са највише 9 места за седење (нпр. такси), видети 49.33

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**49.33 Услугне делатности превоза путника на захтев возилом са возачем**

Ова група обухвата превоз путника на захтев, возилима са возачем, са највише 9 места за седење:

- такси услуге
- приватно изнајмљивање возила са возачем
- услуге такси превоза мотоциклом

Ова група не обухвата:

- услуге такси превоза бициклом, видети 49.39
- друмски превоз путника возилима која вуку људи или животиње, видети 49.39
- услужне делатности посредовања у превозу путника, видети 52.32
- превоз пацијената амбулантним возилима, видети 86.92

**49.34 Превоз путника жичарама и ски-лифтовима**

Ова група обухвата:

- превоз жичарама, ски-лифтовима и жичарама са отвореним седиштима, што може обухватати припрему стаза за скијање
- превоз путника лифтовима

Ова група такође обухвата:

- превоз терета жичарама

Ова група не обухвата:

- превоз путника железницом ради разгледања пејзажа и знаменитости, видети 49.1
- превоз путника успињачама, видети 49.12
- ванредни друмски превоз путника возилима са 10 или више места за седење, видети 49.32
- управљање спортском инфраструктуром, што може обухватати рад жичара, ски-лифтова и жичара са отвореним седиштима, видети 93.11

**49.39 Остали копнени превоз путника неклассификован на другом месту**

Ова група обухвата:

- услуге такси превоза бициклом
- друмски превоз путника возилима која вуку људи или животиње

Ова група не обухвата:

- превоз пацијената амбулантним возилима, видети 86.92
- превоз посмртних остатака, видети 96.30

**49.4 Друмски превоз терета и услуге селидбе**

Ова грана обухвата све делатности копненог превоза терета, изузев железничког превоза.

**49.41 Друмски превоз терета**

Ова група обухвата:

- све послове друмског превоза терета:
  - превоз трупаца
  - превоз стоке
  - превоз расхлађеног терета
  - превоз тешког терета
  - превоз расутог терета, укључујући превоз возилима-цистернама, као и сакупљање млека с пољопривредних газдинстава
  - превоз аутомобила
  - превоз отпада и отпадног материјала, без сакупљања или одлагања

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- друмски превоз терета, у име поштанских или курирских јединица, без обављања осталих поштанских или курирских делатности
- друмски превоз предмета између различитих јединица (нпр. грађевина, складишта, уз накнаду или на основу уговора)

Ова група такође обухвата:

- изнајмљивање теретних возила са возачем
- друмски превоз терета возилима која вуку људи или животиње
- изнајмљивање возила са бетонском мешалицом са возачем
- испорука намештаја, која може обухватати распакивање и монтажу

Ова група не обухвата:

- превоз трупаца унутар шуме као саставни део послова у шумарству, видети 02.40
- дистрибуцију воде возилом-цистерном, видети 36.00
- превоз отпада као саставни део делатности сакупљања отпада, видети 38.11, 38.12
- услуге селидбе (пресељења), видети 49.42
- пословање објеката на терминалима за манипулацију теретом, видети 52.2
- делатности паковања за транспорт, видети 52.2
- премештање терета у кругу индустријских постројења, обично са превозном опремом која није погодна за употребу на друмовима за јавни саобраћај, видети 52.24
- преузимање и груписање робе ради превоза, видети 52.25
- поштанске и курирске делатности, видети 53.10, 53.20
- делатности превоза оклопним возилима, видети 80.01

#### 49.42 Услуге селидбе

Ова група обухвата:

- услуге селидбе (пресељења) друмским превозом које се пружају предузећима и домаћинствима

Ова група такође обухвата:

- лизинг возила за селидбе са возачем
- складиштење намештаја као део услуге селидбе (пресељења)

### 49.5 Цевоводни транспорт

#### 49.50 Цевоводни транспорт

Ова група обухвата:

- транспорт гаса, течности, воде, полутечних мешавина и остале робе цевоводима
- транспорт природног гаса са постројења за прераду до локалних дистрибутивних гасоводних мрежа

Ова група такође обухвата:

- рад црпних станица за транспорт цевоводима

Ова група не обухвата:

- дистрибуцију гасовитих горива, паре или воде до крајњих потрошача посредством локалне и регионалне дистрибутивне мреже, видети 35.22, 35.30, 36.00
- дистрибуцију воде возилом-цистерном, видети 36.00
- трговину на мало моторним горивом, видети 47.30
- превоз течности возилима-цистернама, видети 49.41

50

#### Водени саобраћај

Ова област обухвата редован и ванредан превоз путника и терета воденим путевима, било из професионалних, личних или рекреативних разлога. Такође обухвата послове који се обављају помоћу потискивача или тегљача, чамаца за екскурзије и разгледање пејзажа и знаменитости, бродова за крстарење, трајеката, речних такси чамаца итд. Иако је локација показатељ разлике

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

између поморског саобраћаја и саобраћаја на унутрашњим пловним путевима, одлучујући фактор јесте врста пловила које се користи. Превоз бродовима који се користе у поморском саобраћају класификован је у гране 50.1 и 50.2, док је превоз другим пловилима класификован у гране 50.3 и 50.4.

Ова област не обухвата делатности ресторана и барова на бродовима ако их обављају посебне јединице, видети 56.11, 56.30.

**50.1 Поморски и приобални превоз путника**

Ова грана такође обухвата:

- превоз путника на језерима итд., када се користе слични типови пловила као на мору или приобалним водама

**50.10 Поморски и приобални превоз путника**

Ова група обухвата:

- прекоморски превоз путника и превоз у приобалним морским водама, редован и ванредан:
- рад бродова за екскурзије, крстарења или разгледање пејзажа и знаменитости
- рад трајеката, такси чамаца итд.
- обављање другог путничког поморског или приобалног саобраћаја

Ова група такође обухвата:

- изнајмљивање бродова за забаву са посадом за поморски или приобални водени саобраћај (нпр. за излет ради риболова)
- превоз путника трајектима, са возилом или без њега

Ова група не обухвата:

- делатности ресторана и барова на бродовима када их обављају посебне јединице, видети 56.11, 56.30
- изнајмљивање бродова за забаву и јахти без посаде, видети 77.21
- изнајмљивање комерцијалних бродова или чамаца без посаде, видети 77.34
- пословање пловних казина, који не превозе путнике, видети 92.00

**50.2 Поморски и приобални превоз терета**

Ова грана такође обухвата:

- превоз терета на језерима итд., када се користе слични типови пловила као на мору или приобалним водама

**50.20 Поморски и приобални превоз терета**

Ова група обухвата:

- прекоморски превоз терета и превоз терета у приобалним водама
- превоз тегљачима и потискивачима баржи, нафтних платформи итд.

Ова група такође обухвата:

- изнајмљивање бродова са посадом за поморски превоз терета и превоз терета приобалним водама
- превоз трајектима возила без пратње

Ова група не обухвата:

- превоз путника трајектима, са возилом или без њега, видети 50.10
- складиштење терета, видети 52.10
- пословање луке и остале помоћне делатности (нпр. пристајање, пилотажа, превозење баржама, спасавање), видети 52.22
- манипулације теретом, видети 52.24
- изнајмљивање комерцијалних бродова или чамаца без посаде, видети 77.34

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>50.3</b>	<b>Превоз путника унутрашњим пловним путевима</b>
		<b>50.30</b>	<b>Превоз путника унутрашњим пловним путевима</b>
			Ова група обухвата:
			- превоз путника рекама, каналима, језерима и осталим унутрашњим пловним путевима, укључујући превоз унутар лука и пристаништа
			Ова група такође обухвата:
			- изнајмљивање бродова за забаву са посадом за превоз на унутрашњим пловним путевима
			- пословање бродова за разгледање пејзажа и знаменитости и екскурзије на унутрашњим пловним путевима
			- превоз путника трајектима, са возилом или без њега, на унутрашњим пловним путевима
			Ова група не обухвата:
			- делатности ресторана и барова на бродовима када их обављају посебне јединице, видети 56.11, 56.30
			- изнајмљивање бродова за забаву и јахти без посаде, видети 77.21
			- пословање пловних казина, који не превозе путнике, видети 92.00
		<b>50.4</b>	<b>Превоз терета унутрашњим пловним путевима</b>
		<b>50.40</b>	<b>Превоз терета унутрашњим пловним путевима</b>
			Ова група обухвата:
			- превоз терета рекама, каналима, језерима и осталим унутрашњим пловним путевима, укључујући превоз унутар лука и пристаништа
			- превоз терета унутрашњим пловним путевима, укључујући пловила која нису погодна за поморски саобраћај
			Ова група такође обухвата:
			- изнајмљивање пловила са посадом за превоз робе унутрашњим пловним путевима
			Ова група не обухвата:
			- манипулацију теретом, видети 52.24
			- изнајмљивање комерцијалних бродова или чамаца без посаде, видети 77.34
<b>51</b>			<b>Ваздушни саобраћај</b>
			Ова област обухвата превоз путника и терета ваздушним путем или у свемиру.
			Ова област не обухвата:
			- запрашивање усева, видети 01.61
			- поправљање и одржавање цивилних авиона и авионских мотора, видети 33.16
			- пословање аеродрома, видети 52.23
			- рекламирање из ваздуха (исписивање порука на небу), видети 73.11
			- снимање из ваздуха, видети 74.20
			- цивилно надзирање из ваздуха, видети 80.09
			- војно надзирање из ваздуха, видети 84.22
		<b>51.1</b>	<b>Ваздушни превоз путника</b>
		<b>51.10</b>	<b>Ваздушни превоз путника</b>
			Ова група обухвата:
			- ваздушни превоз путника на редовним линијама са утврђеним редом летења
			- чартер летове за путнике
			- летове ради разгледања пејзажа и знаменитости
			Ова група такође обухвата:
			- изнајмљивање ваздухопловне опреме са посадом ради превоза путника

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање ваздухопловне опреме без посаде, видети 77.35</li> <li>- амбулантне летове, видети 86.92</li> </ul>
		<b>51.2</b>	<b>Ваздушни превоз терета и свемирски саобраћај</b>
		<b>51.21</b>	<b>Ваздушни превоз терета</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- превоз терета ваздушним путем, редовни или ванредни</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање ваздухопловне опреме са посадом ради превоза терета</li> </ul>
		<b>51.22</b>	<b>Свемирски саобраћај</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- лансирање сателита и свемирских летелица</li> <li>- свемирски превоз терета и путника</li> </ul>
<b>52</b>			<b>Складиштење и делатности подршке саобраћају</b>
			<p>Ова област обухвата складиштење и делатности подршке саобраћају, као што је управљање саобраћајном инфраструктуром (нпр. аеродромима, лукама, тунелима, мостовима). Такође укључује делатности транспортних агенција и манипулацију теретом.</p> <p>Поменуте делатности спроводе се у име трећих лица. Ако се сродне услуге пружају искључиво ради подршке саобраћају од стране исте јединице, оне ће се сматрати помоћним делатностима саобраћају и та јединица биће класификована на другом месту у сектору Н.</p>
		<b>52.1</b>	<b>Складиштење</b>
		<b>52.10</b>	<b>Складиштење</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање складишних и стоваришних објеката за све врсте робе: <ul style="list-style-type: none"> <li>• силоса за житарице</li> <li>• складишта за различиту робу</li> <li>• расхладна складишта и стоваришта-хладњаче</li> <li>• цистерне за складиштење итд.</li> </ul> </li> <li>- складиштење намештаја, које није део услуге селидбе (пресељења)</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складиштење робе у спољнотрговинским зонама</li> <li>- тренутно замрзавање повезано са складиштењем</li> <li>- делатности складиштења физичких архива и папирне документације</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- складиштење електричне енергије, видети 35.16</li> <li>- складиштење гасовитих горива за снабдевање енергијом преко дистрибутивне гасоводне мреже, видети 35.24</li> <li>- складиштење намештаја као део услуге селидбе (пресељења), видети 49.42</li> <li>- пословање објеката за паркирање моторних возила, видети 52.21</li> <li>- зимски смештај камп-приколица, бродова и чамаца, као и смештај авиона, видети 52.21, 52.22, 52.23</li> <li>- пословање објеката са јединицама за самостално складиштење ствари, видети 68.20</li> <li>- изнајмљивање слободног простора, видети 68.20</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## 52.2 Делатности подршке саобраћају

Ова грана обухвата делатности подршке у превозу путника и терета, укључујући пословање саобраћајних објеката и делова саобраћајне инфраструктуре и делатности повезане са манипулацијом терета пре, после или између етапа превоза.

Ова грана не обухвата:

- услужне делатности посредовања у превозу терета, видети 52.31
- услужне делатности посредовања у превозу путника, видети 52.32

### 52.21 Услужне делатности у копненом саобраћају

Ова група обухвата:

- делатности повезане са превозом путника, животиња или терета у друмском, железничком и осталом копненом саобраћају:
  - пословање објеката на терминалу (нпр. железничких станица, аутобуских станица, станица за манипулацију теретом)
  - пословање железничке инфраструктуре и објекте у вези са железницом, терминала за терет, техничких пунктова за подршку, постројења за снабдевање горивом
  - пословање путева, мостова и тунела, укључујући делатности зимског одржавања
- мењање колосека и ранжирање
- пословање паркиралишта или гаража, паркиралишта за бицикле, зимски смештај камп-приколица
- вучу возила и помоћ на путу
- делатности праћења превоза терета камионима
- услуге наплате путарине

Ова група такође обухвата:

- претварање природног гаса у течност (ликвифакцију) и/или регасификацију у сврху превоза копном

Ова група не обухвата:

- претварање природног гаса у течност (ликвифакцију), извршено на месту налазишта, видети 09.10
- регасификацију природног гаса за дистрибуцију преко главне гасоводне мреже, видети 35.22
- поправку путева, видети област 42
- манипулацију теретом, видети 52.24
- премештање терета у кругу индустријских постројења, обично превозним средствима која нису погодна за употребу на путевима отвореним за јавни саобраћај, видети 52.24

### 52.22 Услужне делатности у воденом саобраћају

Ова група обухвата:

- делатности повезане са превозом путника, животиња или терета воденим путевима:
  - пословање објеката на терминалима (нпр. у лукама и пристаништима)
  - пословање водних преводница итд.
  - делатности навигације, пилотаже, вуче и пристајања
  - допуну горива и пријем отпада из луке
  - делатности преноса терета између пловила и спасавања
  - делатности светионика
  - делатности праћења терета у поморском саобраћају
- услуге информисања о пловним путевима
- зимски смештај бродова и чамаца

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- обезбеђивање безбедности при одржавању инфраструктуре у воденом саобраћају
- претварање природног гаса у течност (ликвифакцију) и регасификацију за потребе превоза воденим путевима, која се не врши на налазишту

Ова група не обухвата:

- ископавање (багеровање) и одржавање пловних путева, видети 42.91
- манипулацију теретом, видети 52.24
- забавне и рекреативне делатности везане за инфраструктуру марина (пристаништа), видети 93.29

#### **52.23 Услугне делатности у ваздушном саобраћају**

Ова група обухвата:

- делатности повезане са превозом путника, животиња или терета ваздушним путем:
  - пословање терминалских објеката (нпр. аеродромских терминала)
  - делатности аеродрома
  - делатности контроле ваздушног саобраћаја (контроле лета)
  - делатности земаљске службе на аеродромима итд.
- обезбеђење рада при одржавању аеродромске инфраструктуре
- смештај авиона

Ова група такође обухвата:

- ватрогасне и противпожарне делатности на аеродромима

Ова група не обухвата:

- манипулацију теретом, видети 52.24
- преглед пртљага и путника на аеродромима, који не обављају јавне власти, видети 80.01
- преглед пртљага и путника на аеродромима, који обављају јавне власти, видети 84.24
- пословање школа за летење за професионалне пилоте, видети 85.32
- пословање школа за летење које не издају сертификате и дозволе за професионалце, видети 85.53

#### **52.24 Манипулација теретом**

Ова група обухвата:

- утовар и истовар робе и пртљага без обзира на врсту коришћеног саобраћајног средства
- утовар на бродове и истовар са њих
- утовар у теретне железничке вагоне и истовар са њих

Ова група такође обухвата:

- изнајмљивање и лизинг претоварних мостова или дизалица са нагибним краком, са оператером, за делатности манипулације теретом
- премештање терета у кругу индустријских постројења, обично са превозним средствима која нису погодна за употребу на путевима отвореним за јавни саобраћај

Ова група не обухвата:

- превоз или премештање предмета унутар индустријског комплекса, уз накнаду или на основу уговора, ако се користи јавни пут, видети 49.41
- пословање објеката на терминалима, видети 52.21, 52.22, 52.23
- услужне делатности посредовања у превозу терета, видети 52.31

#### **52.25 Услугне делатности логистике**

Ова група обухвата:

- делатности дистрибутивних центара
- преузимање робе и груписање ради испоручивања



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- манипулацију теретом (нпр. привремено паковање робе у сврху складиштења или заштите током превоза, распакивање, узимање узорака, мерење тежине робе)

Ова група не обухвата:

- шпедицију, видети 52.26
- бродско посредовање – обухвата управљање улазом бродова и издавањем дозвола за улаз бродова, као и посредовање између власника бродова и шпедитера или примаоца робе, видети 52.31
- курирске делатности, видети 53.20
- прибављање осигурања за моторни, поморски, ваздушни и остали превоз, видети 65.12
- управљачко саветовање за логистику компанија, видети 70.20
- логистичке консултантске делатности, тј. послове планирања, осмишљавања и подршке превозу, складиштењу и дистрибуцији, видети 70.20

#### **52.26 Остале делатности подршке саобраћају**

Ова група обухвата:

- издавање и прибављање транспортних докумената и товарних листова
- делатности царинских заступника
- организовање мултимодалних и комбинованих превозних делатности железницом, друмом, воденим или ваздушним путем (интермодални превоз) у име шпедитера или примаоца услуге
- организовање и испоручивање групних или појединачних пошиљки у име корисника

Ова група не обухвата:

- посредовање у железничком, бродском и авионском превозу терета, видети 52.31
- пословање платформи за посредовање у превозу терета, видети 52.31
- посредовање за путничка седишта на бродовима и у авионима, видети 52.32
- курирске делатности, видети 53.20
- прибављање осигурања за моторни, поморски, ваздушни и остали превоз, видети 65.12
- управљачко саветовање за логистику компанија, видети 70.20
- делатности путничких агенција, видети 79.11
- делатности туроператора, видети 79.12
- делатности помоћи туристима, видети 79.90

#### **52.3 Услугне делатности посредовања у саобраћају**

Ова грана обухвата посредовање у превозу терета и путника.

##### **52.31 Услугне делатности посредовања у превозу терета**

Ова група обухвата посредовање у превозу терета, повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, без посредника који пружа услуге превоза робе која је предмет посредовања. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од крајњег корисника или пружаоца услуге превоза терета. Приходи од делатности посредовања могу обухватати и остале изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова група обухвата:

- посредовање у железничком, друмском, бродском и авионском превозу терета
- пословање платформи за посредовање у превозу терета

Ова група не обухвата:

- превоз терета, видети области 49, 50 и 51
- посредовање за путничка седишта на бродовима и у авионима, видети 52.32

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 52.32 Услугне делатности посредовања у превозу путника

Ова група обухвата посредовање у превозу путника, повезивањем корисника и пружаоца услуге уз накнаду или провизију, без посредника који пружа услуге превоза путника које су предмет посредовања. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од крајњег корисника или пружаоца услуге превоза путника. Приходи од делатности посредовања могу обухватати и остале изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова група обухвата:

- пословање онлајн платформи за дељење возње које омогућавају путницима да резервишу возњу
- пружање услуга посредовања у куповини копненог, воденог или ваздушног превоза за путнике
- посредовање за путничка седишта на бродовима и у авионима

Ова група такође обухвата:

- посредовање преко радио-станица у такси превозу, без пружања превоза
- резервисање услуга за превоз путника уз накнаду

Ова група не обухвата:

- пословање такси превоза и осталог друмског превоза путника, видети 49.3
- посредовање у железничком, бродском и авионском превозу терета, видети 52.31
- пословање онлајн платформи за изнамљивање возила (аутомобила, мотоцикала итд.) без возача, видети 77.51
- посредовање у резервисању превоза уз које се пружају додатни савети или стручно мишљење, видети 79.11
- посредовање у продаји више врста услуга (смештај, исхрана, путовања итд.) од стране туристичких агенција или туроператора, видети 79.11, 79.12

53

### Поштанске и курирске делатности

#### 53.1 Поштанске делатности универзалног услужног сервиса

##### 53.10 Поштанске делатности универзалног услужног сервиса

Ова група обухвата делатности поштанских услуга које се изводе у оквиру универзалног сервиса од стране једног или више овлашћених пружаоца поштанских услуга. Ове делатности обухватају коришћење јединствене сервисне инфраструктуре, укључујући јединице поштанске мреже, места за пријем и предају поштанских пошиљки, центре за сортирање и обраду и курирске путање за преузимање и испоруку пошиљки. Испорука може обухватати писмоносне пошиљке, тј. писма, разгледнице, штампане новине (дневне новине, периодична издања, рекламни материјал итд.), мале пакете, адресовану робу или документа. Обухваћене су и остале услуге неопходне за подршку универзалном услужном систему.

Ова група обухвата:

- преузимање, сортирање, превоз и испоруку (домаћу или међународну) поштанских пошиљки и пакета преко поштанских сервиса који раде у оквиру универзалног поштанског сервиса. Може бити укључена једна или више врста превоза и делатност се може обавити било сопственим, приватним или јавним саобраћајем.
- сакупљање писмоносних пошиљки и пакета из поштанских сандучића или од јединица поштанске мреже

Ова група не обухвата:

- делатности поштанских жиро-банки, поштанских штедионица и делатности новчаног упутничког промета, видети 64.19

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**53.2 Остале поштанске и курирске делатности**

**53.20 Остале поштанске и курирске делатности**

Ова група обухвата:

- сакупљање, сортирање, превоз и испоруку (домаћих и међународних) поштанских пошиљки и пакета које обављају предузећа које не раде у оквиру универзалног поштанског сервиса. Може бити укључена једна или више врста превоза и делатност може бити обављена било сопственим, приватним или јавним саобраћајем.

Ова група такође обухвата:

- услуге доставе на кућну адресу, укључујући храну

Ова група не обухвата:

- превоз терета, видети (према врсти превозног средства) 49.20, 49.41, 50.20, 50.40, 51.21, 51.22

- испоруку намештаја, која може обухватати распакивање или монтажу, видети 49.41

- доставу припремљених оброка на кућну адресу, ако доставу обавља јединица која припрема храну, видети област 56

**53.3 Услугне делатности посредовања у поштанским и курирским делатностима**

**53.30 Услугне делатности посредовања у поштанским и курирским делатностима**

Ова група обухвата посредовање у поштанским и курирским делатностима, повезивањем корисника и пружаоца услуге уз накнаду или провизију, без посредника који пружа поштанске и курирске услуге које су предмет посредовања. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од крајњег корисника или пружаоца поштанске или курирске услуге. Приходи од делатности посредовања могу обухватати и остале изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова група обухвата:

- било коју услугу посредовања коју обавља треће лице пружаоцима поштанских услуга и које се нуде предузећима и домаћим корисницима (домаћинствима)

- пословање онлајн платформи које омогућавају становништву да наручи храну за доставу

Ова група не обухвата:

- услуге доставе хране, видети 53.20

- пословање онлајн платформи за доставу припремљених оброка на кућну адресу ако доставу обавља јединица која припрема храну, видети 56.40

- услуге новчаног посредовања (нпр. готовинске улате преко поште), видети 64.19

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР I – УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ

Овај сектор обухвата пружање услуге смештаја у угоститељским објектима за смештај на краћи период (до годину дана) за посетиоце и друге путнике, привремени смештај у једнокреветним или вишекреветним собама или у студентским домовима, смештајима за сезонске раднике и друга лица, као и припремање obroka и пића за непосредну конзумацију. Обим и врста додатних услуга које се пружају у оквиру овог сектора могу се у великој мери разликовати.

Овај сектор не обухвата:

- препродају хране или пића преко делатности трговине на велико или трговине на мало, видети сектор G (припремање ове хране и ових пића класификовано је у прерађивачку индустрију, видети сектор C)
- пружање смештаја на дужи период (на годину дана или дуже) као смештаја у својству примарног пребивалишта, видети сектор M

55

### Смештај

Ова област обухвата пружање услуге смештаја за краћи боравак посетилаца и других путника. Поред услуге смештаја могу бити обухваћене услуге припремања и послуживања хране и пића, као и остале угоститељске услуге, попут услуга чишћења и поспремања смештаја, прања веша, обезбеђивања рекреативних садржаја, одржавања конгреса итд.

Обухвата, такође, смештај за кратак период (нпр. за студенте, раднике).

Ова област не обухвата делатности повезане са обезбеђивањем боравака у објектима (нпр. становима) који се обично изнајмљују на годишњој основи, видети област 68.

#### 55.1 Хотели и сличан смештај

##### 55.10 Хотели и сличан смештај

Ова група обухвата пружање услуге смештаја обично на дневној или седмичној основи, за краћи боравак. Такође обухвата пружање смештаја у опремљеним хотелским собама и апартманима. Пружене услуге подразумевају дневно чишћење и поспремање смештаја. Може обухватати и широк асортиман додатних услуга, нпр. услуге припремања и послуживања хране и пића, услуге прања веша, обезбеђивања рекреативног садржаја, одржавања конференција, конгреса и конвенција. Ове делатности обично карактерише пружање услуга корисницима на лицу места.

Ова група обухвата смештај у нпр.:

- хотелима
- гарни хотелима
- апарт хотелима
- туристичким насељима

Ова група не обухвата:

- смештај без дневног одржавања и непосредног контакта са угоститељем, видети 55.20
- услужне делатности посредовања у пружању смештаја, видети 55.40

#### 55.2 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак

##### 55.20 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак

Ова група обухвата пружање услуге смештаја за краћи период, обично на дневној или седмичној основи, у комплетно опремљеним собама или просторима за боравак/ручавање и спавање (без свакодневне услуге одржавања смештаја од стране угоститеља). По правилу, не пружају се услуге кориснику смештаја непосредно од стране угоститеља на дневном нивоу. Додатне услуге, ако се пружају, минималне су.

Ова група обухвата смештај у нпр.:

- кућама и апартманима за одмор
- сеоским туристичким домаћинствима
- одмаралиштима
- коначиштима
- хостелима
- преноћиштима са доручком

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- гостинским собама у приватним домаћинствима</li> <li>- становима и бунгаловима</li> <li>- сеоским кућама и брвнарама без услуга одржавања</li> <li>- планинарским домовима</li> <li>- осталим некатегорисаним објектима (у надлежности државне и локалне управе)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- смештај са дневним одржавањем и непосредним контактом са угоститељем, видети 55.10</li> <li>- услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја, видети 55.40</li> </ul>
		<b>55.3</b>	<b>Кампови и паркови за рекреативна возила</b>
		<b>55.30</b>	<b>Кампови и паркови за рекреативна возила</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пружање смештаја за краћи боравак у камповима, нпр. рекреативним камповима, камповима за лов и риболов</li> <li>- обезбеђивање простора и објеката за возила за рекреацију</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- смештај за луксузно камповање</li> <li>- смештај у заштићеним склоништима или на отвореном простору (бивак – логор), намењеним за постављање шатора и врећа за спавање</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја, видети 55.40</li> </ul>
		<b>55.4</b>	<b>Услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја</b>
		<b>55.40</b>	<b>Услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја</b>
			<p>Ова група обухвата посредовање у пружању услуге смештаја којим се повезују корисници и пружаоци услуге уз накнаду или провизију. Ове делатности посредовања могу се пружати преко дигиталних платформи или другим путем (укључујући телефоном, поштом, и-мејлом итд.). Накнада за услугу посредовања се може наплатити од крајњег корисника услуге смештаја или угоститељског објекта који пружа услугу смештаја. Приходи од делатности посредовања могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).</p> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- услуге у вези са дељењем права временски ограниченог коришћења смештаја (<i>timesharing</i>) у току године</li> <li>- услуге резервисања смештаја</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- посредовање у резервисању смештаја уз које се пружају додатни савети или стручно мишљење о смештају, видети 79.11</li> <li>- посредовање у продаји више врста услуга (смештај, исхрана, путовања итд.) од стране туроператора или туристичких агенција, видети 79.11, 79.12</li> </ul>
		<b>55.9</b>	<b>Остали смештај</b>
		<b>55.90</b>	<b>Остали смештај</b>
			<p>Ова група обухвата пружање услуге привременог смештаја у кућама, становима или апартманима, као и у једнокреветним или вишекреветним собама или студентским домовима, одмаралиштима за сезонске раднике и остале појединце.</p> <p>Ова група обухвата смештај у:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- кућама или становима, опремљеним или неопремљеним за боравак краћи од годину дана</li> <li>- радничким одмаралиштима</li> <li>- пансионима</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- ђачким и студентским домовима (за боравак краћи од годину дана)</li> <li>- железничким колима за спавање и ручавање, ако њима не управљају железничке компаније</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- рад железничких кола за спавање и ручавање као саставни део пословања железничких компанија, видети 49.11</li> <li>- пословање бродова крузера, видети 50.10, 50.30</li> <li>- услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја, видети 55.40</li> <li>- било који смештај за боравак од годину дана или дуже, видети 68.20</li> <li>- посредовање или продају комбинације смештаја, путовања и исхране, тј. путничке агенције и туроператоре, видети 79.11, 79.12</li> </ul>
56			<p><b>Делатности припремања и послуживања хране и пића</b></p> <p>Ова област обухвата делатности припремања и послуживања оброка и пића за непосредно конзумирање, било у традиционалним ресторанима, ресторанима са самопослуживањем или ресторанима са услугом „за понети“, у сталним или привременим објектима, са местима за седење или без њих. Одлучујући фактор јесте да ли су оброци спремни за непосредну конзумацију, а не врста објекта који их нуди.</p> <p>Ова област не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу оброка који нису погодни или предвиђени за непосредно конзумирање или хране која се не сматра obroком, видети области 10, 11</li> <li>- трговину храном која је припремљена на другом месту, која се не сматра obroком или није припремљена за непосредно конзумирање, видети сектор G</li> <li>- трговину на мало кафом и храном припремљеним у аутоматима, видети област 47</li> </ul>
56.1			<p><b>Делатности ресторана и покретних угоститељских објеката</b></p> <p>Ова грана обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- услужне делатности ресторана и покретних угоститељских објеката за припремање и послуживање хране за становништво, на редовној основи</li> </ul>
		56.11	<p><b>Делатности ресторана</b></p> <p>Ова група обухвата пружање претежно услуге исхране гостима (нпр. у традиционалним ресторанима, ресторанима са самопослуживањем и са услугом „за понети“), са местом за седење или без њега, у сталним или привременим објектима.</p> <p>Ова група обухвата делатности:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ресторана</li> <li>- кафетерија</li> <li>- ресторана брзе хране</li> <li>- места са услугом „за понети“</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање ресторана на превозном средству и у оквиру транспортних објеката ако њима управљају посебне јединице које нису у саставу пружаоца услуге превоза</li> <li>- пословање ресторана у хотелима ако њима управљају посебне јединице које нису у саставу хотела</li> <li>- пословање ресторана са услугом „за понети“ у супермаркетима ако њима управљају посебне јединице које нису саставни део супермаркета</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало храном посредством аутомата, видети 47.2</li> <li>- рад железничких кола за ручавање као саставни део пословања железничких компанија, видети 49.11</li> <li>- делатности покретних угоститељских објеката, видети 56.12</li> <li>- делатности кетеринга за разне догађаје, видети 56.21</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- припремање и послуживање хране на основу концесија, видети 56.22</li> <li>- делатности припремања и послуживања хране на основу уговора (нпр. за превозне компаније), видети 56.22</li> <li>- делатности чајџиница, видети 56.30</li> </ul>
		<b>56.12</b>	<p><b>Делатности покретних угоститељских објеката</b></p> <p>Ова група обухвата припремање и послуживање хране за непосредно конзумирање на покретним колицима или покретним тезгама.</p> <p>Ова група обухвата делатности припремања и послуживања у покретним објектима, укључујући:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- камионе за продају топле хране</li> <li>- продавце хране</li> <li>- продавце сладоледа</li> <li>- припремање хране на пијачним тезгама</li> <li>- продавце грицкалица</li> <li>- продавце смрзнутог јогурта</li> <li>- продавце палачинки</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало храном посредством аутомата, видети 47.2</li> <li>- услуге доставе хране коју обављају самосталне јединице, видети 53.20</li> <li>- припремање и послуживање хране са покретних и привремених колица или тезги на основу уговорених аранжмана са корисником, за посебне догађаје, видети 56.21</li> <li>- припремање и послуживање хране на основу концесија, видети 56.22</li> <li>- послуживање пића у покретним угоститељским објектима, 56.30</li> </ul>
		<b>56.2</b>	<p><b>Делатности кетеринга за разне догађаје; кетеринга по уговору и остале услуге припремања и послуживања хране</b></p> <p>Ова грана обухвата делатности кетеринга за појединачне догађаје или за одређени уговорени период и припремање и послуживање хране на основу концесија (нпр. у спортским и сличним објектима). Услуге се пружају на основу уговора и нуде се одређеним потрошачима.</p>
		<b>56.21</b>	<p><b>Делатности кетеринга за разне догађаје</b></p> <p>Ова група обухвата пружање услуге припремања и доставе хране, на основу уговорених аранжмана, на локацији назначеној од стране наручиоца, за посебне догађаје.</p> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу лако кварљиве хране, видети 10.89</li> <li>- трговину на мало лако кварљивом храном, видети 47.2</li> </ul>
		<b>56.22</b>	<p><b>Делатности кетеринга по уговору и остале услуге припремања и послуживања хране</b></p> <p>Ова група обухвата индустријски кетеринг, тј. припремање и доставу хране на основу уговорених аранжмана са наручиоцем, за одређени период. Даље, обухвата припремање и послуживање хране на основу концесија (нпр. спортским и сличним објектима). Храна се може припремати директно у просторијама потрошача или у централној јединици.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности припремања и послуживања хране на основу уговора (нпр. за превозне компаније)</li> <li>- пословање кантина или кафетерија (нпр. за фабрике, канцеларије, болнице или школе), на основу концесија</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу лако кварљиве хране, видети 10.89</li> <li>- трговину на мало лако кварљивом храном, видети 47.2</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>56.3</b>	<b>Делатности припремања и послуживања пића</b>
		<b>56.30</b>	<b>Делатности припремања и послуживања пића</b>
			Ова група претежно обухвата припремање и послуживање пића за непосредно конзумирање. Делатности могу обухватати нпр.: приређивање уметничког и музичког програма уживо или организовања забаве (плесне активности).
			Ова група обухвата делатности:
			- барова
			- коктел-салона
			- пабова, пивница
			- дискотека, клубова
			- кафића
			- чајџиница
			- барова за воћне сокове
			- послуживања пића у покретним угоститељским објектима
			Ова група такође обухвата:
			- делатности барова у превозним средствима (нпр. у возу или на броду), када их обављају посебне јединице
			Ова група не обухвата:
			- препродају пакованих/припремљених пића, видети област 47
			- трговину на мало пићима посредством аутомата, видети 47.2
			- пружање услуге припремања и доставе пића на основу уговорених аранжмана са наручиоцем, за одређени период, видети 56.22
			- пословање концертних хала и музичких места, видети 90.31
			- пословање плесних хала где служење пића није главна делатност, видети 93.29
		<b>56.4</b>	<b>Услугне делатности посредовања у припремању и послуживању хране и пића</b>
		<b>56.40</b>	<b>Услугне делатности посредовања у припремању и послуживању хране и пића</b>
			Ова група обухвата посредовање у припремању и послуживању хране и пића повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, без посредника који пружа услуге припремања и послуживања хране и пића који су предмет посредовања. Ове делатности посредовања могу се обављати преко дигиталних платформи или другим путем (укључујући телефоном, поштом, и-мејлом итд.). Накнада за услугу посредовања се може наплатити од крајњег корисника услуге или угоститељског објекта који пружа услугу припремања и послуживања хране и пића. Приходи од делатности посредовања могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).
			Ова група такође обухвата:
			- услуге резервисања места у ресторанима
			Ова група не обухвата:
			- пословање платформи преко интернета које омогућавају становништву да наручи храну за доставу, видети 53.30



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР Ј – ДЕЛАТНОСТИ ИЗДАВАЊА, ЕМИТОВАЊА И ПРОИЗВОДЊЕ И ДИСТРИБУЦИЈЕ САДРЖАЈА

Овај сектор обухвата производњу и издавање, емитовање и осталу дистрибуцију производа информисања.

Овај сектор обухвата делатности издавања књига, новина, периодичних часописа и софтвера (област 58), филмску, видео и телевизијску продукцију, делатности снимања звука и музичког издавања (област 59), радио и телевизијско емитовање, као и делатности продукције и дистрибуције телевизијског и радијског програма, укључујући стриминг, преузимање са интернета и платформе за дистрибуцију (размену) садржаја који нису повезани са издавањем садржаја, блогovima и вики сајтовима, друштвеним мрежама, те сајтовима за видео-игре преко интернета (област 60).

Издавање обухвата куповину ауторских права на садржај (производ информисања) и стављање тог садржаја на располагање широј јавности преко ангажовања у репродукцији и дистрибуцији тог садржаја у различитим облицима. Издавачи могу искључиво издавати и давати лиценца права другима за дистрибуцију свог садржаја, или могу издавати и дистрибуирати садржај који креирају или поседују. Обухваћени су сви могући облици издаваштва (у штампаном, дигиталном, аналогном или неком другом облику) и делатности самоиздаваштва.

Појединачни елементи телевизијског програма (нпр. филмови, телевизијске серије) произведени су у оквиру делатности у области 59, док је стварање комплетног програма телевизијског канала од делова произведених у оквиру области 59 или других делова (нпр. вести уживо) обухваћено облашћу 60. Област 60 обухвата и емитовање овог програма које обавља произвођач.

Овај сектор такође обухвата:

- стварање и издавање лиценци за коришћење ауторских права за објављени садржај

Овај сектор не обухвата:

- трговину на велико и мало снимљеним записима, видети сектор G
- делатности обезбеђивања телекомуникација и с њима повезаних услужних делатности, тј. пренос гласа, података, текста, компјутерских програмских делатности, рачунарску инфраструктуру, хостинг делатности и портале за претраживање интернета, видети сектор K
- пружање финансијских услуга и услуга осигурања коришћењем издатих финансијских софтвера и софтвера за осигурање, видети сектор L
- управљање ауторским правима, видети 74.91
- изнајмљивање дискова, видети 77.22
- делатности независних музичара и глумаца (укључујући инфлуенсере који се појављују у влогovima), писаца и блогера, чији садржај издаје треће лице, и сајтове за игре на срећу, видети сектор S

**58**

### Издавачке делатности

Ова област обухвата издавање књига, брошура, проспеката, речника, енциклопедија, атласа, мапа и карата; издавање новина, часописа и периодичних часописа; именика и адресара и других публикација, као и издавање софтвера.

Издавање обухвата куповину ауторских права на садржај (производ информисања) и на стављање тог садржаја на располагање широј јавности путем ангажовања у репродукцији и дистрибуцији тог садржаја у различитим облицима. Издавачи могу издавати и давати лиценца права другима за дистрибуцију свог садржаја, или могу издавати и дистрибуирати садржај који креирају или поседују. Обухваћени су сви могући облици издаваштва (у штампаном, дигиталном, аналогном или у неком другом облику), као и делатности самоиздаваштва, осим филмова и музике.

Ова област обухвата стриминг садржаја (нпр. софтвера и књига), који обављају издавачи садржаја.

Ова област не обухвата производњу филмова, видео-записа, издавање музике ни производњу оригиналних мастера за умножавање звука, видети област 59.

Такође се не обухвата добијање права од издавача за емитовање и дистрибуцију садржаја (видети област 60), компјутерске програмске делатности (видети област 62), штампање (видети грану 18.1), ни масовно умножавање снимљених медија (видети 18.20).

**58.1**

### Издавање књига, новина и остале издавачке делатности, осим издавања софтвера

Ова грана обухвата делатности издавања књига, новина, магазина и осталих периодичних часописа, именика, адресара и других дела (нпр. каталога, фотографија, календара, честитки, разгледница, образаца, постера и репродукција уметничких дела). Ова дела карактерише

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

интелектуална креативност која је неопходна за њихов настанак и обично су заштићена ауторским правима. Обухваћени су сви могући облици издаваштва (у штампаном, дигиталном, аналогном или било ком другом облику).

#### 58.11 Издавање књига

Ова група обухвата:

- издавање књига, брошура и сличних публикација
- издавање речника и енциклопедија
- издавање атласа, мапа и карата
- издавање електронских и аудио књига
- издавање стрипова и графичких романа

Обухваћени су сви могући облици издаваштва (у штампаном, дигиталном, аналогном и било ком другом облику).

Ова група не обухвата:

- производњу глобуса, видети 32.99
- издавање рекламног материјала, видети 58.19
- издавање музике и музичких нотних записа, видети 59.20
- заједничко издавање и дистрибуцију поткаста, видети 59.20
- делатности стриминга аудио-књига које нису повезане са њиховим издавањем, видети 60.10
- делатности независних аутора, видети 90.11

#### 58.12 Издавање новина

Ова група обухвата:

- издавање новина

Обухваћени су сви могући облици издаваштва (у штампаном, дигиталном, аналогном и било ком другом облику).

ПРАВИЛО ПРИМЕНЕ:

Новине (укључујући рекламне новине), које излазе или се редовно ажурирају најмање четири пута недељно, углавном се састоје од писаних дела новинарске природе у вези са новостима и имају сврху да информишу ширу јавност, требало би да буду под одговорношћу и контролом издавача. Ако се производ издаје у штампаном и електронском формату, периодика се оцењује на основу периодике публиковања штампане верзије.

Ова група такође обухвата:

- рекламне новине

Ова група не обухвата:

- производњу телевизијских или видео информативних програма, видети 59.11
- делатности новинских агенција, видети 60.31
- делатности фоторепортера који не издају садржај који су сами креирали, видети 74.20
- делатности новинара чији садржај издаје треће лице, видети 90.11

#### 58.13 Издавање часописа и периодичних издања

Ова група обухвата:

- издавање часописа и других периодичних издања
- издавање радио и телевизијске програмске шеме

Обухваћени су сви могући облици издаваштва (у штампаном, дигиталном, аналогном и било ком другом облику).

ПРАВИЛО ПРИМЕНЕ:

Објављивање периодично или редовно ажуриране збирке информација, која се састоји углавном од писаних дела новинарске природе и има за циљ информисање шире јавности, требало би да

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

буде под уредничком одговорношћу и контролом. Периодичне публикације и други часописи излазе мање од четири пута недељно. Ако се производ издаје у штампаном и електронском формату, периодика се оцењује на основу периодике публиковања штампане верзије.

Ова група не обухвата:

- производњу телевизијских или видео информативних програма, видети 59.11
- дистрибуцију садржаја путем блогова, видети 60.39
- делатности фоторепортера који не издају садржај који су сами креирали, видети 74.20
- делатности новинара чији садржај издаје треће лице, видети 90.11

#### **58.19 Остале издавачке делатности, осим издавања софтвера**

Ова група обухвата:

- издавање у било ком формату, укључујући штампани, дигитални или на интернету, нпр.:
  - именика и адресара
  - збирки (нпр. збирке закона и тумачења закона, фармацеутски компендијуми)
  - каталога
  - фотографија, гравира и разгледница
  - календара
  - честитки
  - образаца
  - постера
  - репродукција уметничких дела
  - неповезаних проспеката и рекламног материјала
  - статистичких и других информација
  - скупова података / база података без обраде података
  - друштвених игара

Ова група не обухвата:

- продају на мало софтвера на физичком медију, видети 47.40
- издавање рекламних новина, видети 58.12
- издавање софтвера, видети 58.2
- производњу видео-садржаја, видети 59.11
- пословање платформи за дистрибуцију (размену) садржаја, укључујући блогове, вики сајтове, друштвене мреже и онлајн игре / видео-игре, које није повезано са издавањем садржаја, видети 60.39
- примену хостинга, видети 63.10
- пословање портала за претраживање, видети 63.91
- прикупљање информација или именика уз накнаду или на основу уговора, видети 63.92

#### **58.2 Издавање софтвера**

Ова грана обухвата издавање софтвера (нпр. оперативних система, софтвера и апликација пословне и финансијске технологије, видео-игара). Обухвата и развој и непрекидно ажурирање самоиздатих видео-игара и софтвера.

Ова грана такође обухвата:

- услужне делатности посредовања у издавању софтвера и пословање виртуелних радњи за преузимање софтвера са интернета

#### **58.21 Издавање видео-игара**

Ова група обухвата:

- издавање видео-игара за све платформе и све уређаје
- обезбеђивање онлајн куповине у игри и у апликацији (интегрисана куповина) од стране издавача, за све кориснике, укључујући претплатнике

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- услужне делатности посредовања у издавању софтвера за видео-игре

Ова група не обухвата:

- умножавање софтвера за видео-игре, видети 18.20
- трговину на мало софтверима за видео-игре, који није посебно прилагођен одређеном кориснику на физичком медију, видети 47.40
- пословање сајтова за стриминг видео-игара, само за гледање, видети 60.20
- пословање сајтова за онлајн игре или видео-игре, неповезано са издавањем, видети 60.39
- развој софтвера за видео-игре у име других, видети 62.10
- хостовање (*hosting*) апликација, видети 63.10
- пословање сајтова за игре на срећу, видети 92.00

#### 58.29 Издавање осталог софтвера

Ова група обухвата:

- издавање осталог софтвера, укључујући:

- оперативне системе
- пословне и остале апликације (нпр. технологија дистрибуиране књиге [*distributed ledger technology - DLT*], софтвер за финансијску технологију)
- софтвер за информациону безбедност
- софтвер за моделирање
- апликацију за тренутну размену порука
- апликацију за сателитско геолоцирање

Ова група такође обухвата:

- услужне делатности посредовања у издавању софтвера и преузимању софтвера са интернета

Ова група не обухвата:

- умножавање софтвера, видети 18.20
- трговину на мало софтверима који нису посебно прилагођени одређеном кориснику, на физичком медију, видети 47.40
- издавање видео-игара, видети 58.21
- онлајн набавку софтвера, неповезану са издавањем, видети 60.39
- пословање сајтова за онлајн игре или видео-игре, неповезано са издавањем, видети 60.39
- развој софтвера, неповезан са издавањем, видети 62.10
- превођење или прилагођавање софтвера (који нису посебно прилагођени одређеном кориснику) за посебно тржиште, уз накнаду или на основу уговора, видети 62.10
- хостовање (*hosting*) апликација, видети 63.10
- коришћење објављених софтвера за обављање финансијских делатности и делатности осигурања, видети сектор L

59

#### Кинематографска и телевизијска продукција, снимање и издавање звучних записа и музике

Ова област обухвата производњу филмова намењених за приказивање у биоскопима и ван биоскопа, видео или аудио-визуелне производе за директно приказивање у биоскопима, емитовање или стриминг; постпродукцијске помоћне делатности (нпр. монтажу и синхронизацију филмова или пребацивање у видео-стриминг формате); дистрибуцију филмова и других аудио-визуелних производа другим индустријама, као и приказивање филмова и других аудио-визуелних производа. Даље, обухвата и куповину и продају права на дистрибуцију филмова и других аудио-визуелних производа.

Ова област такође обухвата делатности снимања звучних записа, тј. продукцију оригиналних (звучних) мастер записа, њихово издавање, промовисање и њихову дистрибуцију; издавање музичких записа, укључујући дистрибуцију за директно јавно приказивање посредством

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

стриминга или преузимање са интернета, као и услужне делатности снимања звучних записа у студију или на другом месту.

Ова област не обухвата пружање услуге стриминга (дигиталну дистрибуцију) ни преузимање са интернета које није повезано са издавањем садржаја (видети област 60), делатности независних музичара и глумаца, режисера, сценографа и делатности подршке за извођачке уметности (видети сектор S), трговину на велико и мало аудио и видео записима на физичком медију (видети сектор G), као ни изнајмљивање видео-записа (видети сектор O).

59.1

#### **Кинематографска и телевизијска продукција и дистрибуција**

Ова грана обухвата производњу филмова намењених за приказивање у биоскопима и ван биоскопа, видео или аудио-визуелне производе, било на траци, хард диску или другим дигиталним медијима, повезано са дигиталном дистрибуцијом, за директно приказивање у биоскопима или за емитовање или стриминг; постпродукцијске помоћне делатности (нпр. монтажу и синхронизацију филмова или пребацивање у видео-стриминг формате); дистрибуцију филмова и других аудио-визуелних производа другим индустријама, као и њихово приказивање.

Такође обухвата куповину и продају права на дистрибуцију филмова или других аудио-визуелних производа.

#### **59.11 Производња кинематографских дела и телевизијског програма**

Ова група обухвата:

- производњу филмова, видеа или аудио-визуелних производа и телевизијског програма
- производњу рекламних филмова
- производњу анимираних аудио-визуелних производа
- производњу телевизијских или видео информативних програма
- производњу влогова
- производњу видео-поткастова

Ова група не обухвата:

- умножавање филмова (изузев копија филмова намењених за дистрибуцију биоскопима), умножавање аудио и видео записа на физичком медију са мастера, видети 18.20
- трговину на велико снимљеним медијима, видети 46.49
- трговину на мало снимљеним медијима, видети 47.69
- постпродукционе делатности, видети 59.12
- умножавање филмова за дистрибуцију биоскопима, видети 59.12
- обраду филмова, видети 59.12
- снимање звучних записа и снимање аудио-књига, видети 59.20
- емитовање телевизијског програма, видети 60.20
- стварање комплетног програма телевизијског канала, видети 60.20
- обраду филма, изузев обраде за филмску индустрију, видети 74.20
- делатности позоришних или уметничких посредника или агенција, видети 74.99
- изнајмљивање видео-трака и DVD-ова становништву, видети 77.22
- титловање у реалном времену (тј. симултано) директних телевизијских преноса састанака или конференција, видети 82.99
- делатности самосталних цртача анимираних филмова, 90.12
- делатности самосталних глумаца, видети 90.20
- делатности самосталних сценографа и остале делатности подршке извођачкој уметности, видети 90.3
- делатности самосталних режисера, видети 90.39

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 59.12 Постпродукција кинематографских дела и телевизијског програма

Ова група обухвата:

- постпродукцијске делатности филмова, видеа и аудио-визуелних производа и телевизијског програма, нпр.:

- уређивање, монтажу, припрему натписа, заслуга, одјавних шпица, отворених и затворених титлова

- пребацивање на траку

- пребацивање у видео-стриминг формате

- делатности филмских лабораторија и делатности специјалних лабораторија за анимиране филмове:

- развој и обраду филмова

- умножавање филмова за дистрибуцију биоскопима

Ова група такође обухвата:

- делатности архива филмских исечака и кратких секвенци итд.

Ова група не обухвата:

- умножавање филмова и умножавање аудио и видео записа са мастера, видети 18.20

- трговину на велико снимљеним медијима, видети 46.49

- трговину на мало снимљеним медијима, видети 47.69

- продукцију анимираних аудио-визуелних производа, видети 59.11

- обраду филмова који нису намењени филмској индустрији, видети 74.20

- изнајмљивање снимљених медија становништву, видети 77.22

- титловање у реалном времену (тј. симултано) директних преноса, видети 82.99

- делатности самосталних глумаца, режисера, сценографа и остале делатности подршке извођачкој уметности, видети област 90

#### 59.13 Делатности дистрибуције филмова и видеа

Ова група обухвата:

- стицање ауторских права или права на дистрибуцију (нпр. филмова и аудио-визуелних производа)

- дистрибуцију производа (нпр. филмова и аудио-визуелних дела биоскопима, телевизијским мрежама и станицама и другим приказивачима)

Ова група не обухвата:

- умножавање филмова, аудио и видео записа са мастера, видети 18.20

- трговину на велико снимљеним медијима, видети 46.49

- трговину на мало снимљеним медијима, видети 47.69

- умножавање филмова за дистрибуцију биоскопима, видети 59.12

- делатности видео-стриминг дистрибуције (дигиталну дистрибуцију) и услуге преузимања са интернета које нису повезане са издавањем, видети 60.20

- управљање ауторским правима за филмове, видети 74.91

- изнајмљивање снимљених медија, видети 77.22

#### 59.14 Делатности приказивања филмова

Ова група обухвата:

- делатности приказивања филмова или аудио-визуелних дела у биоскопима, на отвореном или другим местима за приказивање

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
59.2			<b>Делатности снимања и издавања звучних записа и музике</b>
	59.20		<b>Делатности снимања и издавања звучних записа и музике</b>
			Ова група обухвата:
			- производњу оригиналних (звучних) мастер записа, укључујући дигиталне записе, који су доступни онлајн или путем било које копије
			- услужне делатности снимања звука, укључујући производњу снимљеног радио-програма (тј. програма који не иде уживо), аудио-поткаста, звука за филм, телевизију, књиге итд.
			- издавање музике, тј. делатности:
			• остваривања и уписа ауторских права за музичке композиције
			• промовисање, давање сагласности и коришћење тих композиција за снимања, на радију, телевизији, у филмовима, извођењима уживо, ради штампања и коришћења на другим медијима
			• заједничког издавања и дистрибуције звучних записа посредством стриминга и преузимања са интернета
			Објављивање, промовисање и дистрибуција звучних записа трговцима на велико, трговцима на мало или директно становништву може обухватати производњу мастер снимака или добијање права на умножавање и дистрибуцију мастер снимка.
			Ова група такође обухвата:
			- претварање звучних записа у аудио-стриминг формате
			- издавање музике и музичких нотних записа
			Ова група не обухвата:
			- умножавање са мастера музике или звучних записа, видети 18.20
			- трговину на велико снимљеним медијима, видети 46.49
			- трговину на мало снимљеним медијима, видети 47.69
			- услуге аудио-стриминг дистрибуције и преузимања са интернета које нису повезане са издавањем, видети 60.10
			- делатности музичара, видети 90.20
60			<b>Програмске делатности, емитовање, делатности новинских агенција и остала дистрибуција садржаја</b>
			Ова област обухвата делатности креирања садржаја или остваривања права на дистрибуцију садржаја и касније емитовање или дистрибуцију тог садржаја. Врсте произведених и дистрибуираних садржаја обухваћене у овој области јесу радио, телевизијски, аудио и аудио-визуелни забавни програми, вести, разговори о одређеној теми итд., укључујући програме који су по природи намењени за ужу публику ( <i>narrowcast</i> ) (програми намењени одређеним циљним групама, нпр. вести, спортски, образовни програми и програми за младе). За емитовање или дистрибуцију садржаја могу се користити различите технологије, преко радио-таласа, сателита, кабловске мреже или преко интернета, стриминга или преузимања. Ова област такође обухвата директне поткасте, дистрибуцију на захтев трећих лица снимљених поткаста и преузимање, као и делатности новинских агенција, сајтова друштвених мрежа, блогова, вики сајтова и сајтова за онлајн игре / видео-игре. Садржај може бити доступан корисницима бесплатно, уз претплату или уз накнаду.
			Ова област не обухвата пословање кабловске или сателитске телевизијске мреже (област 61); производњу аудио и аудио-визуелних записа (укључујући снимљене поткасте), делатности сајтова за влогове, дистрибуцију филмова, видеа или аудио-визуелних дела и сличну производњу за биоскопе, телевизијске мреже и станице и друге приказиваче (област 59); трговину на велико/мало аудио и видео записима на физичком медију (области 46 и 47); продајнице за продају на мало новинама (област 47); изнајмљивање видео-дискова (област 77); делатности самосталних глумаца (укључујући инфлуенсере који се појављују у влоговима) и самосталне блогере (област 90); издавање видео-игара и других софтвера (област 58); обезбеђивање рачунарске инфраструктуре и делатности хостинга, делатности портала за претраживање (област 63) и делатности сајтова за игре на срећу (област 92).

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>60.1</b>	<b>Делатности емитовања радио програма и дистрибуције аудио садржаја</b>
		<b>60.10</b>	<b>Делатности емитовања радио програма и дистрибуције аудио садржаја</b>
			Ова група обухвата:
			- емитовање звучних сигнала преко радио-станица и опреме за пренос радио програма широј јавности, мрежи радио-станица и претплатницима
			- услуге аудио стриминга и преузимања преко интернета на захтев ( <i>on-demand</i> ) које пружају дистрибутери трећих страна са правима на дистрибуцију
			- емитовање поткаста уживо
			Ова група такође обухвата:
			- делатности радио-мрежа, тј. састављање и пренос радио програма подружницама или претплатницима преко радио-таласа, кабловске мреже или сателита
			- делатности радио емитовања преко интернета (интернет радио-станице)
			- емитовање радио програма и истовремено снимање видео записа за емитовање видеа
			Ова група не обухвата:
			- трговину на велико аудио записима на физичком медију, видети 46.49
			- трговину на мало аудио записима на физичком медију, видети 47.69
			- издавање аудио књига, укључујући услуге издавача књига посредством стриминга и преузимања са интернета, видети 58.11
			- издавање музике и других звучних записа, укључујући услуге издавача музике и других звучних записа посредством стриминга и преузимања са интернета, видети 59.20
			- производњу радио програма и аудио поткаста, видети 59.20
			- пружање услуга техничке инфраструктуре повезане са аудио стримингом без стечених права на аудио садржај, видети 63.10
		<b>60.2</b>	<b>Производња и емитовање телевизијског програма и видео дистрибуција</b>
		<b>60.20</b>	<b>Производња и емитовање телевизијског програма и видео дистрибуција</b>
			Ова група обухвата креирање комплетног телевизијског програма једног канала на бази купљених компонената (нпр. филмова, документарца), сопственог произведеног програма (нпр. локалне вести, извештавања уживо), или њихову комбинацију.
			Комплетан телевизијски програм може бити емитован од стране производних јединица или произведен за пренос који обавља трећа страна (нпр. кабловске мреже или провајдери програма сателитске телевизије).
			Израда програма може бити општег типа или специјализована (нпр. посебни програми као што су информативни, спортски, образовни програми, програми за младе). Програм се може емитовати корисницима бесплатно или само на основу претплате.
			Ова група такође обухвата:
			- производњу саджаја за VOD ( <i>video-on-demand</i> ) канале
			- услужне делатности видео стриминга и преузимања преко интернета које нису повезане са њиховим издавањем
			- пренос наступа и догађаја уживо
			- пословање стриминг сајтова за видео-игре
			Ова група не обухвата:
			- издаваче видео-игара ни услужне делатности стриминга и преузимања са интернета које обављају издавачи видео-игара, видети 58.21
			- производњу компонената телевизијског програма (филмова, документарца, дијалогских емисија [ <i>talk shows</i> ], реклама итд.), видети 59.11
			- састављање пакета канала и емитовање тог пакета преко кабловске или сателитске мреже, видети 61.10
			- пружање техничке инфраструктуре повезане услугом са видео стриминга, услугом обраде података и повезаних услуга, видети 63.10
			- изнајмљивање снимљених записа на физичком медију широј јавности, видети 77.22



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>60.3</b>	<p><b>Делатности новинских агенција и остале делатности дистрибуције садржаја</b></p> <p>Ова грана обухвата делатности новинских агенција и сајтова за дистрибуцију садржаја (нпр. сајтова друштвених мрежа, вики сајтова, сајтова за онлајн игре / видео-игре).</p> <p>Ова грана не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности библиотека и архива, видети 91.1</li> </ul>
		<b>60.31</b>	<p><b>Делатности новинских агенција</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности новинских удружења и новинских агенција које нуде вести и слике медијима, издавачима и емитерима</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало новинама, видети 47.62</li> <li>- издавачке делатности, видети 58.1</li> <li>- делатности емитовања и аудио или видео стриминга (са правима на дистрибуцију), видети 60.10, 60.20</li> <li>- пружање техничке инфраструктуре повезане са услугом аудио или видео стриминга, услугом обраде података и повезаних услуга, видети 63.10</li> <li>- делатности самосталних фоторепортера, видети 74.20</li> <li>- делатности самосталних новинара, видети 90.11</li> </ul>
		<b>60.39</b>	<p><b>Остале делатности дистрибуције садржаја</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- услуге дистрибуције сајтова за размену садржаја (нпр. вики сајтова, сајтова друштвених мрежа), који објављују садржај који су саставили и уредили корисници и који нису под уредничком одговорношћу и контролом</li> <li>- пословање сајтова за онлајн игре / видео-игре, независно од издавања игара</li> <li>- набавку електронских књига као услуга стриминга или преузимања преко интернета која није повезана са издавањем</li> <li>- онлајн набавку софтвера, која није повезана са издавањем</li> <li>- дистрибуцију садржаја путем блогова</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности посредовања у трговини на мало, видети 47.9</li> <li>- делатности посредовања у превозу путника, видети 52.32</li> <li>- услужне делатности посредовања у пружању смештаја, видети 55.40</li> <li>- издавање електронских књига, видети 58.11</li> <li>- издавање видео-игара и других софтвера, видети 58.2</li> <li>- делатности аудио-визуелне продукције, видети 59.11</li> <li>- делатности музичких платформи, видети 60.10</li> <li>- делатности сајтова за стриминг видео-игара само за гледање, видети 60.20</li> <li>- делатности новинских агенција, видети 60.31</li> <li>- хостовање аудио и видео података за услужне делатности стриминга или преузимања преко интернета (тј. посебно складиштење и слање података) без стечених права за аудио и видео садржај, видети 63.10</li> <li>- обезбеђивање рачунарске инфраструктуре и хостинг услуга, видети 63.10</li> <li>- делатности портала за претраживање, видети 63.91</li> <li>- делатности новинара и осталих писаца чији садржај објављује треће лице, видети 90.11</li> <li>- делатности глумаца и осталих извођача, видети 90.20</li> <li>- делатности библиотека и архива, видети 91.1</li> <li>- делатности сајтова за игре на срећу, видети 92.00</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР К – ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ, РАЧУНАРСКО ПРОГРАМИРАЊЕ, КОНСАЛТИНГ, РАЧУНАРСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИОНЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Овај сектор обухвата делатности којима се пружају телекомуникационе и повезане услужне делатности, тј. пренос гласа, података, текста, звука и видеа (област 61), рачунарско програмирање, консултантске и с њима повезане делатности (област 62), и обезбеђивање рачунарске инфраструктуре, обраду података, хостинг и остале информационе услужне делатности (област 63).

Овај сектор не обухвата:

- издавање, емитовање и производњу садржаја, укључујући издавање софтвера, постпродукцијске услуге за конвертовање аудио и видео садржаја у стриминг формате, независно пружање услуга дистрибуције аудио и видео стриминга на захтев (*on-demand*) или услуге преузимања од стране трећих лица, видети сектор J
- пружање финансијских услуга и услуга осигурања коришћењем објављених (готових) софтвера и технологија за финансијске послове и за осигурање, видети сектор L
- делатности сајтова за игре на срећу, видети 92.00
- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, видети 95.10

### 61 Телекомуникације

Ова област обухвата:

- делатности којима се пружају телекомуникационе и повезане услужне делатности, тј. пренос гласа, података, текста, звука и видеа. Преносни уређаји којима се подржавају те делатности могу се заснивати на једној технологији или комбинацији технологија. Заједничка особина делатности класификованих у овој области јесте пренос садржаја, без учешћа у његовом стварању или измени. У случају преноса телевизијских сигнала ово може обухватати повезивање комплетних телевизијских канала (произведених у области 60) у програмске пакете
- пружање услуга за комуникацију између уређаја (*Machine-to-Machine - M2M communication*)
- пренос аудио или видео података без стицања права на аудио или видео садржај

Ова област не обухвата:

- филмове, аудио-визуелне производе, телевизијске програме, снимање звука и постпродукцијске делатности, укључујући услуге конвертовања аудио и видео садржаја у стриминг формате, видети 59
- делатности емитовања и пружања услуга дистрибуције аудио и видео стриминга или преузимања, видети област 60

### 61.1 Кабловске, бежичне и сателитске телекомуникационе делатности

#### 61.10 Кабловске, бежичне и сателитске телекомуникационе делатности

Ова група обухвата:

- управљање, одржавање или омогућавање приступа уређајима за пренос гласа, података, текста, звука и видеа коришћењем кабловске, бежичне или сателитске телекомуникационе инфраструктуре, укључујући:
  - управљање и одржавање комутационих и преносних уређаја који обезбеђују комуникацију између две тачке (*point-to-point communication*), преко земаљских линија, микроталаса или комбинације земаљских линија и сателитских веза
  - управљање кабловским дистрибутивним системима (нпр. дистрибуцијом података и телевизијских сигнала) са пружањем корисницима видео-услуге трећих лица на захтев (*video-on-demand services*) или без ње
  - обезбеђивање приступа интернету од стране оператора инфраструктуре
  - управљање мобилним и другим бежичним телекомуникационим мрежама (укључујући пејџинг системе) и њихово одржавање
  - испоручивање визуелних, аудио или текстуалних програма који се примају преко кабловских мрежа, локалних телевизијских станица или радио-мрежа корисницима коришћењем сателитских система за директно достављање садржаја до крајњег корисника или телевизије преко интернет протокола (*IPTV*) (јединице које су овде класификоване обично не производе програмски материјал)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- пренос гласа преко интернет протокола (*Voice over Internet Protocol - VoIP*) који обезбеђује оператор инфраструктуре

Преносни уређаји који подржавају ове делатности могу се заснивати на једној технологији или комбинацији технологија.

Ова група не обухвата:

- инсталирање телекомуникационих и рачунарских мрежа и инсталација кабловске телевизије у зградама, укључујући уградњу оптичких каблова без оперативног уређаја за пренос података, видети 43.21

- издавање апликација за тренутну размену порука или сателитско геолоцирање, видети 58.29

- препродају телекомуникационих услуга и услужне делатности посредовања у телекомуникацијама, видети 61.20

- обезбеђивање телефонских интернет услуга у објектима отвореним за јавност (нпр. у интернет кафеима), видети 61.20

- пренос гласа преко интернет протокола (VoIP), без оперативних уређаја за пренос података, видети 61.90

**61.2 Препродаја телекомуникација и услужне делатности посредовања у телекомуникацијама**

**61.20 Препродаја телекомуникација и услужне делатности посредовања у телекомуникацијама**

Ова група обухвата:

- препродају кабловских, бежичних и сателитских телекомуникационих услуга (тј. куповину и препродају капацитета мреже), укључујући делатности телекомуникационих заступника и препродаваца припејд телефонских картица и услуга

- услуге посредовања у кабловским, бежичним и сателитским телекомуникационим делатностима, укључујући:

- делатности посредника за телекомуникационе операторе

- продају услуга за мобилне телефоне на бази посредника

- делатности посредника у продаји услуга бежичне телефоније у име телекомуникационих оператора

- делатности посредника за операторе мобилне виртуелне мреже (*mobile virtual network operators - MVNOs*)

- обезбеђивање приступа телефонским и интернет услугама у објектима отвореним за јавност

Ова група не обухвата:

- услуге телекомуникација које пружају оператори телекомуникационе инфраструктуре, видети 61.10

**61.9 Остале телекомуникационе делатности**

**61.90 Остале телекомуникационе делатности**

Ова група обухвата:

- обезбеђивање специјалних телекомуникационих апликација (нпр. сателитско праћење, комуникационо-даљинско мерење, пословање радарске службе)

- управљање сателитским терминалним станицама и пратећим уређајима који су оперативно повезани са једним или више земаљских телекомуникационих система и који могу да преносе телекомуникационе сигнале ка сателитским системима или да примају телекомуникационе сигнале са сателитских система

- обезбеђивање приступа интернету између корисника и оператора интернет услуга преко мрежа које нису у власништву и под контролом пружаоца услуге приступа интернету (нпр. *dial-up* приступ интернету)

- пренос текстуалних порука (SMS) преко интернета

- пренос гласа преко интернет протокола (VoIP), слање текстуалних порука (SMS), напредне услуге преноса података (SMS+, MMS+) и пружање SMS *push* сервиса, без оперативних уређаја за пренос података

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- обезбеђивање услуга нотификације (нпр. обавештења банака преко SMS-а, рекламирање)

Ова група не обухвата:

- обезбеђивање приступа интернету од стране оператора телекомуникационе инфраструктуре, видети 61.10

- препродају телекомуникационих услуга и услуге посредовања у телекомуникацијама, видети 61.20

62

### **Рачунарско програмирање, консалтинг и сродне делатности**

Ова област обухвата:

- делатности пружања стручног знања на пољу информационих технологија, пројектовања структуре и садржаја, и/или писања, модификовања, прилагођавања, тестирања и подршке софтверу и апликацијама

- планирање и пројектовање рачунарских система који интегришу рачунарски хардвер и софтвер и комуникационе технологије

- обезбеђивање управљања и функционисања рачунарских система и/или уређаја за обраду података у објектима корисника

- консултантске услуге у вези са рачунарским хардверима, софтверима и системима

Ова област не обухвата:

- издавање софтвера, видети област 58

- обезбеђивање онлајн сајтова за игре / видео-игре који нису повезани са њиховим издавањем, видети област 60

- обезбеђивање рачунарске инфраструктуре, обраде података и хостинг, видети област 63

- пружање финансијских услуга и услуга осигурања коришћењем објављених (готових) софтвера и технологија за финансијске послове и за осигурање, видети сектор L

- делатности сајтова за игре на срећу, видети 92.00

- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, видети 95.10

62.1

### **Делатности рачунарског програмирања**

62.10

### **Делатности рачунарског програмирања**

Ова група обухвата:

- пројектовање структуре и садржаја, писање, модификовање (укључујући ажурирање и закрпе [patch]), тестирање и одржавање софтвера и апликација, укључујући:

- системске софтвере

- софтвере и апликације за видео-игре

- посредни софтвер (*middleware*) за видео-игре

- пословне и финансијске софтверске апликације

- апликације за машинско учење

- апликације за вештачку интелигенцију / машински вид (*machine vision*)

- апликације за информациону безбедност (*cybersecurity*)

- апликације за технологију дистрибуиране књиге (*distributed ledger applications*)

- базе података и веб-странице

- прилагођавање софтвера, тј. модификовање и конфигурисање постојеће апликације да би се обезбедила њена функционалност у окружењу корисничког информационог система

Ова група такође обухвата:

- развој апликација

Ова група не обухвата:

- издавање софтвера или услуга на захтев за игре, софтвера заснованог на клауду (*cloud*) и апликације за игре, видети 58.2

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- развој софтвера повезан са издавањем, видети 58.2</li> <li>- превођење или прилагођавање софтвера, који није посебно прилагођен за одређено тржиште за сопствени рачун, видети 58.29</li> <li>- пословање сајтова за онлајн игре / видео-игре, видети 60.39</li> <li>- планирање и пројектовање рачунарских система који интегришу рачунарски хардвер, софтвер и комуникационе технологије, чак и када обезбеђивање софтвера може бити саставни део овога, видети 62.20</li> <li>- делатности обраде података (нпр. употребом блокчејн [<i>blockchain</i>] технологије или технологије дистрибуиране књиге [<i>DL T</i>]), видети 63.10</li> <li>- пословање сајтова за игре на срећу, видети 92.00</li> <li>- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, видети 95.10</li> </ul>
		<b>62.2</b>	<b>Консалтинг у рачунарству и управљање рачунарском опремом</b>
		<b>62.20</b>	<b>Консалтинг у рачунарству и управљање рачунарском опремом</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- консалтинг у вези са рачунарским хардвером, софтвером и системима, укључујући консалтинг за информациону безбедност (<i>cybersecurity</i>)</li> <li>- планирање и пројектовање рачунарских система који интегришу рачунарски хардвер, софтвер и комуникационе технологије</li> <li>- обезбеђивање управљања и функционисања рачунарских система и/или уређаја за обраду података у објектима корисника, као и сродне услуге подршке</li> <li>- инсталацију рачунарских система и обезбеђивање обуке и подршке корисницима тих система</li> <li>- делатности ревизије и сертификације рачунарских инфраструктура и услуга и инфраструктура и услуга за обраду података</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- мрежу за информациону безбедност и систем праћења, тестирања и анализе</li> <li>- пружање савета о софтверским захтевима и набавци хардверских и софтверских компоненти рачунарског система</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- инсталирање централних (<i>mainframe</i>) и сличних рачунара, видети 33.20</li> <li>- продају рачунарског хардвера или софтвера на физичком медију, видети 46.50, 47.40</li> <li>- издавање софтвера, видети 58.2</li> <li>- инсталирање персоналних рачунара, видети 62.90</li> <li>- инсталирање софтвера, видети 62.90</li> <li>- опорављање након хаварије или пада рачунарског система, видети 62.90</li> <li>- општу обуку за информациону безбедност, видети 85.59</li> </ul>
		<b>62.9</b>	<b>Остале услужне делатности информационо-технолошке технологија и рачунарства</b>
		<b>62.90</b>	<b>Остале услужне делатности информационо-технолошке технологија и рачунарства</b>
			<p>Ова група обухвата остале информационо-технолошке делатности и делатности повезане са рачунарима неklasификоване на другом месту, нпр.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- услуге опоравка после хаварије или пада рачунарског система</li> <li>- инсталирање персоналних рачунара</li> <li>- услуге инсталације софтвера израђеног од треће стране</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- инсталирање централних (<i>mainframe</i>) и сличних рачунара, видети 33.20</li> <li>- рачунарско програмирање, видети 62.10</li> <li>- консалтинг у области рачунарства, видети 62.20</li> <li>- управљање рачунарским уређајима, видети 62.20</li> <li>- обезбеђивање рачунарске инфраструктуре, обраде података и хостинг, видети 63.10</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

63

**Рачунарска инфраструктура, обрада података, хостинг и остале информационе услужне делатности**

Ова област обухвата обезбеђивање рачунарске инфраструктуре, делатности обраде података и хостинга, делатности портала за претраживање интернета и остале делатности којима се првенствено пружају информације.

Ова област не обухвата:

- издавање софтвера, видети област 58
- делатности новинских агенција и обезбеђивање сајтова за онлајн игре / видео-игре, које нису повезане са издавањем, видети област 60
- делатности телекомуникација, видети област 61
- рачунарско програмирање, пројектовање рачунарских система и делатности управљања рачунарском опремом, видети област 62
- делатности сајтова за игре на срећу, видети 92.00
- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, видети 95.10

63.1

**Рачунарска инфраструктура, обрада података, хостинг и повезане делатности**

**63.10 Рачунарска инфраструктура, обрада података, хостинг и повезане делатности**

Ова група обухвата:

- обезбеђивање рачунарске инфраструктуре, укључујући клауд (*cloud*) инфраструктуре и пружање платформи (*IaaS, PaaS*)
- клауд рачунарство (*cloud computing*) (изузев издавања софтвера и пројектовања рачунарских система), било да је у комбинацији са обезбеђењем инфраструктуре или не
- обезбеђивање техничке инфраструктуре повезане са услугама стриминга, обраде података и повезаним делатностима:
  - комплетну обраду података које обезбеђују корисници
  - генерисање специјализованих извештаја на основу података које су обезбедили корисници
  - делатности обраде података блокчејн (*blockchain*) технологијом или технологијом дистрибуиране књиге (*DLT*)
- специјализоване хостинг делатности, нпр.:
  - веб-хостинг
  - хостинг апликација
- обезбеђивање општих (*time-share*) ресурса централног (*mainframe*) рачунара корисницима
- дигитализацију докумената (за даљу обраду података)
- пружање услуга уноса података
- делатности колокације дата центара (тј. изнајмљивање сервера и мрежног простора у дата центрима, укључујући рутинско надгледање сервера)
- дигитално складиштење података
- издавање крипто средстава без одговарајуће обавезе (не од стране монетарне власти)

Ова група не обухвата:

- издавање софтвера, видети 58.2
- обезбеђивање апликација преко преузимања или стриминга, видети 58.2
- постпродукцијске услуге конвертовања видео-садржаја у стриминг формате, видети 59.12
- постпродукцијске услуге конвертовања аудио-садржаја у стриминг формате, видети 59.20
- дистрибутивне делатности аудио-стриминга и преузимања са интернета које нису повезане са издавањем, видети 60.10
- дистрибутивне делатности видео-стриминга и преузимања са интернета које нису повезане са издавањем, видети 60.20
- пројектовање рачунарских система, видети 62.20

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- електронско складиштење архивског материјала да би се обезбедио приступ општој јавности, видети 91.12

- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, видети 95.10

- делатности код којих пружалац услуге користи рачунаре само као алат класификоване су према природи пружених услуга

### 63.9 Делатности портала за претрагу веба и остале информационе услужне делатности

Ова грана обухвата:

- пословање веб-сајтова који користе претраживаче за генерисање и одржавање екстензивних база података интернет адреса и садржаја у лаким претраживачком облику (познати као портали за веб претраживање)

- остале информационе услужне делатности неклассификоване на другом месту, нпр.:

- услуге добијања информација телефоном
- услуге претраживања информација на основу уговора или уз накнаду
- услуге новинских исечака (*news clipping*) и прес-клипинга

Првенствени извор прихода од рекламирања не утиче на класификовање ових делатности.

Ова грана не обухвата:

- услужне делатности посредовања у трговини на мало, видети 47.9

- услужне делатности посредовања у путничком превозу, видети 52.32

- услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја, видети 55.40

- делатности издаваштва, видети област 58

- делатности емитовања, видети област 60

- делатности новинских агенција, видети 60.31

- делатности позивних (*call*) центара, видети 82.20

### 63.91 Делатности портала за претрагу веба

Ова група обухвата:

- пословање веб-сајтова који користе претраживаче за генерисање и одржавање екстензивних база података интернет адреса и садржаја у лаким претраживачком облику; ови портали за претраживање веба не одговарају за садржај

- пословање веб-сајтова за поређење цена, спецификацију производа итд., уз пружање линкова ка другим веб-сајтовима

Ова група не обухвата:

- услужне делатности посредовања у пружању специјализованих грађевинских услуга, видети 43.60

- услужне делатности посредовања у трговини на мало, видети 47.9

- услужне делатности посредовања у саобраћају, видети 52.3

- услужне делатности посредовања у поштанским и курирским делатностима, видети 53.30

- услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја, видети 55.40

- услужне делатности посредовања у припремању и послуживању хране и пића, видети 56.40

- издавачке делатности, видети област 58

- делатности емитовања, видети област 60

- делатности новинских агенција, видети 60.31

- услужне делатности посредовања у телекомуникацијама, видети 61.20

- услужне делатности посредовања у промету и закупу непокретности, видети 68.31

- услужне делатности посредовања у изнајмљивању и лизингу материјалних добара и нефинансијских нематеријалних средстава, видети 77.5

- делатности позивних (*call*) центара, видети 82.20

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- услужне делатности посредовања у делатностима подршке пословању, неklasификоване на другом месту, видети 82.40
- услужне делатности посредовања у обуци и подучавању, видети 85.61
- услужне делатности посредовања у медицинским, стоматолошким и осталим здравственим услугама, видети 86.97
- услужне делатности посредовања у социјалној заштити са смештајем, видети 87.91
- услужне делатности посредовања у поправкама и одржавању рачунара, предмета за личну употребу и употребу у домаћинству и моторних возила и мотоцикала, видети 95.40
- услужне делатности посредовања у личним услугама, видети 96.40

### 63.92 Остале информационе услужне делатности

Ова група обухвата:

- остале информационе услужне делатности неklasификоване на другом месту, нпр.:
- услуге претраживања информација на основу уговора и уз накнаду (нпр. преко *webscraping-a*)
- услуге новинских исечака (*news clippings*), услуге прес-клипинга
- прикупљање информација или састављање именика уз накнаду или на основу уговора

Ова група не обухвата:

- услужне делатности посредовања у пружању специјализованих грађевинских услуга, видети 43.60
- услужне делатности посредовања у трговини на мало, видети 47.9
- услужне делатности посредовања у саобраћају, видети 52.3
- услужне делатности посредовања у поштанским и курирским делатностима, видети 53.30
- услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја, видети 55.40
- услужне делатности посредовања у припремању и послуживању хране и пића, видети 56.40
- издавачке делатности, видети област 58
- делатности емитовања, видети област 60
- делатности новинских агенција, видети 60.31
- услужне делатности посредовања у телекомуникацијама, видети 61.20
- услужне делатности посредовања у промету и закупу непокретности, видети 68.31
- услужне делатности посредовања у изнајмљивању и лизингу материјалних добара и нефинансијских нематеријалних средстава, видети 77.5
- делатности позивних (*call*) центара, видети 82.20
- услужне делатности посредовања у делатностима подршке пословању, неklasификоване на другом месту, видети 82.40
- услужне делатности посредовања у обуци и подучавању, видети 85.61
- услужне делатности посредовања у пружању медицинских, стоматолошких и осталих здравствених услуга, видети 86.97
- услужне делатности посредовања у социјалној заштити са смештајем, видети 87.91
- услужне делатности посредовања у поправкама и одржавању рачунара, предмета за личну употребу и употребу у домаћинству и моторних возила и мотоцикала, видети 95.40
- услужне делатности посредовања у пружању личних услуга, видети 96.40



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР L – ФИНАНСИЈСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА

Овај сектор обухвата делатности пружања финансијских услуга, делатности осигурања и помоћне делатности у пружању финансијских услуга, без обзира на технологије које се користе за обављање ових делатности или услуга подршке.

Три основне врсте делатности класификоване су у овај сектор: прикупљање, прибављање и обезбеђивање финансијских средстава (област 64), удруживање ризика обезбеђивањем накнада из осигурања и ануитета (рентног осигурања) (област 65) и пружање специјализованих услуга које омогућавају или подржавају финансијске делатности и делатности осигурања (област 66).

Овај сектор такође обухвата делатности држања средстава, попут делатности холдинг друштава и финансијских проводника (*financial conduits*) и делатности трастова (повереничких фондова), инвестиционих фондова и сличних финансијских ентитета (област 64), као и делатности реосигурања и пензијских фондова (област 65).

Овај сектор не обухвата делатности подршке финансијским услугама које нису по својој природи финансијске (нпр. информационо-технолошке услуге које подржавају банкарске делатности).

### 64 Финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова

Ова област обухвата делатности прибављања и обезбеђивања финансијских средстава, осим за потребе осигурања, пензијских фондова или обавезног социјалног осигурања.

Ова област такође обухвата делатности држања финансијских средстава (као што су делатности холдинг друштава и финансијских проводника и делатности трастова [повереничких фондова], инвестиционих фондова и сличних финансијских ентитета), које се не сматрају делатностима према начелу КД 2025 за обухват економске производње. Јединице класификоване у гранама 64.2 и 64.3 обично немају приход од продаје производа нити запошљавају било какво особље; оне су интегрисане у КД 2025 како би се омогућила њихова класификација у статистичким пословним регистрима.

Ова област не обухвата делатности промотивних (поспешујућих) институција (*National promotional banks and institutions*) које обезбеђују дугорочна улагања за економски развој на локалном, регионалном и националном нивоу, чиме помажу у спровођењу политика од јавног значаја, видети 84.13.

#### 64.1 Монетарно посредовање

Ова грана обухвата прибављање и обезбеђивање финансијских средстава у облику преносивих депозита или блиских супститута, тј. фондова са фиксном номиналном вредношћу, који се прикупљају на дневној основи, и дистрибуцију тих финансијских средстава.

#### 64.11 Централна банка

Ова група обухвата:

- емисију и управљање новчаницама и дигиталном валутом
- спровођење монетарне политике, укључујући мониторинг и контролу понуде новца
- унапређивање финансијске стабилности
- примање депозита који се користе за клиринг између монетарних посредника
- надзор над банкарским или небанкарским монетарним пословањем, осим ако га не обавља неки други ентитет
- држање девизних резерви државе
- обављање банкарских послова за државу

Ова група такође обухвата:

- делатности централних банака, валутног одбора и централних монетарних агенција

Ова група не обухвата:

- пословање и надзор над финансијским тржиштима, изузев надзора од стране централних банака и јавних власти, видети 66.11
- делатности финансијског надзора за осигурање и пензијске фондове (не од стране централне банке), видети 66.29
- финансијску регулацију у вези са вођењем послова и заштитом потрошача и остале шире финансијске регулаторне делатности, видети 84.13
- делатности међународних организација (нпр. Светске банке), видети 99.00

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 64.19 Остало монетарно посредовање

Ова група обухвата примање депозита и/или блиских супститута за депозите и одобравање кредита или других облика зајмова. Кредитирање се може јавити у различитим облицима (нпр. готовински кредити, хипотекарни кредити, зајмови по кредитним картицама итд.). Ове делатности обично обављају монетарне институције, осим централних банака, нпр.:

- банке
- штедионице
- кредитне задруге и уније

Ова група такође обухвата:

- делатности поштанских банака (нпр. за жиро [текуће] и штедне рачуне)
- одобравање кредита од стране специјализованих депозитних кредитних институција (нпр. за стамбене кредите, кредите за пољопривреднике)
- делатности новчаног путничког промета

Ова група не обухвата:

- одобравање кредита од стране специјализованих недепозитних кредитних институција (нпр. за стамбене кредите), видети 64.92
- обраду трансакција извршених путем кредитних картица, клиринг, поравнање и салдирање, видети 66.19

#### 64.2 Делатности холдинг друштава и финансијских проводника

Ова грана обухвата делатности холдинг друштава и финансијских проводника. То су подређени финансијски ентитети корпоративних група, тј. јединице које је основала финансијска или нефинансијска група за обављање специфичних финансијских делатности и чија је претежна делатност да поседује групу или да делују као извршилац послова уређивања и каналисања фондова унутар групе.

Ова грана не обухвата:

- сопствене компаније за факторинг и фактурисање (наплату потраживања), видети 64.92
- делатности за инвестирање финансијских средстава за сопствени рачун (нпр. друштава предузетничког или ризичног капитала [*venture capital*] или приватног капитала [*private equity*]), видети 64.99
- активно управљање привредним друштвима и предузећима, стратешко планирање и одлучивање у привредним друштвима, видети 70.10
- остале делатности подређених финансијских ентитета у саставу корпоративних група, који се сврставају у релевантне групе делатности

#### 64.21 Делатности холдинг друштава

Ова група обухвата делатности холдинг друштава, тј. јединица које држе средства (поседујући контролни ниво њиховог основног капитала) једног или више зависних друштава и чија је једина сврха поседовање зависних друштава. Холдинг друштва у овој групи не пружају ниједну другу услугу друштвима чији капитал поседују, тј. не обављају административне и управљачке послове за зависна друштва.

Ова група не обухвата:

- делатности деоничарских друштава која не поседују контролни удео основног капитала, видети 64.32
- дилерске операције на финансијским тржиштима за сопствени рачун, видети 64.99
- делатности управљања средствима уз накнаду или на основу уговора, видети 66.30
- пружање услуга пословног управљања (менаџмента) (нпр. стратешко планирање, одлучивање и административне услуге које обавља пословно седиште), видети 70.10
- активно управљање привредним друштвима и предузећима, стратешко планирање и одлучивање у привредним друштвима, видети 70.10

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 64.22 Делатности финансијских проводника

Ова група обухвата делатности финансијских проводника, тј. јединица које је основала финансијска или нефинансијска група за прикупљање и позајмљивање финансијских средстава (често на отвореном тржишту) и за упућивање тих средстава њиховом матичном или другом ентитету у оквиру групе.

Ова група такође обухвата:

- делатности подређених финансијских институција које су укључене у давање зајмова унутар групе
- фиктивне (*brass plate*) компаније које се баве прикупљањем финансијских средстава и упућивањем тих финансијских средстава свом матичном друштву, тј. јединице које су у власништву (директно или индиректно) нерезидентне јединице, чији се велики део биланса стања састоји од потраживања и обавеза према нерезидентним јединицама, и које имају мали број запослених или ниједног запосленог и које су незнатно или нису физички присутне у надлежности државе у којој су основане.

Ова група не обухвата:

- услуге управљања јавним фондовима и дуговима, видети 84.11

#### 64.3

#### Делатности трастова, фондова и сличних финансијских ентитета

Ова грана обухвата правне субјекте организоване с циљем удруживања хартија од вредности или других финансијских средстава, којима се не располаже или управља, у име улагача или корисника. Портфолија су прилагођена постизању посебних инвестиционих карактеристика (нпр. диверсификација, ризик, стопа приноса, променљивост цена). Ови ентитети остварују приходе од камата, дивиденди и остале приходе од својине, при чему имају мало запослених или их немају и не остварују приход од продаје услуга.

Ова грана не обухвата:

- делатности ентитета који остварују приходе од продаје добара или услуга. Ова врста ентитета се, према томе, класификује на основу претежне делатности у другим деловима КД 2025 (као у област 66, за управљање фондовима, област 68, за изнајмљивање и пословање непокретностима, или у област 77, за изнајмљивање и лизинг бродова и авиона)
- обављање трансакција секјуритизације емитовањем финансијских инструмената, видети 64.92
- трансакције секјуритизације средстава, осим зајмова, емитовањем финансијских инструмената, видети 64.99
- трастове, оставинске и заступничке рачуне који остварују приходе од продаје добара или услуга, видети одговарајућу КД 2025 групу према њиховој претежној делатности

#### 64.31 Делатности инвестиционих фондова тржишта новца и неновчаног тржишта

Ова група обухвата делатности инвестиционих фондова тржишта новца и неновчаног тржишта, тј. колективне инвестиционе шеме за прикупљање фондова јавном емисијом деоничарских деоничарских друштава која не поседују контролни удео основног капитала, видети 64.32

Ова група обухвата:

- отворене инвестиционе фондове
- затворене инвестиционе фондове
- јединичне инвестиционе фондове (*unit and investment trusts*)

Ова група не обухвата:

- делатности холдинг друштава, видети 64.21
- делатности невећинских деоничарских друштава која не поседују контролни удео основног капитала, видети 64.32
- трастове, оставинске и заступничке рачуне који не делују као колективне инвестиционе шеме, видети 64.32
- делатности друштава ризичног или предузетничког (*venture*) капитала, видети 64.99
- пензијске фондове, видети 65.30
- управљање фондовима, видети 66.30

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 64.32 Делатности трастова, оставинских и заступничких рачуна

Ова група обухвата правне субјекте, који не представљају колективне инвестиционе шеме, организоване с циљем удруживања хартија од вредности, оставинске имовине и осталих финансијских средстава, без управљања, у име улагача или корисника. Портофолија су прилагођена постизању посебних инвестиционих карактеристика (нпр. диверсификација, ризик, стопа приноса, променљивост цена). Ови ентитети остварују приходе од камата, дивиденди и остале приходе од својине, при чему имају мало запослених или их немају и не остварују приходе од продаје услуга.

Ова група обухвата:

- трастове (повереничке фондове), оставинске и заступничке рачуне, којима се располаже у име више корисника, на основу уговора о повереништву (трасту), тестаментна или уговора о заступничком рачуну.

Ова група такође обухвата:

- делатности деоничарских друштава која не поседују контролни удео основног капитала  
- друштва ризичног или предузетничког (*venture*) капитала где се финансирање обавља само преко удела и без накнаде

Ова група не обухвата:

- прикупљање фондова издавањем акција или инвестиционих јединица и деловањем у облику колективних инвестиционих шема, видети 64.31

#### 64.9 Остале финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова

Ова грана обухвата финансијске услужне делатности (осим осигурања и пензијских фондова), осим оних које пружају монетарне институције, холдинг друштва и финансијски проводници, трастови, фондови и слични ентитети.

Ова грана не обухвата:

- делатности осигурања и пензијских фондова, видети област 65

#### 64.91 Финансијски лизинг

Ова група обухвата делатности финансијског лизинга, уговор на основу ког закуподавац као законски власник средства преноси закупцу ризике и користи од власништва над средством. Финансијски лизинг подразумева да закуподавац одобрава зајам којим купац стиче све економске користи и преузима све ризике над закупљеним средством. Затим, закупљено средство се приказује у билансу стања купца, а не закуподавца; одговарајући зајам приказује се као средство закуподавца и као обавеза купца.

Ова група такође обухвата:

- финансијски лизинг трајних добара (нпр. возила)

Ова група не обухвата:

- оперативни лизинг, према врсти закупљених добара, видети област 77

#### 64.92 Остало одобравање кредита

Ова група обухвата:

- финансијске услужне делатности у вези са посредовањем путем стицања обавеза – у облицима који нису новчана средства, депозити или блиски супститути – где одобравање кредита може попримити разне облике (нпр. готовински кредити, хипотекарни кредити, кредити по основу кредитних картица), пружањем следећих врста услуга:

- одобравања потрошачких кредита од стране недепозитних институција
- финансирања међународне трговине
- обезбеђивања дугорочних финансијских средстава индустрији
- обезбеђивања услуга сличних банкарским без банкарске лиценце, у сарадњи са лиценцираном банком
- позајмљивања новца ван банкарског система

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- одобравања кредита од стране специјализованих недепозитних институција (нпр. стамбени кредити)
- секјуритизација зајмова
- делатности факторинга и финансирања ланаца снабдевања
- делатности залагаоница и заложних заступника

Ова група не обухвата:

- одобравање кредита од стране специјализованих депозитних институција, видети 64.19
- финансијски лизинг, видети 64.91
- секјуритизацију средстава, осим зајмова, видети 64.99
- оперативни лизинг према врсти закупљених добара, видети област 77
- делатности додељивања донација (грантова) од стране организација које се финансирају на основу чланарина, видети 94.99

**64.99 Остале финансијске услужне делатности, осим осигурања и пензијских фондова, неklasификоване на другом месту**

Ова група обухвата:

- остале финансијске услужне делатности које се првенствено односе на дистрибуцију финансијских средстава, осим путем одобравања зајмова:
  - уговарање свопова, опција и других хеџинг аранжмана
  - делатности друштава за вијатичке нагодбе (откуп полиса животног осигурања)
- делатности инвестирања и трговања хартијама од вредности за сопствени рачун (нпр. путем друштва ризичног или предузетничког [venture] капитала, инвестиционих клубова)
- деловање као уговорна страна у клирингу и салдирању трансакција

Ова група такође обухвата:

- дилерске послове на финансијским тржиштима за сопствени рачун
- тровање потраживањима за сопствени рачун
- дилерске послове са хартијама од вредности и финансијским дериватима (за сопствени рачун)
- делатности финансијских друштава за посебне намене (*financial vehicle corporations*), осим секјуритизације
- секјуритизацију трансакција, осим зајмова, емитовањем финансијских инструмената
- тровање своповима или опцијама за сопствени рачун
- тровање робним уговорима за сопствени рачун
- емитовање крипто средстава са одговарајућом обавезом (које не врши монетарна институција)
- тровање крипто средствима за сопствени рачун и са одговарајућом обавезом
- мењачке послове за сопствени рачун

Ова група не обухвата:

- емитовање крипто средстава без одговарајуће обавезе (које не врши монетарна институција), видети 63.10
- финансијски лизинг, видети 64.91
- секјуритизацију зајмова, видети 64.92
- дилерске послове са хартијама од вредности и робним уговорима за туђ рачун (брокерски послови, брокеража), видети 66.12
- мењачке послове на бази уговорене накнаде (нпр. послове мењачница), видети 66.12
- брокеражу крипто средствима са обавезом у виду хартија од вредности, видети 66.12
- хипотекарску брокеражу, видети 66.19
- управљање инвестиционим фондовима, видети 66.30
- трговину, лизинг и изнајмљивање непокретности, видети област 68
- наплату потраживања без откупа дуга, видети 82.91
- делатности додељивања донација (грантова) од стране организација које се финансирају на основу чланарина, видети 94.99

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

65

### **Осигурање, реосигурање и пензијски фондови, осим обавезног социјалног осигурања**

Ова област обухвата услуге осигурања путем продаје полиса осигурања или уговарањем рентног осигурања (као што су директно животно и неживотно осигурање) и инвестирање прихода од премија с циљем формирања портфолија финансијских средстава који ће се користити за намирење одштетних захтева у будућности. Обухвата обезбеђивање директног осигурања, пензијске фондове и реосигурање.

Ова област не обухвата:

- пружање услуга повезаних са осигурањем уз накнаду или на основу уговора, видети област 66

65.1

#### **Осигурање**

Ова грана обухвата животно осигурање са значајним елементима штедње или без њих и неживотно осигурање.

Ова грана обухвата:

- животно осигурање и животно реосигурање са значајним елементима штедње или без њих и остало неживотно осигурање
- делатности осигуравача за сопствени рачун
- удруживање и преузимање ризика осигурања

Ова грана такође обухвата делатности осигурања од стране подређених (каптивних) осигуравача.

Ова грана не обухвата:

- продају полиса осигурања преко заступника или брокера, видети 66.22

#### **65.11 Животно осигурање**

Ова група обухвата:

- осигурање на одређено време (осигурање за случај доживљења)
- трајно животно осигурање
- продају полиса рентног (ануитетног) осигурања и животног осигурања, полиса инвалидског осигурања, полиса осигурања за случај смрти изазване несрећним случајем, за надокнаду погребних трошкова, за случај губитка дела тела или оштећења функционалности телесних органа (са значајним елементима штедње или без њих)

Ова група такође обухвата:

- допунско осигурање које се склапа уз животно осигурање, посебно осигурање за случај повреде, укључујући онеспособљеност за рад, осигурање за случај смрти изазване несрећним случајем и осигурање за случај инвалидитета изазваног несрећним случајем или болешћу
- врсте трајног здравственог осигурања које се не могу отказати

#### **65.12 Неживотно осигурање**

Ова група обухвата:

- пружање услуга осигурања, осим животног осигурања:
  - осигурање од несрећног случаја (незгода)
  - здравствено осигурање
  - путно осигурање
  - осигурање имовине од штета изазваних пожаром и природним непогодама
  - осигурање имовине од осталих штета
  - осигурање моторних возила, шинских возила, бродова, ваздухоплова и остало транспортно осигурање
- осигурање терета
- осигурање од финансијских губитака и од одговорности
- осигурање кредита
- осигурање трошкова правне заштите

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- осигурање од губитка прихода</li> <li>- осигурање за случај повреде на раду</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- обавезно социјално осигурање, видети 84.30</li> </ul>
		<b>65.2</b>	<b>Реосигурање</b>
		<b>65.20</b>	<b>Реосигурање</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности преузимања укупног ризика или дела ризика у вези са постојећим полисама осигурања које су иницијално уговорене од стране других осигуравача</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- реосигурање ограниченог ризика (<i>finite reinsurance</i>)</li> </ul>
		<b>65.3</b>	<b>Пензијски фондови</b>
		<b>65.30</b>	<b>Пензијски фондови</b>
			<p>Ова група обухвата обезбеђивање пензија искључиво за запослене уплатиоца доприноса (послодавца) и чланове фонда, као и остале производе осигурања који су регулисани као фондови у вези са послодавцима. Ово обухвата пензијске планове са дефинисаним накнадама и са дефинисаним доприносима.</p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- фондове и планове на бази доприноса послодаваца и других уплатилаца за рачун запослених (организатора)</li> <li>- пензијске фондове и пензијске планове на бази индивидуалних (личних) уплата, доприноса послодаваца или других уплатилаца</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- управљање пензијским фондовима, видети 66.30</li> <li>- обавезно социјално осигурање, видети 84.30</li> </ul>
<b>66</b>			<b>Помоћне делатности у финансијским услугама и осигурању</b>
			<p>Ова област обухвата пружање услуга које су инволвиране у финансијске трансакције или подржавају финансијске трансакције у вези са финансијским средствима и обавезама, без преузимања власништва над финансијским средствима и обавезама које су предмет трансакције.</p> <p>Ове услуге могу се пружати преко различитих медија/начина, укључујући интернет.</p>
		<b>66.1</b>	<b>Помоћне делатности у финансијским услугама, осим осигурања и пензијских фондова</b>
			<p>Ова грана обухвата обезбеђивање физичких или електронских тржница за куповину и продају деоница/акција, опција, обвезница или робних записа и трговање крипто средствима са обавезама. Такође обухвата остале разноврсне услуге, укључујући пружање финансијских саветодавних услуга, управљање имовином (<i>asset management</i>) или обезбеђивање групног финансирања (<i>crowdfunding</i>), било у виду улагања капитала или кредитирања.</p>
		<b>66.11</b>	<b>Управљање финансијским тржиштима</b>
			<p>Ова група обухвата пословање и надзор финансијских тржишта, осим од стране централних банака и јавних власти, нпр.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- берзе робних записа</li> <li>- берзе за робне фјучерс (<i>futures</i>) уговоре</li> <li>- берзе хартија од вредности</li> <li>- берзе акција</li> <li>- берзе финансијских и робних опција (опцијски уговори)</li> <li>- берзе крипто средстава</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- управљање финансијским тржиштима, изузев осигурања и пензијских фондова
- финансијски надзорни орган за финансијске услужне делатности, изузев осигурања и пензијских фондова (који не пружа централна банка)

Ова група не обухвата:

- енергетске берзе за електричну енергију, преносне и дистрибутивне капацитете, видети област 35
- администрирање финансијских тржишта за осигурање и пензијске фондове, видети 66.29
- финансијски надзорни орган за осигурање и пензијске фондове (које не пружа централна банка), видети 66.29
- финансијску и тржишну регулацију у вези са вођењем послова и заштитом потрошача и остале шире финансијске регулаторне делатности, видети 84.13

#### **66.12 Брокерски послови с хартијама од вредности и берзанском робом**

Ова група обухвата:

- трговање на финансијском тржишту за рачун других (нпр. трговање деоницама/акцијама) и сродне делатности
- брокерске услуге у вези са хартијама од вредности
- брокерске услуге у вези са уделима у инвестиционе фондове
- брокерске услуге у вези са стандардизованим робним уговорима
- брокерске услуге у вези са купопродајом девиза и ефективног страног новца за рачун других
- брокеражу крипто средствима са обавезом у виду хартија од вредности
- мењачке послове за провизију или накнаду (нпр. мењачнице)
- групно финансирање (*crowdfunding*) у виду улагања капитала
- групно финансирање у виду обезбеђивања зајмова (кредита или дужничких хартија од вредности)

Ова група такође обухвата:

- брокерске услуге у вези са хартијама од вредности за инвестиционе пројекте (нпр. за соларне електране и ветроелектране)

Ова група не обухвата:

- дилерске делатности на финансијским тржиштима за сопствени рачун, видети област 64
- мењачке послове за сопствени рачун, видети 64.99
- портфолио менаџмент (инвестиционо управљање) уз накнаду или на основу уговора, видети 66.30
- куповину или продају пројеката за изградњу непокретности (нпр. ветро и соларних паркова), видети област 68
- прикупљање финансијских средстава путем донација, видети 82.99
- трговање и брокеражу крипто средствима без обавеза, видети 82.99

#### **66.19 Остале помоћне делатности у финансијским услугама, осим осигурања и пензијских фондова**

Ова група обухвата помоћне делатности у финансијским услужним делатностима неklasификоване на другом месту, нпр.:

- делатности обраде финансијских трансакција, клиринг, поравнање и салдирање, укључујући делатности плаћања, клиринга, поравнања и салдирања дигиталним путем (преко интернета) за трансакције кредитним картицама
- услуге инвестиционог консалтинга, укључујући аутоматизоване услуге консалтинга
- делатности хипотекарних и кредитних консултаната и брокера
- делатности пружалаца услуга дигиталног/електронског новчаника
- делатности финансијских саветника у вези са спајањима и припајањима привредних друштава (мерџери и аквизиције)



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- валидација и рударење крипто средстава која се сматрају финансијским средствима
- кастоди услуге у вези са хартијама од вредности
- токенизацију дигиталних средстава, укључујући понуде сигурносних токена (*security token offering - STO*), иницијалне понуде новчића (*initial coin offering - ICO*)

Ова група такође обухвата:

- делатности органа за повраћај пореза
- посредовање код потрошачких кредита
- делатности пружалаца платних услуга (нпр. услуга електронског трансфера финансијских средстава), укључујући услуге директног плаћања „од особе до особе“ (*P2P - peer-to-peer*)
- анализу финансијских тржишта као саветодавне услуге

Ова група не обухвата:

- публикување анализа финансијских тржишта, видети 58.19
- услуге претраживања информација у вези са финансијским тржиштима, видети 63.92
- берзе крипто средстава, видети 66.11
- брокерске делатности, видети 66.12
- делатности заступника и посредника у осигурању, видети 66.22
- управљање фондовима, видети 66.30
- делатности агенција за наплату потраживања и за сервисирање проблематичних зајмова, видети 82.91
- трговање и брокеража крипто средствима без обавеза, видети 82.99

66.2

#### **Помоћне делатности у осигурању и пензијским фондовима**

Ова грана обухвата услуге заступника (тј. брокера) у уговарању рентног (ануитетног) осигурања и продаји полиса осигурања или накнада запосленима (пензија) и услуге у вези са осигурањем и пензијским фондовима (нпр. обраду одштетних захтева, посредовање у регулисању одштетних захтева [*third party administration*]).

Ова грана не обухвата:

- удруживање и преузимање ризика осигурања продајом полиса, видети област 65

#### **66.21 Процењивање ризика и штета**

Ова група обухвата пружање административних услуга у осигурању, нпр.:

- обраду одштетних захтева
- ликвидацију штета
- оцењивање ризика
- процену ризика и штета
- ликвидацију хаварија у поморском осигурању и других губитака покривених осигурањем
- намирење одштетних захтева, тј. обрачун и исплата накнада из осигурања и с тим повезане активности

Ова група не обухвата:

- процену непокретности, видети 68.32
- процену вредности имовине за друге сврхе, видети 74.99
- истражне делатности, видети 80.01

#### **66.22 Делатности заступника и посредника у осигурању**

Ова група обухвата:

- делатности заступника осигурања и посредника у осигурању и продаји, уговарању или давању понуда за рентно осигурање и полисе осигурања и реосигурања

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**66.29 Помоћне делатности у осигурању и пензијским фондовима неklasификоване на другом месту**

Ова група обухвата:

- делатности које су укључене у пружање услуга осигурања и пензијских фондова или су блиско повезане са овим услугама, осим финансијског посредовања, испитивања одштетних захтева и делатности заступника осигурања:

- администрација оштећених ствари и остатака оштећених ствари
- актуарске услуге
- делатности саветовања у осигурању и пензијским фондовима
- администрирање финансијских тржишта за осигурање и пензијске фондове

Ова група такође обухвата:

- делатности финансијског надзора у осигурању и пензијским фондовима (које не спроводи централна банка)

Ова група не обухвата:

- делатности поморског спасавања (спасавање и вађење потонулих ствари), видети 52.22
- издавање софтвера/апликација за осигурање, видети 58.29

**66.3 Делатности управљања фондовима**

**66.30 Делатности управљања фондовима**

Ова група обухвата делатности управљања фондовима и инвестиционог управљања (портфолио менаџмента) као што је доношење инвестиционих одлука у вези са повереним фондовима, уз накнаду или на основу уговора, за појединце, предузећа и друге, нпр.:

- управљање отвореним (узајамним) инвестиционим фондовима
- управљање осталим инвестиционим фондовима
- управљање пензијским фондовима

Ова група такође обухвата:

- делатности управљања имовином (*asset management*) уз накнаду или на основу уговора
- услуге повереника (*trustee*), фидуцијарне и кастоди услуге (управљање трастовима, оставинским и сличним фондовима и рачунима) уз накнаду или на основу уговора

Ова група не обухвата:

- дилерске послове на финансијским тржиштима за сопствени рачун, видети 64.99
- управљање непокретностима, видети област 68
- управљање јавним фондовима и јавним дугом, видети 84.11

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР М – ДЕЛАТНОСТИ ПОСЛОВАЊА НЕПОКРЕТНОСТИМА

Овај сектор обухвата делатности поседовања, изнајмљивања, куповине, продаје, изградње или реконструкције (обнављања) непокретности (имовине). Обухвата разне инвеститоре у непокретности (нпр. инвестиционе компаније за непокретности, инвестиционе фондове за непокретности [*real estate investment trust - REIT*], фирме за управљање непокретностима, фондове непокретности, компаније за изградњу непокретности или трговце непокретностима, стамбене задруге).

Обухвата заступнике и/или посреднике у једној или више следећих делатности: продаја или куповина непокретности, изнајмљивање непокретности, пружање осталих услуга у вези са непокретностима (нпр. процена непокретности или агената који делују као неутрална трећа страна и који предају непокретност након што се испуне претходни писмено утврђени услови [*real estate escrow agents*]). Делатности у овом сектору могу се спроводити на властитој или изнајмљеној имовини, уз накнаду или на основу уговора.

Овај сектор такође обухвата развој пројеката изградње зграда у сопственом власништву или зграда за даљу продају или изнајмљивање.

Овај сектор не обухвата:

- опште и специјализоване грађевинске делатности за зграде, видети сектор F

**68**

### Делатности пословања непокретностима

**68.1**

#### Делатности пословања непокретностима у сопственом власништву и развој пројеката изградње

Ова грана обухвата делатности куповине, изградње и продаје непокретности у сопственом власништву.

Ова грана не обухвата:

- опште и специјализоване грађевинске делатности за зграде, видети сектор F
- архитектонске и инжењерске делатности и техничко саветовање, видети 71.1
- пружање услуга управљања архитектонским и инжењерским пројектима за грађевинске пројекте, видети 71.1

#### 68.11 Куповина и продаја властитих непокретности

Ова група обухвата:

- куповину и продају властитих непокретности, нпр.:
  - стамбених зграда и станова
  - нестамбених зграда, укључујући пословне зграде, индустријске зграде, складишне капацитете, хотеле и друге зграде за одмор и рекреацију, изложбене хале, јединице за самостално складиштење ствари, продавнице и тржне центре
  - центре за податке (дата центре)
  - земљиште

Ова група такође обухвата:

- парцелисање, без опремања земљишта инфраструктуром

Ова група не обухвата:

- парцелисање и опремање властитог земљишта инфраструктуром за даљу продају, видети 68.12
- израду пројеката зграда за продају, видети 68.12

#### 68.12 Развој пројеката изградње

Ова група обухвата:

- израду пројеката изградње стамбених и нестамбених зграда у сопственом власништву и других грађевинских радова обједињавањем финансијских, техничких и физичких средстава за остварење грађевинских пројеката за каснију продају
- парцелисање и опремање властитог земљишта инфраструктуром за каснију продају

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- разраду грађевинских пројеката за стамбене и нестамбене зграде у сопственом власништву или грађевинске радове за остварење грађевинских пројеката за каснију продају

Ова група не обухвата:

- изградњу стамбених и нестамбених зграда, видети област 41

- комплетне преправке или адаптације (реновирања) постојећих стамбених или нестамбених зграда које обухватају неколико специјализованих грађевинских делатности, видети област 41

- делатности бојења и застакљивања као део одржавања, видети 43.34

- грађевинске делатности повезане са опремањем земљишта инфраструктуром, видети сектор F

- израду грађевинских пројеката за сопствене потребе, тј. за изнајмљивање простора у тим зградама, видети 68.20

- архитектонске и инжењерске делатности, видети 71.1

- пружање услуга управљања архитектонским и инжењерским пројектима за грађевинске пројекте, видети 71.1

## **68.2 Изнајмљивање и управљање сопственим или изнајмљеним непокретностима**

### **68.20 Изнајмљивање и управљање сопственим или изнајмљеним непокретностима**

Ова група обухвата:

- изнајмљивање властитих и изнајмљених непокретности и управљање њима:

- стамбених зграда и станова

- нестамбених зграда, укључујући пословне зграде, индустријске зграде, складишне капацитете, хотеле и друге зграде за одмор и рекреацију, изложбене хале, јединице за самостално складиштење ствари, продавнице и тржне центре

- центре за податке (дата центре)

- земљишта, укључујући пољопривредно земљиште и земљиште под шумом

- издавање кућа и станова, намештених или ненамештених, или апартмана за трајније коришћење, на годишњој основи или дуже

- управљање простором за смештај покретних стамбених јединица за основно боравиште

- израду грађевинских пројеката за сопствене потребе, тј. за изнајмљивање простора у тим зградама

Ова група такође обухвата:

- изнајмљивање кровова (нпр. за постављање соларних панела)

- изнајмљивање индустријских постројења и фабрика, укључујући машине и опрему

- обезбеђивање простора само за смештај животиња

Ова група не обухвата:

- пословање хотела, апартманских хотела, одмаралишта, соба у кућама, кампова, кампова за туристичке приколице и осталог смештаја за кратки боравак (укључујући студентски смештај), за период краћи од годину дана, видети област 55

- израду грађевинских пројеката за стамбене и нестамбене зграде, за каснију продају, видети 68.12

- изнајмљивање машина, видети 77.3

- делатности социјалне заштите са смештајем за старије особе или особе са инвалидитетом, укључујући надзор и помоћ у свакодневном животу, видети 87.30

## **68.3 Делатности пословања непокретностима уз накнаду или на основу уговора**

### **68.31 Делатности посредовања у промету и закупу непокретности**

Ова група обухвата посредовање у куповини, продаји и изнајмљивању непокретности повезивањем налогодавца и друге уговорне стране, уз накнаду или провизију. Ове делатности посредовања могу се спроводити на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, и-мејлом итд.). Накнаду или провизију може

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

исплатити налогодавац, друга уговорна страна или посредник. Приходи од делатности посредовања могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора трећим лицима).

Ова група обухвата делатности посредника у промету и закупу непокретностима (агенција за непокретности или самосталних заступника за непокретности):

- посредовање у куповини, продаји и изнајмљивању непокретности у закуп, уз накнаду или на основу уговора

Ова група такође обухвата:

- услуге оглашавања непокретности

Ова група не обухвата:

- делатности агената који делују као неутрална трећа страна и који предају непокретност након што се испуне претходни писмено утврђени услови (*real estate escrow agents*), видети 68.32

- правне делатности, видети 69.10

### **68.32 Остале делатности пословања непокретностима уз накнаду или на основу уговора**

Ова група обухвата:

- делатности агенција за наплату најамнина

- управљање непокретностима, нпр. управљање непокретностима или објектима у заједничком власништву (углавном уз накнаду или на основу уговора)

- делатности проценитеља вредности непокретности

- делатности агената који делују као неутрална трећа страна и који предају непокретност након што се испуне претходни писмено утврђени услови (*real estate escrow agents*)

- делатности саветовања, уз накнаду или на основу уговора, у вези са куповином, продајом и изнајмљивањем непокретности

Ова група не обухвата:

- правне делатности, видети 69.10

- делатности управљања средствима као део консалтинга за финансијско управљање, видети 70.20

- комбиноване услуге одржавања објеката, пружање комбинације помоћних услуга (нпр. генерално унутрашње чишћење, одржавање и ситне поправке, одлагање отпада, обезбеђење), видети 81.10

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР N – СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

Овај сектор обухвата специјализоване стручне, научне и техничке делатности. Да би се оне могле обављати, неопходан је висок степен обучености, поседовање специјализованих знања и стручности, који се корисницима стављају на располагање.

69

### Правне и рачуноводствене делатности

Ова област обухвата заступање интереса једне стране против друге стране, пред судовима или другим правосудним органима, које обезбеђују лица која су чланови адвокатске коморе или су под њиховим надзором (нпр. давање савета и заступање у грађанским споровима и кривичним поступцима, давање савета и заступање у споровима у вези са радним односом).

Делатности ове области могу се обављати и онлајн.

Обухвата, такође, припрему и израду правних докумената (нпр. оснивачких аката, уговора о партнерству или сличних докумената у вези са оснивањем привредних друштава или других пословних субјеката; докумената у вези са патентима и ауторским правима; докумената у вези са располагањем имовином за живота и после смрти итд.), као и остале делатности јавних бележника, јавних извршитеља, арбитра и вештака.

Обухвата и рачуноводствене и књиговодствене услуге (нпр. ревизију финансијских извештаја, састављање финансијских извештаја и вођење пословних књига).

69.1

### Правне делатности

#### 69.10 Правне делатности

Ова група обухвата:

- правно заступање интереса једне стране против друге стране, пред судовима или другим правосудним органима, осталим државним органима и правним и физичким лицима, које обезбеђују лица која су чланови адвокатске коморе или су под њиховим надзором:

- давање савета и заступање у грађанским споровима
- давање савета и заступање у кривичним споровима
- давање савета и заступање у споровима у вези са радним односом

- опште консултације и давање савета за припрему правних докумената:

• оснивачких аката, статута или уговора о партнерству или сличних докумената у вези с оснивањем привредних друштава или других пословних субјеката

• патената и ауторских права

• сачињавање докумената о својинским правима, тестамената, трастова итд.

- остале делатности јавних бележника, јавних извршитеља, арбитра, форензичара, вештака, стечајних управника итд.

Ова група такође обухвата:

- делатности правног посредовања

- делатности именованих старатеља без пружања смештаја

Ова група не обухвата:

- судске и правосудне делатности, видети 84.23

- делатности културног и интеркултуралног посредовања, видети 88.99

69.2

### Рачуноводствене, књиговодствене и ревизорске делатности; пореско саветовање

#### 69.20 Рачуноводствене, књиговодствене и ревизорске делатности; пореско саветовање

Ова група обухвата:

- књиговодствено евидентирање пословних трансакција

- рачуноводствени послови у вези са финансијским трансакцијама, рачуноводство зарада (личних примања) итд.

- израду и ревизију финансијских извештаја

- проверу рачуна и потврду њихове тачности

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- припремање пореских пријава за физичка и правна лица
- саветодавне делатности у области рачуноводства и заступање клијената пред јавном управом (нпр. надлежним пореским органом)
- услужне делатности обрачуна пореза и царина

Ова група такође обухвата:

- услуге фактурисања

Ова група не обухвата:

- издавање софтвера за рачуноводство, видети 58.29
- пројектовање софтвера за рачуноводство, видети 62.10
- менаџерске консултантске послове о рачуноводственим системима, процедурама буџетске контроле, видети 70.20
- наплату потраживања, видети 82.91

70

### **Делатности пословних седишта и саветовање у вези са управљањем**

Ова област обухвата пружање саветодавне помоћи предузећима и другим организацијама у вези са управљањем (нпр. стратегијско и организационо планирање; финансијско планирање и планирање буџета; маркетиншке циљеве и политике; политику, праксу и планирање људских ресурса; израду планова производње и планирање спровођења контроле).

Ова област такође обухвата:

- надзор и управљање другим јединицама истог предузећа или групе предузећа, тј. делатности пословних седишта

70.1

#### **Делатности пословних седишта**

70.10

#### **Делатности пословних седишта**

Ова група обухвата надгледање и управљање осталим јединицама предузећа или групе предузећа, тј. деловање пословног седишта; спровођење стратешког и организационог планирања и доношење одлука које се односе на привредно друштво или предузеће; обављање оперативне контроле и управљање свакодневним пословима међусобно повезаних јединица. Ове делатности су исте без обзира на делатности које обављају јединице којима се управља (финансирање, прерађивачка индустрија итд.).

Ова група обухвата делатности:

- централних административних одељења
- корпоративних одељења
- подручних и регионалних одељења
- управљачких јединица подружница

Ова група не обухвата:

- делатности холдинг друштва, које не обављају делатности пословног седишта, видети 64.21

70.2

#### **Пословне и остале менаџерске консултантске делатности**

70.20

#### **Пословне и остале менаџерске консултантске делатности**

Ова група обухвата давање савета, усмеравање и оперативну помоћ предузећима и осталим организацијама у вези са управљањем (нпр. стратегије компанија и организационо планирање, трансформисање пословних процеса, промена управе, смањење трошкова и друга финансијска питања; маркетиншке циљеве и политике; политику, праксу и планирање у вези са људским ресурсима; стратегије система компензација и пензионисања; планирање производње и планирање спровођења контроле).

Пружање пословних услуга може обухватати и давање савета, усмерења или пружање оперативне помоћи предузећима и јавним службама у вези са:

- израдом рачуноводствених метода и поступака
- програмима за рачуноводство трошкова

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- поступцима буџетске контроле</li> <li>- поступцима јавних набавки</li> <li>- услужним делатностима за покретање посла</li> <li>- планирањем, организовањем, ефикасношћу и контролом</li> <li>- управљањем информацијама итд.</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- сертификовање управе (нпр. спровођењем ревизија управе)</li> <li>- менаџерску делатност компаније, у својству директора или менаџера</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пројектовање софтвера за рачуноводство, видети 62.10</li> <li>- давање правних савета и заступање, видети 69.10</li> <li>- рачуноводствене, књиговодствене и ревизорске делатности, пореско саветовање, видети 69.20</li> <li>- делатности надгледања и управљање другим јединицама предузећа или групе предузећа, видети 70.10</li> <li>- архитектонске и инжењерске саветодавне делатности, видети 71.11, 71.12</li> <li>- давање савета, усмерења и оперативне помоћи у вези са односима с јавношћу и комуникацијом, видети 73.30</li> <li>- еколошке, агрономске и сличне консултантске делатности, видети 74.99</li> <li>- консултантске делатности при тражењу и запошљавању менаџера, видети 78.10</li> <li>- делатности посредника за аудиције, видети 78.10</li> <li>- делатности избора особља, видети 78.10</li> <li>- делатности образовног консалтинга, видети 85.69</li> </ul>
71			<p><b>Архитектонске и инжењерске делатности; техничко испитивање и анализе</b></p> <p>Ова област обухвата пружање архитектонских услуга, инжењерских услуга, пројектовање, надзор изградње, премеравање и картографију.</p> <p>Ова област такође обухвата обављање физичких, хемијских и других аналитичких испитивања и пружање услуга сертификације.</p>
		71.1	<p><b>Архитектонске и инжењерске делатности и повезано техничко саветовање</b></p> <p>Ова грана обухвата пружање архитектонских услуга, инжењерских услуга, израду нацрта и планова пројеката, надзор изградње, премеравање, картографију итд.</p>
		71.11	<p><b>Архитектонске делатности</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- консултантске делатности у архитектури: <ul style="list-style-type: none"> <li>• пројектовање зграда и израду нацрта</li> <li>• урбанистичко и просторно планирање и пејзажну архитектуру</li> </ul> </li> <li>- архитектонске делатности за подршку очувању и рестаурацији добара културног наслеђа</li> <li>- унутрашњу архитектуру, тј. редизајн унутрашње структуре и планова</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- реновирање, обнову, реконструкцију и надоградњу (модернизацију) историјских и археолошких локалитета и објеката, видети 43.99</li> <li>- консалтинг у области рачунарства, видети 62.20</li> <li>- планирање или надгледање конзервације историјских грађевина, видети 71.12</li> <li>- делатности уређења ентеријера, видети 74.13</li> <li>- конзервацију, рестаурацију и остале делатности подршке културном наслеђу, видети 91.30</li> </ul>



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 71.12 Инжењерске делатности и повезано техничко саветовање

Ова група обухвата:

- инжењерско пројектовање (тј. примену закона физике и принципа инжењерства у пројектовању машина, материјала, инструмената, структура, процеса и система) и консултантске делатности у вези са:

- машинама, индустријским процесима и индустријским постројењима
- пројектима који обухватају грађевинарство, хидротехнику и саобраћај
- водопривредним пројектима
- инфраструктурним решењима заснованим на природи

- пројектовање информационих система зграда (нпр. системи за грејање, системи за гашење пожара)

- израду и надзор пројеката који се односе на електротехнику и електронику, инжењерство, рударство, хемијско инжењерство, машинство, индустријско инжењерство и сигурносне системе

- израду и надзор пројеката који користе климатизацију, хлађење, санитарну контролу и контролу загађења, водоснабдевање, пречишћавање отпадних вода, грађевинско инжењерство, морско инжењерство на мору и на копну, инжењерство здравља и безбедности, акустичко инжењерство итд.

- геофизичка, геолошка и сеизмичка истраживања

- делатности геодетских истраживања:

- премеравање земљишта, терена и граница
- хидролошка истраживања
- подземна истраживања

- картографске и просторно-информационе делатности

- инжењерство заштите животне средине и сродне консултантске делатности

- делатности инжењера градилишта

- инжењерство за смањење буке

- инжењерство за решења циркуларне економије

- израду компјутерских планова за 3D штампање

Ова група такође обухвата:

- делатности услуга батиметрије (мерење дубине мора, језера, река итд.)

- делатности фотограметријског снимања (нпр. прикупљање података дроновима)

- припрему и ревизију карата

- грађевински надзор

- делатности управљања пројектима у инжењерству

Ова група не обухвата:

- пробно бушење у вези са рударством, видети 09.10, 09.90

- издавање софтвера, видети 58.2

- развој и програмирање софтвера, видети 62.10

- консалтинг у области рачунарства, видети 62.20

- израду грађевинских пројеката за стамбене и нестамбене зграде, за каснију продају, видети 68.12

- техничко испитивање, видети 71.20

- периодично испитивање моторних возила да би се осигурала безбедност и исправност возила у саобраћају, видети 71.20

- делатности истраживања и развоја у вези са инжењерством, видети 72.10

- делатности које се односе на остале услуге дизајнирања, видети 74.1

- снимање из ваздуха, видети 74.20

- делатности квантитативних проценитеља (баве се управљањем трошкова у грађевинским пројектима), видети 74.99

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>71.2</b>	<b>Техничко испитивање и анализе</b>
		<b>71.20</b>	<b>Техничко испитивање и анализе</b>
			Ова група обухвата:
			- обављање физичких, хемијских и других аналитичких испитивања свих врста материјала и производа, нпр.:
			• испитивање акустике и вибрација
			• испитивање састава и чистоће минерала
			• делатности испитивања у области хигијене хране, укључујући тестирање и контролу у вези са производњом хране (нпр. тестирање животиња пре клања)
			• испитивање физичких карактеристика и перформанси материјала (нпр. снага, дебљина, издржљивост, радиоактивност)
			• испитивање квалитета и поузданости
			• испитивање радних својстава комплетних машина: мотора, аутомобила, електронске опреме итд.
			• радиографско испитивање заварених састава и спојева
			• анализу неуспеха
			• испитивање и мерење еколошких индикатора: загађење ваздуха и воде итд.
			• испитивање квалитета горива
			- сертификација производа, укључујући потрошачку робу, моторна возила, авионе, контејнере и посуде под притиском, нуклеарна постројења итд.
			- периодично испитивање моторних возила да би се обезбедила безбедност и исправност возила у саобраћају
			- тестирање коришћењем модела или макета (нпр. авиона, бродова, брана)
			- пословање полицијских или форензичких лабораторија
			- делатности процене порекла и квалитета производа
			Ова група такође обухвата:
			- инспекције ваздушних канала, цеви за воду и гас које нису повезане са поправком или уградњом
			Ова група не обухвата:
			- инспекције ваздушних канала, цеви за воду и гас које су у вези са поправком или уградњом, видети сектор F
			- узорковање и мерење тежине робе као део манипулисања робом, видети 52.25
			- испитивање упада у рачунарске системе, етичко хаковање и информациону безбедност, видети област 62
			- консултантске делатности које обављају компаније или професионалци у циљу издавања сертификата, видети 70.20
			- секвенцирање ДНК за општа истраживања биолошких процеса, видети 72.10
			- тестирање животињских узорака из санитарних разлога, које није повезано са производњом хране, видети 75.00
			- дијагностичко снимање, испитивање и анализу медицинских и стоматолошких узорака, видети област 86
			- секвенцирање ДНК за искључивање или лечење одређене болести, видети 86.91
<b>72</b>			<b>Научно истраживање и развој</b>
			Ова област обухвата делатности три врсте истраживања и развоја:
			(1) основна истраживања: експериментални или теоријски рад који се првенствено предузима ради стицања нових знања о фундаменталним појавама и уочљивим чињеницама, без намере за даље посебне примене или употребе;

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<p>(2) примењена истраживања: оригинално истраживање предузето у циљу стицања нових знања, усмерено првенствено ка одређеном практичном циљу; и</p> <p>(3) експериментални развој: системски рад, уз ослањање на постојеће знање стечено истраживањем и/или практичним искуством, усмерен на производњу нових материјала, производа и уређаја, увођење нових процеса, система и услуга и на суштинско унапређење оних који су већ произведени или уведени.</p> <p>Делатности истраживања и експерименталног развоја у овој области не сматрају се помоћним делатностима. Оне су подељене у две следеће категорије: природне и техничко-технолошке науке; друштвене и хуманистичке науке.</p> <p>Ова област такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- развој и производњу прототипова са примарним циљем даљег унапређења, без обзира да ли су повезани са његовом производњом или не</li> </ul> <p>Ова област не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- истраживање тржишта и испитивање јавног мњења, видети 73.20</li> </ul>
72.1			<b>Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама</b>
		72.10	<b>Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- истраживање и експериментални развој природних и техничко-технолошких наука:</li> <li>• истраживање и развој у природним наукама</li> <li>• истраживање и развој у инжењерству и технологији</li> <li>• истраживање и развој у медицинским и ветеринарским наукама, као и у областима здравља и живота</li> <li>• истраживање и развој биотехнологије</li> <li>• истраживање и развој у пољопривреди, шумарству и рибарству</li> <li>• интердисциплинарно истраживање и развој, претежно у природним и техничко-технолошким наукама</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- секвенцирање ДНК за општа истраживања биолошких процеса</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- секвенцирање ДНК за искључивање или лечење одређене болести, видети 86.91</li> </ul>
72.2			<b>Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама</b>
		72.20	<b>Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- истраживање и развој друштвених наука (нпр. економска и пословна администрација; психологија и когнитивне науке; образовање; социологију; право; политичке науке; медије и комуникације)</li> <li>- истраживање и развој хуманистичких наука и уметности (нпр. историја и археологија; књижевност и језици; филозофија)</li> <li>- интердисциплинарно истраживање и развој, претежно у друштвеним и хуманистичким наукама</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- истраживање и развој друштвено-економских односа</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- истраживање тржишта и испитивање јавног мњења, видети 73.20</li> </ul>
73			<b>Делатности рекламирања, истраживања тржишта и односа с јавношћу</b>
			<p>Ова област обухвата креирање рекламних кампања и пласирање таквог оглашавања у часописима, новинама, на радију, телевизији, преко интернета или других медија, као и дизајн изгледа структуре и простора за оглашавање.</p>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ове рекламне делатности често се пружају преко рекламних агенција и представника медија. Ова област такође обухвата истраживање тржишта и испитивање јавног мњења (нпр. о ставовима, вредностима и понашању становништва и различитих социо-демографских и социо-економских група у погледу економских, друштвених и политичких питања). Такође обухвата односе са јавношћу и комуникацијске делатности.

Ова област не обухвата:

- делатности у којима је остварен приход од оглашавања разврстан према стварној делатности (нпр. издавање рекламних новина)
- продају медијског времена или простора за рекламирање директно од стране власника медијског времена или простора (издавачи итд.), видети одговарајућу групу делатности

## 73.1

### Рекламирање

#### 73.11 Делатности рекламних агенција

Ова група обухвата:

- пружање читавог спектра рекламних услуга (тј. преко интерних капацитета или подуговарања), укључујући давање савета, креативне услуге, производњу рекламног материјала
- планирање и организовање рекламних и маркетиншких кампања
- постављање огласа у медијима
- идејни рад на рекламној поруци
- управљање током рекламних кампања
- креирање и реализацију рекламних кампања:
  - креирање и постављање реклама, планирање маркетиншких кампања на друштвеним мрежама, у новинама, периодичним публикацијама, на радију, телевизији, преко интернета и других медија
  - креирање и постављање спољне рекламе (нпр. билборда, рекламних паноа, билтена и рамова, декорација излога, дизајн изложбених салона, осликавање аутомобила и аутобуса)
  - оглашавање из ваздуха
  - дистрибуцију или испоруку рекламног материјала или узорака
  - уређење штандова и других структура и простора за оглашавање
- спровођење маркетиншких кампања и других рекламних услуга:
  - промоције производа
  - позиционирање производа
  - маркетинг на продајном месту
  - директно оглашавање путем поште
  - маркетинг консалтинг
  - инфлуенсер маркетинг

Ова група не обухвата:

- производњу рекламног материјала, видети сектор С, у зависности од врсте материјала
- израду штандова за сајмове и изложбе и излагање производа, видети сектор С, у зависности од врсте материјала
- постављање штандова за сајмове и изложбе, видети 43.32
- издавање рекламног материјала, видети 58.19
- производњу комерцијалних порука за телевизију и филм, видети 59.11
- производњу комерцијалних видео-записа (укључујући производњу видео-записа за друштвене мреже), видети 59.11.
- објављивање садржаја који обухватају видео (нпр. од стране инфлуенсера, блогера и влогера), видети 59.11
- производњу комерцијалних порука за радио, видети 59.20

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- платформе за дистрибуцију (дељење) садржаја, укључујући блогове и вики (*wiki*) сајтове, сајтове друштвених мрежа и пословање сајтова за онлајн игре / видео-игре, независно од издавања игара, видети 60.39

- истраживање тржишта и испитивање јавног мњења, видети 73.20

- рекламну фотографију, видети 74.20

- делатности разврставања и слања поште, видети 82.10

- организовање конгреса и сајмова, видети 82.30

- услуге оглашавања које се користе за финансирање претежних делатности предузећа, које се могу пружати бесплатно, видети претежну делатност

### 73.12 Медијско представљање

Ова група обухвата:

- заступање у медијима, тј. продају или препродају времена и простора за оглашавање у различитим медијима

Ова група такође обухвата:

- продају рекламног простора од стране посредника

Ова група не обухвата:

- делатности односа са јавношћу и комуникације, видети 73.30

- продају медијског времена или простора за рекламирање директно од стране власника медијског времена или простора (издавачи итд.), видети одговарајућу групу делатности

## 73.2 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења

### 73.20 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења

Ова група обухвата:

- спровођење истраживања тржишта о обавештености, процени и употреби робе и услуга, развоју производа и одређивању цена, о коришћењу медија и препознавању и утицају реклама

- спровођење истраживања јавног мњења о квалитету и стиловима живота, о друштвеном и политичком учешћу, о наклоности према политичким партијама и понашању бирача

Ова група такође обухвата:

- спровођење истраживања тржишта и јавног мњења у научне сврхе са:

- квалитативном и квантитативном методолошком усмереношћу

- реактивним и нереактивним процедурама истраживања

- прикупљањем истраживачких података анкетирањем, посматрањем, мерењем и бројањем

- телефонским, личним, поштанским и онлајн интервјуима за прикупљање података

Ова група не обухвата:

- рекламирање, видети 73.1

- делатности односа са јавношћу и комуникација, видети 73.30

- обављање телефонских интервјуа за истраживање тржишта и истраживања јавног мњења на основу уговора или уз накнаду, видети 82.20

## 73.3 Односи с јавношћу и комуникацијске делатности

### 73.30 Односи с јавношћу и комуникацијске делатности

Ова група обухвата пружање савета, смерница и оперативне помоћи, укључујући делатности лобирања, предузећима и другим организацијама у вези са односима са јавношћу и комуникацијама.

Ова група такође обухвата:

- делатности заступника продаје у сврху промоције

Ова група не обухвата:

- рекламне агенције и услуге медијског заступања, видети 73.1

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- истраживање тржишта и испитивање јавног мњења, видети 73.20</li> <li>- дизајн и консалтинг у вези са визуелном комуникацијом, видети 74.12</li> </ul>
74			<p><b>Остале стручне, научне и техничке делатности</b></p> <p>Ова област обухвата пружање стручних, научних и техничких услуга (осим правних и рачуноводствених делатности; архитектонских и инжењерских делатности; техничког испитивања и анализе; управљачких делатности и саветовања у вези са управљањем; истраживачких и развојних делатности; и делатности рекламирања).</p>
	74.1		<p><b>Специјализоване дизајнерске делатности</b></p>
		74.11	<p><b>Делатности дизајна индустријских производа и модног дизајна</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- модни дизајн који се односи на текстил, одећу, обућу, накит, намештај и другу унутрашњу декорацију и остале модне предмете, као и остале предмете за личну употребу и употребу у домаћинству</li> <li>- индустријски дизајн (који се изводи и помоћу специјализованог софтвера), тј. креирање и развој дизајна и спецификација које побољшавају употребу, вредност, паковање и изглед производа, укључујући избор материјала, механизма, облика, боје и метода завршне обраде производа, узимајући у обзир особине и потребе људи, безбедност, захтеве тржишта и ефикасност у дистрибуцији, употреби и одржавању</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- инжењерско пројектовање, тј. примену закона физике и принципа инжењерства у пројектовању машина, материјала, инструмената, структура, процеса и система, видети 71.12.</li> <li>- дизајн компјутерских планова за 3D штампање, видети 71.12</li> </ul>
		74.12	<p><b>Делатности графичког дизајна и визуелне комуникације</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности графичких дизајнера</li> <li>- графички дизајн веб-страница</li> <li>- делатности комуникационих дизајнера</li> <li>- делатности специјализоване за дизајн порука и информација, узимајући у обзир особине и потребе људи, корпоративне циљеве, тржишну привлачност и медије за пласирање</li> <li>- дизајн и консалтинг у вези са садржајем и спољним изгледом кампања и комуникационих садржаја; концепцијом и визуелним дизајном (корпоративни дизајн) и корпоративне комуникације; бренд дизајном и ажурирањем бренда; одређивањем визуелног језика (облика, боје, типографије публикација, дидактичку илустрацију сложених и апстрактних контекста)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу компјутерски генерисане графике за анимације, видети 59.11</li> <li>- пројектовање структуре веб-страница применом принципа софтверског инжењерства, видети 62.10</li> <li>- веб-дизајн у комбинацији са програмирањем веб-страница, видети 62.10</li> </ul>
		74.13	<p><b>Делатности дизајна ентеријера</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности декоратера ентеријера</li> <li>- услуге дизајна ентеријера (нпр. планирање и уређење унутрашњих простора, како би се задовољиле естетске и функционалне потребе људи, фокусирањем углавном на намештај, палету боја и завршни изглед простора)</li> <li>- израду нацрта за унутрашњу декорацију</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности архитектонског пројектовања, видети 71.11</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**74.14 Остале специјализоване дизајнерске делатности**

Ова група не обухвата:

- производњу компјутерски генерисане графике за анимације, видети 59.11

**74.2 Фотографске делатности**

**74.20 Фотографске делатности**

Ова група обухвата:

- израду фотографија у комерцијалне сврхе и за потрошаче:
  - портретно фотографисање за документа, школске потребе, фотографисање догађаја итд.
  - фотографисање за потребе рекламирања, издавачку делатност, модну индустрију, пословање непокретностима или за потребе туризма
  - фотографисање из ваздуха и под водом
  - видео-снимање догађаја: венчања, састанака итд.

- обраду филмова:

- развијање, штампање и увећање негатива и филмских трака које је направио корисник
- лабораторије за развијање филмова и израду фотографија
- фото-радње за брзу израду фотографија (које не продају фото ни видео опрему)
- израду слајдова (за слајд пројекторе, дијапројекторе)
- копирање, рестаурацију или ретуширање фотографија

- делатности фоторепортера

- делатности уметничких фотографа

Ова група такође обухвата:

- микрофилмовање докумената
- дигитализацију фотографија, постављање (*uploading*) видео-записа на клауд (*cloud*)
- скенирање објеката у 3D (за креирање тродимензионалних модела)

Ова група не обухвата:

- делатности штампања фотографија (са мобилних телефона, меморијских картица, USB-а и других електронских носача), видети 18.12
- обраду филмова који се односе на кинематографску и телевизијску индустрију, видети 59.12
- картографске и просторно-информационе делатности, видети 71.12
- делатности фотограметријског снимања, видети 71.12
- пословање самоуслужних фото-машина на кованице, видети 96.99

**74.3 Делатности превођења и тумачења**

**74.30 Делатности превођења и тумачења**

Ова група обухвата:

- превођење и тумачење свих језика (писмено или усмено), укључујући знаковни језик

Ова група не обухвата:

- издавање софтвера за превођење, видети 58.29
- развој алата за превођење и машинских преводилачких система, видети 62.10
- делатности наставе језика, видети 85.59

**74.9 Остале стручне, научне и техничке делатности неklasификоване на другом месту**

**74.91 Посредовање и маркетиншке услужне делатности у вези са патентима**

Ова група обухвата:

- делатности посредовања и маркетинга за патенте

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- услуге управљања правима на индустријску својину (патенти, лиценце, жигови, франшизе итд.)
- делатности организација за колективно управљање правима
- управљање правима интелектуалне својине (нпр. ауторским правима и приходима)

Ова група не обухвата:

- лизинг интелектуалне својине и сличних производа, видети 77.40

#### **74.99 Остале стручне, научне и техничке делатности неklasификоване на другом месту**

Ова група обухвата велики број услужних делатности које се уобичајено пружају комерцијалним корисницима. Обухвата оне делатности за које се захтевају напреднији нивои стручних, научних и техничких вештина, али искључује текуће, рутинске послове који су углавном кратког трајања.

Ова група обухвата:

- делатности пословног посредовања, тј. посредовање при куповини и продаји малих и средњих предузећа, укључујући професионалну праксу, али не и посредовање у промету непокретности
- делатности процењивања вредности, осим за вредности непокретности и предмета у сврхе осигурања (антиквитета, накита итд.)
- ревизију фактура и информација о тарифама превоза робе (возарини)
- прогнозу временских услова
- консалтинг у области заштите на раду и здравља на радном месту
- агрономске консултантске услуге
- консултантске делатности у области заштите животне средине
- саветодавне делатности о уштеди енергије
- остали технички консалтинг
- делатности квантитативних проценитеља (који се баве управљањем трошкова у грађевинским пројектима)

Ова група такође обухвата:

- делатности које спроводе посредници и агенције у интересу појединаца и углавном су усмерене на ангажовање у филмским, позоришним и културним продукцијама или другим забавним или спортским догађајима, као и пласирање књига, позоришних представа, уметничких дела, фотографија итд., код издавача, продуцентата итд.
- економске услуге везане за грађевинске пројекте (нпр. од стране економиста грађевинских послова)
- делатности надзорног одбора
- делатности планирања и израде пројеката у области управљања ловством
- делатности процене броја дивљачи

Ова група не обухвата:

- делатности аукцијских кућа (трговина на велико) и онлајн аукцијске делатности (трговина на велико), видети 46.1
- делатности аукцијских кућа (трговина на мало) и аукцијске делатности на мрежи (трговина на мало), видети 47.9
- делатности посредовања у промету непокретностима, видети 68.31
- књиговодствене делатности, видети 69.20
- консултантске делатности у вези са управљањем, видети 70.20
- консултантске делатности у вези са архитектуром и инжењерством, видети 71.1
- делатности инжењерства у области заштите животне средине, видети 71.12
- геодетске делатности, видети 71.12
- индустријско и машинско пројектовање, видети 71.12, 74.11
- ветеринарско испитивање и контролу у вези са производњом хране, видети 71.20
- делатности рекламних агенција, видети 73.11



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- услужне делатности унапређења продаје, видети 73.11
- делатности посредовања у вези са патентима, видети 74.91
- услуге управљања правима на индустријску својину (нпр. патентима, лиценцама, жиговима, франшизама), видети 74.91
- консултантске делатности у области безбедности, видети 80.09
- делатности организатора конгреса и сајмова, видети 82.30
- администрацију програма лојалности, видети 82.99
- консултације лекара, видети 86.2
- саветовање о потрошачким кредитима и дуговима, видети 88.99

75

**Ветеринарске делатности**

Ова област обухвата бригу о здрављу и превенцију болести код домаћих животиња или кућних љубимаца. Ове делатности обављају квалификовани ветеринари у ветеринарским амбулантама, као и приликом посета пољопривредним газдинствима, одгајивачницама, штенарама или шталама, у приватним ветеринарским амбулантама и хируршким ординацијама или на другим местима.

Такође обухвата делатности хитног превоза оболелих животиња.

75.0

**Ветеринарске делатности**

**75.00 Ветеринарске делатности**

Ова група обухвата:

- бригу о здрављу и превенцију болести код домаћих животиња
- бригу о здрављу и превенцију болести код кућних љубимаца

Ове делатности се спроводе у ветеринарским амбулантама и станицама, као и на пољопривредним газдинствима, у одгајивачницама, штенарама или шталама, у амбулантама и хируршким ординацијама или на другим местима.

Ова група такође обухвата:

- делатности ветеринарских асистената или другог помоћног ветеринарског особља
- клиничко-патолошке и друге дијагностичке делатности које се односе на животиње
- делатности хитног превоза оболелих животиња
- делатности киропрактичара за животиње
- делатности дијететичара за животиње

Ова група не обухвата:

- делатности смештаја домаћих животиња без здравствене неге, видети 01.62
- шишање оваца, видети 01.62
- услуге испитивања стада, услуге превоза стада и чувања, стерилизација (копунирање) живине, видети 01.62
- делатности повезане са вештачком оплодњом животиња, видети 01.62
- испитивање и контролу животиња пре клања у вези са производњом хране, видети 71.20
- научна истраживања о генетици животиња, видети 72.10
- делатности смештаја кућних љубимаца без здравствене неге, видети 96.99

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР О – АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Овај сектор обухвата разноврсне делатности које подржавају опште пословање. Ове делатности се разликују од оних у сектору N, јер њихова примарна сврха није преношење специјализованих знања.

77

### Делатности изнајмљивања и лизинга

Ова област обухвата изнајмљивање и лизинг материјалних и нефинансијских нематеријалних средстава и услужне делатности посредовања у вези са њиховим изнајмљивањем и лизингом. За делатности лизинга, у овој области је обухваћено само пружање услуга оперативног лизинга. Закупац или закуподавац сноси економски ризик за обезбеђена материјална добра и нефинансијска нематеријална средства, док посредник нема економски ризик за материјална добра и нефинансијска нематеријална средства који су предмет посредовања. Област покрива широк спектар материјалних добара (нпр. аутомобиле, компјутере, робу широке потрошње, индустријске машине и опрему), која се уступају корисницима у замену за периодично плаћање изнајмљивања или лизинга.

Ова област не обухвата:

- изнајмљивање опреме са руковаоцем, видети одговарајуће групе према делатностима које се обављају овом опремом (нпр. грађевинарство [сектор F], саобраћај [сектор H])
- стриминг садржаја (нпр. софтвера, књига, од стране издавача садржаја), видети област 58
- делатности стриминга аудио-књига које нису повезане са њиховим издавањем, видети 60.10
- финансијски лизинг, видети 64.91
- изнајмљивање непокретности, видети сектор M

77.1

### Изнајмљивање и лизинг моторних возила

#### 77.11 Изнајмљивање и лизинг аутомобила и лаких моторних возила

Ова група обухвата:

- изнајмљивање и оперативни лизинг моторних возила (највеће дозвољене масе до 3,5 тоне) без возача, без обзира на дужину периода изнајмљивања или начин плаћања (нпр. претплата):
  - путничких аутомобила, кампера, других лаких моторних возила без возача
- изнајмљивање дељених аутомобила (*car sharing*)

Ова група такође обухвата:

- изнајмљивање и оперативни лизинг сопственог аутомобила без возача
- изнајмљивање и лизинг мотоцикала

Ова група не обухвата:

- изнајмљивање или лизинг путничких аутомобила или лаких моторних возила са возачем, видети 49.33
- услужне делатности посредовања у изнајмљивању и лизингу путничких аутомобила и лаких моторних возила, видети 77.51

#### 77.12 Изнајмљивање и лизинг камиона

Ова група обухвата:

- изнајмљивање и оперативни лизинг следећих врста возила:
  - камиона, кампера, помоћних приколица и тешких моторних возила (са максималном дозвољеном масом већом од 3,5 тоне) без возача

Ова група не обухвата:

- изнајмљивање или лизинг тешких теретних возила или камиона са возачем, видети 49.41, 49.42
- изнајмљивање или лизинг опреме за копенни саобраћај (осим моторних возила) без возача (нпр. камп-приколица), видети 77.39

77.2

### Изнајмљивање и лизинг предмета за личну употребу и употребу у домаћинству

Ова грана обухвата изнајмљивање предмета за личну употребу и употребу у домаћинству, као и изнајмљивање опреме за рекреацију и спорт и видео дискова. Делатности углавном обухватају краткорочно изнајмљивање предмета, иако се у неким случајевима предмет може изнајмити на дужи период.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 77.21 **Изнајмљивање и лизинг опреме за рекреацију и спорт**

Ова група обухвата изнајмљивање опреме за рекреацију и спорт, нпр.:

- чамаца за забаву, пловила за становање, кануа, кајака, једрилица и јахти без оператора
- бицикала, укључујући електричне бицикле
- скија

Ова група не обухвата:

- изнајмљивање чамаца за забаву и једрилица са посадом, видети 50.10, 50.30
- пружање услуге смештаја за краћи боравак у стационарним пловилима за становање, видети 55.20
- издавање стационарних пловила за становање у својству примарног пребивалишта, видети 68.20
- изнајмљивање видео касета и дискова, видети 77.22
- изнајмљивање других предмета за личну употребу или употребу у домаћинству, видети 77.22
- изнајмљивање и лизинг опреме за водени саобраћај за путнике или терет (нпр. чамаца, бродова, ховеркрафтова, без оператора), видети 77.34
- изнајмљивање опреме за одмор и разоноду као саставног дела објеката за рекреацију, видети 93.29

#### 77.22 **Изнајмљивање и лизинг осталих предмета за личну употребу и употребу у домаћинству**

Ова група обухвата:

- изнајмљивање свих врста предмета за личну употребу и употребу у домаћинству (осим опреме за рекреацију и спорт), домаћинствима или предузећима:
  - текстила, одеће и обуће (нпр. завеса, костима, венчаница и ципела)
  - намештаја, грнчарија и стакла, кухињског и стоног прибора, електричних апарата и кућног прибора
  - накита, музичких инструмената, сценографије
  - књига, часописа и магазина
  - машина и опреме коју користе аматери (нпр. алата за кућне поправке)
  - цвећа и биљака
  - електронске опреме за употребу у домаћинству
- изнајмљивање видео-игрица, видео-трака, дискова, плоча итд.
- изнајмљивање павиљона и затезних конструкција без додатних услуга

Ова група не обухвата:

- пружање услуга смештаја у шаторима, видети 55.30
- обезбеђивање онлајн игара од стране издавача (не само једнократне куповине већ и претплате, као и куповине у игри и куповине у апликацији), видети 58.21
- независне сајтове за онлајн игре / видео-игре, независно од издавања игара, видети 60.39
- изнајмљивање аутомобила, мотоцикала, камиона, помоћних приколица и рекреативних возила без возача, видети 77.1
- изнајмљивање опреме за рекреацију и спорт, видети 77.21
- изнајмљивање канцеларијског намештаја, видети 77.33
- изнајмљивање камп-приколица, видети 77.39
- изнајмљивање шатора за догађаје, видети 77.39

#### 77.3 **Изнајмљивање и лизинг осталих машина, опреме и материјалних добара**

##### 77.31 **Изнајмљивање и лизинг пољопривредних машина и опреме**

Ова група обухвата:

- изнајмљивање и оперативни лизинг пољопривредних и шумарских машина и опреме без руковоаца:

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>• изнајмљивање производа произведених у оквиру делатности групе 28.30 (производња машина за пољопривреду и шумарство), нпр. пољопривредних трактора</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање пољопривредних и шумарских машина или опреме са руковаоцем, видети 01.61, 02.40</li> </ul>
		<b>77.32</b>	<p><b>Изнајмљивање и лизинг машина и опреме за грађевинарство</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање и оперативни лизинг грађевинских машина и опреме за грађевинарство без руковаоца:</li> <li>• кранова</li> <li>• скела и радних платформи, без монтаже и демонтаже</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање машина и опреме за грађевинарство са руковаоцем, видети област 43</li> <li>- изнајмљивање или оперативни лизинг скела и радних платформи, укључујући монтажу и демонтажу, видети 43.99</li> <li>- изнајмљивање или оперативни лизинг машина и опреме за рударство, видети 77.39</li> </ul>
		<b>77.33</b>	<p><b>Изнајмљивање и лизинг канцеларијских машина, опреме и рачунара</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање и оперативни лизинг канцеларијских машина и опреме без руковаоца:</li> <li>• рачунара и периферне опреме</li> <li>• машина за умножавање, писаћих машина и машина за обраду текста</li> <li>• рачуноводствених машина и опреме: регистар-каса, електронских калкулатора итд.</li> <li>• канцеларијског намештаја</li> </ul>
		<b>77.34</b>	<p><b>Изнајмљивање и лизинг опреме за водени саобраћај</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање и оперативни лизинг опреме за водени саобраћај без посаде:</li> <li>• комерцијалних чамаца, бродова и ховеркрафтова</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање опреме за водени саобраћај са посадом, видети област 50</li> <li>- изнајмљивање чамаца за забаву без посаде, видети 77.21</li> </ul>
		<b>77.35</b>	<p><b>Изнајмљивање и лизинг опреме за ваздушни саобраћај</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање и оперативни лизинг опреме за ваздушни саобраћај без посаде:</li> <li>• авиона</li> <li>• балона на врућ ваздух</li> <li>• хеликоптера</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање опреме за ваздушни саобраћај са посадом, видети област 51</li> </ul>
		<b>77.39</b>	<p><b>Изнајмљивање и лизинг осталих машина, опреме и материјалних добара неklasификовано на другом месту</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- изнајмљивање и оперативни лизинг, без руковаоца, других машина и опреме које предузећа углавном користе као капитална добра:</li> <li>• мотора и турбина</li> <li>• алатних машина</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- опреме за рударство и нафтна поља
- професионалне радио, телевизијске и комуникационе опреме
- опреме за филмску продукцију
- мерне и контролне опреме
- других научних, комерцијалних и индустријских машина
- изнајмљивање и оперативни лизинг опреме за копнени саобраћај (осим моторних возила) без возача:
- камп-приколица
- железничких возила
- изнајмљивање гума
- изнајмљивање опреме за догађаје, сајмове и изложбе (нпр. опреме за напајање, осветљење, озвучење и сценске опреме)
- изнајмљивање намештаја за догађаје, сајмове и изложбе
- изнајмљивање медицинске/болничке опреме
- изнајмљивање и лизинг слот машина

Ова група такође обухвата:

- изнајмљивање стамбених или канцеларијских контејнера
- изнајмљивање животиња (нпр. стада, тркачких коња)
- изнајмљивање осталих контејнера
- изнајмљивање палета

Ова група не обухвата:

- изнајмљивање мотоцикала, видети 77.11
- изнајмљивање бицикала, видети 77.21
- изнајмљивање пољопривредних и шумарских машина и опреме, видети 77.31
- изнајмљивање грађевинских машина и опреме за грађевинарство, видети 77.32
- изнајмљивање канцеларијских машина и опреме, укључујући рачунаре, видети 77.33

77.4

**Лизинг интелектуалне својине и сличних производа, осим дела заштићених ауторским правима**

77.40

**Лизинг интелектуалне својине и сличних производа, осим дела заштићених ауторским правима**

Ова група обухвата делатности које омогућавају другима коришћење производа заштићених правима интелектуалне својине и сличних производа уз плаћање тантијеме или лиценцне накнаде власнику производа (тј. власнику средстава). Лизинг ових производа може имати различите облике (нпр. дозвола за репродукцију, коришћење у другим процесима или производњи других производа, пословање у оквиру франшизе). Постојећи власници могу бити ствараоци тих производа.

Ова група обухвата:

- лизинг производа интелектуалне својине, осим дела заштићених ауторским правима (нпр. књиге, софтвери)
- примање тантијема или лиценцне накнаде за коришћење:
  - патентираних производа
  - заштитних знакова или жигова
  - назива робних марки
  - права за истраживање и процену минерала
  - уговора о франшизи
  - интернет домена
  - права на дизајниране или развијене друштвене игре

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- примање тантијема или лиценцене накнаде за резултате научноистраживачког рада

Ова група не обухвата:

- стицање права и издаваштво, видети области 58, 59
- производњу, репродукцију и дистрибуцију дела заштићених ауторским правима (књига, софтвера, филмова), видети области 58, 59
- стриминг садржаја (нпр. софтвера, књига, од стране издавача садржаја), видети област 58
- делатности стриминга аудио-књига које нису повезане са њиховим издавањем, видети 60.10
- лизинг непокретности, видети 68.20
- лизинг материјалних производа (средстава), видети 77.1, 77.2, 77.3

**77.5 Услугне делатности посредовања у изнајмљивању и лизингу материјалних добара и нефинансијских нематеријалних средстава**

**77.51 Услугне делатности посредовања у изнајмљивању и лизингу аутомобила, кампера и приколица**

Ова група обухвата посредовање у изнајмљивању и лизингу путничких аутомобила, мотоцикала, кампера итд., повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, без посредника који пружа услуге изнајмљивања и лизинга који су предмет посредовања. Ове делатности посредовања могу се обављати преко дигиталних платформи или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од корисника или пружаоца услуга изнајмљивања и лизинга. Приходи за делатности посредовања могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова група такође обухвата:

- услуге резервације за изнајмљивање аутомобила

Ова група не обухвата:

- изнајмљивање лаких моторних возила, видети 77.11
- изнајмљивање тешких моторних возила (нпр. кампера), видети 77.12
- изнајмљивање камп-приколица, видети 77.39

**77.52 Услугне делатности посредовања у изнајмљивању и лизингу осталих материјалних добара и нефинансијских нематеријалних средстава**

Ова група обухвата посредовање у изнајмљивању и лизингу осталих материјалних добара и нефинансијских нематеријалних средстава, повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, без посредника који пружа услуге изнајмљивања и лизинга који су предмет посредовања. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од корисника или пружаоца услуга изнајмљивања и лизинга. Приходи за делатности посредовања могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова група обухвата:

- посредовање између домаћинства која нуде своју робу за изнајмљивање и домаћинства која изнајмљују робу (нпр. косилице за траву, мердевине, бицикле)

Ова група не обухвата:

- изнајмљивање и лизинг предмета за личну употребу и употребу у домаћинству, видети 77.2
- изнајмљивање и лизинг других машина, опреме и материјалних добара и нефинансијских нематеријалних средстава, видети 77.3, 77.40

**78 Делатности запошљавања**

Ова област обухвата делатности представљања слободних радних места и упућивање или распоређивање лица која траже посао, при чему појединци који су упућени или распоређени нису запослени у агенцијама за запошљавање, делатности ангажовања радника за потребе пословних корисника (предузећа) на одређено време, како би се допунила радна снага корисника, као и остало обезбеђивање људских ресурса.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова област обухвата:

- делатности тражења и запошљавања кадрова
- делатности кастинг агенција
- делатности агенција за запошљавање
- делатности тражења правих кандидата (*headhunting*)

Ова област не обухвата:

- делатности посредника самосталних уметника, видети 74.99

**78.1 Делатности агенција за запошљавање**

**78.10 Делатности агенција за запошљавање**

Ова група обухвата представљање слободних радних места и упућивање или распоређивање лица која траже посао, при чему појединци који су упућени или распоређени нису запослени у агенцијама за запошљавање.

Ова група обухвата:

- делатности тражења, селекције и запошљавања кадрова, укључујући делатности тражења и запошљавања менаџера
- делатности кастинг агенција и бироа (нпр. позоришни / филмски / телевизијски кастинг и модне агенције)
- делатности онлајн агенција за запошљавање

Ова група такође обухвата:

- делатности проналажења талената (скаут)

Ова група не обухвата:

- услуге фактурисања, видети 69.20
- делатности посредника и агенција који заступају самосталне уметнике, видети 74.99
- делатности агенција које проналазе бебиситерке и дадилге за домаћинства, видети 78.20

**78.2 Делатности агенција за привремено запошљавање и остало уступање људских ресурса**

**78.20 Делатности агенција за привремено запошљавање и остало уступање људских ресурса**

Ова група обухвата делатности ангажовања радника за потребе пословних корисника на одређено време како би се привремено заменила или допунила радна снага корисника. У том аранжману запошљавања, агенција за запошљавање или пружаоци услуге обезбеђивања људских ресурса јесу послодавци појединачних радника. Међутим, корисници су одговорни за надзор особља ангажованог на одређено време.

Овим делатностима се обезбеђују људски ресурси за пословање корисника. Јединице које су овде класификоване обављају широк спектар послова око управљања људским ресурсима и кадровима. Оне су послодавци запосленима у смислу да се баве питањима која се односе на обрачун зарада, порезе и друга фискална и кадровска питања према званичној евиденцији, али нису одговорне за управљање и надзор над запосленима.

Ова група не обухвата:

- услуге фактурисања, видети 69.20

**79**

**Путничке агенције, туроператори и остале услуге резервације и повезане делатности**

Ова област обухвата делатност путничких агенција (туроператора и туристичких агенција) које се баве продајом туристичких путовања и пакет аранжмана који могу обухватити услуге: превоза, смештаја, организованих обилазака и факултативних излета у пратњи туристичких водича или без њих и друге услуге које могу бити унапред резервисане.

Ова област такође обухвата:

- делатности туристичких водича и промоције туризма
- услуге посредовања приликом организације путовања

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова област не обухвата:

- услужне делатности посредовања само у превозу путника, видети 52.32
- услужне делатности посредовања само у пружању смештаја, видети 55.40
- услужне делатности посредовања у припремању и послуживању хране и пића, видети 56.40
- услужне делатности посредовања у изнајмљивању аутомобила, кампера и камп-приколица, видети 77.51
- услужне делатности посредовања у набавци улазница за посете музејима, историјским и културним местима, позориштима, музичким и спортским манифестацијама, видети 82.40

#### 79.1 Делатности путничких агенција

Ова грана обухвата делатности путничких агенција (туристичких агенција и туроператора) које се баве продајом туристичких путовања и унапред организованих пакет аранжмана који могу обухватити услуге: превоза, смештаја, организованих обилазака и факултативних излета у пратњи туристичких водича или без њих и друге услуге које могу бити унапред резервисане.

##### 79.11 Делатности туристичких агенција

Ова група обухвата:

- делатности агенција, које се првенствено баве продајом пакет аранжмана и крстарења, уз додатне савете или стручно мишљење о смештају:
  - услуге резервације унапред организованих пакет аранжмана, у земљи и иностранству
  - услуге резервације пакет аранжмана за групе, у земљи и иностранству
- услужне делатности посредовања при закључивању уговора о пружању туристичких услуга од стране туристичких агенција

Ова група такође обухвата:

- посредовање у услугама организованог путовања на дестинацији

Ова група не обухвата:

- услужне делатности посредовања само у превозу путника, видети 52.32
- услужне делатности посредовања само у пружању услуге смештаја, видети 55.40
- фактичке и правне радње у вези са закључивањем уговора о пружању туристичких услуга, на захтев корисника, видети област 69
- продају унапред резервисаних услуга повезаних са путовањем, која може бити било које природе (хотели, ресторани, лична нега, рекреативне услуге итд.), видети 82.99

##### 79.12 Делатности туроператора

Ова група обухвата:

- организовање, креирање и промоцију пакет аранжмана:
  - унапред договорене пакет аранжмане, у земљи и иностранству
  - пакет аранжмане за групе, у земљи и иностранству

Пакет аранжмани обично обухватају превоз путника и пртљага, смештај, храну и услуге разгледања (пејзажа и знаменитости). Туроператори се баве реализацијом туристичких аранжмана које продају туристичке агенције, укључујући организовање и састављање различитих услуга у пакет аранжман.

Туроператори могу бити запослени или под уговором са туристичком агенцијом, или могу радити као независни туроператори.

Ова група не обухвата:

- продају пакет аранжмана, видети 79.11

#### 79.9 Остале услуге резервације и повезане делатности

##### 79.90 Остале услуге резервације и повезане делатности

Ова група обухвата:

- услуге помоћи посетиоцима:
  - пружање туристичких информација посетиоцима
  - делатности самосталних туристичких водича
- делатности промоције туризма



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- делатности резервације на основу накнаде за превоз путника, видети 52.32
- услуге у вези са дељењем права временски ограниченог коришћења смештаја (*timesharing*) у току године, видети 55.40
- делатности туристичких агенција, видети 79.11
- делатности туроператора, видети 79.12
- организацију и управљање догађајима (нпр. састанци, конвенције и конференције, укључујући превоз, смештај, продају улазница ако њима управља сам организатор), видети 82.30
- услужне делатности посредовања у набавци улазница за посете музејима, историјским и културним местима, позориштима, музичким и спортским манифестацијама, видети 82.40

80

#### **Истражне и безбедносне делатности**

Ова област обухвата услуге у вези са безбедношћу:

- истражне услуге у приватном, привредном, корпоративном и кривичном праву, као и у области осигурања, за остваривање права на суду
- службе обезбеђења и патролне службе
- преузимање и испоруку новца, признаница или других вредних предмета уз помоћ особља и опреме за заштиту ових драгоцености током транспорта
- услуге система обезбеђења и рад електронских сигурносних алармних система (нпр. противпровалних и противпожарних аларма), као и услуге даљинског надзора и система за видео-надзор, где се делатност фокусира на даљинско праћење ових система, али често обухвата и услуге продаје, монтаже и поправке

Ова област такође обухвата:

- услуге обезбеђења које се односе на превенцију и безбедност људи на јавним манифестацијама и у просторијама отвореним за јавност
- услуге заштите које се обављају оклопним возилима

Ова област не обухвата:

- делатности безбедности информационих технологија, видети област 62

80.0

#### **Истражне и безбедносне делатности**

Ова грана обухвата истражне и безбедносне делатности које обично обавља приватно обезбеђење.

##### **80.01 Делатности истраге и приватног обезбеђења**

Ова група обухвата:

- истражне услуге у приватној, комерцијалној, осигуравајућој и правној области
- чуварске, патролне службе или службе обезбеђења
- услуге подршке за прикупљање и депозит готовине
- услуге сигурног уништавања докумената (*shredding*) и уништавања података
- услуге заштите оклопним возилима

Ова група такође обухвата:

- услужне делатности чувара и служби обезбеђења (нпр. за продавнице, центре за хитну медицинску помоћ)
- преглед пртљага и путника на аеродромима, железничким станицама и другим сличним местима
- делатности особља за обезбеђење догађаја, концерата, сајмова и изложби

Ова група не обухвата:

- анализу ризика, савете о безбедности и консалтинг, видети 80.09
- делатности даљинског надзора, видети 80.09
- услуге консијержа, рецепције и портира, видети 81.10, 82.10
- делатности јавног реда и безбедности, видети 84.24
- обуку о безбедности, укључујући информациону безбедност, видети 85.59

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 80.09 Безбедносне делатности неklasификоване на другом месту

Ова група обухвата пружање једне или више од следећих услуга: услуге система безбедности као део центара услуга обезбеђења или центара за пријем аларма (*alarm receiving centres - ARC*); услуге даљинског надзора и система за видео-надзор; уградњу, поправке и одржавање електронских безбедносних система само ако се обезбеде у вези са каснијим услугама надгледања и даљинског надзора.

Ова група такође обухвата:

- консултантске делатности у области безбедности
- делатности у центру за хитне позиве и услуге или центру за пријем аларма (*ARC*)
- праћење и даљински надзор електронских сигурносних система (нпр. противпровалних аларма, система за видео-надзор, противпожарних аларма)
- праћење и даљински надзор механичких или електронских уређаја за закључавање, сефова и трезора
- уградња и одржавање електронских сигурносних система (нпр. противпровалних аларма, система за видео-надзор, противпожарних аларма), ако су обезбеђени у вези са накнадним услугама праћења и даљинског надзора
- уградњу, поправку, модификацију и адаптацију механичких или електронских уређаја за закључавање, електронских сигурносних система, сефова и трезора, ако су обезбеђени у вези са накнадним услугама праћења и даљинског надзора

Ова група не обухвата:

- уградњу сигурносних система (нпр. противпровалних, система за надзор, противпожарних аларма), без накнадних услуга праћења и даљинског надзора, видети 43.21
- трговину на мало електричним сигурносним алармним системима, механичким или електронским уређајима за закључавање, сефовима и безбедносно-заштитним трезорима, без накнадних услуга надзора, уградње или одржавања, видети 47.52
- консултантске делатности у области информационе безбедности, видети 62.20
- делатности јавног реда и безбедности (нпр. полиције), видети 84.24
- пружање услуга умножавања кључева, видети 95.29

81

#### Услугне делатности одржавања објеката и околине

Ова област обухвата пружање низа општих помоћних услуга, нпр.:

- пружање комбинације помоћних услуга у објектима корисника
- унутрашње и спољашње чишћење свих врста зграда
- чишћење индустријских машина, возова, аутобуса, авиона итд.
- чишћење унутрашњости цистерни и танкера
- делатности дезинфекције, дезинсекције и дератизације зграда, бродова, возова итд.
- чишћење боца
- чишћење улица
- уклањање снега и леда
- пружање услуга уређења и одржавања околине

#### 81.1 Комбиноване услуге одржавања објеката

##### 81.10 Комбиноване услуге одржавања објеката

Ова група обухвата пружање комбинованих помоћних услуга унутар објеката корисника. Ове услуге обухватају опште унутрашње чишћење објеката, одржавање, одлагање отпада, услуге вратара (портира) и надзора, разношење поште, услуге рецепције, прање веша и сличне помоћне услуге унутар објеката. Ове делатности обавља помоћно особље које није укључено у основне пословне делатности корисника и није одговорно за њих.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- обезбеђивање управљања и функционисања рачунарских система и/или уређаја за обраду података у објектима корисника, видети 62.20
- управљање непокретностима (нпр. управљање непокретном имовином или објектима у заједничком власништву [углавном уз накнаду или на основу уговора]), видети 68.32
- делатности чувара и обезбеђења, видети 80.01
- пословање казнено-поправних завода на основу уговора или уз накнаду, видети 84.23
- пружање само једне од помоћних услуга (нпр. опште услуге унутрашњег чишћења објеката) или обављања само једне помоћне услужне делатности (нпр. грејање), видети одговарајућу КД2025 групу у складу са пруженом услугом
- пружање услуга руководећег и услужног особља за потпуно пословање јединице у власништву корисника услуге (нпр. хотела, ресторана, рудника, болнице), видети групу претежне делатности јединице којој се пружа услуга

81.2

### **Делатности чишћења**

Ова грана обухвата: опште, специјализоване и остале делатности чишћења. Разлика између њих не заснива се на врсти корисника, већ на врсти чишћења.

Ова грана обухвата делатности општег унутрашњег чишћења свих врста зграда, спољашњег чишћења зграда, специјализоване делатности чишћења зграда или остале специјализоване делатности чишћења, чишћење индустријских машина, чишћење унутрашњости цистерни и танкера, делатности дезинфекције, дезинсекције и дератизације у зградама и индустријским машинама, чишћење боца, чишћење улица, уклањање снега и леда.

Ова грана не обухвата:

- заштиту од штеточина у пољопривреди, видети 01.61
- прање тепиха и простирки за под, чишћење драперија и завеса, видети 96.10

#### **81.21 Опште чишћење зграда**

Ова група обухвата:

- опште (неспецијализовано) чишћење свих врста зграда, нпр.:

- канцеларија
- приватних станова (нпр. кућа или станова)
- фабрика
- продавница
- институција

- опште (нспецијализовано) чишћење осталих пословних и професионалних просторија и стамбених зграда са више јединица

Ове делатности чишћења углавном се односе на унутрашње чишћење, мада могу обухватати и чишћење повезаних спољашњих површина (нпр. прозора, пролаза).

Ова група не обухвата:

- специјализоване делатности чишћења (нпр. чишћење прозора, димњака, камина, бојлера, издувних јединица), видети 81.22

#### **81.22 Остале делатности чишћења зграда и објеката**

Ова група обухвата:

- спољашње чишћење свих врста објеката (нпр. канцеларија, фабрика, продавница, школа и других установа, пословних и професионалних просторија и стамбених зграда са више јединица)

- специјализоване делатности чишћења за предузећа у индустрији хране, укључујући производњу, трговину на мало, ресторане итд.

- специјализоване делатности чишћења зграда (нпр. чишћење фасада и прозора, чишћење димњака и чишћење камина, шпорета, пећи, котларница, котлова, вентилационих канала и издувних јединица)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- специјализовано чишћење индустријске опреме (нпр. чишћење индустријских машина)
- чишћење цевовода
- чишћење ваздушних канала
- остале специјализоване делатности чишћења зграда, објеката и индустријске опреме, неklasификоване на другом месту
- чишћење нових објеката непосредно након изградње
- чишћење паром, пескарење и сличне делатности на спољашњости зграде

#### **81.23 Остале делатности чишћења**

Ова група обухвата:

- делатности чишћења и одржавања базена
- чишћење возова, аутобуса, авиона итд.
- чишћење унутрашњости цистерни и танкера
- делатности санитације, дезинфекције, дезинсекције и дератизације
- чишћење боца
- чишћење улица и уклањање снега и леда
- остале делатности чишћења неklasификоване на другом месту

Ова група не обухвата:

- заштиту од штеточина у пољопривреди, видети 01.61
- чишћење моторних возила, укључујући прање аутомобила, видети 95.31

### **81.3 Услужне делатности одржавања околине**

#### **81.30 Услужне делатности одржавања околине**

Ова група обухвата:

- уређење и одржавање паркова и вртова за:
  - приватне куће и стамбене зграде
  - јавне зграде (школе, болнице, административне зграде, црквене зграде итд.)
  - јавне површине (паркове, зелене површине, гробља итд.)
  - зеленило уз саобраћајнице (путеве, железничке и трамвајске пруге, пловне путеве, луке)
  - индустријске и пословне зграде
- уређење и одржавање зеленила за:
  - зграде (кровне баште, фасадно зеленило, унутрашње баште итд.)
  - спортске терене (фудбалске терене, терене за голф итд.), игралишта, травњаке за сунчање и друге рекреативне паркове
  - обале око водених површина (заливи, наизменична влажна места, вештачка језера, купалишта, канали, речна корита, фабричка отпадна вода)
- садњу вегетације за заштиту од буке, ветра, ерозије, видљивости
- заштиту и обнову пејзажа (нпр. за паркове, вртове)
- еколошке инжењерске радове у циљу еколошког очувања локалитета

Ова група такође обухвата:

- обнову животне средине (нпр. биљно инжењерство, ренатурацију екосистема)
- делатности контроле ерозије у планинским срединама, мрестилиштима и обалама река
- стварање и премештање станишта биљних и животињских врста (нпр. кутије за гнежђење, склоништа, хибернакула)
- делатности превенције, контроле и реаговања против појављивања и ширења инвазивних врста у фауни или флори
- управљање животном средином (нпр. извођење мера заштите и одржавања дина, ритова, мочвара или других осетљивих подручја; еко-паше)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- делатности заштите или рестаурације пољопривредног и шумског земљишта, видети области 01 и 02
- комерцијално гајење и садњу за комерцијално гајење биљака, дрвећа, видети области 01 и 02
- расаднике дрвећа и шумске расаднике, видети 01.30, 02.10.
- одржавање земљишта у добром еколошком стању за пољопривредну употребу, видети 01.61
- обнову морских екосистема, видети 03.30
- грађевинске делатности за потребе уређења околине, видети сектор F
- делатности пејзажног дизајна и архитектуре, видети 71.11
- пословање националних паркова, резервата природе итд., укључујући очување и одржавање, видети 91.42

82

### **Канцеларијско-административне и остале помоћне пословне услужне делатности**

Ова област обухвата пружање великог броја свакодневних канцеларијско-административних услуга, као и уобичајене пословне подршке за друге (неопходне за функционисање пословне јединице), уз накнаду или на основу уговора.

Ова област такође обухвата све делатности подршке које се обично пружају предузећима, неklasификоване на другом месту.

82.1

### **Канцеларијско-административне делатности и делатности подршке**

82.10

### **Канцеларијско-административне делатности и делатности подршке**

Ова група обухвата пружање комбинације свакодневних канцеларијско-административних услуга (нпр. пријавница, финансијско планирање, фактурисање и вођење евиденције, кадровски послови, разврставање и слање поште итд.) за другог, уз накнаду или на основу уговора.

Ова група обухвата:

- припрему докумената (нпр. уређивање, лектуру, куцање, обраду текста и припрему за архивирање)
- остале секретарске помоћне услуге
- препис докумената
- писање писама или резимеа
- обезбеђивање поштанских сандучића и других услуга у вези са поштанском кореспонденцијом (нпр. претходно сортирање, адресирање)
- умножавање
- израду нацрта (*blueprinting*)
- руковање фотокопир-машинама за самоуслужно фотокопирање
- дигитализацију докумената (без даље обраде података)
- форматирање електронских књига

Ова група такође обухвата делатности подршке за друге уз накнаду или на основу уговора, у виду уобичајене пословне подршке за функционисање пословне јединице, које предузећа и организације традиционално самостално обављају.

Јединице класификоване у ову групу не обезбеђују особље за комплетно канцеларијско-административно пословање предузећа. Јединице које обављају само једну од ових помоћних пословних услуга класификоване су према тој конкретној делатности.

Ова група не обухвата:

- штампање докумената (офсет штампа, брза штампа, дигитална штампа итд.), видети 18.12.
- услуге припреме за штампу, видети 18.13
- складиштење папирних докумената, видети 52.10
- курирске услуге, видети 53.20
- обраду података и дигитализацију докумената повезану са даљом обрадом података, видети 63.10

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- дигитално складиштење података, видети 63.10
- изнајмљивање неопремљених канцеларија, заједничких простора за рад (*co-working spaces*) и потпуно опремљених канцеларија, видети 68.20
- делатности заједничких сервисних центара (*shared service centres - SSC*) са стратешким и управљачким централизованим делатностима, видети 70.10
- развој и организовање рекламних кампања путем поште, видети 73.11
- изнајмљивање контејнера који ће се користити као канцеларије, видети 77.39
- јавне стенографске услуге и специјализоване услуге стенографије (нпр. судски извештаји), видети 82.99
- архивирање свих врста докумената (у папирном или електронском облику), видети 91.12

## 82.2 Делатности позивних центара

### 82.20 Делатности позивних центара

Ова група обухвата:

- делатности центара за долазне позиве (*inbound call centres*), укључујући оне где на позиве корисника одговара оператер или се користи аутоматска дистрибуција позива, интегрисани компјутерско-телефонски систем, интерактивни гласовни аутомат (*interactive voice response - IVR*) или сличан метод за примање наруџбина, пружање информација о производима, поступање са захтевима/питањима купаца или решавање жалби корисника
- делатности центара за одлазне позиве (*outbound call centres*), који користе сличне методе за пласирање робе или услуга потенцијалним потрошачима; обављање телефонских интервјуа за истраживање тржишта и испитивање јавног мњења на основу уговора или уз накнаду
- делатности контакт-центара заснованих на интернету

Ова група такође обухвата:

- делатности центара који се баве захтевима корисника за помоћ или одговарају на притужбе корисника путем других канала комуникације

Ова група не обухвата:

- делатности заступника и посредника за електричну енергију и природни гас, видети 35.40
- услужне делатности посредовања у специјализованим грађевинским услугама, видети 43.60
- услужне делатности посредовања у трговини на мало, видети 47.9
- услужне делатности посредовања у саобраћају, видети 52.3
- услужне делатности посредовања у поштанским и курирским делатностима, видети 53.30
- услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја, видети 55.40
- услужне делатности посредовања у припремању и послуживању хране и пића, видети 56.40
- услужне делатности посредовања у издавању софтвера за видео-игре, видети 58.21
- услужне делатности посредовања у издавању софтвера и преузимању софтвера са интернета, видети 58.29
- услужне делатности посредовања у телекомуникацијама, видети 61.20
- услужне делатности финансијског посредовања и посредовања у осигурању, видети сектор L (нпр. делатности заступника и посредника у осигурању [група 66.22])
- услужне делатности посредовања у промету и закупу непокретности, видети 68.31
- истраживање тржишта и испитивање јавног мњења и статистичка анализа прикупљених података, видети 73.20
- делатности посредовања (маркетинга) у вези са патентима, видети 74.91
- услужне делатности посредовања у изнајмљивању и лизингу материјалних добара и нефинансијских нематеријалних средстава, видети 77.5.
- делатности туристичких агенција, видети 79.11
- услужне делатности посредовања у делатностима подршке пословању (осим финансијског посредовања) неklasификоване на другом месту, видети 82.40
- услужне делатности посредовања у обуци и подучавању, видети 85.61

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- услужне делатности посредовања у медицинским, стоматолошким и другим здравственим услугама, видети 86.97</li> <li>- услужне делатности посредовања у социјалној заштити са смештајем, видети 87.91</li> <li>- услужне делатности посредовања у поправци и одржавању рачунара, предмета за личну употребу и употребу у домаћинству, моторних возила и мотоцикала, видети 95.40</li> <li>- услужне делатности посредовања у личним услужним делатностима, видети 96.40</li> </ul>
		<b>82.3</b>	<b>Организовање састанака и сајмова</b>
		<b>82.30</b>	<b>Организовање састанака и сајмова</b>
			<p>Ова група обухвата организовање, промоцију и/или управљање догађајима, нпр.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословни и трговински сајмови</li> <li>- корпоративни догађаји</li> <li>- опште или специјализоване изложбе</li> <li>- конференције и конвенције</li> <li>- семинари, симпозијуми и радионице</li> <li>- пољопривредне пијаце и сајмови заната</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата управљање и обезбеђивање особља за управљање објектима у којима се одвијају горе поменути догађаји, али само ако се управљање и обезбеђивање особља врши у сарадњи са организацијом, промоцијом и/или управљањем таквим догађајима.</p> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- постављање изложбених штандова и инсталација на штандовима, видети област 43</li> <li>- организацију културних догађаја (нпр. филмских фестивала, мјузикла или плесних фестивала), видети 90.39</li> <li>- техничко планирање, набавку, постављање и рад аудио-визуелне опреме и специјалних ефеката у вези са организацијом уметничких догађаја, видети 90.39</li> <li>- организацију спортских догађаја, видети 93.19</li> <li>- техничко планирање, набавку, постављање и рад аудио-визуелне опреме и специјалних ефеката у вези са организацијом неуметничких догађаја, видети 93.29</li> <li>- организацију личних церемонија или прослава, укључујући венчања, церемоније давања имена (крштења), рођенданске забаве итд., видети 96.99</li> </ul>
		<b>82.4</b>	<b>Услужне делатности посредовања у делатностима подршке пословању неklasификоване на другом месту</b>
		<b>82.40</b>	<b>Услужне делатности посредовања у делатностима подршке пословању неklasификоване на другом месту</b>
			<p>Ова група обухвата услужне делатности посредовања у делатностима подршке пословању неklasификоване на другом месту, повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију.</p> <p>Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од корисника или пружаоца услуга подршке пословању. Приход од посредничке делатности може обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).</p> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- услуге набавке улазница за посете музејима, историјским и културним местима, позориштима, музичким и спортским манифестацијама</li> <li>- услужне делатности посредовања у играма на срећу</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности заступника и посредника за електричну енергију и природни гас, видети 35.40</li> <li>- услужне делатности посредовања у специјализованим грађевинским услугама, видети 43.60</li> <li>- услужне делатности посредовања у трговини на мало, видети 47.9</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- услужне делатности посредовања у саобраћају, видети 52.3
- услужне делатности посредовања у поштанским и курирским делатностима, видети 53.30
- услужне делатности посредовања у пружању услуге смештаја, видети 55.40
- услужне делатности посредовања у припремању и послуживању хране и пића, видети 56.40
- услужне делатности посредовања у издавању софтвера за видео-игре, видети 58.21
- услужне делатности посредовања у издавању софтвера и преузимању софтвера са интернета, видети 58.29
- услужне делатности посредовања у телекомуникацијама, видети 61.20
- услужне делатности финансијског посредовања и посредовања у осигурању, видети сектор L (нпр. делатности заступника и посредника у осигурању [група 66.22])
- услужне делатности посредовања у промету и закупу непокретности, видети 68.31
- делатности посредовања (маркетинга) у вези са патентима, видети 74.91
- услужне делатности посредовања у изнајмљивању и лизингу материјалних добара и нефинансијских нематеријалних средстава, видети 77.5
- делатности туристичких агенција, видети 79.11
- услужне делатности посредовања у обуци и подучавању, видети 85.61
- резервације термина за медицинске посете, видети 86.97
- услужне делатности посредовања у медицинским, стоматолошким и другим здравственим услугама, видети 86.97
- услужне делатности посредовања у социјалној заштити са смештајем, видети 87.91
- услужне делатности посредовања у поправци и одржавању рачунара, предмета за личну употребу и употребу у домаћинству, моторних возила и мотоцикала, видети 95.40
- услужне делатности посредовања у личним услужним делатностима, видети 96.40

## **82.9 Услугне делатности подршке пословању неklasификоване на другом месту**

Ова грана обухвата делатности агенција за наплату, кредитних бироа, агенција за пословне информације и све делатности подршке неklasификоване на другом месту. Ове делатности се углавном пружају предузећима.

### **82.91 Делатности агенција за наплату потраживања и кредитних бироа**

Ова група обухвата:

- наплату потраживања и дознака наплаћених потраживања корисницима (нпр. услуге наплате рачуна или дугова)
- прикупљање и достављање информација (нпр. о кредитној способности или историји запослења) финансијским институцијама, трговцима на мало и другима који имају потребу да процене кредитну способност појединаца или предузећа

Ова група такође обухвата:

- делатности агенција за бонитет
- услуге одузимања имовине ради принудне наплате

Ова група не обухвата:

- делатности факторинга, видети 64.92

### **82.92 Делатности паковања**

Ова група обухвата:

- делатности паковања уз накнаду или на основу уговора, без обзира да ли оне укључују аутоматизовани процес или не:
  - флаширање течних или гасовитих производа, укључујући пића и храну
  - паковање чврстих материја (блистер паковање, прекривање/обмотавање фолијом итд.)
  - сигурносно паковање фармацеутских препарата
  - етикетирање, жигосање и штампање
  - паковање пошилики и умотавање поклона
- стерилизацију производа у вези са паковањем



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- производњу безалкохолних пића и производњу природне минералне воде, видети 11.07
- делатности паковања које су повезане са превозом, видети 52.26

**82.99 Остале услужне делатности подршке пословању неklasификоване на другом месту**

Ова група обухвата:

- услуге организације прикупљања средстава, уз накнаду или на основу уговора
- услуге судског извештавања или услуге стенографије
- јавне стенографске услуге
- титловање у реалном времену (тј. симултано) састанака, конференција
- услуге припреме бар кода
- услуге обележавања бар кодом
- услуге прикупљања новчића из паркинг часовника
- делатности у вези са управљањем визама и радним дозволама
- услужне делатности управљања ресторанским ваучерима
- пружање помоћи у регистрацији моторних возила
- услужне делатности пресељења
- услуге припреме поклон пакета за рекреативне делатности и забаву
- делатности издавања ваучера и управљање њима
- делатности добротворног групног финансирања (*crowdfunding*)
- услуге домицилације предузећа
- читавање бројила за потрошњу грејања и топле воде, укључујући распоређивање трошкова
- управљање програмима лојалности
- продају пакет аранжмана са унапред резервисаним услугама: облик дистрибуције услуге повезане са путовањем, која може бити било које природе (хотели, ресторани, лична нега, рекреативне услуге итд.)
- трговање крипто средствима без обавеза и посредовање

Ова група не обухвата:

- делатности аукцијских кућа (трговина на велико) и онлајн аукцијске делатности (трговина на велико), видети 46.1
- делатности аукцијских кућа (трговина на мало) и онлајн аукцијске делатности (трговина на мало), видети 47.9
- пружање услуга титловања филмова или трака, видети 59.12
- делатности заједничких сервисних центара (SSC) који обављају стратешке и менаџерске делатности / централизоване делатности, видети 70.10
- пословне и остале управљачке консултантске делатности, видети 70.20
- делатности заједничких сервисних центара (SSC) који пружају комбинацију свакодневних канцеларијско-административних услуга (нпр. пријавница, финансијско планирање, фактурисање и вођење евиденције, услуге обављања кадровских послова, разврставање и слање поште итд.), видети 82.10
- пружање услуга преписивања докумената, видети 82.10
- услужне делатности посредовања у делатностима подршке пословању неklasификоване на другом месту, видети 82.40

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР Р – ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Овај сектор обухвата делатности које имају карактер државне управе, које обично обавља јавна администрација. Обухвата доношење закона и судско тумачење закона и одговарајућих прописа, као и реализовање програма који су засновани на тим законима и прописима, законодавне делатности, опорезивање, националну одбрану, јавни ред и безбедност, имиграционе услуге, спољне послове и управљање програмима државне управе. Овај сектор такође обухвата делатности обавезног социјалног осигурања.

Правни или институционални статус није, сам по себи, одлучујући фактор да делатност припада овом сектору, већ карактер делатности наведених у претходном пасусу. То значи да делатности класификоване негде другде у КД 2025 не потпадају под овај сектор, чак и ако се њима баве државне институције. Нпр. управљање школским системом (тј. прописи, провере, наставни планови и програми) потпада под овај сектор, али сама настава не (видети сектор Q), а затворска или војна болница се класификују у оквиру здравства (видети сектор R). Слично томе, неке делатности описане у овом сектору могу да спроводе невладине јединице.

### 84 Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање

#### 84.1 Државна управа и економска, социјална и еколошка политика

Ова грана обухвата државну управу (нпр. извршну, законодавну и финансијску, на свим нивоима државне управе) и надзор у области социјалних, економских и еколошких политика заједнице.

#### 84.11 Делатности државних органа

Ова група обухвата:

- извршну и законодавну власт централних, регионалних и локалних органа
- делатности министарстава на националном и регионалном нивоу
- управљање фискалним пословима и њихов надзор:
  - пословање пореских органа
  - наплата царина и пореза и истрага у вези са пореским прекршајима
  - управа царина
- извршење буџета и управљање јавним средствима и јавним дугом:
  - прикупљање, наплаћивање и контролисање трошења новца
- управљање свеукупном (јавном) политиком истраживања и развоја и повезаних фондова
- пословање општих служби економског и социјалног планирања и статистичких послова на различитим нивоима државне управе и управљање њима

Ова група не обухвата:

- централно банкарство, видети 64.11
- управљање зградама које поседује или користи државна управа, видети 68.20, 68.3
- управљање политикама истраживања и развоја које имају за циљ повећање личног благостања и повезаних фондова, видети 84.12
- управљање политикама истраживања и развоја које имају за циљ побољшање економског учинка конкурентности, видети 84.13
- управљање политикама истраживања и развоја које се односе на одбрану и повезаних фондова, видети 84.22
- пословање државних архива, видети 91.12

#### 84.12 Регулисање здравствене заштите, образовања, културе и осталих друштвених услуга

Ова група обухвата:

- јавно управљање програмима који имају за циљ повећање личног благостања, нпр.:
  - здравље
  - образовање
  - културу
  - спорт
  - рекреацију

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- животну средину
- становање
- социјалне услуге
- јавно управљање политикама истраживања и развоја и повезаних фондова за ове области

Ова група такође обухвата:

- јавно спонзорство рекреативних и културних делатности
- расподелу донација уметницима
- управљање програмима снабдевања пијаћом водом
- управљање пословима сакупљања и одлагања отпада
- управљање програмима заштите животне средине
- управљање стамбеним програмима

Ова група не обухвата:

- канализацију, одлагање отпада и делатности санације отпада и отпадних вода, видети области 37, 38, 39
- делатности обавезног социјалног осигурања, видети 84.30
- делатности образовања, видети сектор Q
- делатности здравствене заштите, видети област 86
- музеје и друге културне установе, видети област 91
- делатности државних библиотека и архива, видети 91.1
- спортске или остале рекреативне делатности, видети област 93

#### **84.13 Регулисање и допринос ефикаснијем пословању предузећа**

Ова група обухвата:

- јавно управљање различитим економским областима и њихово уређење, укључујући расподелу субвенција, нпр.:
- пољопривреда
- коришћење земљишта
- енергетски и рударски ресурси
- инфраструктура
- саобраћај
- комуникације
- угоститељство и туризам
- трговина на велико и мало
- управљање политикама истраживања и развоја и повезаних фондова за побољшање економског учинка
- управљање општим пословима у области рада
- примену мера регионалног развоја (нпр. мере за смањење незапослености)

Ова група такође обухвата:

- делатности националних агенција за информациону безбедност
- финансијску регулацију у вези са пословањем предузећа и заштитом потрошача и остале шире регулаторне финансијске делатности

Ова група не обухвата:

- делатности монетарног надзора који спроводи централна банка, видети 64.11
- финансијски надзорни орган за финансијске услужне делатности, осим осигурања и пензијских фондова (који није централна банка), видети 66.11
- финансијски надзорни орган за осигурање и пензијске фондове (који није централна банка), видети 66.29
- делатности истраживања и експерименталног развоја, видети област 72

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>84.2</b>	<p><b>Пружање услуга друштву у целини</b></p> <p>Ова грана обухвата делатности спољних послова, послова одбране, правосуђа, очувања јавног реда и безбедности.</p>
		<b>84.21</b>	<p><b>Спољни послови</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање министарства иностраних послова и дипломатско-конзуларних представништава у иностранству или при међународним организацијама и управљање њима</li> <li>- управљање, пословање и подршку информационим и културним услугама намењеним дистрибуцији изван државних граница</li> <li>- пружање помоћи страним државама без обзира на то да ли се помоћ упућује преко међународних организација или не</li> <li>- пружање војне помоћи страним државама</li> <li>- управљање спољнотрговинским, међународним финансијским и иностраним техничким пословима</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- службе међународне заштите лица избеглих са подручја захваћених катастрофом или конфликтним ситуацијама, видети 88.99</li> <li>- делатности екстериторијалних органа и организација, видети 99.00</li> </ul>
		<b>84.22</b>	<p><b>Послови одбране</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- управљање, надзор и вођење војних одбрамбених послова и копнене, поморске, ваздушне и свемирске одбрамбене снаге, нпр.:</li> <li>• борбене снаге копнене војске, морнарице и ваздухопловства и противваздухопловне одбране</li> <li>• инжењерске, транспортне, комуникационе, обавештајне, материјалне, персоналне и друге неборбене снаге и команде</li> <li>• резервне и помоћне снаге одбране</li> <li>• војну логистику (обезбеђивање опреме, објеката, залиха итд.)</li> <li>• делатности здравствене заштите војног особља на терену</li> <li>- управљање, пословање и подршку снагама цивилне одбране</li> <li>- подршку изради планова за ванредне ситуације и извођењу вежби у које су укључене цивилне установе и становништво</li> <li>- управљање политикама истраживања и развоја у области одбране и фондовима намењеним за те сврхе</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности истраживања и експерименталног развоја, видети област 72</li> <li>- пружање војне помоћи страним земљама, видети 84.21</li> <li>- делатности војних судова, видети 84.23</li> <li>- обезбеђивање хитног снабдевања у земљи у случају мирнодопских катастрофа, видети 84.24</li> <li>- образовне делатности војних школа, гимназија, високошколских установа и академија, видети 85.40</li> <li>- делатности војних болница, видети 86.10</li> </ul>
		<b>84.23</b>	<p><b>Судске и правосудне делатности</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање судова опште и посебне надлежности и правосудног система и управљање њима</li> <li>- доношење пресуда и тумачење закона</li> <li>- делатности јавних тужилаца</li> <li>- арбитражу грађанских тужби</li> <li>- управљање заводима за извршење кривичних санкција и пружање корективних услуга, укључујући услуге рехабилитације</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- правне савете и заступање у грађанским, кривичним и другим споровима, видети 69.10
- делатности затворских школа, видети област 85
- делатности затворских болница, видети 86.10

#### **84.24 Обезбеђивање јавног реда и безбедности**

Ова група обухвата:

- управљање и пословање редовних и резервних полицијских снага уз подршку јавних власти и лучке, граничне, обалске страже и других специјалних полицијских снага, укључујући спровођење закона о саобраћају, регистрацију странаца, вођење евиденције о хапшењима
- обезбеђивање хитног снабдевања у земљи у случају мирнодопских катастрофа

Ова група такође обухвата:

- делатности добровољних удружења која обезбеђују заштиту јавне безбедности

Ова група не обухвата:

- пословање полицијских лабораторија, видети 71.20
- коришћење особља обезбеђења за догађаје, концерте, сајмове и изложбе, видети 80.01
- управљање војним оружаним снагама и њихово вођење, видети 84.22

#### **84.25 Делатности ватрогасних јединица**

Ова група обухвата:

- ватрогасне делатности:
  - управљање и пословање редовних и помоћних ватрогасних јединица у превенцији пожара, гашењу пожара, спасавању људи и животиња, помоћи у цивилним непогодама, поплавама, саобраћајним незгодама итд., укључујући гашење пожара на основу уговора или уз накнаду
  - делатности надзорника плажа, тј. спасилаца
  - делатности спасилачких операција на отвореним водама и у планинама

Ова група не обухвата:

- службе за превенцију и гашење шумских пожара, видети 02.40
- службе за превенцију пожара и ватрогасне службе на нафтним и гасним пољима, видети 09.10
- противпожарне и ватрогасне делатности на аеродромима, видети 52.23

### **84.3 Обавезно социјално осигурање**

#### **84.30 Обавезно социјално осигурање**

Ова група обухвата:

- финансирање обавезних програма социјалног осигурања и управљање њима, нпр.:
  - осигурање од болести, повреде на раду и незапослености
  - пензијско осигурање
  - покриће губитака прихода током породилског одсуства, привремене неспособности за рад, услед смрти супружника

Ова група не обухвата:

- допунско или добровољно здравствено осигурање, видети 65.12
- обезбеђивање пензија искључиво за запослене или чланове уплатиоца доприноса, видети 65.30
- управљање здравственим и социјалним услугама, видети 84.12
- пружање услуга социјалне помоћи са смештајем, видети област 87
- пружање услуга социјалне помоћи и социјалног рада (без смештаја), видети 88.10, 88.99

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР Q – ОБРАЗОВАЊЕ

Овај сектор обухвата образовање на свим нивоима и за све професије. Подучавање се може изводити усмено или писмено и може бити реализовано посредством радија, телевизије, интернета или дописним путем.

Делатности образовања су оне које имају образовни програм, временски оквир и евалуацију постигнутог знања.

Обухвата формално почетно образовање на различитим нивоима, које пружају различите институције у редовном школском систему, осмишљено за ученике као континуирани образовни пут пре њиховог првог уласка на тржиште рада, као и формално образовање ван редовног школског система са програмима и квалификацијама који су еквивалентни почетном образовању (образовање одраслих, програми описмењавања итд.).

Такође су обухваћене делатности образовања на одговарајућим нивоима које пружају војне школе и академије, школе у затворима итд.

Овај сектор обухвата обавезно школовање и школовање које није обавезно, као и јавно и приватно образовање.

За сваки ниво образовања, укључено је и специјално образовање за особе са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Гране од 85.1 до 85.4 обухватају делатности формалног образовања дефинисане према међународној класификацији образовних програма (класификација ISCED-P 2011). Као последица тога, подела категорија у овом сектору заснована је на нивоу образовања дефинисано класификацијом ISCED-P 2011\*. Делатности образовних институција које пружају образовање за ISCED-P 2011 ниво 0 класификоване су у групу 85.10, за ISCED-P 2011 ниво 1 у групу 85.20, за ISCED-P 2011 ниво 2 категорија 24 и ниво 3 категорија 34 у групу 85.31, за ISCED-P 2011 ниво 2 категорија 25 и ниво 3 категорија 35 у групу 85.32, за ISCED-P 2011 ниво 4 у групу 85.33 и за ISCED-P 2011 ниво од 5 до 8 у грану 85.4.

Образовне установе класификоване у гране од 85.2 до 85.4 овлашћене су да потврде успешан завршетак образовног програма, обично у облику документа који је званично признат од релевантних националних образовних институција.

НАПОМЕНА: \* Мапирања (везе) између нивоа образовања и назива квалификација могу се наћи овде:

<https://europa.eu/!mDwYbG>

Овај сектор такође узима у обзир и разлике између формалних и неформалних образовних програма које су дефинисане Европском класификацијом активности учења (*European classification of learning activities - CLA*). Дакле, она обухвата и неформално образовање/обуку, које се првенствено односи на спортско, уметничко и рекреативно образовање, и делатности подршке образовању у гранама 85.5 и 85.6.

Овај сектор обухвата такође и образовне делатности које спроводе samozапослени / за сопствени рачун / појединци / независни предавачи (ментори, тутори, академици, инструктори), и такве делатности треба класификовати у грану 85.5.

Овај сектор обухвата и делатности које се односе на управљање, инспекцију, пословање или подршку школама и другим институцијама које пружају образовање, као и координацију спортских програма.

Овај сектор не обухвата:

- делатности дневног чувања деце и бриге о њима, видети 88.91

### 85

#### Образовање

#### 85.1

#### Предшколско образовање

#### 85.10

#### Предшколско образовање

Ова група обухвата:

- предшколско образовање, које се дефинише као почетна фаза организоване наставе која је првенствено намењена да веома малу децу уведе у окружење школског типа, чиме се омогућава деци да премосте разлике између породичног и школског окружења.

Ова група не обухвата:

- делатности дневног чувања деце и бриге о њима, видети 88.91

#### 85.2

#### Основно образовање

#### 85.20

#### Основно образовање

Ова група обухвата основно образовање: теоријско и практично подучавање које ђацима пружа добро основно образовање у читању, писању и математици, као и елементарно разумевање других предмета (нпр. историје, географије, природних наука, друштвених наука, уметности и музике).

Ова група такође обухвата обезбеђивање образовних програма унутар или ван школског система, који су по садржају еквивалентни програмима у основном образовању, али су намењени онима који се сматрају престарим за упис у основне школе. Примери таквих програма су програми за описмењавање одраслих, програми друге шансе или програми реинтеграције.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- неформално образовање и обуку без обзира на узраст или област образовања, видети 85.5
- делатности дневног чувања деце и бриге о њима, укључујући дневну бригу о ученицима у тзв. дневном боравку, видети 88.91

**85.3**

### **Средње образовање и образовање после средњег које није високо**

Ова грана обухвата обезбеђивање општег средњег образовања и техничког и средњег стручног образовања.

Ова грана такође обухвата образовне програме унутар или ван школског система, који су по садржају еквивалентни програмима у средњем образовању, али су намењени онима који се сматрају престарим за упис у средње школе. Примери таквих програма су програми за описмењавање одраслих, програми друге шансе или програми реинтеграције.

Ова грана не обухвата:

- неформално образовање и обуку, видети 85.5

#### **85.31 Средње опште образовање**

Ова група обухвата пружање образовања које поставља основу за целоживотно учење и лични развој и које омогућава даље ширење образовних могућности. Делатности класификоване у ову групу заснивају се на програмима који су вишепредметно оријентисани, а које предаје стручно специјализовани наставни кадар, и најчешће ангажују неколико наставника који изводе наставу у својој области специјализације.

Специјализација предмета на овом нивоу често почиње да утиче чак и на образовно искуство оних који похађају општи програм. Такви програми су осмишљени да квалификују ученике било за техничко и стручно образовање или за упис на високо образовање, без посебне предметне припреме.

Ова група обухвата:

- ниже опште средње образовање (више разреде основне школе), које мање-више одговара узрасту одређеном за обавезно школовање
- више опште средње образовање (гимназије), без обзира да ли омогућава приступ високом образовању или не

Ова група не обухвата:

- неформално образовање и обуку, видети 85.5

#### **85.32 Средње стручно образовање**

Ова група обухвата пружање образовања у ком је нагласак на специјализацији предмета и подучавању теоријским основама те стицању практичних вештина које се обично повезују са постојећим или будућим занимањем. Циљ програма може бити пружање општих знања потребних за запошљавање, али и припрема за одређено занимање или професију.

Ова група обухвата:

- средње техничко и стручно образовање које претходи образовању и програмима обуке дефинисаним у 85.33

Ова група такође обухвата програме који одговарају дефиницији формалног образовања и обуке, нпр. у следећим областима:

- обука за туристичког водича
- обука за куvara, хотелијера и угоститеља
- козметолошке и фризерске школе
- обука за поправку рачунара
- делатности образовања у ауто-школама за професионалне возаче (нпр. камиона, градских аутобуса, путничких аутобуса) и школама за возаче виљушкарa и професионалне пилоте (укључујући обуку за пилоте дрoнова)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- техничко и стручно образовање после средњег које није високо (специјализација после средње школе), видети 85.33
- високо техничко и стручно образовање, видети 85.40
- неформално стручно образовање и обуку, видети 85.5
- пружање обуке у уметности за потребе бављења хобијем, у сврхе рекреирања и самоусавршавања, видети 85.52
- образовне делатности ауто-школа које нису намењене професионалним возачима, видети 85.53
- обуку за посао који је у склопу делатности социјалног рада без смештаја, видети 88.10, 88.99

### **85.33 Образовање после средњег које није високо**

Ова група обухвата пружање образовања и програма обуке након средњег образовања (општег и стручног), које се не може сматрати високим образовањем; ово се односи на програме општег и стручног образовања и обуке након средњег образовања (специјализација после средње школе). Такође може обухватати пружање додатног образовања након средњег образовања као припрему за високо образовање или за стручно образовање после средњег које није високо.

Ова група не обухвата:

- високо техничко и стручно образовање, видети 85.40
- неформално образовање и обуку, видети 85.5

## **85.4 Високо образовање**

### **85.40 Високо образовање**

Ова група обухвата похађање академских и струковних студијских програма и стицање диплома на првом, другом и трећем степену студија, као и стицање сертификата о завршеном кратком програму студија.

Ова група обухвата образовање на државним и приватним универзитетима на нивоу:

- кратког програма студија, обично заснованим на практичном учењу које одговара обављању дате професије и припрему полазника за улазак на тржиште рада или друге програме високог образовања
- студија првог степена, где се уписују кандидати са сведочанством о завршеној средњој школи и које воде до првог степена квалификације
- студија другог степена, где се уписују кандидати који имају најмање завршене квалификације првог степена и воде до квалификације другог степена
- интегрисане академске студије, где се уписују кандидати са сведочанством о завршеној средњој школи и воде до квалификације другог степена
- постдипломских студија, где се уписују кандидати који су завршили најмање студије првог степена и воде до постдипломских квалификација
- студија трећег степена (обука за студенте докторских студија), где се уписују кандидати који су завршили најмање студије другог степена и воде до квалификације трећег степена

Образовање се изводи посредством редовних и ванредних студија.

Ова група такође обухвата:

- кратке програме студија стручног образовања и обуке на нивоу 5 ISCED-P 2011
- програме струковног образовања и обуке на ISCED-P 2011 нивоу 6 и ISCED-P 2011 нивоу 7
- образовне делатности уметничких школа које пружају високо образовање
- програме образовања одраслих или континуираног образовања који су по сложености садржаја еквивалентни образовању које се стиче у образовним делатностима које су већ класификоване на овом нивоу

Ова група не обухвата:

- неформално образовање и обуку, видети 85.5



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**85.5           Остало образовање**

Ова грана обухвата образовање (укључујући неформално) које није део почетног образовања у редовном школском систему, нити је еквивалентно програмским садржајима и квалификацијама које се стичу тим програмима. Обухвата обуку за било коју професионалну, саморазвојну сврху, или обуку из хобија, како за децу тако и за одрасле, укључујући неформално континуирано стручно образовање и обуку. Неформално образовање је дефинисано ISCED-П 2011 класификацијом као институционализовано, планирано и са намером да га пружалац услуга образовања обезбеди као додатак, алтернативу и/или допуну формалном образовању у оквиру процеса целоживотног учења појединаца. Циља на људе свих узраста, али не мора нужно да примењује континуирану структуру обуке; може бити кратког трајања и/или ниског интензитета и обично се изводи у облику кратких курсева, радионица или семинара.

Ова грана обухвата држање спортске обуке за групе или појединце, наставу страног језика, наставу из уметности, глуме или музике, као и другу наставу или специјализовану обуку коју пружају кампови и образовни центри, што није упоредиво са образовањем у гранама од 85.1 до 85.4.

Ова грана такође обухвата образовне делатности које воде самозапослени / за сопствени рачун / појединци / независни предавачи (тутори, ментори, предавачи, инструктори).

Ова грана не обухвата формалне образовне делатности које су наведене у гранама од 85.1 до 85.4, тј. предшколско образовање, основно образовање, средње образовање, образовање након средње школе које није високо или високо образовање.

**85.51   Образовање у области спорта и рекреације**

Ова група обухвата пружање обуке у спортским делатностима групама или појединцима (нпр. у камповима или школама спорта). Делатности које обављају спортски кампови са обезбеђеном наставом и преноћиштем и дневни кампови такође су овде обухваћени. Обука се може одвијати у различитим објектима (нпр. у салама за тренинг чији су власници корисници, у образовним установама) и коришћењем различитих средстава, укључујући интернет. Инструкције које се пружају у овој групи нуде структуриране образовне аранжмане (нпр. односи ученик–наставник), који су посебно дизајнирани за образовање и подучавање. Међутим, то не води до квалификација од основног до високог нивоа образовања.

Ова група обухвата:

- спортску наставу у камповима или школама
- гимнастичку обуку
- обуку јахања
- обуку пливања
- обуку у борилачким вештинама
- обуку у игрању карата (нпр. бриџ)
- обуку у игрању друштвених игара
- часове јоге или пилатеса
- обуку за е-спорт

Ова група такође обухвата:

- делатности професионалних спортских инструктора, наставника, тренера

Ова група не обухвата:

- делатности које обезбеђују академске школе, факултети и универзитети, видети 85.40
- културно образовање, видети 85.52
- спортску обуку у спортским клубовима, видети 93.12
- фитнес обуке у фитнес центрима, јога студијама и сличним објектима, видети 93.13

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 85.52 **Образовање у области културе**

Ова група обухвата пружање обуке из уметности, глуме и музике (нпр. у школама, студијима, на приватним часовима). Обезбеђени су структурирани образовни програми посебно дизајнирани за образовање и подучавање (нпр. односи и/или интеракција између ученика и наставника). Таква обука служи углавном за потребе бављења хобијем, у сврхе рекреирања и самоусавршавања, и не води до стицања квалификација од основног до високог нивоа образовања.

Ова група обухвата:

- музичку обуку
- обуку из уметности
- плесну обуку
- обуку из глуме, ликовних уметности, извођачких уметности и фотографије

Ова група такође обухвата:

- делатности професионалних инструктора и наставника уметности

Ова група не обухвата:

- образовне делатности драмских, ликовних, сценских и фотографских школа, које воде до квалификација на средњем, после средњег које није високо или високом нивоу образовања, видети 85.3, 85.40
- наставу страних језика, видети 85.59
- делатности посредовања, видети 88.99

### 85.53 **Делатности школа за возаче**

Ова група обухвата образовне делатности ауто-школа које нису намењене професионалним возачима.

Ова група такође обухвата:

- образовне делатности школа за летење, једрење, управљање пловилима, поморство које не издају комерцијалне сертификате и дозволе

Ова група не обухвата:

- образовне делатности ауто-школа и школа летења за професионалне возаче и професионалне пилоте, видети 85.32

### 85.59 **Остало образовање неklasификовано на другом месту**

Ова група обухвата:

- образовање које није дефинисано према степенима образовања
- академско менторство
- поправне курсеве
- припремне часове за полагање стручних испита (ради стицања стручних сертификата)
- наставу језика и подучавање конверзацијским вештинама
- обуку за рад на рачунару (нпр. општа употреба рачунара, курсеве програмирања, коришћење рачунарских апликација)
- курсеве опуштања (нпр. курсеве медитације, технике дисања, курсеве свесности кроз покрет, курсеве о техникама ослобађања од стреса и анксиозности)
- курсеве шивења
- курсеве енологије
- курсеве породичног живота (нпр. школе за децу и родитеље)
- обуку о средствима за заштиту биља
- делатности професионалних инструктора и наставника у областима које нису спорт, уметност нити обука за возаче

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- обуку за спасиоце
- обуку за преживљавање
- обуку за јавне наступе
- обуку у брзом читању

Ова група не обухвата:

- формалне програме описмењавања одраслих, видети 85.20
- опште средње образовање, видети 85.31
- средње техничко и стручно образовање и обуку, видети 85.32
- забавне делатности у домовима за пензионере, видети 93.29

**85.6**

### **Делатности подршке образовању**

#### **85.61 Услугне делатности посредовања у обуци и подучавању**

Ова група обухвата посредовање у услужним делатностима у обуци и подучавању повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, без посредника који пружа овакве услуге. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од корисника или од пружаоца услужне делатности обуке или подучавања. Приход за делатности посредовања може обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

#### **85.69 Делатности подршке образовању неklasификоване на другом месту**

Ова група обухвата:

- ненаставне делатности које су подршка образовним процесима или системима:
- образовни консалтинг
- саветодавне делатности у вези са избором занимања и каријере
- саветодавне делатности за усмеравање у образовању
- делатности евалуације образовног тестирања
- делатности образовног тестирања
- организацију програма размене студената
- испитивање и тестирање регулисаних професија (нпр. пилота)
- развој наставних планова и програма
- стручне и рехабилитационе делатности које испитују способност учења

Ова група не обухвата:

- истраживање и експериментални развој у друштвеним и хуманистичким наукама, видети 72.20

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР R – ЗДРАВСТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Овај сектор обухвата широког спектар делатности пружања здравствене и социјалне заштите. Ове делатности се могу обављати у установама које су у надлежности јавне управе или у приватној пракси.

86

### Здравствене делатности

Ова област обухвата делатности краткотрајне или дуготрајне хоспитализације у здравственим установама. Обухвата општу или специјалистичку медицинску/хируршку негу која се пружа у болницама, превентивним установама, установама за медицинску негу, старачким домовима, болницама за ментално здравље, рехабилитационим центрима и другим здравственим установама које имају смештајне капацитете и које се ангажују у пружању дијагностичког и медицинског лечења првенствено болничким пацијентима, са широким спектром здравствених стања.

Ова област такође обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине, од стране лекара опште праксе и лекара специјалиста и хирурга. Обухвата делатности стоматолошке праксе, опште или специјалистичке, као и ортодонтске делатности.

Поред тога, обухваћене су медицинске, куративне, рехабилитационе или превентивне делатности које не обавља здравствена служба, већ медицинско особље и здравствени професионалци који не раде у болницама и немају лекарску праксу.

Ова област такође обухвата остале здравствене делатности (нпр. делатности медицинских лабораторија, банака крви, банака сперме, банака органа за трансплантацију итд., укључујући прикупљање, обраду, складиштење и отпрему).

Ова област не обухвата:

- ветеринарске делатности, видети 75.00

86.1

### Делатности болница

86.10

### Делатности болница

Ова група обухвата здравствене делатности које се обављају у болницама у којима је правно дозвољено лечење пацијената.

Ова група обухвата:

- краткотрајно или дуготрајно пружање медицинских, дијагностичких и терапијских услуга, укључујући услуге лекара, медицинских сестара и друге здравствене услуге пацијентима у болници и специјализоване услуге смештаја које захтевају пацијенти, које се пружају у општим болницама и специјалистичким болницама (нпр. клиникама, институтима, клиничко-болничким центрима, клиничким центрима, болницама непрофитних организација, универзитетским болницама, војним болницама и затворским болницама)

Делатности су углавном усмерене на хоспитализоване пацијенте, спроводе се под непосредним надзором доктора медицине и обухватају:

- делатности медицинског и немедицинског особља

- делатности лабораторија и техничких служби, укључујући радиолошке и анестезиолошке делатности

- делатности службе хитне помоћи

- пружање услуга операционих сала, апотекарских услуга, исхране и осталих болничких услуга

- делатности центара за планирање породице који пружају медицински третман (нпр. у случају стерилитета, прекида трудноће), са смештајем

Ова група такође обухвата:

- делатности у вези са менталним здрављем или психијатријским болницама, пружање дијагностичког и медицинског третмана

Ова група не обухвата:

- лабораторијско испитивање и преглед свих врста материјала и производа, осим медицинских лабораторијских испитивања, видети 71.20

- ветеринарске делатности, видети 75.00

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- здравствене делатности за војна лица на терену, видети 84.22
- услуге приватних консултаната за хоспитализоване пацијенте, видети 86.2
- делатности стоматолошке праксе опште или специјалистичке природе (нпр. стоматологија, ендодонтска и дечија стоматологија); орална патологија, ортодонтске делатности, видети 86.23
- услуге дијагностичког снимања и делатности медицинске лабораторије које нису део болничке делатности, видети 86.91
- превоз пацијената амбулантним возилима, видети 86.92

## 86.2 Делатности медицинске и стоматолошке праксе

Ова грана обухвата здравствено саветовање и лечење од стране доктора опште медицине и доктора медицине специјалисте (нпр. доктора медицине, стоматолога), којима је правно дозвољено лечење пацијената.

Ове делатности се могу обављати у приватној пракси, групној пракси и у специјалистичким службама у оквиру домова здравља, клиника, амбуланти, нпр. у склопу фирми, школа, домова за старије особе, радничких и друштвених организација, као и у домовима пацијената.

Ова грана такође обухвата:

- услуге приватних консултаната за хоспитализоване пацијенте

### 86.21 Делатности опште медицинске праксе

Ова група обухвата:

- медицинско саветовање и лечење у области опште медицине које обављају доктори опште медицине

Ова група не обухвата:

- делатности болница, видети 86.10
- делатности медицинских специјалиста, видети 86.22
- делатности медицинских сестара и бабица, видети 86.94
- делатности физиотерапеута, видети 86.95
- делатности традиционалне, комплементарне и алтернативне медицине, видети 86.96

### 86.22 Делатности специјалистичке медицинске праксе

Ова група обухвата:

- медицинске консултације и лечење у области специјалистичке медицине од стране доктора специјалиста и хирурга

Ова група такође обухвата:

- центре за планирање породице који пружају медицински третман (нпр. стерилизацију, прекид трудноће), без мештаја
- делатности естетске хирургије које обављају лекари специјалисти
- лечење у амбулантама или дневним болницама (нпр. дијализа, хемотерапија, инсулинска терапија, респираторни третман, лечење зрачењем)
- медицинску анализу и тумачење дијагностичких медицинских слика (рендген, електрокардиограм, ендоскопија итд.)
- делатности психијатара
- делатности центара за вакцинацију (имунизација, инокулација)
- делатности центара за тромбозу

Ова група не обухвата:

- делатности болница, видети 86.10
- делатности медицинских сестара и бабица, видети 86.94
- делатности физиотерапеута, видети 86.95
- делатности третмана лепоте које не обављају лекари специјалисти (нпр. од стране козметолога), видети 96.22

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>86.23</b>	<p><b>Делатности стоматолошке праксе</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности стоматолошке праксе опште или специјалистичке природе (нпр. стоматологија, ендодонтска и дечија стоматологија); орална патологија</li> <li>- ортодонтске делатности</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- стоматолошке делатности у операционим салама</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- израду вештачких зуба, протеза и протетичког прибора у зуботехничким лабораторијама, видети 32.50</li> <li>- делатности болница, видети 86.10</li> <li>- делатности стоматолошког особља (нпр. зубних хигијеничара, стоматолошких и зубних техничара), видети 86.99</li> </ul>
		<b>86.9</b>	<p><b>Остале здравствене делатности</b></p> <p>Ова грана обухвата медицинске, куративне, рехабилитационе или превентивне делатности (без пружања услуга смештаја) које обављају медицинско особље и здравствени професионалци који не раде у болницама и немају лекарску праксу.</p>
		<b>86.91</b>	<p><b>Услуге дијагностичког снимања и делатности медицинских лабораторија</b></p> <p>Ова група обухвата делатности медицинских лабораторија које пружају аналитичке или дијагностичке услуге (без саме медицинске анализе или тумачења), укључујући анализу телесних течности или генетско тестирање, директно амбулантним пацијентима, са препорукама здравствених радника или без њих, нпр.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- рендгенске лабораторије и други центри за дијагностику</li> <li>- лабораторије за анализу крви</li> <li>- секвенцирање ДНК за искључивање или лечење одређене болести</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности лабораторија за допинг контролу</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- немедицинска лабораторијска испитивања, делатности испитивања у области хигијене хране, делатности форензичких лабораторија, видети 71.20</li> <li>- медицинску анализу и тумачење дијагностичких медицинских слика (рендген, електрокардиограм, ендоскопија итд.), видети 86.22</li> <li>- делатности центара са подацима о геномима и банака крви и органа (за трансплантацију), видети 86.99</li> </ul>
		<b>86.92</b>	<p><b>Превоз пацијената амбулантним возилима</b></p> <p>Ова група обухвата амбулантни превоз пацијената било којим видом превоза, укључујући авионе. Возила хитне помоћи са медицинским особљем / лекарима обично су опремљена опремом за прву помоћ и спасавање живота.</p> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- специјализовани превоз пацијената у пратњи болничара</li> <li>- примарну негу коју пружа болничар или лекар током превоза пацијента амбулантним возилом</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- превоз пацијената возилима без медицинског особља и опреме за прву помоћ и спасавање живота, видети области 49, 50</li> <li>- превоз пацијената авионима без медицинског особља и без опреме за прву помоћ и спасавање живота, видети област 51</li> <li>- транспорт крви и телесних течности/органа, видети 86.99</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**86.93 Делатности психолога и психотерапеута, осим лекара**

Ова група обухвата:

- консултације и делатности лечења од стране психолога (нпр. клиничких психолога, здравствених психолога, психотерапеута), осим лекара

Ова група такође обухвата:

- музикотерапијске делатности које обављају психотерапеути или психолози

Ова група не обухвата:

- делатности психијатара, видети 86.22

**86.94 Делатности медицинских сестара и бабица**

Ова група обухвата делатности медицинских сестара и бабица које не обављају лекари, нпр.:

- делатности самосталних медицинских сестара, које раде у сопственим просторијама за консалтинг или у домовима пацијената
- делатности породилишта без сталног надзора лекара

Ова група такође обухвата:

- палијативну медицинску негу за амбулантне пацијенте

Ова група не обухвата:

- породилишта у болницама под непосредним надзором лекара, видети 86.10
- делатности установа за негу са смештајем, видети 87.10
- услуге кућне неге, видети 88.10

**86.95 Делатности физиотерапеута**

Ова група обухвата терапије које пружају независни професионалци ради побољшања мобилности, враћања функција или смањења болова. Терапије које се пружају обухватају физиотерапију итд.

Ова група такође обухвата:

- делатности терапеута медицинске масаже
- делатности ерготерапеута
- делатности радног терапеута

Ова група не обухвата:

- делатности остеопата, видети 86.96
- делатности киропрактичара, видети 86.96
- технике третмана тела (нпр. шијацу, тајландска масажа, ватсу, туина, ћи конг), видети 86.99
- делатности салона за немедицинску масажу, видети 96.23

**86.96 Делатности традиционалне, комплементарне и алтернативне медицине**

Ова група обухвата пружање превентивних, куративних или рехабилитационих здравствених услуга од стране здравствених професионалаца. Здравствене користи ових услуга нису засноване на научним подацима за дијагностиковање и лечење болести и до сада нису у потпуности процењене на начине који би могли бити универзално прихваћени као засновани на доказима.

Ова група обухвата:

- пружање услуга традиционалне медицине које обухватају низ дугогодишњих пракси и оних које су још увек у развоју, развијених у различитим друштвима пре или током развоја модерне медицине (нпр. традиционалне кинеске терапије као што су акупунктура и кинески биљни лекови, унани, традиционални афрички лекови)
- пружање комплементарних терапијских услуга (нпр. Александер техника, ароматерапија, Бахова терапија и друге цветне терапије, терапија тела, ајурведа, биљна медицина, натуропатија, нутритивна терапија)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- пружање алтернативних терапијских услуга (нпр. хомеопатија, киропрактички третмани, остеопатија, кристалотерапија, иридологија, кинезиологија, радионика)</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности исцелитеља</li> <li>- хипнотерапију</li> <li>- делатности рефлексологије</li> <li>- корективне терапеуте (<i>remedial therapists Cesar and Mensendieck</i>)</li> <li>- напрапатију</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- технике третмана тела (нпр. шијацу, тајландска масажа, ватсу, туина, ћи конг), видети 86.99</li> </ul>
		<b>86.97</b>	<p><b>Услугне делатности посредовања у медицинским, стоматолошким и осталим здравственим услугама</b></p> <p>Ова група обухвата посредовање у медицинским, стоматолошким и осталим здравственим услугама, повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, без посредника који пружа медицинске, стоматолошке и остале здравствене услуге које се посредују. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од корисника или пружаоца медицинских, стоматолошких и осталих здравствених услуга. Приходи од делатности посредовања могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).</p> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- резервације термина за медицинске, стоматолошке и остале здравствене услуге</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- услужне делатности посредовања у социјалној заштити са смештајем, видети 87.91</li> </ul>
		<b>86.99</b>	<p><b>Остале здравствене делатности неклассификоване на другом месту</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- здравствене делатности неклассификоване на другом месту: <ul style="list-style-type: none"> <li>• делатности медицинског особља у области оптометрије, хидротерапије, логопедије, подијатрије/кироподије итд.</li> </ul> </li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности стоматолошког медицинског особља (нпр. стоматолошких терапеута, стоматолошких сестара техничара или зубних хигијеничара), који могу радити у одсуству стоматолога, али под њиховим повременим надзором</li> <li>- делатности банака крви, ткива, сперме, банака органа за трансплантацију, биобанака, центара података о геномима итд., укључујући прикупљање, обраду, складиштење и отпрему</li> <li>- пословање регистара донора коштане сржи</li> <li>- делатности ортоптичара</li> <li>- делатности подијатара</li> <li>- делатности кожных терапеута</li> <li>- делатности праћења здравља (исхрана одојчади, здравље деце)</li> <li>- делатности дијететичара</li> <li>- превентивне здравствене делатности и откривање болести (рак, туберкулоза, венеричне болести)</li> <li>- транспорт крви и телесних течности/органа</li> <li>- шијацу, тајландска масажа, ватсу, туина, ћи конг</li> <li>- делатности терапије животињама (тј. хипотерапије)</li> <li>- хидротерапија дебелог црева</li> <li>- терапија плесом и покретом</li> <li>- арт терапија</li> </ul>



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- производњу вештачких зуба, протеза и протетских апарата у зуботехничким лабораторијама, видети 32.50
- немедицинска лабораторијска испитивања, видети 71.20
- делатности испитивања у области хигијене хране, видети 71.20
- делатности болница, видети 86.10
- делатности медицинске и стоматолошке праксе, видети 86.2
- делатности дијагностичког снимања и медицинских лабораторија, видети 86.91
- делатности психолога (нпр. клиничких психолога, здравствених психолога, психотерапеута, осим лекара), видети 86.93
- делатности медицинских сестара и бабица, видети 86.94
- делатности физиотерапеута, видети 86.95
- делатности терапеута медицинске масаже, видети 86.95
- делатности установа за негу са смештајем, видети 87.10
- делатности салона за немедицинску масажу, видети 96.23

87

#### **Делатности социјалне заштите са смештајем**

Ова област обухвата пружање социјалне заштите са смештајем у комбинацији са негом, надзором или другим врстама бриге и неге према захтевима корисника (штићеника) који су смештени у таквим установама. Социјална заштита са смештајем је комбинација здравствених и социјалних услуга, где су здравствене услуге на нивоу услуге медицинске неге. Делатности социјалне заштите са смештајем обезбеђене су за кориснике, који могу боравити привремено.

Ова област такође обухвата делатности социјалних смештајних центара (пружање редовног социјалног смештаја на местима посебно изграђеним или прилагођеним за одређене циљне групе). Јединице су класификоване у зависности од циљних група (деца до три године, старије особе, особе са инвалидитетом итд.).

Ова област не обухвата:

- делатности социјалне заштите са медицинском негом без смештаја, видети 86.94
- делатности социјалне заштите без смештаја, видети област 88

87.1

#### **Делатности социјалне заштите са смештајем и медицинском негом**

##### **87.10 Делатности социјалне заштите са смештајем и медицинском негом**

Ова група обухвата пружање социјалне заштите са смештајем, уз медицинску помоћ, негу и рехабилитацију. Ове установе имају стално особље регистрованих или лиценцираних медицинских сестара које, заједно са другим особљем, пружају медицинску негу и бригу о корисницима. Услуге медицинске бриге и неге обично обухватају давање лекова, постављање медицинских дијагноза и превијање рана и углавном се пружају без надзора присутног лекара.

Ова група обухвата делатности:

- домова за старије особе са медицинском негом
- домова за опоравак (рехабилитацију), осим установа за ментално здравље и болести зависности
- установа за дневни боравак одраслих и старијих особа са медицинском негом
- домова за смештај особа која пате од тешких и неизлечивих болести са медицинском негом (хоспицијум [*hospice*])
- домова за смештај онемоћалих особа са палијативним збрињавањем

Ова група не обухвата:

- палијативну медицинску негу за амбулантне пацијенте, видети 86.94
- делатности домова за старије особе са минималном медицинском негом или без ње, видети 87.30

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			- пружање услуга социјалне заштите са смештајем и социјалне помоћи (нпр. установе за смештај деце и омладине без родитељског старања, дечји домови и прихватилишта, привремена склоништа за бескућнике), видети 87.99
		<b>87.2</b>	<b>Делатности социјалне заштите са смештајем за особе са дијагнозом менталне болести или болести зависности</b>
		<b>87.20</b>	<b>Делатности социјалне заштите са смештајем за особе са дијагнозом менталне болести или болести зависности</b>  Ова група обухвата пружање услуге социјалне заштите са смештајем и негом (без лиценце за болничку негу), надзор и саветовање ментално оболелим лицима, лицима ометени у интелектуалном развоју и лицима са болестима зависности без обзира на узраст. Ова група обухвата делатности: - установа за лечење болести зависности - установа за опоравак (рехабилитацију) менталног здравља - домова за смештај особа са емоционалним проблемима - инклузивних домова за особе са тешкоћама у менталном здрављу - објеката за помоћ у становању за особе са дијагнозом интелектуалне ометености у развоју  Ова група не обухвата: - болнице за ментално здравље, видети 86.10 - пружање неге са смештајем и рехабилитационих услуга за појединце, осим оних који болују од менталне болести, видети 87.10, 87.30 - делатности социјалне заштите са смештајем (нпр. привремена склоништа за бескућнике), видети 87.99 - делатности социјалне заштите без смештаја за особе које болују од менталне болести (нпр. центри за ментално здравље), видети област 88
		<b>87.3</b>	<b>Делатности социјалне заштите са смештајем за старије особе или особе са инвалидитетом</b>
		<b>87.30</b>	<b>Делатности социјалне заштите са смештајем за старије особе или особе са инвалидитетом</b>  Ова група обухвата пружање услуге социјалне заштите са смештајем и негом за старије особе и особе са инвалидитетом која нису у стању да се старају сама о себи и/или не желе да живе самостално. Нега обухвата смештај, храну, надзор и помоћ у свакодневном животу (нпр. делатности одржавања домаћинства). У неким случајевима квалификована медицинска нега се корисницима пружа у издвојеним објектима на лицу места. Ова група обухвата делатности: - установа са смештајем које пружају помоћ у свакодневном животу - пензионерских заједница за континуирану негу - домова за старије особе с минималном медицинском негом - домова за смештај старијих и онемоћалих особа без медицинске неге  Ова група не обухвата: - делатности установа за негу са смештајем за старије особе, 87.10 - пружање неге са смештајем и рехабилитационих услуга за старије особе или појединце који болују од менталне болести, видети 87.20 - делатности социјалне заштите са смештајем, видети 87.99
		<b>87.9</b>	<b>Остале делатности социјалне заштите са смештајем</b>
		<b>87.91</b>	<b>Услужне делатности посредовања у делатностима социјалне заштите са смештајем</b>  Ова група обухвата посредовање у делатностима услуге социјалне заштите са смештајем и негом, повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, без посредника који пружа услуге социјалне заштите са смештајем и негом које се посредују. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

наплатити од корисника или пружаоца услуга социјалне заштите са смештајем и негом. Приход од делатности посредовања може обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

Ова група не обухвата:

- услужне делатности посредовања у медицинским, стоматолошким и осталим здравственим услугама, видети 86.97

#### **87.99 Остале делатности социјалне заштите са смештајем неklasификоване на другом месту**

Ова група обухвата пружање социјалне заштите са смештајем и социјалне помоћи особама, осим старијим особама и особама са инвалидитетом, које нису у могућности да се у потпуности брину о себи или које не желе да живе самостално.

Ова група обухвата:

- делатности целодневног пружања социјалне помоћи са смештајем специјалним категоријама људи, али где медицинска нега или образовање нису битни елементи:

- установе за смештај деце и омладине без родитељског старања,
- дечији домови и прихватилишта
- привремена прихватилишта за бескућнике, избеглице, имигранте итд.
- остале делатности подршке породици са смештајем

Ове делатности обично обављају државни органи или приватне организације.

Ова група такође обухвата делатности:

- инклузивних домова (*halfway houses*) за групе са социјалним или личним проблемима
- инклузивних домова (*halfway houses*) за преступнике и починиоце кривичних дела
- поправне домове за малолетнике

Ова група не обухвата:

- финансирање програма обавезног социјалног осигурања и управљање њима, видети 84.30
- делатности установа за негу са смештајем, видети 87.10
- пружање неге са смештајем и рехабилитационих услуга за особе које болују од менталне болести, видети 87.20
- делатности социјалне заштите са смештајем за особе са дијагнозом интелектуалне ометености у развоју, видети 87.20
- делатности социјалне заштите са смештајем за старије особе или особе са инвалидитетом, видети 87.30
- делатности дневне бриге о деци, видети 88.91
- услужне делатности за усвајање, видети 88.99

88

#### **Делатности социјалне заштите без смештаја**

Ова област обухвата пружање различитих услуга социјалне помоћи директно корисницима. Делатности у овој области не обухватају услуге смештаја, осим на привременој основи.

88.1

#### **Делатности социјалне заштите без смештаја за старије особе или особе са инвалидитетом**

88.10

#### **Делатности социјалне заштите без смештаја за старије особе или особе са инвалидитетом**

Ова група обухвата:

- социјалне, саветодавне и сличне услуге, укључујући помоћ и упућивање, старијим особама и особама са инвалидитетом, које се пружају у њиховим домовима или на другим местима, од стране државних органа или приватних организација, националних или локалних организација за самопомоћ и специјалиста који пружају саветодавне услуге:

- обилазак старијих особа и особа са инвалидитетом
- делатности дневне неге за старије особе или особе са инвалидитетом
- услуге помоћи у дому старијих особа или особа са инвалидитетом
- делатности стручне рехабилитације и оспособљавања особа са инвалидитетом и ограниченим могућностима образовања

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група такође обухвата:

- делатности неговатеља (помоћ у кући)
- услуге кућне неге
- услуге помоћи у кући у виду обављања кућних послова које се пружају особама са дијагнозом привремене онеспособљености

Ова група не обухвата:

- финансирање програма обавезног социјалног осигурања и управљање њима, видети 84.30
- делатности сличне онима описаним у овој групи, али са смештајем, видети 87.30
- делатности дневне неге за децу са сметњама у развоју, видети 88.91

**88.9      Остале делатности социјалне заштите без смештаја**

**88.91    Делатности дневне бриге о деци**

Ова група обухвата:

- делатности дневног боравка деце у приватним кућама или вртићима
- делатности продуженог боравка и целодневне наставе за ученике

Ова група такође обухвата:

- делатности дневног боравка за децу са сметњама у развоју

**88.99    Остале делатности социјалне заштите без смештаја неklasификоване на другом месту**

Ова група обухвата:

- социјалне и саветодавне услуге, услуге упућивања, услуге избеглицама и сличне услуге које се пружају појединцима и породицама у њиховим домовима или другде, од стране државних органа или приватних организација, организација за ублажавање последица катастрофа, националних или локалних организација за самопомоћ и специјалиста који пружају саветодавне услуге:

- делатности подршке деци и омладини
- услужне делатности за усвајање, делатности за спречавање насиља над децом и осталим лицима
- саветовање у вези са вођењем породичног буџета, брачно и породично саветовање, саветодавне услуге у вези са кредитом и дуговањем
- делатности у широј и ужој заједници (месној заједници, насељу)
- делатности за жртве катастрофе, избеглице, имигранте итд.
- делатности стручне рехабилитације и оспособљавање незапослених лица уз ограничења у образовању
- утврђивање испуњености критеријума за примање социјалне помоћи, додатака за станарину или исхрану
- дневне установе за бескућнике и остале социјално угрожене категорије
- прикупљање средстава и остале делатности подршке социјалног рада
- делатности културног и интеркултуралног посредовања, у циљу превенције проблема одраслих који се суочавају са потешкоћама у социјалној интеграцији и интеграцији на тржишту рада, отклањање друштвене маргинализације деце и адолесцената; рехабилитација одраслих и малолетника у затвору, условно и ван затвора и реинтеграција одраслих у активан живот
- делатности пресељења избеглица

Ова група не обухвата:

- делатности правног посредовања, видети 69.10
- финансирање програма обавезног социјалног осигурања и управљање њима, видети 84.30
- делатности сличне онима описаним у овој групи, али са смештајем, видети 87.99

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР S – УМЕТНОСТ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Овај сектор обухвата широк спектар делатности којима се задовољавају различите културне, забавне, спортске и рекреативне потребе и интересовања корисника, укључујући извођење музичких и сценских дела уживо, пословање објеката културног и природног наслеђа, као и игре на срећу.

Овај сектор такође обухвата услуге којима се омогућавају забавни догађаји и јавни наступи.

**90**

### **Делатности уметничког стваралаштва и сценских уметности**

Ова област обухвата делатности уметничког стваралаштва и сценских уметности, пословање за то намењених објеката и пружање услуга за задовољење културних и забавних интересовања. Обухвата продукцију и промоцију музичких и сценских извођења уживо, приредбе или изложбе намењене за широку публику, као и учешће у њима; обезбеђивање уметничких, креативних и техничких вештина за стварање уметничких дела, наступа уживо и манифестација.

Ова област не обухвата:

- производњу и дистрибуцију филмова и видеа, видети 59.11, 59.12, 59.13
- приказивање филмова, видети 59.14
- емитовање радијских и телевизијских програма, видети 60.10 и 60.20
- фотографске делатности, видети 74.20
- културно образовање (неакадемска настава свирања на инструментима, сликања, глуме, плеса итд.), видети 85.52
- пословање музеја свих врста, археолошких и историјских локалитета и споменика, библиотека, архива, ботаничких башта и зоолошких вртова; очување историјских локалитета; делатности резервата природе, видети област 91
- конзервацију и рестаурацију културног наслеђа, видети 91.30
- делатности коцкања и клађења, видети област 92.00
- спортске, забавне и рекреативне делатности, видети област 93

**90.1**

### **Делатности уметничког стваралаштва**

Ова грана обухвата делатности књижевног стваралаштва, музичког компоновања, стваралаштва визуелних уметности и повезане делатности.

#### **90.11 Делатности књижевног стваралаштва и музичког компоновања**

Ова група обухвата:

- делатности самосталних писаца, из свих области, укључујући фикцију, итд.
- компоновање музике
- писање текстова и састава у име неког другог
- делатности писања сценарија
- делатности новинара чији садржај објављује трећа страна
- делатности блогера чији садржај објављује трећа страна

Ова група такође обухвата:

- писање стручних и техничких текстова

Ова група не обухвата:

- (ре)продукцију, дистрибуцију књига и музике, видети сектор J
- преводиоце у књижевном уредништву, видети 74.30
- делатности самосталних музичара и глумаца који учествују у видео и аудио-визуелним садржајима свих врста, видети 90.20

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 90.12 Делатности стваралаштва визуелних уметности

Ова група обухвата делатности стварања и извођења дела визуелне уметности.

Ова група обухвата:

- делатности самосталних уметника (нпр. вајари, сликари, цртачи цртаних филмова, калиграфи, карикатуристи, гравери, бакорресци)
- дигиталне облике визуелног уметничког стваралаштва
- стварање визуелних уметничких дела коришћењем светлосних инсталација

Ова група не обухвата:

- производњу статуа, осим уметничких дела (скулптура), видети 23.70
- продукцију филмова и видеа, видети 59.11, 59.12
- пословање биоскопа, видети 59.14
- фотографске делатности, видети 74.20
- делатности позоришних и уметничких посредника или агенција, видети 74.99
- делатности кастинг агенција и бироа, видети 78.10
- услужне делатности посредовања у набавци улазница за позориште, спорт, забаву и разоноду, видети 82.40
- делатности кореографије, видети 90.13
- стварање и презентовање светлосних и звучних представа, видети 93.29

#### 90.13 Делатности осталог уметничког стваралаштва

Ова група обухвата:

- делатности кореографије

Ова група не обухвата:

- реновирање, обнову, реконструкцију и надоградњу (модернизацију) историјских и археолошких локалитета и објеката, видети 43.99
- пословање музеја свих врста, видети 91.21
- рестаурацију намештаја који се не сматра културним наслеђем и који није историјски, видети 95.24

### 90.2 Делатности извођачких уметности

#### 90.20 Делатности извођачких уметности

Ова група обухвата делатности у извођачким уметностима и повезаним делатностима.

Ова група обухвата:

- сценске продукције уживо (позоришне представе, концерте, опере, плес и остало):
  - делатности позоришних трупа, дружина, ансамбала, оркестара или музичких група, бендова и циркуса
  - делатности извођачких уметника (нпр. глумаца, стендап комичара, плесача, музичара, диригената)

Ова група такође обухвата:

- делатности фотомодела
- делатности независних музичара и глумаца који се појављују у видео и аудио-визуелним садржајима свих врста
- пословање објеката сценских уметности за сопствени ансамбл
- делатности инфлуенсера који се појављују у влоговима које објављују трећа лица

Ова група не обухвата:

- објављивање текстова, фотографија и других садржаја без видео-снимака од стране инфлуенсера или блогера, видети 58.19

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу видео и аудио-визуелних садржаја, укључујући влогове, видети 59.11</li> <li>- делатности посредника или агенција за самосталне уметнике, видети 74.99</li> <li>- делатности кастинг агенција и бироа, видети 78.10</li> <li>- делатности блогера који не објављују самостално свој садржај, видети 90.11</li> </ul>
		<b>90.3</b>	<p><b>Делатности подршке уметничком стваралаштву и извођачким уметностима</b></p> <p>Ова грана обухвата делатности подршке уметничком стваралаштву и извођачким уметностима. Обухвата делатности подршке продукцији позоришних, оперских и балетских представа, мјузикала, манифестација и слично, делатности продуцентата уметничких представа, за извођење у затвореном простору или на отвореном.</p>
		<b>90.31</b>	<p><b>Пословање уметничких објеката и локалитета</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање уметничких објеката (нпр. концертних дворана, позоришних сала, центара за културу)</li> <li>- пословање уметничких простора који подржавају ликовно и визуелно уметничко стваралаштво</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање музичких простора, музичких клубова и сличних објеката за јавне наступе</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- трговину на мало сликама и скулптурама (делатности комерцијалних уметничких галерија), видети 47.69</li> <li>- делатности барова, пабова и сличних објеката у којима се претежно служе пића, што може укључивати делатности музичког извођења и плесне делатности, видети 56.30</li> <li>- пословање биоскопа, видети 59.14</li> <li>- услужне делатности посредовања у набавци улазница за позориште, спорт, забаву и разоноду, видети 82.40</li> <li>- пословање уметничких објеката за сопствени ансамбл, видети 90.20</li> <li>- пословање музеја свих врста, видети 91.21</li> <li>- пословање плесних подијума и плесних дворана у којима служење пића није главна делатност, видети 93.29</li> </ul>
		<b>90.39</b>	<p><b>Остале делатности подршке уметности и извођачким уметностима</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности подршке извођачким уметностима за стварање сценских презентација уживо (нпр. позоришних представа, концерата, опере, плеса, остале сценске продукције): <ul style="list-style-type: none"> <li>• делатности продуцентата, редитеља, сценографа, сценских техничара, мајстора расвете итд.</li> </ul> </li> <li>- организовање културних и забавних манифестација (нпр. филмских фестивала, музичких и плесних фестивала)</li> <li>- делатности филмских и позоришних редитеља, драматурга, филмских промотера и креатора програма</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности продуцентата или промотера јавних уметничких догађаја</li> <li>- техничко планирање, набавку, постављање и рад аудио-визуелне опреме и специјалних ефеката у вези са организацијом уметничких догађаја</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- производњу филмова, укључујући дигиталну дистрибуцију, за директну пројекцију у биоскопима, или за емитовање или стриминг, видети 59.1</li> <li>- пренос наступа и догађаја уживо, видети 60.20</li> <li>- делатности посредника или агенција за самосталне уметнике, видети 74.99</li> <li>- делатности кастинг агенција и бироа, видети 78.10</li> <li>- организацију конференција, конвенција и сајмова, видети 82.30</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- делатности извођачких уметника и група, видети 90.20
- делатности продуцентата или организатора спортских догађаја, са сценском опремом и спортским простором или без њих, видети 93.19
- техничко планирање, набавку, постављање и рад аудио-визуелне опреме и специјалних ефеката у вези са организацијом неуметничких догађаја, видети 93.29

91

#### **Делатности библиотека, архива, музеја и остале културне делатности**

Ова област обухвата делатности библиотека и архива, свих врста музеја, галерија и збирки, ботаничких башта и зоолошких вртова; управљање археолошким и историјским локалитетима, природним резерватима и делатности националних паркова. Ове делатности обухватају идентификацију, прикупљање, инвентаризацију, конзервацију, рестаурацију и очување културног или природног, материјалног и нематеријалног наслеђа.

Такође обухвата очување и излагање предмета, историјских локалитета и природних знаменитости од културно-историјског и образовног значаја (нпр. споменици и места која спадају у светску културну баштину).

Ова област не обухвата:

- производњу музичких инструмената, видети 32.20
- реновирање, обнову, реконструкцију и надоградњу (модернизацију) историјских и археолошких локалитета и објеката, видети 43.99
- трговину на мало сликама и скулптурама (делатности комерцијалних уметничких галерија), видети 47.69
- трговину на мало половном робом, видети 47.79
- делатности саобраћаја и складиштења, видети област 52
- делатности осигурања, видети област 66
- архитектонске делатности за подршку очувању и рестаурацији добара културног наслеђа, видети 71.11
- истраживачке делатности, конзерваторске науке посвећене културном наслеђу, видети област 72
- делатности туристичких водича и предавача, видети 79.90
- спортске, забавне и рекреативне делатности (нпр. пословање купалишта и рекреативних паркова), видети област 93
- поправку музичких инструмената који се не сматрају културним или историјским наслеђем, видети 95.29

91.1

#### **Делатности библиотека и архива**

Ова грана обухвата делатности повезане са управљањем, бригом, чувањем и проценом библиотека и архива.

Ова грана обухвата:

- документационе и информационе делатности библиотека и архива свих врста, укључујући читаонице, слушаонице и посебне просторије за гледање библиотечког материјала и архивске грађе, којим се пружају библиотечке и архивске услуге општој јавности или специфичним корисницима (нпр. студентима, научницима, особљу)
- пословање јавних архива (на државном, регионалном и локалном нивоу) или приватних архива (уметника, историчара, књижевника итд.)
- организовање библиотечких збирки, без обзира да ли су специјализоване или не, каталогизација збирки
- прикупљање, обрада, позајмљивање, заштита и чување књига, мапа, часописа, филмова, плоча, трака, уметничких дела, архива и остале библиотечке и архивске грађе
- делатности проналажења материјала (информација) у циљу испуњавања захтева корисника за информацијама итд.

Ова грана не обухвата:

- конзервацију и рестаурацију културног наслеђа, видети 91.30



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 91.11 Делатности библиотека

Ова група обухвата:

- документационе и информационе делатности библиотека свих врста (укључујући дигиталне библиотеке), просторија за читање, слушање и гледање библиотечног материјала:
- организовање збирки, без обзира да ли су специјализоване или не
- каталогизацију збирки
- прикупљање, обраду, позајмљивање, заштиту и чување књига, мапа, часописа, филмова, плоча, трака, уметничких дела итд.
- делатности проналажења материјала (информација) у циљу испуњавања захтева корисника за информацијама и остале библиотечке и архивске грађе

Ова група не обухвата:

- конзервацију и рестаурацију културног наслеђа, видети 91.30

#### 91.12 Делатности архива

Архивске делатности обухватају делатности које обављају архивске службе свих врста, у циљу изградње, чувања, класификације физичких или дигиталних архивских збирки и обезбеђивање приступа широј јавности или одређеној категорији корисника.

Ова група обухвата:

- делатности јавних архива који пружају услуге широј јавности или посебним корисницима (нпр. студентима, научницима, особљу, члановима), као и пословање државних архива
- делатности повезане са прибављањем или прикупљањем архивске грађе
- делатности повезане са идентификацијом, инвентаризацијом, описом и класификацијом архивске грађе
- делатности повезане са безбедношћу и одржавањем архивске грађе (праћење санитарног стања и климатских услова, безбедност и заштита, санација)
- делатности повезане са обезбеђивањем јавног приступа архиву на лицу места или на даљину
- дигитализацију архивских докумената за дигиталне архивске збирке

Ова група такође обухвата:

- архивирање свих врста докумената (у папирном или електронском облику)

Ова група не обухвата:

- трговину на мало рукописима, видети 47.69
- складиштење датотека са подацима, видети 63.10
- дигитализацију докумената (повезану са даљом обрадом података), видети 63.10
- дигитализацију докумената (без даље обраде података), видети 82.10
- конзервацију и рестаурацију културног наслеђа, видети 91.30

#### 91.2 Делатности музеја, збирки, историјских локалитета и споменика културе

Ова грана обухвата пословање, управљање, бригу, очување, излагање и процену културног наслеђа: материјалног, нематеријалног и дигиталног, у широком спектру врста колекција (приватних и јавних). Обухвата делатности које се односе на очување места културног наслеђа који су настали као резултат људске интервенције у околини, од пејзажа до башта, од историјских и археолошких локалитета до зграда.

Ова грана не обухвата:

- реновирање, обнову, реконструкцију и надоградњу (модернизацију) историјских и археолошких локалитета и објеката, видети 43.99
- трговину на мало сликама и скулптурама (делатности комерцијалних уметничких галерија), видети 47.69
- архитектонске делатности за подршку очувању и рестаурацији добара културног наслеђа, видети 71.11
- делатности повезане са конзервацијом и рестаурацијом културног наслеђа, видети 91.30

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

#### 91.21 Делатности музеја и збирки

Ова група обухвата:

- пословање, управљање, бригу, чување, конзервацију, процену и излагање збирки музеја свих врста:

- музеја или музеја уметности; музеја примењених уметности, музеја дизајна (нпр. накита, намештаја, костима, керамике, сребрних предмета)
- природњачких, научних и технолошких музеја, историјских музеја (укључујући војне музеје)
- других специјализованих музеја

- музеје на отвореном, екомузеје, дигиталне и виртуелне музеје

- збирке у историјским кућама и националним галеријама; интерпретацијским центрима за етнографску, верску и народну уметност (на локалном или регионалном нивоу)

- делатности уметничких галерија, излагање уметнина (које нису на продају)

Ова група не обухвата:

- трговину на мало сликама и скулптурама (делатности комерцијалних уметничких галерија), видети 47.69

- делатности библиотека, видети 91.11

- делатности архива, видети 91.12

- конзервацију и рестаурацију културног наслеђа, видети 91.30

- поправку намештаја који се не сматра културним наслеђем и који није историјски, видети 95.24

#### 91.22 Делатности историјских локалитета и споменика културе

Ова група обухвата пословање и очување места културног наслеђа који су настали као резултат људске интервенције у околини, од пејзажа до башта, од зграда до локалитета (природно и грађевинско наслеђе).

Ова група обухвата:

- пословање и очување историјских локалитета и зграда

- пословање и очување археолошких локалитета отворених за посетиоце

Ова група не обухвата:

- реновирање, обнову, реконструкцију и надоградњу (модернизацију) историјских и археолошких локалитета и објеката, видети 43.99

- конзервацију и рестаурацију културног наслеђа, видети 91.30

- архитектонске делатности за подршку очувању и рестаурацији добара културног наслеђа, видети 71.11

- археолошка ископавања, видети 72.20

#### 91.3 Конзервација, рестаурација и остале делатности подршке културном наслеђу

##### 91.30 Конзервација, рестаурација и остале делатности подршке културном наслеђу

Ова група обухвата:

- конзервацију и рестаурацију историјских и археолошких добара свих врста материјала, било да су покретни или не

Ова група такође обухвата:

- консалтинг у вези са конзервацијом и рестаурацијом културног наслеђа

- делатности неопходне за дигитализацију културног наслеђа, нпр.:

- прикупљање информација и података потребних за креирање виртуелних реплика

Ова група не обухвата:

- реновирање, обнову, реконструкцију и надоградњу (модернизацију) историјских и археолошких локалитета и објеката, видети 43.99

- архитектонске делатности за подршку очувању и рестаурацији добара културног наслеђа, видети 71.11

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- науку о конзервацији (истраживачке и развојне делатности посвећене културном наслеђу), видети област 72</li> <li>- археолошка ископавања, видети 72.20</li> <li>- поправку намештаја који се не сматра културним наслеђем и који није историјски, видети 95.24</li> <li>- поправку музичких инструмената који се не сматрају културним или историјским наслеђем, видети 95.29</li> </ul>
		<b>91.4</b>	<b>Делатности ботаничких и зоолошких вртова и резервата природе</b>
		<b>91.41</b>	<b>Делатности ботаничких и зоолошких вртова</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање ботаничких башта и зоолошких вртова, укључујући зоолошке вртове за децу</li> <li>- пословање акваријума</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности у оквиру пејзажне архитектуре и уређивања и одржавања вртова, видети 81.30</li> <li>- пословање резервата за спортски риболов и лов, видети 93.19</li> </ul>
		<b>91.42</b>	<b>Делатности резервата природе</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање резервата природе, укључујући очување живота дивљих животиња итд.</li> <li>- услуге очувања и одржавања националних паркова, паркова природе и резервата</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности заштите или обнављања пољопривредног земљишта, видети област 01</li> <li>- делатности заштите или обнављања шумског земљишта, видети област 02</li> <li>- делатности заштите или обнављања пејзажа (нпр. паркова, башта), видети 81.30</li> <li>- пословање резервата за спортски риболов и лов, видети 93.19</li> </ul>
		<b>92</b>	<b>Делатности коцкања и клађења</b>
			<p>Ова област обухвата пословање објеката и уређаја за коцкање (нпр. казина, бинго сала, коцкарница и кладионица, аутомата за игре на срећу) и пружање коцкарских услуга (нпр. лутрија или клађење на тркама коња и паса). Делатности коцкања и клађења могу се обављати у објектима или онлајн.</p> <p>Ова област не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- рад аутомата на кованице за играње игрица</li> </ul>
		<b>92.0</b>	<b>Делатности коцкања и клађења</b>
		<b>92.00</b>	<b>Делатности коцкања и клађења</b>
			<p>Ова група обухвата делатности коцкања и клађења, нпр.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- кладионице и друге врсте клађења</li> <li>- клађење на тркама коња и паса</li> <li>- пословање казина (укључујући казина на пловним објектима)</li> <li>- продају листића лутрије (лозова и срећки)</li> <li>- рад (експлоатација) апарата (аутомата) за коцкање на кованице</li> <li>- претплату на апликацију за квиз са наградама</li> <li>- спортско клађење</li> <li>- карташке игре као делатности клађења</li> <li>- пословање коцкарница или лутрије</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пословање клубова за карташке игре (нпр. бриц клубова), видети 93.12</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

93

### Спортске, забавне и рекреативне делатности

Ова област обухвата спортске делатности у било ком облику физичке делатности који се упражњава, било повремено или организовано, у циљу изражавања и побољшања физичке кондиције и менталног благостања, као и успостављања друштвених веза или постизања резултата на такмичењима на свим нивоима.

Ова област обухвата пружање забавних и рекреативних делатности.

Ова област такође обухвата:

- организацију спортских догађаја

Ова област не обухвата:

- драмску, музичку и друге врсте уметности и разоноде (нпр. извођење позоришних представа, концерата и опера или плесно извођење и извођење других сценских продукција), видети област 90

- пословање музеја свих врста, археолошких и историјских локалитета и споменика, библиотека, архива, ботаничких башта и зоолошких вртова; очување историјских локалитета; делатности резервата природе, видети област 91

93.1

### Спортске делатности

Ова грана обухвата пословање спортских објеката; делатности спортских екипа или клубова који првенствено учествују у спортским догађајима који се одигравају пред публиком; самосталне спортисте који учествују у спортском догађају или тркама које се дешавају пред публиком; делатности у вези са дресуром животиња за спортске или забавне догађаје; спортске тренере који пружају специјализоване услуге ради подршке учесницима на спортским догађајима или такмичењима; операторе арена и стадиона; остале делатности организовања, промоције или управљања спортским догађајима неklasификоване на другом месту.

Ова грана не обухвата:

- спортске и рекреативне образовне делатности, видети 85.51

### 93.11 Пословање спортских објеката

Ова група обухвата:

- пословање отворених или затворених спортских објеката (отворени, затворени или наткривени, са трибинама за седење или без њих)

- организацију спортских догађаја, и управљање њима, на отвореном и затвореном за професионалце и аматере, од стране организатора у сопственим објектима (не од стране спортских клубова)

Ова група такође обухвата:

- управљање и обезбеђивање особља које ради у овим објектима

- обезбеђивање опреме за пословање ових објеката

- управљање спортском инфраструктуром, што може обухватати рад жичара, ски-лифтова, жичара са отвореним седиштима итд.

- управљање просторима опремљеним за спорт на отвореном

- пословање основних спортских објеката

Ова група не обухвата:

- превоз жичарама, ски-лифтовима и жичарама са отвореним седиштима, што може обухватати припрему ски-стаза, видети 49.34

- изнајмљивање опреме за рекреацију и спорт, видети 77.21

- организацију и управљање спортским догађајима на отвореном или у затвореном за професионалце или аматере од стране спортских клубова, видети 93.12

- делатности објеката за фитнес, видети 93.13

- организовање и управљање спортским догађајима на отвореном или у затвореном за професионалце или аматере од стране организација (не од стране спортских клубова) без сопствених објеката, видети 93.19

- делатности паркова и плажа, видети 93.29

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 93.12 Делатности спортских клубова

Ова група обухвата делатности спортских клубова који, било да су професионални, полупрофесионални или аматерски, омогућавају својим члановима бављење спортским делатностима.

Спортски клубови су обично непрофитни субјекти, али је укључивање у спортски сектор омогућено преовлађујућом сврхом делатности која се обавља (тј. промоција бављења спортом). Делатности образовања, обуке, продаје рекламног простора и пружања услуга клупских кућа су, у овом контексту, помоћне делатности, које могу имати преовлађујућу тежину на економском нивоу, али које су средство у односу на преовлађујућу сврху спроведене делатности и за њено очување.

Ова група обухвата:

- пословање спортских клубова, нпр.:
- фудбалских клубова
- клубова за куглање
- пливачких клубова
- голф клубова
- боксерских клубова
- клубова зимских спортова
- шаховских клубова
- атлетских клубова
- стрелчачких клубова итд.
- е-спортских клубова
- клубова карташких игара (нпр. бриџ клубова)

Ова група такође обухвата:

- организовање спортских догађаја на отвореном или у затвореном за професионалце или аматере од стране спортских клубова и управљање њима
- пружање клупских услуга од стране спортских клубова
- спортску обуку коју пружају спортски клубови

Ова група не обухвата:

- спортско подучавање од стране индивидуалних инструктора или личног тренера, видети 85.51
- пословање спортских објеката, видети 93.11
- делатности самосталних спортиста, судија, мерилаца времена итд., видети 93.19
- делатности самосталних учесника у е-спорту, видети 93.19
- делатности спортских савеза, видети 93.19

### 93.13 Делатности фитнес центара

Ова група обухвата:

- делатности фитнес клубова
- делатности студија за јогу
- делатности студија за пилатес
- делатности студија за таи чи (*tai chi*)

Ова група такође обухвата:

- подучавање које пружају фитнес клубови, студији за јогу и слични објекти

Ова група не обухвата:

- спортско подучавање од стране индивидуалних инструктора или личног тренера, видети 85.51

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 93.19 Спортске делатности неklasификоване на другом месту

Ова група обухвата:

- делатности организатора спортских догађаја, са објектима или без њих
- делатности самосталних спортиста, судија, мерилаца времена итд.
- делатности самосталних учесника у е-спорту
- делатности спортских удружења, лига и надзорних органа
- делатности повезане са промоцијом спортских догађаја
- делатности тркачких штала, штенара и гаража
- пословање резервата за спортски лов и риболов
- делатности планинарских водича
- делатности подршке у спортском или рекреативном лову и риболову
- рад вертикалних, аеродинамичких аеротунела
- делатности повезане са обуком животиња за спорт или забаву
- организовање спортских догађаја на отвореном или у затвореном, за професионалце или аматере, од стране организација (не од стране спортских клубова) без сопствених објеката, и управљање њима

Ова група не обухвата:

- емитовање наступа и догађаја уживо, видети 60.20
- изнајмљивање спортске опреме, видети 77.21
- организацију конференција, конвенција и сајмова, видети 82.30
- спортску наставу у камповима или школама, видети 85.51
- делатности спортских инструктора, учитеља и тренера, видети 85.51
- обуку у игрању карата, видети 85.51
- техничко планирање, набавку, постављање и рад аудио-визуелне опреме и специјалних ефеката у вези са организацијом уметничких догађаја, видети 90.39
- обезбеђивање особља и опреме као део организације и управљање спортским догађајима (не од стране спортских клубова) са сопственим објектима, видети 93.11
- пословање е-спорт клубова, видети 93.12
- организацију спортских догађаја на отвореном и затвореном за професионалце или аматере од стране спортских клубова, и управљање њима, видети 93.12
- техничко планирање, набавку, постављање и рад аудио-визуелне опреме и специјалних ефеката у вези са организацијом неуметничких догађаја, видети 93.29
- делатности паркова и плажа, видети 93.29

### 93.2 Забавне и рекреативне делатности

Ова грана обухвата широк спектар јединица које управљају објектима или обезбеђују услуге за различита рекреативна интересовања корисника. Обухвата пословање различитих атракција (нпр. механички рингишпил, тобогани, игре, представе, перформанси, тематске изложбе и излетнички терени).

Ова грана не обухвата:

- драмске, музичке и друге уметности, видети област 90
- спортске делатности, видети 93.1
- делатности повезане са инфраструктуром и објектима за спорт (нпр. базени, игралишта), видети 93.11.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

### 93.21 Делатности забавних и тематских паркова

Ова група обухвата делатности забавних и тематских паркова које карактерише стални рад различитих атракција на локалитету (нпр. механичке вожње, вртешке, тобогани, стрељане, представе, перформанси, тематске изложбе, излетишта) који су обезбеђени према економској и оперативној директиви централног оператора. Ови паркови се обично налазе у структурално ограниченим подручјима, за које корисници морају платити улазнице.

Ова група такође обухвата:

- делатности аква паркова

Ова група не обухвата:

- пословање коцкарских или лутријских игара, видети 92.00

- рад механичких вожњи, игара и представа од стране независних пружалаца услуга (нпр. на вашариштима, фестивалима, божићним пијацама), видети 93.29

### 93.29 Забавне и рекреативне делатности неklasификоване на другом месту

Ова група обухвата делатности повезане са разонодом и рекреацијом (изузев делатности забавних и тематских паркова), неklasификоване на другом месту:

- рад (експлоатација) аутомата на кованице за играње игрица

- изнајмљивање опреме за одмор и разоноду као саставног дела рекреативних објеката

- рад механичких вожњи, игара и представа од стране независних пружалаца услуга (нпр. на вашариштима, фестивалима, божићним пијацама)

- делатности плажа, укључујући изнајмљивање опреме (нпр. кабина, столица за плажу и сунцобрана)

- делатности самосталних аниматора у објектима за забаву и рекреацију

- пословање плесних хала и плесних дворана где служење пића није главна делатност

- пословање рачунарских соба за играње компјутерских игрица

- рад самоуслужних уређаја за забаву (нпр. столица за љуљање / коњића / аутомобила / свемирских бродова)

- пословање *airsoft* и *paintball* терена

- игре/искуства виртуелне стварности или геолокацијске игре

- забавне и рекреативне делатности повезане са инфраструктуром марина (пристаништа)

- пословање сала за билијар

- пословање соба за игре бекства (*escape rooms*)

- пословање куглана

- креирање и презентацију светлосних и звучних представа

- делатности водича за подводне излете

- креирање и презентацију ватромета

- пословање излетишта

- ласерске игрице

- забавне делатности у домовима за пензионере

Ова група такође обухвата:

- делатности произвођача или предузимача забавних и рекреативних догађаја уживо, са објектима или без њих

- техничко планирање, набавку, постављање и рад аудио-визуелне опреме и специјалних ефеката у вези са организацијом неуметничких догађаја

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- превоз жичарама, ски-лифтовима и жичарама са отвореним седиштима, што може обухватати припрему ски-стаза, видети 49.34
- риболовачке излете, видети 50.10, 50.30
- обезбеђивање простора и објеката за кратак боравак посетилаца у рекреативним парковима, шумама и камповима, видети 55.30
- рекреативне кампове, кампове за лов и риболов, камп-места и камп-терене, видети 55.30
- делатности покретних угоститељских објеката, видети 56.12
- делатности особља за обезбеђење догађаја, концерата, сајмова и изложби, видети 80.01
- организацију конференција, конвенција и сајмова, видети 82.30
- пружање услуга за манифестације, сајмове и изложбе које су део делатности јавног реда и безбедности, видети 84.24
- позоришне трупе и циркуске групе, видети 90.20
- пословање уметничких објеката (нпр. концертних дворана, позоришних сала, објеката и простора за извођење музике, музичких клубова) и сличних објеката за наступе уживо, видети 90.31
- техничко планирање, набавку, постављање и рад аудио-визуелне опреме и специјалних ефеката у вези са организацијом уметничких догађаја, видети 90.39
- пословање коцкарских или лутријских игара, видети 92.00
- пословање спортских објеката (нпр. базена, клизалишта), видети 93.11
- делатности клубова за спортове на води (кану, веслање, једрење итд.), видети 93.12.
- делатности забавних и тематских паркова, видети 93.21



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

## СЕКТОР Т – ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Овај сектор (као резидуална категорија) обухвата делатности чланских организација, поправку рачунара, поправку предмета за личну употребу и употребу у домаћинству, поправку моторних возила и мотоцикала и различите личне услужне делатности необухваћене на другом месту у класификацији.

**94**

### **Делатности чланских организација**

Ова област обухвата делатности организација које заступају интересе одређених група или промовишу идеје широј јавности. Ове организације обично имају групу чланова, али њихове делатности могу укључивати и користити и они који нису чланови. Основна подела ове области одређена је сврхом којој ове организације служе, односно интересима послодаваца, samozапослених појединаца и професионалних група (грана 94.1), интересима запослених (грана 94.2) или промоцији верских, политичких, културних, образовних или рекреативних идеја и делатности (грана 94.9).

**94.1**

### **Делатности организација послодаваца, пословних и професионалних чланских организација**

Ова грана обухвата делатности промовисања интереса чланова пословних организација и организација послодаваца.

У случају професионалних чланских организација, обухвата и делатности промовисања стручних интереса чланова струке.

### **94.11 Делатности пословних организација и организација послодаваца**

Ова група обухвата:

- делатности организација у којима је интерес чланова усредсређен на развој и унапређење рада предузећа у одређеној пословној или трговинској области (укључујући пољопривреду) или на економски раст и општу пословну климу одређеног регионалног подручја или административно-територијалне јединице, без обзира на област пословања
- делатности савеза таквих удружења
- делатности привредних комора, еснафских удружења и сличних организација
- дисеминацију информација, заступање пред органима државне управе, односе с јавношћу и преговарање о раду пословних организација и организација послодаваца

Ова група не обухвата:

- делатности професионалних чланских организација, видети 94.12
- делатности синдиката, видети 94.20
- делатности осталих чланских организација неklasификоване на другом месту, видети 94.99
- делатности међународних организација административне природе, видети 99.00

### **94.12 Делатности професионалних чланских организација**

Ова група обухвата:

- делатности организација чији чланови имају интерес првенствено у оквиру одређене стручне дисциплине, професије или техничке области (нпр. лекарска друштва, удружења правника, удружења рачуновођа, друштва инжењера и техничара, удружења архитеката)
- делатности удружења специјалиста ангажованих у научним, академским или културним делатностима (нпр. удружења писаца, сликара, извођача свих врста, новинара)
- дисеминацију информација, успостављање и надзирање стандарда праксе, заступање пред органима државне управе и односе са јавношћу професионалних организација

Ова група такође обухвата:

- делатности научних друштава

Ова група не обухвата:

- образовање које нуде професионалне организације, видети област 85
- делатности пословних организација и организација послодаваца, видети 94.11
- делатности синдиката, видети 94.20
- делатности осталих чланских организација неklasификоване на другом месту, видети 94.99

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
		<b>94.2</b>	<b>Делатности синдиката</b>
		<b>94.20</b>	<b>Делатности синдиката</b>
			Ова група обухвата:
			- промовисање интереса радничких организација и синдиката запослених
			Ова група такође обухвата:
			- делатности удружења чији су чланови запослена лица заинтересована, пре свега, за заступање њихових ставова о зарадама и условима рада, као и за заједничко деловање посредством организације
			Ова група не обухвата:
			- образовање које пружају синдикати, видети област 85
			- делатности професионалних чланских организација, видети 94.12
		<b>94.9</b>	<b>Делатности осталих чланских организација</b>
			Ова грана обухвата делатности јединица (изузев пословних организација и организација послодаваца, професионалних организација и синдиката) које промовишу интересе својих чланова.
		<b>94.91</b>	<b>Делатности верских организација</b>
			Ова група обухвата:
			- делатности верских организација или појединаца који пружају услуге непосредно верницима у црквама, џамијама, храмовима, синагогама и осталим местима
			- делатности манастира, самостана и сличних јединица
			- делатности верских уточишта (искушеништва)
			Ова група такође обухвата:
			- услужне делатности религиозних погребних обреда
			Ова група не обухвата:
			- образовање које пружају верске организације, видети област 85
			- здравствене делатности верских организација, видети област 86
			- делатности социјалног рада верских организација, видети области 87, 88
		<b>94.92</b>	<b>Делатности политичких организација</b>
			Ова група обухвата:
			- делатности политичких организација и њихових помоћних организација (нпр. омладинских секција политичких странака). Те организације се, пре свега, баве утицањем на доношење одлука у државним органима, постављањем чланова странке или њихових присталица на политичке положаје. Њихове делатности обухватају и дисеминацију информација, односе с јавношћу, прикупљање новчаних средстава итд.
		<b>94.99</b>	<b>Делатности осталих чланских организација неklasификоване на другом месту</b>
			Ова група обухвата:
			- делатности организација (које нису директно повезане са политичком странком) које подржавају јавни интерес или јавно питање подизањем свести становништва о одређеном питању, политичким утицајем, прикупљањем средстава итд.:
			• грађанске иницијативе или протестни покрети
			• еколошки покрети и покрети за заштиту животне средине
			• организације које потпомажу друштвену заједницу и образовне установе неklasификоване на другом месту
			• организације за заштиту и унапређење положаја посебних група (нпр. етничких и мањинских група)
			• патриотска удружења, укључујући удружења бораца

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

- удружења које имају за циљ унапређење здравља
- удружења за заштиту животиња
- удружења потрошача
- делатности аутомобилских удружења (осим спортских)
- делатности удружења са циљем друштвеног зближавања (нпр. ротари клубови, масонске ложе)
- делатности омладинских организација (нпр. удружења младих, студентских организација, клубова и братстава)
- делатности удружења за бављење културним или рекреативним делатностима или хобијем, осим спорта и игара (нпр. песнички, књижевни и читалачки клубови, историјски клубови, клубови баштованства, филмски и фотографски клубови, музички и уметнички клубови, клубови занатлија и колекционара, друштвени клубови, карневалски клубови)

Ова група такође обухвата:

- делатности пружања помоћи и давање донација од стране чланских организација и других
- делатности филантропских посредника и делатности за промоцију волонтеризма
- делатности међународне сарадње и солидарности
- услужне делатности промоције лова и траперства

Ова група не обухвата:

- добротворне делатности као што је прикупљање новчаних средстава намењених социјалном раду, видети 88.99
- делатности спортских клубова, видети 93.12
- делатности спортских савеза, видети 93.19
- делатности професионалних чланских организација, видети 94.12
- делатности међународних организација на основу међународних уговора између земаља, видети 99.00

95

**Поправка и одржавање рачунара, предмета за личну употребу и употребу у домаћинству и моторних возила и мотоцикала**

Ова област обухвата поправку и одржавање рачунара и рачунарске периферне опреме, комуникационе опреме, електричних уређаја за широку потрошњу, баштенске опреме, обуће и предмета од коже, намештаја и опреме за опремање дома, одеће, спортске опреме, музичких инструмената и осталих предмета за личну употребу и домаћинство, као и поправку и одржавање моторних возила и мотоцикала.

Ова област не обухвата специјализовано одржавање и поправку индустријских, комерцијалних и сличних машина и опреме које не користе домаћинства, видети област 33.

95.1

**Поправка и одржавање рачунара и комуникационе опреме**

**95.10 Поправка и одржавање рачунара и комуникационе опреме**

Ова група обухвата поправку и одржавање електронске опреме (нпр. рачунара, рачунарске опреме, периферне и комуникационе опреме).

Ова група обухвата поправку и одржавање:

- десктоп рачунара
- лаптоп рачунара
- магнетних диск јединица и флеш меморија
- оптичких диск јединица
- обнову дискова
- штампача
- монитора
- тастатура
- веб-камера
- слушалица, укључујући бежичне слушалице (бубице)
- мишева, џојстика (*joysticks*) и додатака за трекбол (*trackball*)

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- интерних и екстерних рачунарских модема</li> <li>- наменских компјутерских терминала</li> <li>- рачунарских сервера</li> <li>- скенера, укључујући скенере за бар-код</li> <li>- читача паметних (<i>smart</i>) картица</li> <li>- кацига за виртуелну стварност</li> <li>- компјутерских пројектора</li> <li>- бежичних телефона</li> <li>- паметних телефона и таблета</li> <li>- опреме за пренос и управљање телекомуникационим услугама</li> <li>- опреме за пренос комуникације, нпр. рутера (<i>routers</i>), мостова (<i>bridges</i>), модема</li> <li>- двосмерних радија</li> <li>- комерцијалних телевизијских и видео камера</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку и одржавање рачунарских терминала као што су банкомати (<i>ATM</i>) и продајни терминали (<i>POS</i>), којима се не управља механички</li> <li>- поправку и одржавање ручних рачунара (<i>PDA</i>s)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- допуњавање картриџа мастилом и тонером од стране трговаца на мало, видети 47.40</li> <li>- поправку и одржавање електричних уређаја за широку потрошњу, видети 95.21</li> </ul>
		95.2	<p><b>Поправка и одржавање предмета за личну употребу и употребу у домаћинству</b></p> <p>Ова грана обухвата поправку и одржавање предмета за личну употребу и за употребу у домаћинству.</p>
		95.21	<p><b>Поправка и одржавање електричних уређаја за широку потрошњу</b></p> <p>Ова група обухвата поправку и одржавање електричних уређаја за широку потрошњу:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку електричних уређаја за широку потрошњу:</li> <li>• телевизора и радио пријемника</li> <li>• аудио и видео плејера</li> <li>• видео-камера и фотографске опреме за аматерску употребу</li> <li>• уређаја за видео-игре</li> </ul>
		95.22	<p><b>Поправка и одржавање апарата за домаћинство, кућне и баштенске опреме</b></p> <p>Ова група обухвата поправку и одржавање апарата за домаћинство, кућне и баштенске опреме:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку и одржавање апарата за домаћинство:</li> <li>• фрижидера, штедњака, веш-машина, машина за сушење одеће, клима-уређаја итд.</li> <li>- поправку и одржавање кућне и баштенске опреме:</li> <li>• косилица, бочних косилица, дуваљки за лишће и снег, машина за одржавање живих ограда, (тримера) итд.</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку ручног електричног алата и комерцијалне опреме за хлађење, видети 33.12</li> <li>- поправку централних климатизационих система, видети 43.22</li> </ul>
		95.23	<p><b>Поправка и одржавање обуће и предмета од коже</b></p> <p>Ова група обухвата поправку и одржавање обуће и предмета од коже:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку чизама, ципела, кофера, торби, несесера итд.</li> <li>- поправку потпетица на ципелама (шустерај)</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности чистача ципела, видети 96.99</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**95.24 Поправка и одржавање намештаја и опреме за опремање дома**

Ова група обухвата:

- поновно тапацирање, поправку и рестаурацију намештаја и опреме за опремање дома, укључујући канцеларијски намештај
- монтажу самостојећег намештаја

**95.25 Поправка и одржавање сатова и накита**

Ова група обухвата:

- поправку ручних и других сатова и њихових делова (нпр. кућишта од свих врста материјала)
- поправку накита

Ова група не обухвата:

- поправку уређаја за евиденцију уласка/изласка, показивача времена/датума, временских брава и сличне опреме за регистровање и показивање времена, видети 33.13

**95.29 Поправка и одржавање предмета за личну употребу и употребу у домаћинству неklasификована на другом месту**

Ова група обухвата поправку и одржавање предмета за личну употребу и употребу у домаћинству:

- поправку и одржавање бицикала, електричних бицикала, моноцикала, ховербордова, тротинета
- поправку и преправку одеће
- поправку спортске опреме (осим спортског оружја) и опреме за камповање
- поправку књига
- поправку музичких инструмената (изузев историјских инструмената)
- поправку играчака и сличних предмета
- поправку других предмета за личну употребу и употребу у домаћинству
- штимовање клавира
- оштрење ножева
- делатности резања кључева

Ова група такође обухвата:

- гравирање на лицу места

Ова група не обухвата:

- индустријско гравирање метала, видети 25.53
- поправку спортског и рекреативног оружја, видети 33.11
- поправку ручног електричног алата, видети 33.12
- браварске делатности, видети 80.09

**95.3 Поправка и одржавање моторних возила и мотоцикала**

Ова грана обухвата поправку и одржавање моторних возила и мотоцикала.

**95.31 Поправка и одржавање моторних возила**

Ова група обухвата:

- поправку и одржавање моторних возила, укључујући приколице и полуприколице, нпр.:
  - механичке поправке
  - електричне поправке
  - поправку електронских система за убризгавање
  - редовно одржавање
  - поправку каросерије
  - поправку делова моторних возила
  - прање, полирање итд.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>• прскање и фарбање</li> <li>• поправку ауто стакла</li> <li>• поправку седишта моторних возила</li> <li>• услуге поправке мехатронског система и дијагностике</li> <li>- поправку, монтажу и замену спољних и унутрашњих гума</li> <li>- заштиту од корозије</li> <li>- уградњу делова и додатне опреме који нису део производног процеса</li> <li>- поправку и одржавање амфибијских возила (осим војних)</li> </ul> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку и одржавање камп-приколица и камп-кућица</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- репарацију и протектирање спољашњих гума, видети 22.11</li> <li>- услуге опремања камп-приколица и кампера, видети 29.20</li> <li>- поправку виљушкара и пољопривредних трактора, видети 33.12</li> </ul>
		<b>95.32</b>	<p><b>Поправка и одржавање мотоцикала</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку и одржавање мотоцикала</li> <li>- прскање и фарбање мотоцикала и делова за мотоцикле</li> <li>- поправку каросерије на мотоциклима</li> <li>- прање, полирање итд. мотоцикала</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку и одржавање бицикала и електричних бицикала, видети 95.29</li> </ul>
		<b>95.4</b>	<p><b>Услугне делатности посредовања у поправкама и одржавању рачунара, предмета за личну употребу и употребу у домаћинству и моторних возила и мотоцикала</b></p>
		<b>95.40</b>	<p><b>Услугне делатности посредовања у поправкама и одржавању рачунара, предмета за личну употребу и употребу у домаћинству и моторних возила и мотоцикала</b></p> <p>Ова група обухвата посредовање у поправци и одржавању рачунара, личних предмета, предмета за домаћинство, моторних возила и мотоцикала повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, без посредника који пружа услуге које се посредују. Ове делатности посредовања могу се спроводити на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од крајњег корисника или пружаоца услуга поправке и одржавања. Приходи за делатности посредовања могу обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).</p>
<b>96</b>			<p><b>Личне услужне делатности</b></p> <p>Ова област обухвата све личне услужне делатности које нису поменуте на другом месту у класификацији. Посебно, обухвата врсте услуга као што су прање и (хемијско) чишћење текстила и производа од крзна, фризерске услуге, услуге салона лепоте, спа и велнес салона и сличне делатности, погребне и с њима повезане делатности.</p>
		<b>96.1</b>	<p><b>Прање и чишћење текстилних и крзнених производа</b></p>
		<b>96.10</b>	<p><b>Прање и чишћење текстилних и крзнених производа</b></p> <p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- прање и хемијско чишћење, пеглање итд. свих врста одеће (укључујући крзно) и текстила, помоћу механичке опреме, ручно или у самоуслужним машинама на кованице, за ширу јавност, индустријске или комерцијалне кориснике</li> <li>- прање тепиха и простирки за под, чишћење драперија и завеса, у просторијама корисника или на другом месту</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- пружање комбинованих услуга изнајмљивања и одржавања (поправке и преправке услед мањих оштећења), укључујући прање и чишћење предмета од текстила (нпр. постељине, радних униформи и сродних предмета)</li> <li>- услуге прања и снабдевања пеленама</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поправку и преправку одеће, видети 95.29</li> </ul>
		<b>96.2</b>	<b>Фризери, козметички третмани, дневни спа и велнес третмани и сличне делатности</b>
		<b>96.21</b>	<b>Фризерске и берберске делатности</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- прање, подшишивање и шишање косе, прављење фризуре, фарбање и блајхање косе, фенирање, увијање, исправљање косе и сличне делатности</li> <li>- фризирање</li> <li>- бријање и обликовање браде</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- израду перика, видети 32.99</li> </ul>
		<b>96.22</b>	<b>Делатности неге лепоте и остали козметички третмани</b>
			<p>Ова група обухвата делатности третмана лепоте које не обављају лекари специјалисти (нпр. козметолози), нпр.: масажа лица, маникир, педикир, трајна шминка, депилација и потамњивање.</p> <p>Ова група такође обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- немедицинску негу коже и негу стопала</li> <li>- козметички третман, маникир и педикир у просторијама корисника услуга</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности естетске хирургије које обављају лекари специјалисти, видети 86.22</li> </ul>
		<b>96.23</b>	<b>Делатности спа и велнес салона, сауна и парног купатила</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- делатности турских купатила, сауна и парних купатила, спа и велнес салона, соларијума, салона за мршављење итд.</li> <li>- делатност салона за немедицинску масажу</li> </ul> <p>Ова група не обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- услуге велнеса као део делатности смештаја, видети област 55</li> <li>- делатности терапеута медицинске масаже, видети 86.95</li> <li>- делатности практичара у области шијаџау, тајландске масаже, ватсуа, туина, ћи конга, видети 86.99</li> <li>- делатности здравствених, фитнес и бодибилдинг клубова и центара, видети 93.13</li> </ul>
		<b>96.3</b>	<b>Погребне и повезане делатности</b>
		<b>96.30</b>	<b>Погребне и повезане делатности</b>
			<p>Ова група обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- сахрањивање и кремирање људских и животињских посмртних остатака и с тим повезане делатности: <ul style="list-style-type: none"> <li>• припрему преминулих за сахрањивање или кремирање; балзамовање и погребне услуге</li> <li>• пружање услуга сахрањивања или спаљивања</li> <li>• изнајмљивање опремљеног простора за церемоније сахране на гробљу</li> </ul> </li> <li>- изнајмљивање и продавање гробних места</li> <li>- одржавање гробова и споменика, маузолеја</li> <li>- транспорт људских посмртних остатака</li> </ul>

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- уређење гробља, видети 81.30
- услужне делатности религиозних погребних обреда, видети 94.91

**96.4 Услужне делатности посредовања у личним услужним делатностима**

**96.40 Услужне делатности посредовања у личним услужним делатностима**

Ова група обухвата посредовање у личним услужним делатностима повезивањем корисника и пружаоца услуга уз накнаду или провизију, а да посредник не пружа услуге које се посредују. Ове делатности посредовања могу се обављати на дигиталним платформама или другим путем (укључујући лицем у лице, од врата до врата, телефоном, поштом итд.). Накнада или провизија може се наплатити од корисника или пружаоца личне услужне делатности. Приход од делатности посредовања може обухватати и друге изворе прихода (нпр. приходе од продаје рекламног простора).

**96.9 Остале личне услужне делатности**

**96.91 Пружање домаћих личних услужних делатности**

Ова група обухвата пружање низа кућних, личних услужних делатности за домаћинства у њиховом дому као што су кување, прање, чишћење и пеглање. Када се обавља само једна делатност, она се класификује према тој делатности у одговарајућу делатност КД2025.

Ова група не обухвата:

- чишћење зграда, видети 81.21
- услуге кућне неге за старије особе, укључујући услуге које се пружају у њиховим домовима, видети 88.10
- делатности дневног боравка деце у приватним кућама или вртићима, видети 88.91
- услуге продуженог боравка и целодневне наставе за ученике, видети 88.91

**96.99 Остале личне услужне делатности неklasификоване на другом месту**

Ове делатности се углавном пружају појединцима.

Ова група обухвата:

- астролошке и спиритуалистичке делатности
- друштвене услуге (нпр. услуге организоване пратње, услуге за упознавање [проналажење] партнера, услуге брачног посредовања)
- пружање или организовање сексуалних услуга, организовање догађаја за проституцију или пословање установа за проституцију
- услуге неге кућних љубимаца (нпр. смештај и исхрана, чешљање, дотеривање и дресура)
- пословање склоништа за напуштене кућне љубимце
- услуге откривања порекла (генеалогичка)
- делатности студија за тетовирање и пирсинг
- делатности чистача ципела, порттира, лица за наплату паркинга итд.
- пословање аутоматима на кованице (нпр. фото-кабине, ваге или ормарићи за чување ствари) на основу концесије
- рад фото-аутомата за штампање фотографија са електронских записа (нпр. са телефона, меморијских картица, флеш меморија)
- упознавање и остале делатности брзог повезивања (умрежавања) привредника
- делатности уметника тетоваже, уз коришћење биолошке супстанце (нпр. кана) за привремено исцртавање
- делатности шапача коња
- делатности чувања куће
- делатности организовања венчања



Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

Ова група не обухвата:

- ветеринарске делатности, видети 75.00
- делатности чишћења куће, видети 81.21
- обуку јоге или пилатеса, видети 85.51
- пружање алтернативних терапијских услуга (нпр. хомеопатија, киропрактика, остеопатија, кристалотерапија, иридологија, кинезиологија и радионика), видети 86.96
- делатности исцелитеља, видети 86.96
- делатности практичара у области шијацуа, тајландске масаже, ватсуа, туина, ћи конга, видети 86.99
- услуге кућне неге за старије особе, укључујући услуге које се пружају у њиховим домовима, видети 88.10
- делатности дневног борава деце у приватним кућама или вртићима, видети 88.91
- услуге продуженог борава и целодневне наставе за ученике, видети 88.91
- пословање машина за коцкање на кованице (слот машине), видети 92.00
- пословање самоуслужних машина за прање веша на кованице, видети 96.10

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**СЕКТОР У – ДЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КАО ПОСЛОДАВАЦА И ДЕЛАТНОСТИ ПРОИЗВОДЊЕ НЕДИФЕРЕНЦИРАНИХ ДОБАРА И УСЛУГА ОД СТРАНЕ ДОМАЋИНСТАВА ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ**

- 97 Делатности домаћинства као послодаваца кућном помоћном особљу**
- Ова област обухвата искључиво делатности приватних домаћинства као послодаваца кућном помоћном особљу.
- Аутпут ових делатности сматра се производњом у Европском систему рачуна (ESA), а за ову сврху и за одређена истраживања ова област је обухваћен у КД 2025. Исте делатности, када их обављају независни пружаоци услуга (за разлику од кућног помоћног особља које је запослено и плаћено од стране домаћинства), нису класификоване овде (нпр. делатности чувања деце класификују се у групу 88.91, прање текстилних производа у 96.10 и делатности осталих независних личних услужитеља у 96.99).
- 97.0 Делатности домаћинства као послодаваца кућном помоћном особљу**
- 97.00 Делатности домаћинства као послодаваца кућном помоћном особљу**
- Ова група обухвата домаћинства која запошљавају кућно помоћно особље у домаћинству (нпр.: спремачице, куваре, баштоване, возаче, кућепазитеље, личне секретаре).
- Овим се омогућава да кућно помоћно особље запослено у домаћинству искаже делатност свог послодавца у пописима и истраживањима чак и када је послодавац физичко лице. Производи који настају у овој делатности троше се од стране самог домаћинства.
- Ова група не обухвата:
- пружање личних услуга и услуга у домаћинству (нпр. кување, пеглање, чишћење, баштованство, услуге кућне неге за издржаване особе) од пружалаца услуга (профитних, непрофитних, јавних организација или samozапослених), видети одговарајућу групу на основу пружене услуге.
- 98 Производња недиференцираних добара и услуга од стране домаћинства за сопствене потребе**
- Ова област обухвата делатности производње недиференцираних добара и услуга у домаћинствима за сопствене потребе, тј. за личну потрошњу чланова домаћинства (субзистентна производња).
- Домаћинство треба класификовати овде само у случају када није могуће одредити претежну делатност производње којом се домаћинство издржава. Ако је домаћинство ангажовано у тржишним делатностима, оно се разврстава према претежној тржишној делатности коју обавља.
- 98.1 Производња недиференцираних добара од стране домаћинства за сопствене потребе**
- 98.10 Производња недиференцираних добара од стране домаћинства за сопствене потребе**
- Ова група обухвата делатности производње недиференцираних добара у домаћинствима за сопствене потребе, тј. за личну потрошњу чланова домаћинства (субзистентна производња), односно делатности домаћинства која се баве разним делатностима којима производе добра за сопствене потребе. Ове делатности обухватају лов, сакупљање плодова, баштованство, пољопривредну производњу, изградњу стамбених објеката, шивење одеће и другу робу коју домаћинство производи за сопствено издржавање, тј. за личну потрошњу чланова домаћинства.
- Ако домаћинство, осим производње за сопствене потребе, производи добра и за тржиште, оно се разврстава у одговарајућу делатност производње КД 2025.
- Ако су домаћинства претежно ангажована у производњи специфичних добара за сопствене потребе, класификују се у одговарајућу делатност производње КД 2025.
- 98.2 Производња недиференцираних услуга од стране домаћинства за сопствене потребе**
- 98.20 Производња недиференцираних услуга од стране домаћинства за сопствене потребе**
- Ова група обухвата недиференциране делатности пружања услуга од стране домаћинства за сопствене потребе, тј. за сопствену личну потребу (субзистентна производња услуга). Ове делатности обухватају кување, образовање, бригу о члановима домаћинства и друге услуге које пружа домаћинство за сопствене потребе.
- Ова група не обухвата:
- Ако се домаћинства баве и производњом недиференцираних добара за сопствене потребе, она се класификују у делатност производње недиференцираних добара од стране домаћинства за сопствене потребе.

Област	Грана	Група	НАЗИВ И ОПИС ДЕЛАТНОСТИ
--------	-------	-------	-------------------------

**СЕКТОР V – ДЕЛАТНОСТИ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ТЕЛА**

**99**

**Делатности екстериторијалних организација и тела**

**99.0**

**Делатности екстериторијалних организација и тела**

**99.00**

**Делатности екстериторијалних организација и тела**

Ова група обухвата:

- делатности међународних организација на основу међународних уговора између земаља, нпр.:
- Уједињене нације и специјализоване агенције у систему Уједињених нација, регионална тела
- Међународни монетарни фонд, Светска банка
- Светска царинска организација, Организација за економску сарадњу и развој
- Организација земаља извозница нафте, Европска асоцијација за слободну трговину
- делатности институција и органа Европске уније

Ова група такође обухвата:

- делатности државних органа других земаља (нпр. амбасада, конзулата, војних база, научних база)